

Sammanträde med:

Regionstyrelsen

Sammanträdet sker digitalt, endast presidiet träffas fysiskt.

Sammanträdesdatum: 2020-10-20

Tid: kl. 09:30-16:00

Plats: Eken, Eklundavägen 1

Eventuella gruppmöten med teknik ordnas av respektive parti.

Meddela förhinder snarast möjligt till nämndsekreterare Kristina Berglund kristina.berglund@regionorebrolan.se eller tfn. 070-642 73 40.

Du som är ersättare meddelar om du kommer att närvara.

Tänk på våra allergiker och undvik starka dofter.

Ledamöter kallas

Andreas Svahn (S), ordförande
Ewa Sundkvist (KD), vice ordförande
Ola Karlsson (M), 2:e vice ordförande
Karin Sundin (S)
Nina Höijer (S)
Irén Lejgren (S)
Per Eriksson (S)
Joakim Carlsson (S)
Torbjörn Ahlin (C)
Sebastian Cehlin (M)
Anna Ågerfalk (L)
Mats Gunnarsson (MP)
Elin Jensen (SD)
Patrik Nyström (SD)
Jihad Menhem (V)

Ersättare underrättas

Carina Dahl (S)
Zaki Habib (S)
Gunnel Kask (S)
Azra Prepica (S)
Inga-Lill Bergensten (KD)
Sven-Erik Sahlén (KD)
Charlotte Edberger (C)
Lars-Göran Zetterlund (C)
Oskar Svärd (M)
Pär-Ove Lindqvist (M)
Willhelm Sundman (L)
Monika Aune (MP)
Gunilla Fredriksson (SD)
Fredrik Dahlberg (SD)
Jessica Carlqvist (V)

1. Protokollsjustering

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att jämte ordförande justera dagens protokoll utses Patrik Nyström (SD) med Ewa Sundkvist (KD) som ersättare.

Protokollet ska vara justerat senast den 3 november 2020.

2. Kompletteringsval till kommunala handikapprådet i Degerfors kommun

Diarienummer: 20RS6891

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att till ny ersättare i kommunala handikapprådet i Degerfors kommun utse(S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Regionstyrelsen bevilja Patrik Renbergs (S) begärda entledigande från uppdraget som ersättare i kommunala handikapprådet i Degerfors kommun den 26 augusti 2020.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, kompletteringsval till kommunala handikapprådet i Degerfors kommun

3. Entledigande av Kent Gustafsson (S) samt kompletteringsval

Diarienummer: 20RS9605

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att bevilja Kent Gustafssons (S) begäran om entledigande från uppdragen som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor i Degerfors kommun, ledamot i sepcifikt samverkansråd för folkhälsa samt ersättare i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation,

att till ledamot i rådet för funktionshinderfrågor i Degerfors kommun utse (S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31,

att till ledamot i specifikt samverkansråd för folkhälsa utse (S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31, samt

att till ersättare i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation utse (S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Kent Gustafsson (S) har begärt entledigande från uppdragen som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor i Degerfors kommun, ledamot i sepcifikt samverkansråd för folkhälsa samt ersättare i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, entledigande av Kent Gustafsson (S) samt kompletteringsval
- Begäran om entledigande från politiskt uppdrag

4. Entledigande av Peter Bäckman (SD) samt kompletteringsval

Diarienummer: 20RS9737

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att bevilja Peter Bäckmans (SD) begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor, samt

att till ny ledamot i rådet för funktionshinderfrågor utse Pernilla Marberg (SD) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Peter Bäckman (SD) har begärt entledigande från uppdraget som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, entledigande samt kompletteringsval till Rådet för funktionshinderfrågor
- Begäran om entledigande från samtliga uppdrag i Region Örebro län

5. Entledigande samt kompletteringsval efter Lars-Eric Johansson (S)

Diarienummer: 20RS10689

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att bevilja Lars-Eric Johanssons (S) begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i etikrådet, samt

att till ny ledamot i etikrådet utse(S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Lars-Eric Johansson (S) har lämnat in begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i etikrådet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, entledigande samt kompletteringsval
- Begäran om entledigande från samtliga uppdrag i Region Örebro län

6. Anmälan av medborgarförslag om etiska riktlinjer mot sexistisk reklam

Diarienummer: 20RS9539

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att överlåta till regionstyrelsen att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 17 september 2020 som handlar om att Region Örebro län ska ta fram etiska riktlinjer mot sexistisk reklam.

Medborgarförslaget har överlämnats till Regionkansliet - staben Kommunikation för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, anmälan av medborgarförslag om etiska riktlinjer mot sexistisk reklam
- Medborgarförslag för etiska riktlinjer mot sexistisk reklam

7. Anmälan av motion från Jihad Menhem, Jessica Carlqvist och Anneli Mylly (V) om införandet av självtest för HPV-virus

Diarienummer: 20RS9673

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att remittera motionen till beredning för somatisk specialistvård och högspecialiserad vård samt till hälso- och sjukvårdsnämnden för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har kommit in till Region Örebro län den 22 september 2020 från Jihad Menhem, Jessica Carlqvist och Anneli Mylly (V) om att införa självtest för HPV-virus och rädda livet på många kvinnor.

Motionen har överlämnats till Regionkansliet – staben Hälso- och sjukvård för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, anmälan av motion från Jihad Menhem, Jessica Carlqvist och Anneli Mylly (V) om självtest för HPV-virus
- Motion - Inför självtest för HPV-virus och rädda livet på många kvinnor

8. Anmälan av medborgarförslag om aktiviteter under coronapandemin

Diarienummer: 20RS10289

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att överlåta till kulturnämnden att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 7 oktober 2020 om aktiviteter under coronapandemin.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till Regional utveckling – Område kultur och ideell sektor.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, anmälan av medborgarförslag om aktiviteter under coronapandemin
- Medborgarförslag om aktiviteter under coronapandemin

9. Anmälan av motion från Willhelm Sundman (L) om att upprätta samarbetsavtal med Sveriges Lantbruksuniversitet

Diarienummer: 20RS10406

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att remittera motionen till regional tillväxtnämnd, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Willhelm Sundman (L) om att upprätta samarbetsavtal med Sveriges Lantbruksuniversitet.

Motionen har överlämnats till Regional utveckling – Näringslivsutveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, anmälan av motion från Willhelm Sundman (L) om att upprätta samarbetsavtal med Sveriges Lantbruksuniversitet
- Motion från Willhelm Sundman (L) om att upprätta samarbetsavtal med Sveriges lantbruksuniversitet

10. Ändring av sammanträdesdatum 2021

Diarienummer: 20RS6923

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att flytta sammanträdet den 30 september 2021 till den 21 september 2021.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade den 10 september om sammanträdestider för 2021. Nu finns ett förslag att flytta sammanträdet den 30 september till den 21 september.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, justering av sammanträdesdatum 2021

11. Redovisning av motioner och medborgarförslag som inte besvarats inom ett år

Diarienummer: 20RS2356

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen bör en motion eller ett medborgarförslag besvaras så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes. Om beredningen inte hunnit avslutas inom ett år ska detta, enligt kommunallagen 5 kap. 33 §, anmälas till fullmäktige, som då får avskriva motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning.

Enligt regionfullmäktiges arbetsordning ska rapportering ske två gånger per år.

Med anledning av detta redovisas att det för närvarande finns tre motioner som inte har besvarats inom ett år. Motionen från Mats Gunnarsson (MP) och Monika Aune (MP) ”Inled ett försök med en digital 1177-mottagning med behandlande sjukvårdspersonal” (19RS3739), kommer att beredas av beredning för närsjukvård den 14 oktober 2020.

Vidare redovisas att det finns tre medborgarförslag som inte har besvarats inom ett år. Medborgarförslaget ”Hjälpmedel för sömnapné (CPAP) ska ingå i högkostnadsskyddet och i det föreslagna avgiftsabonnemang som föreligger för hjälpmedel (19RS7602), kommer att beredas av beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel den 16 oktober 2020.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, redovisning av motioner och medborgarförslag som inte besvarats inom ett år
- Sammanställning över motioner och medborgarförslag som inte besvarats inom ett år

12. Periodrapport september 2020

Diarienummer: 20RS3006

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att godkänna periodrapporten per september 2020.

Sammanfattning

Helårsprognosen per september uppgår till 300 mnkr, exklusive balanskravsjusteringar. Detta innebär en ökning med 200 mnkr jämfört med senast lagda prognos per delår 2020. Ökningen beror framför allt på att prognosen för skatter och statsbidrag har ökat, +122 mnkr sedan delårsprognosen, och jämfört med budget ligger prognosen per september 215 mnkr högre.

Resultatet per september uppgår till 189 mnkr. Föregående år var resultatet för samma

period 502 mnkr. Dock ingår orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar i detta resultat. Om man exkluderar de orealiserade värdeförändringarna får man ett balanskravsresultat på 232 mnkr, vilket är 49 mnkr bättre än motsvarande siffra föregående år.

Nettokostnaden för perioden är 7 433 mnkr (7 143 mnkr) och ökningen mellan åren uppgår till 4,1 procent (5,4 procent). Utvecklingstakten är därmed lägre i år jämfört med föregående år, och är i linje med den för skatter och statsbidrag (4,1 procent).

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, periodrapport september 2020
- Periodrapport september 2020

13. Verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023

Diarienummer: 20RS10527

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att anta Socialdemokraternas, Kristdemokraternas och Centerpartiets gemensamma förslag till verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023,

att fastställa ekonomiskt ansvar och budgetramar för 2021 för styrelsen och nämnderna i enlighet med driftbudgeten,

att fastställa skattesatsen för år 2021 till 11,55 kronor,

att regionstyrelsen ansvarar för fördelning av anslag motsvarande ökningen av statsbidraget för läkemedel till berörd nämnd när beloppet är känt, samt nya riktade statsbidrag till berörd nämnd när beloppet och andra förutsättningar för bidraget är känt,

att regionstyrelsen i driftbudgeten ansvarar för fördelning till berörd nämnd avseende posterna "Regionstyrelsens planeringsreserv", "Omställning" och "Effekter av tidigare års beslut",

att Region Örebro läns upplåningsram för 2021, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, uppgår till 2 656 miljoner kronor,

att kreditlimiter för bolag som den 1 januari 2021 ingår i Region Örebro läns koncernkontosystem uppgår för Scantec AB till 5 miljoner kronor och Länsgården Fastigheter AB till 10 miljoner kronor,

att mål och strategier till respektive nämnd fastställs i enlighet med bilaga "Fördelning av ansvar för effektmål och strategier till regionstyrelsen och nämnderna",

att fastställa riktlinje för god ekonomisk hushållning, samt

att fastställa riktlinje för resultatutjämningsreserv (RUR) att gälla från och med verksamhetsåret 2020.

Regionstyrelsen beslutar vidare

att ge regiondirektören i uppdrag att göra de redaktionella ändringar som behövs i förslaget till verksamhetsplan med budget.

Sammanfattning

Regionstyrelsen upptar till behandling förslag till verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, Region Örebro läns verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023
- Region Örebro läns verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023
- Bilaga Fördelning av ansvar för effektmål och strategier till regionstyrelsen och nämnderna

14. Avgifter för patienter inom hälso- och sjukvården 2021

Diarienummer: 20RS8220

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna förslag till avgifter för öppenvård och slutenvård,

att godkänna förslag till avgifter för hjälpmedel,

att godkänna förslag till avgifter för vaccinering och avgiftsbefriade vaccinationer,

att godkänna förslag till avgifter för intyg, samt

att samtliga förslag ska träda ikraft 15 januari 2021.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har genomfört en översyn av avgifter för patienter. Utgångspunkten för översynen är att Region Örebro läns avgifter ska följa genomsnittet inom Uppsala-Örebro sjukvårdsregion och/eller landet i sin helhet.

Ett förslag till avgifter för 2021 har sammanställts. Eftersom Region Örebro läns patientavgifter ligger på eller nära det nationella genomsnittet föreslås att de flesta avgifterna lämnas oförändrade. Även högkostnadsskyddet för öppenvård lämnas oförändrat (1 150 kronor).

De största förändringarna i förslaget är att avgiften för digitala besök i primärvården sänks, att abonnemangavgiften för hjälpmedel utökas till att omfatta med CPAP och TENS, att avgiftsfri vaccinering införs mot pneumokock för människor som fyllt 70 samt att uteblivandeavgift införs för digitala besök, telefonbesök och preventivmedelsrådgivning. Dessutom förenklas prislistan för intyg vilket innebär att avgiften för intyg för hobbyverksamhet höjs men övriga intygsavgifter lämnas oförändrade eller sänks.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, avgifter för patienter inom hälso- och sjukvården 2021

- Öppenvård och slutenvård
- Förslag avgifter hjälpmedel
- Vaccination
- Intyg

15. Prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård år 2021

Diarienummer: 20RS8772

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna redovisat förslag till prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård som ska gälla från och med 15 januari 2021, samt

att ge folktandvårdsnämnden mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Sammanfattning

Folktandvården redovisar ett förslag till ny prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård som ska gälla från och med 15 januari 2021. Folktandvårdens prislista fastställs av regionfullmäktige och baseras på självkostnadsberäkningar på åtgärdsnivå. Prislistan innehåller cirka 250 åtgärder och omfattar all tandvård från undersökningar, röntgendiagnostik, sjukdomsbehandling, fyllningar till protetiskt tandvård och implantat. Utgångspunkten är att alla verksamhetsgrenar inom Folktandvården ska bära sina egna kostnader och Folktandvården har för detta ändamål tagit fram en självkostnadsberäkningsmodell som baseras på tidsåtgång och materialförbrukning. Denna modell används vid beräkning av prisnivåer för respektive åtgärd. Subventioner mellan exempelvis barntandvård och vuxentandvård får inte förekomma. Det finns även krav på transparens i bestämmelserna om särredovisning som innebär att varje verksamhetsgren måste kunna redovisa sina egna intäkter och kostnader. Särredovisningen är en del av årsbokslutet för Region Örebro län.

Förslaget till ny prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård innebär en genomsnittlig höjning för alla åtgärder på 1,22 procent. Folktandvårdsnämnden ges också mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård år 2021
- Förslag till ny prislista för Folktandvården 2021
- Prisjämförelser med andra regioner-landsting inför prislista 2021

16. Kollektivtrafiktaxa år 2021

Diarienummer: 20RS9309

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att för 2021 höja kollektivtrafikens taxa med totalt 3,3 procent av biljettintäkterna vid oförändrad trafik som ska gälla från och med den 15 mars 2021,

att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att för 2021 besluta om hur höjningen ska fördelas mellan samtliga biljetter och relationer samt

att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Sammanfattning

Det sker en kontinuerlig kostnadsutveckling av produktionen för kollektivtrafiken. En betydande del av kostnaderna täcks av biljettintäkter. I förslaget ska kollektivtrafikens taxa höjas med 3,3 procent av biljettintäkterna som träder i kraft den 15 mars 2021. Detta beräknas ge en helårseffekt på totalt 3 procent.

Samhällsbyggnadsnämnden ges också mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor 2021, exempelvis i samband med kampanjer.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, kollektivtrafiktaxa år 2021

17. Utvärdering av Region Örebro läns arbete under pandemin

Diarienummer: 20RS10280

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att ge regiondirektören i uppdrag att genomföra en utvärdering av Region Örebro läns arbete under pandemin i enlighet med vad som framgår av detta ärende.

Sammanfattning

Region Örebro län ansvarar för hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik, infrastruktur, kultur, näringslivsutveckling och flera andra områden som är viktiga för regionens utveckling. Under pandemin har Regionens förmåga att ta detta ansvar satts på prov. Regionen har och har haft som ambition att fortlöpande anpassa sin verksamhet efter vad som har krävts vartefter pandemin har fortskridit, och att i vart fall alltid kunna bedriva den del av verksamheten som kan betecknas som samhällskritisk. Ambitionen har varit att fördela och koncentrera Regionens resurser så att detta har kunna ske.

Även om det inte på något sätt kan sägas att pandemin är över, finns det anledning att mot bakgrund av nuvarande läge och kunskap utvärdera det arbete som har utförts under pandemin i syfte att dra lärdom av det som har skett.

Utvärderingen bör huvudsakligen inriktas på ett antal huvudområden. Till dessa bör räknas styrning och ledning, hälso- och sjukvård inklusive smittskydd och vårdhygien, samverkan med andra (kommuner, regioner och andra organisationer) samt hur övriga verksamheter inom Region Örebro län har kunnat genomföra sina huvudsakliga uppgifter under pandemin.

Inom ramen för dessa områden ska nödvändigt stöd i form av materialförsörjning, IT, lokaler, lokalvård, måltider, transporter, tolkning och annan service ingå, i den mån det är relevant för att kunna utvärdera de angivna områdena. Även kommunikations- och HR-aspekter liksom arbetsmiljöfrågor ska beaktas som del av de nämnda områdena.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, utvärdering av Region Örebro läns arbete under pandemin

18. Revidering av reglemente för Region Örebro läns revisorer

Diarienummer: 20RS8776

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna förslag till revidering av reglemente för Region Örebro läns revisorer, samt

att reglementet ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Sammanfattning

Regionens revisorer har överlämnat förslag till revidering av reglementet för Region Örebro läns revisorer.

Förslag till revidering omfattar bland annat konsekvenser av förändringar i kommunallagen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, revidering av reglemente för Region Örebro läns revisorer
- Förslag till reviderad reglemente för Region Örebro läns revisorer
- Minnesanteckningar från möte med regionens revisorer 2020-08-18

19. Digitaliseringsstrategi Örebro län 2021-2026

Diarienummer: 20RS2109

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna förslaget till Digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026.

Sammanfattning

Godkännande av förslaget till ny digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026.

Remissversionen har under våren varit ute på remiss i alla samverkande organisationer varefter ett slutgiltigt förslag tagits fram. Digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026 ersätter den nuvarande Regionala digitala agenda och gäller från den 1 januari 2021.

Den nuvarande Regionala digitala agendan antogs i juni 2014 av Länsstyrelsen, dåvarande Regionförbundet och Örebro läns landsting. I augusti 2019 gav programstyrgruppen för Regional digital agenda en projektgrupp i uppdrag att i stället för att revidera den digitala agendan ta fram ett förslag till ny digitaliseringsstrategi för Örebro län; detta med bakgrund av att det 2017 kom en Nationell digitaliseringsstrategi. Arbetet har pågått under hösten 2019 och projektgruppen består av representanter från alla samverkande organisationer: länets kommuner, Örebro universitet, Länsstyrelsen och Region Örebro län.

Under perioden 10 mars till 16 juni 2020 var förslaget till ny digitaliseringsstrategi ute på remiss i alla samverkande organisationer och ett nytt förslag skapades för fortsatta politiska beslut. För Region Örebro län behandlades remissversionen på regionstyrelsen den 9 juni.

Den slutgiltiga versionen presenterades för programstyrgruppen i augusti 2020 och därefter påbörjades beslutsprocessen inom regionen med planerat antagande i regionfullmäktige 12 november 2020. Övriga samverkande aktörer föreslås teckna en avsiktsförklaring om att arbeta utifrån digitaliseringsstrategins intentioner. Den nya strategin ersätter den nuvarande digitala agendan och börjar gälla 1 januari 2021.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, digitaliseringsstrategi Örebro län 2021-2026
- Digitaliseringsstrategi Örebro län 2021-2026

20. Administrativa lokaler för Region Örebro län i Örebro

Diarienummer: 19RS9208

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att ta emot rapport ”Administrativa Lokaler fortsättning 2020-09-23” i enlighet med uppdrag från 2019-11-29,

att ge regiondirektören i uppdrag att arbeta vidare med alternativ 1 enligt rapporten ”Administrativa Lokaler fortsättning 2020-10-08” samt

att initiera en upphandling enligt alternativ 1 i rapporten.

Sammanfattning

I den tidigare utredningen om administrativa lokaler från 2018 beskrevs ett ”klusteralternativ”, där administrativ verksamhet samlokaliseras i några olika lägen. I denna fortsatta utredning föreslås ett geografiskt område; benämnt som ”Klustret”. Klustret bildar en rektangel i norrcity som binder samman Resecentrum och Universitetssjukhuset Örebro (USÖ) och underlättar samarbete genom korta avstånd mellan de olika lokalerna. Styrgruppen för uppdraget anser att politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling ska sitta i samma byggnad inom Klustret och förordar en upphandling av lokaler för dessa verksamheter.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, administrativa lokaler för Region Örebro län i Örebro
- Rapporten Administrativa lokaler fortsättning
- Bilaga till rapporten Administrativa lokaler fortsättning 2020-09-23, hyresundantaget vid anskaffning av nya lokaler

21. Återbetalning av förlagslån och inbetalning av kapitalinsats till Kommuninvest Ekonomisk förening

Diarienummer: 20RS9125

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att Region Örebro län till Kommuninvest Ekonomisk förening ska inbetala ett insatsbelopp om 17 miljoner kronor, samt

att regionstyrelsen bemyndigas att besluta om och vidta de åtgärder som krävs för inbetalningen av kapitalinsats i Kommuninvest Ekonomisk Förening till följd av ökade krav på kapitalinsats under åren 2021, 2022, 2023 och 2024, upp till ett belopp motsvarande maximalt 260 kronor per invånare.

Sammanfattning

Region Örebro län är medlem i Kommuninvest Ekonomisk förening ("Föreningen"). Föreningen är en medlemsorganisation som utifrån en kommunal värdegrund företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

För medlemskap i Föreningen krävs att en medlem bidrar med en kapitalinsats genom en obligatorisk medlemsinsats. I november 2010 upptog Föreningen förlagslån från medlemmarna omfattande 1 miljard kronor (10OLL1047). Syftet med förlagslånen var att efter finanskrisen snabbt höja nivån på kapital i Kommuninvest i avvaktan på att kapitalet genom medlemsinsatser ökat till de nivåer som krävs av Finansinspektionen. Region Örebro läns förlagslån till Föreningen uppgår per 2020-08-31 till 17 000 000 kronor, jämte ränta.

Genom regeländringar får det befintliga förlagslånet till Kommuninvest inte längre inräknas in i kapitalbasen, vilket innebär att det inte längre fyller den tänkta funktionen att bidra till kapitaliseringen av Kommuninvest. Förlagslånen ska därför återbetalas till medlemmarna.

Eftersom Kommuninvest de kommande åren behöver tillföras nytt kapital erbjuds samtliga medlemmar som bidragit till förlagslånen att omedelbart använda sin del av förlagslånen för att öka sin kapitalinsats till Föreningen och således inbetala motsvarande belopp till Föreningen i form av en kapitalinsats.

Regionfullmäktige föreslås därför besluta att under 2020 inbetala det förlagslån om 17 miljoner kronor som återbetalas till Region Örebro län. För att uppnå kommande års nivåer på kapitalinsats ska Region Örebro län år 2023 inbetala ytterligare 289 000 kronor. År 2024 ska inbetalning om 6 052 000 kronor ske.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, återbetalning av förlagslån och inbetalning av kapitalinsats till Kommuninvest Ekonomisk förening
- Bilaga 1 - Allmänna villkor Förlagslån
- Bilaga 2 - Information om kapitalisering

22. Uppdrag till Länsgården Fastigheter AB att innefatta Folkvandvårdens lokalbehov pågående byggnationer i Kumla och Hallsberg

Diarienummer: 20RS9776

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna att Länsgården Fastigheter ABs byggnationer fastigheten Spannremmen 2 i Kumla (dnr 16RS6289) även innefattar lokaler för Folkvandvården samt

att godkänna att Länsgården Fastigheter ABs byggnationer på fastigheten Kullängen 1 i Hallsberg (dnr 16RS6290) även innefattar lokaler för Folkvandvården

Sammanfattning

Avsiktsförklaringar har träffats mellan Region Örebro län, Länsgården Fastigheter AB och kommunerna Kumla och Hallsberg samt Nora om- och nybyggnationer för vårdcentraler och vård och omsorgsboenden. Folkvandvårdsnämnden har beslutat att Folkvandvården vill vara en tydlig part i dessa och liknande lokalsamverkansprojekt.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, uppdrag till Länsgården Fastigheter AB att innefatta Folkvandvårdens lokalbehov i pågående byggnationer i Kumla och Hallsberg

23. Hemställan om borgen från Länsgården Fastigheter AB för byggnation i Skebäck, Örebro

Diarienummer: 20RS9779

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

att Region Örebro län utökar tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB:s lån inklusive räntederivat, jämte därpå löpande ränta och kostnader med 140 miljoner kronor till 2 716 miljoner kronor.

Sammanfattning

Länsgården Fastigheter AB har ansökt om utökad borgensram för lån till nya investeringar i fastigheten Gåsen 8, Skebäck, Örebro. Beslutet skulle innebära en ökning med totalt 140 miljoner kronor till en borgensram om 2.716 miljoner kronor.

Region Örebro län har en beslutad borgensram om 2.576 miljoner kronor till Länsgården Fastigheter AB efter beslut om borgen för byggnation på fastigheten Rosen 11 i Nora. Idag finns lån upptagna till 950 miljoner kronor inom denna borgensförbindelse. Ytterligare lån om 100 miljoner kronor kommer att tas upp under hösten 2020.

Styrelsen i Länsgården har beslutat om att upphandla etapp 1 (vårdcentral, garage, och tillagningskök) och etapp 2 (vård och omsorgsboende) vid fastigheten Gåsen 8, Skebäck.

Tidigare beviljad borgen för Skebäck om 340 miljoner kronor omfattar endast etapp 1. Nu planeras upphandling ske för etapp 1 men med option för etapp 2, vilket innebär att borgensramen behöver utökas. Uppskattad kostnad för båda etapperna baserad på nyckeltal är cirka 480 miljoner kr, varför ytterligare 140 miljoner kronor behöver beviljas.

Länsgårdens styrelse har lämnat en hemställan om borgen hos Region Örebro län för detta utökade behov av lån.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, hemställan om borgen från Länsgården Fastigheter AB för byggnation i Skebäck, Örebro
- Protokoll från styrelsemöte i Länsgården Fastigheter AB gällande borgen för byggnation i Skebäck, Örebro

24. Hemställan från Länsgården Fastigheter AB om borgen för byggnation i Nora

Diarienummer: 20RS9778

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att Region Örebro län utökar tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB:s lån inklusive räntederivat, jämte därpå löpande ränta och kostnader med 288 miljoner kronor till 2 576 miljoner kronor samt

att villkora ovanstående beslut att gälla endast under förutsättning att erforderlig detaljplaneändring avseende fastigheten Rosen 11, Nora, vinner laga kraft.

Sammanfattning

Länsgården Fastigheter AB har ansökt om utökad borgensram för lån till fastighetsköp samt nya investeringar i vårdcentral och vårdboende vid fastigheten Rosen 11, Nora. Beslutet innebär en ökning med totalt 288 miljoner kronor till en borgensram om 2.576 miljoner kronor.

Region Örebro län har en beslutad borgensram om 2.288 miljoner kronor till Länsgården Fastigheter AB. Per 31 juli fanns lån upptagna till 950 miljoner kronor inom denna borgensförbindelse. Ytterligare lån om 100 miljoner kronor kommer att tas upp under hösten 2020.

Styrelsen i Länsgården har beslutat om att köpa fastigheten Rosen 11, Nora samt på denna fastighet genomföra viss ombyggnation och bygga nytt vård- och omsorgsboende.

Det planerade byggprojektet innebär en investering om cirka 250 miljoner kronor för Länsgården Fastigheter AB. Bolaget behöver låna till investeringen samt till köpeskillingen 38 miljoner kronor för köp av fastigheten och Region Örebro län ombeds gå i borgen för denna upplåning.

Länsgårdens styrelse har lämnat en hemställan om borgen hos Region Örebro län för detta utökade behov av lån.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, hemställan från Länsgården Fastigheter AB om borgen för byggnation i Nora
- Protokoll från extra styrelsemöte i Länsgården fastigheter gällande borgen för byggnation i Nora

25. Projekt Nora – fastighetsförsäljning samt nytt vård- och omsorgsboende och ombyggnad av befintlig fastighet

Diarienummer: 20RS9777

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna upprättade förslag till avtal (köpebrev och köpekontrakt) om att Länsgården Fastigheter köper fastigheten Rosen 11, Nora, för 38 miljoner kronor med tillträdesdag 2021-03-01 från Region Örebro län,

att godkänna att Länsgården Fastigheter AB på Nora kommuns uppdrag bygger ett nytt

vård- och omsorgsboende på "Fastigheten Rosen 11" i Nora under förutsättning att Nora kommun och Länsgården Fastigheter AB senast i samband med tilldelningsbeslut i byggentreprenaden, har tecknat hyresavtal samt

att villkora ovanstående beslut att gälla endast under förutsättning att detaljplaneändringen avseende fastigheten Rosen 11 vinner laga kraft.

Sammanfattning

Nora kommun vill bygga ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till Nora vårdcentral. Orsaken är att det nuvarande vård- och omsorgsboendet Tullbackagården med 63 platser inte är ändamålsenligt och att Nora kommun de närmaste åren kommer att ha ett utökad behov av platser inom vård och omsorg.

Byggnation av ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till nuvarande vårdcentral samt att eventuellt även bygga om Hjernets lokaler till korttidsplatser eller permanenta vårdplatser bidrar till att det skapas bra förutsättningar för samverkan mellan kommunens vård- och omsorgsverksamhet och närsjukvården/vårdcentralverksamheten samt folktandvården.

Avsikten är att Länsgården Fastigheter AB (Länsgården) bygger ett nytt vård- och omsorgsboende, som kommer att hyras av Nora kommun. Det nya boendet ska kunna möta framtidens krav på innehåll, utformning och teknik. För att möta kommande behov av ett utökad antal platser på vård- och omsorgsboende planeras det för en nybyggnation med 94 lägenheter, varav två parlägenheter.

Schablonberäkningar som genomförts visar att nybyggnationen med 94 lägenheter ligger på en investeringskostnad på cirka 250 miljoner kronor. Region Örebro län är idag ägare och Regionfastigheter förvaltare av vårdcentralfastigheten. Länsgården kommer att bli byggherre och ägare av lokalerna för det planerade vård- och omsorgsboendet. För att skapa bra förutsättningar framledes för förvaltar- och driftansvar av marken och lokalerna föreslås att hela fastigheten säljs/överförs till Länsgården. På uppdrag av regionen har fastigheten värderats av Svefa till 38 miljoner kronor inklusive byggrätt för ett nytt vård- och omsorgsboende.

När fastigheten har sålts till Länsgården, upprättas hyresavtal mellan Länsgården och Regionservice fastigheter gällande vårdcentralen och folktandvårdens lokalbehov.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, projekt Nora - fastighetsförsäljning samt nytt vård- och omsorgsboende och ombyggnad av befintlig fastighet
- Avsiktsförklaring för byggnation på fastigheten Rosen 11 i Nora
- Värdeutlåtande för Rosen 11 i Nora - värdering med byggrätt
- Förslag till köpebrev Rosen 11 i Nora
- Förslag till köpekontrakt Rosen 11 i Nora
- Handling som avses i 8 kap mervärdesskattelagen
- Bilaga till handling som avses i 8 kap mervärdesskattelagen

26. Besvarande av medborgarförslag angående avveckling av Örebro läns Flygplatsbolag AB

Diarienummer: 19RS8769

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att medborgarförslaget ska anses besvarat.

Sammanfattning

Förslagsställarna har den 28 oktober 2019 inkommit med ett medborgarförslag om att avveckla Örebro läns Flygplats AB.

Sammanfattningsvis motiveras förslaget av att skyndsamma och kraftfulla åtgärder mot fossila utsläpp är nödvändiga om framtida miljökatastrofer ska undvikas.

En stor del av koldioxidutsläppen orsakas av flygtransporten. Invånarna i Sverige reser längre och mer frekvent än tidigare samtidigt som invånarna konsumerar mer varor som flygs in till Sverige från andra kontinenter. Vidare framgår att flyget är kraftigt subventionerat vilket gör att flygbaserade tjänster framstår som billiga.

Genom sina skattesubventioner motarbetar Region Örebro län aktivt den omställning som är absolut nödvändig och därmed försvårar man också ett genomförande av Parisavtalet.

Medborgarna föreslår följande:

- Att Region Örebro län tar initiativ till att - i samverkan med övriga ägare - inleda en process för avveckling av Örebro flygplats.

Om detta av någon anledning inte anses vara genomförbart föreslås:

- Att Region Örebro län tar initiativ till att - i samverkan med övriga ägare - avveckla all persontrafik (charter och reguljär trafik) vid Örebro flygplats.

Om Region Örebro inte skulle få med sig övriga ägare på något av ovanstående förslag föreslås:

- Att Region Örebro säljer alla sina aktier i Örebro flygplats AB.

En av förslagsställarna har den 26 oktober 2019 inkommit med ett "Underlag till medborgarförslag – Utredning om Örebro flygplats". Underlaget bifogas i Bilaga 1. Av underlaget framgår viss fakta om flygplatsverksamheten, bland annat att 195 personer har sin sysselsättning på flygplatsområdet samt teoretiskt beräknade effekter av en avveckling av flygplatsverksamheten. Vid en nedläggning beräknas totalt cirka 500 arbetstillfällen försvinna i länet, att nedlagd chartertrafik sannolikt skulle medföra positiva miljöeffekter, medan miljöeffekterna av att fraktrafiken skulle flytta till andra flygplatser är svåra att beräkna.

Regionstyrelsen framför med anledning av förslaget följande:

Det är regionstyrelsens uppfattning att flygets klimatpåverkan måste minska.

Ett flertal regionala flygplatser samverkar för att gemensamt öka tillgängligheten till förnybart bränsle. Örebro Flygplats deltar i detta arbete. Det pågår även ett arbete med inriktningen att ersätta fossilt flygbränsle med förnybart. Frågan behandlas till exempel i SOU 2019:11 Betänkande från "Utredningen om styrmedel för att främja användning av biobränsle för flyget." Att ersätta fossil flygfotogen med biodrivmedel minskar växthusgasutsläppen. Forskning på fossilfritt flyg kan också i förlängningen skapa nya innovativa produkter och lösningar. En elektrifiering av flyget har potential att bidra till att i huvudsak på kortare distanser minska flygets utsläpp och kan på sikt spela en viktig roll för

inrikesflyget.

Flygplatsområdet är idag en betydligt större arbetsplats än det förslagsställarna anger. För närvarande är cirka 590 personer sysselsatta på området. Av dem är cirka 425 personer sysselsatta inom fraktverksamheten. Övriga är anställda inom flygplatsbolaget eller inom tekniskt underhåll av flygplan, gränspolis, städbolag med mera.

Om förslagsställarnas modell för beräkning totala sysselsättningseffekten, men med verkligt antal verksamma på flygplatsen, kan den totala sysselsättningseffekten av en nedläggning beräknas till cirka 1 400 arbetstillfällen.

Under 2018 upphörde all linjetrafik på Örebro Airport. Därmed har ett av förslagsställarnas förslag delvis infriats. Dessutom är trenden för chartertrafiken vikande.

Det omvända gäller för fraktverksamheten. Den har ökat de senaste åren och förväntas fortsätta att öka. Det är också den verksamheten som har störst betydelse för annan sysselsättning i regionen. Enligt förslagsställarna är därtill de miljömässiga effekterna av att flytta fraktverksamheten till annan flygplats svåra att beräkna.

Örebro flygplats är lämpligt placerat för att minimera logistikkedjans miljöpåverkan för mellansverige. Närheten till Hallsberg och järnvägen är ytterligare en fördel. Negativa miljöeffekter i form av ökade frakt på väg kan därför inte uteslutas i de fall fraktverksamheten skulle flytta till Arlanda, Landvetter eller Sturup.

Förslagsställarnas bedömning av negativa effekter på sysselsättningen förstärks i utredningen ”Samhällsekonomiska aspekter på Örebro flygplats och vissa flyglinjer” där bland annat flygplatsens betydelse för bruttoregionprodukten (BRP) i Örebro län belyses. Utredningen genomfördes under 2017 av Örebro Universitet. Se bilaga 2. Av utredningen framgår beräkningar av effekterna på BRP vid en nedläggning av flygplatsen. I kommunerna Örebro och Kumla skulle effekterna bli störst med en minskning av BRP motsvarande 1,5 miljarder kronor per år.

Flygplatsen utgör även bas för flyg i samband med svenska internationella insatser med Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Ofta sker dessa typer av livsviktiga flygningar med korta ledtider vilket förutsätter geografisk närhet till MSBs verksamhet i Kristinehamn. Flygplatsen utgjorde även bas för den flygplansbaserade bekämpningen av de omfattande skogsbränder som drabbade Sverige under sommaren 2018. Med Örebro som utgångspunkt kunde flygplan snabbt ta sig till olika delar av Sverige för att vattenbomba skog och mark.

Flygplatsen är och har varit en viktig kugge i olika samhällsskyddande åtgärder. Och dess betydelse i det avseendet kommer ytterligare att öka efter beslutet att förlägga ett av fyra europeiska beredskapslager för sjukvårdsmaterial till MSB i Kristinehamn.

Örebro Airport utvecklas alltmer mot en fraktflygplats och en flygplats med ett viktigt samhällsskyddande uppdrag. Mot bakgrund av den utvecklingen, dess betydelse för sysselsättning i länet samt möjliga negativa miljömässiga effekter vid en nedläggning av framför allt fraktverksamheten, finns goda motiv för Region Örebro län att fortsatt verka för en väl fungerande flygplats i länet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, besvarande av medborgarförslag om avveckling av Örebro läns Flygplats AB
- Svar på medborgarförslag om avveckling av Örebro läns Flygplats AB
- Medborgarförslag, avveckling av Örebro flygplats

27. Program för hållbar utveckling 2021-2025

Darienummer: 19RS6929

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att anta framlagt förslag till Program för hållbar utveckling 2020-2025.

Sammanfattning

Regionstyrelsen fick 2015 i uppdrag att ta fram ett långsiktigt program för hållbar utveckling. Uppdraget resulterade i ”Program för hållbar utveckling 2017-2020”. Eftersom programperioden går mot sitt slut har programmet nu reviderats och ett förslag för program för perioden 2021-2025 har tagits fram.

Syftet med Program för hållbar utveckling 2021-2025, är att ge en samlad beskrivning av hur Region Örebro läns verksamheter ska arbeta för en hållbar utveckling i linje med Agenda 2030, FN:s globala mål för hållbarhet. Målet är att skapa välfärd och livskvalitet när vi bedriver vår verksamhet, samtidigt som vi säkerställer kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Det reviderade programmet ska liksom tidigare samla de tre hållbarhetsaspekterna och verka för en gemensam förståelse för innebörden av hållbar utveckling. Fokus vid revideringen har varit en översyn och utveckling av övergripande mål, inriktningsmål och indikatorer. Målsättningen med översynen har varit att underlätta arbetet för att hållbarhet ska genomsyra verksamheterna i ännu högre grad.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, program för Hållbar utveckling 2021-2025
- Förslag till program för Hållbar utveckling 2021-2025

28. Region Örebro läns miljöpris år 2020

Darienummer: 20RS2829

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att delegera till regionstyrelsens ordförande att mot bakgrund av diskussionen vid styrelsemötet besluta om vem/vilka som ska få Region Örebro läns miljöpris 2020.

Sammanfattning

Varje år delas Region Örebro läns miljöpris ut till en eller flera verksamheter.

I år är miljöpriset på 30 000 kronor och följande har nominerats:

1. Driftgrupp yttre, Regionservice fastigheter

2. Miljö- och kemikaliesamordnare, Folktandvården
3. Reumatologiska kliniken Universitetssjukhuset Örebro
4. Ögonmottagningen Närsjukhusområde väster
5. Skolrestaurangen Fellingsbro folkhögskola
6. Onkologen Avdelning 85 Universitetssjukhuset Örebro
7. Freja vårdcentral

På sammanträdet kommer förslag om vem som ska få priset att redovisas. För att ett beslut inte ska riskera att avslöjas i förtid, genom att komma i protokollet, föreslås att styrelsen vid sitt sammanträde diskuterar, och informellt beslutar om vem priset ska gå till och sedan delegerar till ordföranden att fatta det formella beslutet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, Region Örebro läns miljöpris år 2020
- Sammanställning inkomna nomineringar miljöpriset 2020
- Kortversion av de nominerade till miljöpriset år 2020

29. Förändring av överenskommelse avseende anhörigkonsulent i psykiatrin

Diarienummer: 20RS9137

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att teckna tilläggsöverenskommelse med Föreningen för psykiatriskt samarbete (FPS), vilket innebär en förstärkning av anhörigstödet.

Sammanfattning

Region Örebro län ger ett årligt bidrag på 577 000 kronor för att finansiera en länsövergripande anhörigkonsulent inom psykiatrin. Enligt överenskommelsen ska konsulenten arbeta 75 procent av en heltid med anhörigstöd samt på 25 procent av en heltid vara samordnare i NSPH-nätverket (Nationell Samverkan för psykisk hälsa). Anhörigkonsulentens uppdrag är formulerat i en överenskommelse som sträcker sig från och med 2019-01-01--2022-12-31.

I samråd med psykiatrin så har det framkommit ett behov av att utöka anhörigstödet från 75 procent till 100 procent. RSMH (Riksförbundet för social och mental hälsa) har rekryterat en nätverksamordnare med pengar från Regional utveckling som börjar sin tjänst 18 januari 2020. Det innebär att anhörigkonsulenten från och med 25 januari har möjlighet att arbeta 100 procent med anhörigstöd. Uppdraget att verka som nätverksamordnare i NSPH tas bort från uppdraget.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, förändring av överenskommelse avseende anhörigkonsulent i psykiatrin
- Tillägg till överenskommelsen om anhörigkonsulent i psykiatrin

30. Svar på remissen Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården – lärdomar från exemplet NKS

Diarienummer: 20RS5297

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslaget till svar godkänns som Region Örebro läns svar till Socialdepartementet.

Sammanfattning

En särskild utredare har utrett besluts- och genomförandeprocesser vid upphandlingar och investeringar i regioner och i avtalsreglerade samarbeten mellan det offentliga och företag och organisationer. Utredaren har kartlagt hur process- och organisationsstöd använts i detta sammanhang. Utgångspunkten har varit ett lärandeperspektiv för att kunna dra nytta av erfarenheter från Nya Karolinska Solna (NKS) i Region Stockholm.

Fem regioner (Region Dalarna, Region Gävleborg, Region Värmland, Region Västmanland och Region Örebro län) har gemensamt tagit fram ett förslag till yttrande. I förslaget ansluter sig regionerna sig till utredningens rekommendationer, men lämnar en del kommentarer kring dem och efterlyser en ytterligare rekommendation.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, svar på remissen Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården - lärdomar från exemplet NKS
- Svar på remiss om Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården - lärdomar från exemplet NKS (SOU 2020:15)
- Remiss - Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården -lärdomar från exemplet NKS
- Remissbilaga - Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården -lärdomar från exemplet NKS

31. Svar på revisionsrapport Granskning av tillgänglighet till vården, delrapport 1 - uppföljande granskning av tillgänglighet inom primärvården

Darienummer: 20RS7112

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslaget till svar godkänns som Region Örebro läns svar till regionens revisorer.

Sammanfattning

År 2017 överlämnade Region Örebro läns förtroendevalda revisorer en granskning av tillgängligheten inom regionens primärvård utifrån fullmäktiges mål om att ha en tillgänglighet i enlighet med den nationella vårdgarantin. Nu har en uppföljande granskning genomförts, för att kunna bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnades i den ursprungliga granskningen. Revisorernas bedömning är att regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden inte helt gjort det. Hälso- och sjukvårdsnämnden kan konstatera att det sker ett aktivt arbete med att förbättra tillgängligheten inom primärvården där flera olika delar är aktuella.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, svar på revisionsrapporten Granskning av tillgänglighet till vården, delrapport 1 - uppföljande granskning av tillgänglighet i primärvården
- Svar på revisionsrapport "Granskning av tillgänglighet till vården, delrapport 1 - uppföljande granskning av tillgänglighet inom primärvården"

- Revisionsrapport - Granskning av tillgänglighet till vården, delrapport 1 - uppföljande granskning av tillgängligheten inom primärvården

32. Svar på revisionsrapporten Granskning av anskaffning av medicinteknisk utrustning

Diarienummer: 20RS3832

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslaget till svar godkänns som Region Örebro läns svar till regionens revisorer.

Sammanfattning

Regionens revisorer har vid sitt sammanträde den 11 mars 2020 behandlat och godkänt bifogad revisionsrapport "Granskning av anskaffning av medicinteknisk utrustning".

Den sammantagna revisionella bedömningen är att regionstyrelsen delvis har säkerställt att arbetet med anskaffning av medicinteknisk utrustning är ändamålsenlig.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar revisorerna bland annat att regionstyrelsen säkerställer att det finns underlag för beslut om flyttade upphandlingar inom medicinteknisk utrustning, att tydliggöra ansvaret för uppföljning av inköp av medicinteknisk utrustning, att skyndsamt utöka tidshorizonten för anskaffning av medicinteknisk samt tillse att hälsoekonomiska analyser genomförs där det är möjligt.

Med anledning av redovisade iakttagelser och rekommenderade förbättringsåtgärder vill regionstyrelsen framföra följande:

- Regionstyrelsen avser att:

- öka kvalitetskraven på underlag inför beslut att överföra ej utnyttjade investeringsanslag från ett år till nästkommande år,

- pröva möjligheterna att i förslaget till fullmäktiges verksamhetsplan och budget utveckla information om medicinteknisk utveckling samt upplysa fullmäktige om investeringsbehov och investeringsutrymme på längre sikt,

- följa utvecklingen av det regiongemensamma arbetet att tillskapa en samverkansmodell för "Ett ordnat införande av medicintekniska produkter". Ordnat införande av medicintekniska produkter och metoder syftar till att skapa en jämlik tillgång till nya terapier baserad på bästa möjliga kunskap, samtidigt som hälso- och sjukvårdens resurser används effektivt. Samverkansmodellen är en del av det nationella systemet för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvården och leds av den Nationella samverkansgruppen för läkemedel och medicinteknik.

Servicenämnden har behandlat ärendet den 25 augusti 2020 och beslutat:

att förvaltningen (Regionservice) ska beakta revisorernas synpunkter och rekommendationer avseende uppföljning av investeringar, till exempel genom en så kallad spendanalys.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, svar på revisionsrapporten Granskning av anskaffning av medicinteknisk utrustning
- Svar på revisionsrapport om anskaffning av medicinteknisk utrustning
- Revisionsrapport - Granskning anskaffning av medicinteknisk utrustning

33. Svar på remissen Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämmelser rörande bland annat omedelbar placering, sekretess och skolgång, Ds 2020:16

Diarienummer: 20RS7199

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslaget godkänns som Region Örebro läns svar till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Utredningen ska komplettera beredningsunderlaget till betänkandet Ett fönster av möjligheter- stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112). Förslagen i betänkandet bör kompletteras i vissa avseenden. Det gäller förslag till lagstiftning för att ge socialnämnden befogenhet att omedelbart kunna placera ett barn i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare när det saknas samtycke från den andra vårdnadshavaren. Det föreslås också nya bestämmelser om offentlighet och sekretess bland annat för att möjliggöra sekretess hos kommuner och regioner för adresser till skyddade boenden.

Utredningens förslag berör endast i mindre utsträckning Region Örebro läns verksamhet. Regionens yttrande avgränsas därför till föreslagen ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) avseende sekretess för adressuppgifter till skyddat boende.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, svar på remissen Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämmelser rörande bland annat omedelbar placering, sekretess och sko
- Svar på remissen Stärkt barnperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämmelser rörande bland annat omedelbar placering, sekretess och skolgång
- Remiss - Remittering av departementspromemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämmelser rörande bland annat omedelbar placering, sekretess och skolgång

34. Kulturpris och kulturstipendier 2020

Diarienummer: 20RS8393

Handlingar skickas ut senare.

35. Ägaranvisning samt finansiering av ALMI Företagspartner Mälardalen AB år 2021

Diarienummer: 20RS8715

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna förslaget till ägaranvisning för ALMI Företagspartner Mälardalen AB för 2021 och framåt, samt

att godkänna överenskommelsen mellan ägarna om finansiering av ALMI Företagspartner Mälardalen AB för 2021.

Sammanfattning

Almi Företagspartner Mälardalen AB ägs av Region Örebro län med 24,5 procent. Varje år utkommer ägaranvisningar där ägarna tydliggör sina gemensamma intentioner avseende inriktningen av och mål för bolagets verksamhet. Nytt för 2021 är att bolaget föreslås följa utvecklingen av det pågående Corona-utbrottet och inom ramen för uppdraget och ägaranvisning anpassa verksamheten efter de förändrade behov hos företagen som detta kan komma att föranleda. I 2021 års ägaranvisning förtydligas även vikten av ett jämställt företagande samt att bolaget särskilt ska beakta och vidta de åtgärder som krävs för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Ägarna har även kommit överens kring finansieringen av bolaget. Finansieringen för Region Örebro län är densamma som för år 2020, det vill säga 7.220 840 kronor.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, ägaranvisning samt finansiering av ALMI Företagspartner Mälardalen AB år 2021
- Bilaga 1 Ägaranvisning för ALMI Företagspartner AB
- Bilaga 2 Missiv till ägaranvisning med målbilaga
- Bilaga 3 Målbilaga regionala dotterbolag
- Bilaga 4 Almi Företagspartner Mälardalen AB - överenskommelse mellan ägare om finansiering av verksamheten 2021 Almi Mälardalen förslag anslag 2021

36. Remissvar - Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län

Darienummer: 20RS5032

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslaget till svar godkänns som Region Örebro läns svar till Region Uppsala.esapno

Sammanfattning

Den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030-strategin för Uppsala län, nedan kallad regional utvecklingsstrategi för Uppsala län, anger visionen för Uppsala län: Ett gott liv i en nyskapande och hållbar kunskapsregion med internationell lyskraft. Denna vision visar på ett långsiktigt önskvärt tillstånd. Den bygger på Uppsala läns förutsättningar och svarar upp mot de stora utmaningarna. I strävan mot att uppnå visionen tar strategin samtidigt steg mot de globala målen.

De globala målen och visionen konkretiseras i tre strategiska utvecklingsområden:

- En region för alla lyfter fram hur ett samhälle format efter människan ger ett gott liv, med öppna och inkluderande miljöer.
- En hållbart växande region fokuserar på samhällsutvecklingen i Uppsala län, dess natur och livsmiljöer och förhållandet till omkringliggande län.
- En nyskapande region tar fasta på betydelsen av ett livskraftigt näringsliv och

civilsamhälle samt förmågan till utmaningsdriven förnyelse och värdeskapande i företag, organisationer och samhälle.

Region Örebro län har granskat remissförslaget utifrån områden som berör Örebro län och där samverkan sker med Region Uppsala. Region Örebro län har därför i sitt yttrande främst lämnat inspel inom områden som rör minskad klimatpåverkan, infrastruktur, transporter och fysisk planering, utbildning och kompetensförsörjning samt innovationer.

ng

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, svar på remissen Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län
- Svar på remissen Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län
- Remiss - Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län
- Komplettering remiss - Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län, inklusive följebrev och remissunderlag, externt diarienummer LS2019-0099

37. Besvarande av motion från Sebastian Cehlin (M) och Wilhelm Sundman (L) om att Region Örebro län ansöker om att vara försöksregion för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker

Diarienummer: 19RS5509

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att motionen ska anses besvarad.

Sammanfattning

Sebastian Cehlin (M) och Wilhelm Sundman (L) vill i en motion till regionfullmäktige att Region Örebro län ska ansöka hos regeringen om att under en period tillåta lokala producenter att erbjuda gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker, detta förutsatt att gårdsförsäljning går att kombinera med alkoholmonopolet.

Regeringen avser att i år tillsätta en statlig utredning med uppgift att föreslå hur gårdsförsäljning av alkoholdrycker i begränsad utsträckning kan ske utan att Systembolagets detaljhandelsmonopol riskeras. Med hänvisning till denna kommande nationella utredning om Gårdsförsäljning föreslås Region Örebro län inte ansöka om att under en period tillåta lokala producenter att erbjuda gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, besvarande av motion från Sebastian Cehlin (M) och Wilhelm Sundman (L) om att Region Örebro län ansöker om att vara försöksregion för gårdsförsäljning av a
- Svar på motion om försöksregion för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker
- Motion från Sebastian Cehlin (M) och Wilhelm Sundman (L) att Region Örebro län ansöker om att vara försöksregion för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker

38. Besvarande av motion från Patrik Nyström (SD) och Elin Jensen (SD) om att utreda möjligheten att erbjuda planerade kejsarsnitt på Karlskoga lasarett

Diarienummer: 20RS1647

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att motionen avslås med hänvisning till patientsäkerheten för det nyfödda barnet och att riskgraviditeter och kejsarsnitt därför även fortsatt ska hänvisas till Universitetssjukhuset Örebro.

Sammanfattning

Patrik Nyström och Elin Jensen (SD) har i en motion föreslagit en utredning av möjligheten att utveckla BB i Karlskoga genom att erbjuda planerade kejsarsnitt. De föreslår att en utredning görs som undersöker möjligheterna att erbjuda planerade kejsarsnitt på Karlskoga lasarett och att fullmäktige beslutar enligt intentionerna i motionen om utredningen skulle visa att planerade kejsarsnitt i Karlskoga skulle vara positivt för länets invånare samt för förlossningsvården.

Motionen avslås med hänvisning till patientsäkerheten för det nyfödda barnet och att planeringen är att även fortsättningsvis hänvisa personer med riskgraviditeter eller de som är aktuella för ett planerat kejsarsnitt till förlossningen på Universitetssjukhuset Örebro. Någon ytterligare utredning kring förlossningsvården är därför inte aktuell.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, besvarande av motion från Patrik Nyström (SD) och Elin Jensen (SD) om att utreda möjligheten att erbjuda planerade kejsarsnitt på Karlskoga lasarett
- Svar på motion om att utreda möjligheten att erbjuda planerade kejsarsnitt på Karlskoga BB
- Motion om att erbjuda planerade kejsarsnitt på Karlskoga lasarett

39. Anmälnings- och meddelandeärenden

Diarienummer: 20RS387

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Anmälningsärenden

1. Regiondirektören har undertecknat och ställt sig bakom Regelverket för tjänsten Högkostnadsskydd, 20RS10306.
2. Regiondirektören har undertecknat avtal med Adecla avseende rapportering av finansiella investeringar.
3. Regionstyrelsens ordförande har beslutat om att ge Behcet Barsom (KD) ledighet på grund av sjukdom för perioden 2020-09-29 – 2020-10-31.
4. Regiondirektören har fattat beslut om tillägg till vårdavtal med Lymfkliniken Karlskoga AB, 17RS150.

5. Regiondirektören har fattat beslut om tillägg till vårdavtal med Stenström & Kullberg AB, 17RS150.
6. Regiondirektören har fattat beslut om tillägg till vårdavtal med Capio Läkargruppen AB, 17RS6386.
7. Områdeschefen för psykiatri har fattat beslut om lönetillägg/löneändring under pågående avtalsperiod, 20RS276-12, 14, 15, 16, 17.
8. Områdeschefen för psykiatri har fattat beslut om avstängning AB §10 mom 2,3, 20RS5708-3, 4, 8, 13.
9. Områdeschefen för psykiatri har fattat beslut om extra utbetalning, 20RS5734.
10. Områdeschefen för psykiatri har fattat beslut om avstängning AB § 10 mom 2,3, 20RS7172-7, 12.
11. Regiondirektören har fattat beslut om firmateckning i vissa fall, 20RS1460-4.
12. Regionjurist har beslutat om att avslå begäran om utlämnande av uppgifter ur patientjournal, 20RS10295.
13. Sammanställd lista över tillsvidareanställningar inom Regionservice augusti-september, 20RS670-12, 14.
14. Sammanställd lista över beslut om bisysslor inom Regionservice augusti, 20RS1398.

Meddelandeärenden

1. Protokoll från
 - Rådet för funktionshinderfrågor 2020-09-22
 - Regionstyrelsens arbetsutskott 2020-09-01
2. Lena Adolfsson är tillförordnad hälso- och sjukvårdsdirektör under Jonas Claessons semester 2020-10-05 -- 2020-10-11.
3. Sveriges Kommuner och Regioner har överlämnat
 - Överenskommelse om semesterlönegrundande frånvaro vid frånvaro med viss ersättning till riskgrupper under coronapandemin.
 - Förlängning av överenskommelse om undantag från överläggningskyldigheten enligt PAN vid avstängning som görs i syfte att förhindra spridningen av Covid-19.
 - Jobb för unga.
 - Förlängning av överenskommelse om undantag från överläggningskyldigheten vid avstängning enligt BEA- och BAL-avtalen samt BUI T, i syfte att förhindra spridningen av Covid-19.
 - Förlängning av överenskommelse om undantag från överläggningskyldigheten vid

avstängning i syfte att förhindra spridning av Covid-19.

4. Månadsrapporter och innehavsrapporter pensionsmedelsportfölj och skuldportfölj för Region Örebro län augusti och september 2020.

5. Öppet brev från styrelsen i Föreningen rädda BB/förlossning och lasarettet i Karlskoga, 20RS9344.

6. Synpunkter från medborgare avseende Region Örebro läns ledning, 20RS1035-219.

7. Arbetsvärdering under covidpandemin, 20RS6191.

8. Minnesanteckningar från samtal mellan regionstyrelsens ordförande och nämndernas ordföranden, 2020-06-01.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20, anmälnings- och meddelandeärenden
- Arbetsvärdering under covidpandemin
- Synpunkter på Region Örebro läns ledning, 20RS1035-219
- Svar på remiss om regelverk för högkostnadsskydd
- Innehavsrapport september 2020
- Innehavsrapport augusti 2020
- Finansrapport Örebro september 2020
- Finansrapport Örebro augusti 2020
- 20RS1460-4, Firmateckning i vissa fall
- Protokoll RS Au 2020-09-01
- Minnesanteckningar från möten mellan styrelsens ordförande och nämndernas ordförande

40. Regiondirektörens information

2

Kompletteringsval till
kommunala handikapprådet i
Degerfors kommun

20RS6891

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS6891

Organ
Regionstyrelsen

Kompletteringsval till kommunala handikapprådet i Degerfors kommun

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att till ny ersättare i kommunala handikapprådet i Degerfors kommun utse
.....(S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Regionstyrelsen bevilja Patrik Renbergs (S) begärda entledigande från uppdraget som ersättare i kommunala handikapprådet i Degerfors kommun den 26 augusti 2020.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Kommunala handikapprådet i Degerfors kommun
Den valde
Regionkansliet – staben Administration, juridik och säkerhet

3

Entledigande av Kent
Gustafsson (S) samt
kompletteringsval

20RS9605

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9605

Organ
Regionstyrelsen

Entledigande av Kent Gustafsson (S) samt kompletteringsval

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att bevilja Kent Gustafssons (S) begäran om entledigande från uppdragen som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor i Degerfors kommun, ledamot i specifikt samverkansråd för folkhälsa samt ersättare i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation,

att till ledamot i rådet för funktionshinderfrågor i Degerfors kommun utse (S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31,

att till ledamot i specifikt samverkansråd för folkhälsa utse (S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31, samt

att till ersättare i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation utse (S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Kent Gustafsson (S) har begärt entledigande från uppdragen som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor i Degerfors kommun, ledamot i specifikt samverkansråd för folkhälsa samt ersättare i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20
Begäran om entledigande

Rickard Simonsson
Regiöndirektör

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9605

Skickas till:

Rådet för funktionshinderfrågor i Degerfors kommun
Specifikt samverkansråd för folkhälsa
Länstyrelsens Viltförvaltningsdelegation
De valda
Regionkansliet – staben Administration, juridik och säkerhet

Degerfors 2/9 2020

Entledigande

Härmed begär jag att bli entledigad från alla mina uppdrag i regionen.

Kent Gustafsson

4

Entledigande av Peter
Bäckman (SD) samt
kompletteringsval

20RS9737

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9737

Organ
Regionstyrelsen

Entledigande av Peter Bäckman (SD) samt kompletteringsval

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att bevilja Peter Bäckmans (SD) begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor, samt

att till ny ledamot i rådet för funktionshinderfrågor utse Pernilla Marberg (SD) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Peter Bäckman (SD) har begärt entledigande från uppdraget som ledamot i rådet för funktionshinderfrågor.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20
Begäran om entledigande

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Rådet för funktionshinderfrågor
Den valde
Regionkansliet – staben för Administration, juridik och säkerhet

Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613
701 16 Örebro

Ankom
Regionkansliet
2020 -09- 23
20RS9737-1

Diarienummer

Begäran om entledigande från politiskt uppdrag inom Region Örebro län

Namn Peter Bäckman (SD)	
Politiska uppdrag (Om avsägelsen gäller samtliga uppdrag inom Region Örebro län skriv "samtliga uppdrag") Samtliga uppdrag.	
Datum 2020-09-07	Namnteckning <i>Peter Bäckman</i>

✓

5

Entledigande samt
kompletteringsval efter Lars-
Eric Johansson (S)

20RS10689

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10689

Organ
Regionstyrelsen

Entledigande samt kompletteringsval efter Lars-Eric Johansson (S)

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att bevilja Lars-Eric Johanssons (S) begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i etikrådet, samt

att till ny ledamot i etikrådet utse(S) för tiden 2020-10-20 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Lars-Eric Johansson (S) har lämnat in begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i etikrådet.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20
Entledigandet

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Lars-Eric Johansson (S)
Den valde
Etikrådet
Regionkansliet – staben Administration, juridik och säkerhet

Ankom
Regionkansliet
2020 -10- 16
20RS10689-1

Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613
701 16 Örebro

Diarienummer

Begäran om entledigande från politiskt uppdrag inom Region Örebro län

Namn LarsEric Johansson, (s), Örebro	
Politiska uppdrag (Om avsägelsen gäller samtliga uppdrag inom Region Örebro län skriv "samtliga uppdrag") Samtliga uppdrag	
Datum 15/10-20	Namnteckning

6

Anmälan av medborgarförslag om etiska riktlinjer mot sexistisk reklam

20RS9539

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9539

Organ
Regionstyrelsen

Anmälan av medborgarförslag om etiska riktlinjer mot sexistisk reklam

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att överlåta till regionstyrelsen att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 17 september 2020 som handlar om att Region Örebro län ska ta fram etiska riktlinjer mot sexistisk reklam.

Medborgarförslaget har överlämnats till Regionkansliet - staben Kommunikation för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20
Medborgarförslaget

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

MEDBORGARFÖRSLAG

<i>Namn</i> Lovisa	<i>Efternamn</i> Damström
Förslaget (<i>Kortfattat namn</i>) Medborgarförslag för etiska riktlinjer mot sexistisk reklam	
Motivering (<i>Lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det i så fall kunna ske</i>) Följande innefattar ett förslag med etiska riktlinjer mot sexistisk reklam och sexualisering av det offentliga rummet. Riktlinjerna reglerar att kommunen har rätt att kräva att reklam som strider mot stadens etiska riktlinjer tas ned inom 24 timmar. Det innebär även ett ansvarstagande från kommunens sida för att invånare inte ska utsättas för kränkande reklambudskap. Könsdiskriminerande reklam och sexualiseringen av kvinnor i det offentliga rummet är ett samhällsproblem och ett hinder för jämställdhet. De stereotypa skildringarna av kvinnor och män i reklam är ett problem både för individen och för samhället. På ett individuellt plan orsakar könsdiskriminerande reklam psykisk ohälsa. Skönhetsideal och objektifiering i reklam kan skapa en snedvriden kroppsbild, ökad självobjektifiering, lägre självförtroende och till och med minskad initiativkraft.(1) Könsdiskriminerande reklam är även ett samhällsproblem då objektifiering och stereotypa bilder av kvinnor & män orsakar och upprätthåller ojämställda normer och maktordningar.(2) Könsdiskriminerande reklam är ett hinder för att säkerställa kvinnors rättigheter och jämställdhet inom EU & FN. Enligt det internationella samfundet bör använda alla till buds stående medel, inklusive lagstiftning, för att motverka könsdiskriminerande reklam. Region Örebro län bör inspireras av Stockholms stads modell. Stockholms stad har infört etiska riktlinjer som en del av sina avtal med företag som äger reklamplatser i staden. De etiska riktlinjerna föreskriver att kommunen har rätt att kräva nedtagning inom 24h av reklam som strider mot stadens etiska riktlinjer. Detta fungerar som en civilrättslig överenskommelse som i Stockholms stad fattats av stadens trafikkontor(3) och kräver inte något beslut av någon annan instans än av stadens trafikkontor. Läs mer om Stockholms stads etiska riktlinjer här: https://sverigeskvinnolobby.se/nu-kan-du-anmala-reklam-till-stockholms-stad/ Etiska riktlinjer mot sexistisk reklam skulle vara en del av att säkerställa jämställda allmänna utrymmen samt lika möjligheter för kommunens medborgare. Örebro skulle bli en föregångare i jämställdhetsarbetet i Sverige i stort. Region Örebro län bör införa ett förbud mot könsdiskriminerande reklam och sexualisering av det offentliga rummet och som en del av förbudet även göra riktlinjerna för sexistisk reklam lättillgängliga för allmänheten. Det måste finnas tydliga direktiv hur medborgare ska gå tillväga för att anmäla reklam. 1. Fredrickson, B. L., & Roberts, T. (1997). " Objectification theory: Toward understanding women ' s lived experiences and mental health risks " . Psychology of Women Quarterly, 21, 173 – 206. 2. SOU 2008:05 Könsdiskriminerande reklam – kränkande utformning av kommersiella meddelanden s. 32f 3. https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1963256	

Den här sidan kommer att publiceras på Region Örebro läns webbplats i sin helhet samt i protokoll, kallelser och handlingar som behandlar detta medborgarförslag.

7

Anmälan av motion från Jihad
Menhem, Jessica Carlqvist och
Anneli Mylly (V) om införandet
av självtest för HPV-virus

20RS9673

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9673

Organ
Regionstyrelsen

Anmälan av motion från Jihad Menhem, Jessica Carlqvist och Anneli Mylly (V) om införandet av självtest för HPV-virus

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att remittera motionen till beredning för somatisk specialistvård och högspecialiserad vård samt till hälso- och sjukvårdsnämnden för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har kommit in till Region Örebro län den 22 september 2020 från Jihad Menhem, Jessica Carlqvist och Anneli Mylly (V) om att införa självtest för HPV-virus och rädda livet på många kvinnor.

Motionen har överlämnats till Regionkansliet – staben Hälso- och sjukvård för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.

Motionen.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9673

Skickas till:
Regionfullmäktige

Vänsterpartiet

Motion till regionfullmäktige – Region Örebro län

Inför självtest för HPV-virus och rädda livet för många kvinnor

Genom budgetsamarbetet med regeringen under förra mandatperioden fick Vänsterpartiet igenom en satsning på avgiftsfri gynekologisk cellprovtagning inom ramen för det nationella screeningprogrammet för livmoderhalscancer. Dessutom höjdes åldersgränsen för cellprovning upp till och med 70 år, en satsning som uppskattades väldigt mycket av många kvinnor.

Varje år får cirka 600 kvinnor i Sverige livmoderhalscancer, så kallad cervixcancer, som orsakas av humant papillomvirus (HPV). Samtidigt får cirka 35 000 kvinnor besked om att de har cellförändringar i livmoderhalsen som för det mesta beror på en virusinfektion. Medelåldern hos dem som får sjukdomen är drygt 50 år men nästan var tredje patient är under 40 år. Det gör livmoderhalscancer till den tredje vanligaste cancerformen bland unga kvinnor.

Trots att gynekologisk cellprovtagning erbjuds regelbundet till alla kvinnor mellan 23-70 år i Örebro län så fortsätter antalet med livmoderhalscancer att öka påtagligt i länet och det kan finnas flera orsaker till detta. Vänsterpartiet ser med oro på att en av orsakerna kan vara att många kvinnor uteblir från de regelbundna cellprovtagningar som kvinnor kallas till för att förebygga livmoderhalscancer. Denna grupp finns framförallt i socioekonomiskt utsatta områden.

De vanligaste skälen till att kvinnor inte kommer på cellprovtagning är att många tycker att det är obehagligt med gynekologisk undersökning samt att en del kvinnor känner sig friska eller inte har tid och vill av de anledningarna inte vill lämna prov.

Att antalet kvinnor som insjuknar i livmoderhalscancer ökat så är oroväckande och det ställer extra stora krav på regionen när det gäller olika insatser. I det nationella vårdprogrammet för att förebygga livmoderhalscancer, som publicerades i september 2019, rekommenderas nu regionerna att börja använda självtest för kvinnor som inte kommer på cellprovtagning.

Den här metoden är lika säker idag som en vanlig cellprovtagning och används redan i flera regioner. Självtestet skickas hem med instruktioner och ett vadderat returkuvert som skickas till labbet eller vårdcentralen. Efter analys av HPV-testet och om provet visar HPV eller förändringar i cellerna från livmodertappen, kallas kvinnan till en cellprovtagning eller läkarundersökning. Där tittar man på livmodertappen för att se om det finns lindriga eller påtagliga cellförändringar för att kunna behandla dem och förebygga livmoderhalscancer.

Med självtest till kvinnor i Region Örebro län och som inte kommer på cellprovtagning kan fler hittas som riskerar att utveckla livmoderhalscancer. Den här åtgärden kan rädda livet på många kvinnor.

Med anledning av detta föreslår vi regionfullmäktige besluta:

att Region Örebro län inför ett självtest för HPV-virus till länets kvinnor som uteblir från det nationella cellprovet från livmoderhalsen samt att alla kvinnor som önskar också ska erbjudas det.

För Vänsterpartiet i Region Örebro län

Jihad Menhem

Jihad Menhem

Jessica Carlqvist^{47 (1143)}

Anneli Mylly

8

Anmälan av medborgarförslag om aktiviteter under coronapandemin

20RS10289

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10289

Organ
Regionstyrelsen

Anmälan av medborgarförslag om aktiviteter under coronapandemin

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att överlåta till kulturnämnden att besluta i ärendet, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att ett medborgarförslag har inkommit till Region Örebro län den 7 oktober 2020 om aktiviteter under coronapandemin.

Medborgarförslaget har överlämnats för beredning till Regional utveckling – Område kultur och ideell sektor.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.
Medborgarförslaget.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

Namn

Charlotta Edenvik

Förslaget

Skapa aktiviteter som erbjuder samvaro, spel, sång, kultur, rörelse, annan aktivitet och möjlighet till nya kontakter ställs in med anledning av pandemins krav på distansering. Mitt medborgarförslag att börja testa i liten skala för att succesivt bygga lätt tillgängliga, geografiskt nära aktiviteter eller mötesplatser som bidrar till att skapa förbättrade förutsättningar för god psykisk hälsa hos Örebro läns invånare och lever upp till krav på distansering och övriga rekommendationer och riktlinjer.

Motivering

För två dagar sedan meddelade Folkhälsomyndigheten att pandemins restriktioner kommer att finnas med oss i ett åt framåt samtidigt som Previa meddelar att de psykiska besvären har ökat markant, för de som har anställning. Idag informerar ni Regionen om att smittspridningen har dubblats på en vecka inom länet. Arbetsökande, distansstuderande, distansarbetande, pensionärer och ungdomar, ja - vi är alla berörda av pandemins effekter. Vi kommer bl a spendera mer tid på vår bostadsort, i hemmet och i ensamhet. Ett ökat vårdbehov med anledning av psykiska besvär kommer att belasta regionens, kommuners ekonomi utifrån flera perspektiv - nu krävs det mod för att våga tänka och fatta viktiga beslut främjande syfte.

Det är dags att kroka arm på ett breddare perspektiv med näringslivet, föreningslivet, kyrkan och regionen för att tänka nytt och göra tillsammans! Kunskap, verktyg och engagemang finns för att skapa välmående, vi behöver nu fokusera på handlingskraft i syfte att omgående vända trenden. Lägga projektansökning, planerandet åt sidan och låt oss börja direkt att göra, testa olika aktiviteter.

Aktiviteter som erbjuder samvaro, spel, sång, kultur, rörelse, annan aktivitet och möjlighet till nya kontakter ställs in med anledning av pandemins krav på distansering. Mitt medborgarförslag att börja testa i liten skala för att succesivt bygga lätt tillgängliga, geografiskt nära aktiviteter eller mötesplatser som bidrar till att skapa förbättrade förutsättningar för god psykisk hälsa hos olika kommuners invånare och lever upp till krav på distansering och övriga rekommendationer och riktlinjer. Aktiviteterna tas fram i samverkan mellan regionen, kommuner, föreningslivet, kyrkan och individuellt engagemang. Mina förslag är följande:

- Använda idrottsplatsers läktare under tak för allsång/kör med hjälp av någon musikalärare ifrån skolan alternativt kulturskolan eller körledare ifrån någon kyrka. Behövs en mobil högtalaranläggning till sångledaren.
- Använda idrottsplatsers läktare under tak till att sända SvT:s "Hemmagympa med Sofia" ifrån SvT Play via storbilds TV. På anläggningar finns i flera fall vaktmästare som kan starta igång sändningen på ca 20-30 min. Anpassa succesivt anmälningsförfarandet eller antal erbjudna pass till efterfrågan. Informera om nästa tillfälle innan aktiviteten avslutas.
- Använda idrottsplatsers läktare under tak för att Regionens representanter kan hålla föreläsningar om egenvård, vad rörelse, kultur och samvaro skapar för effekter för vårt välmående och visa på metoder för självhjälp ifrån <https://1177.se>, <https://29k.org/>,

<https://healthwatch.se/>. Föreläsning om att öka den digitala kunskapen. Deltagarna tar med egen mobil eller ipad och genomföra utbildningar via <https://www.digitalajag.se/>.

Börja med att drop in och först till kvarn för att delta i aktiviteterna. Numrera platser på läkaren och när de är fulla, så är allsången fullbokad. Anpassa succesivt anmälningsförfarandet eller antal erbjudna pass till efterfrågan. Informera om nästa tillfälle innan aktiviteten avslutas. De flesta läkare står tomma under dagtid och erbjuder skydd mot regn och blåst, är utomhus, tillräckligt med utrymme att hålla avstånd för 50 personer.

- Att Region Örebro län marknadsför de olika flextrafikens skyltar som mötes- och startplats för cykelturer eller promenader. Marknadsföra starttider och koppla dem till olika promenad och cykel tider. Tex kl 10.00 ses de som vill cykla och gå ca 40 min. Kl 11.00 ses de som vill cykla eller gå 30 min. Börja med ett mindre geografiskt område i kommunen som testpilot, för att lära av det och sedan skala upp. Kommuners folkhälsoförvaltning kan i samarbete med Region Örebro utveckla detta vidare.

I samband med alla aktiviteter erbjuda förutsättningar till kontaktytor i form av anslagstavlor och lappar att skriva på för att på så vis hitta nya människor att samtala, promenera, cykla med.

Dessa aktiviteter bidrar till att skapa förbättrade förutsättningar för god psykisk hälsa hos Örebro läns invånare, kan genomföras på kort varsel, ingen större investering krävs och är inte heller personalkrävande.

9

Anmälan av motion från
Willhelm Sundman (L) om att
upprätta samarbetsavtal med
Sveriges Lantbruksuniversitet

20RS10406

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2020-10-02

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10406

Organ
Regionstyrelsen

Anmälan av motion från Willhelm Sundman (L) om att upprätta samarbetsavtal med Sveriges Lantbruksuniversitet

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att remittera motionen till regional tillväxtnämnd, samt

att ta anmälan till protokollet.

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Willhelm Sundman (L) om att upprätta samarbetsavtal med Sveriges Lantbruksuniversitet.

Motionen har överlämnats till Regional utveckling – Näringslivsutveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.

Motionen.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

Motion

Upprätta samarbetsavtal med Sveriges lantbruksuniversitet

Som region ska vi samarbeta med näringsliv, civilsamhälle och akademi. Men när vi pratar om akademien i regionen menar vi ofta Örebro universitet. Vad som lätt glöms bort är att det inte är det enda universitet som har en geografisk lokalisering inom vårt län.

I Lindesbergs kommun ligger forskningsstationen Grimsö, vilket är en del av Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). På Grimsö bedrivs forskning inom ekologi och människors attityder till rovdjur. Särskilt om hur man minskar konflikter mellan människor och vilt, ett problem som är ständigt återkommande för våra företagare inom de gröna näringarna.

Eftersom regionen arbetar med att minska den människans påverkan på naturen, klimatet och miljön finns stor kunskap att hämta här från SLU. Ska vi röra oss mer emot en cirkulär ekonomi där hållbara och miljövänliga alternativ ses som en självklarhet behöver vi se till alla parter som kan vara bidragande i det arbetet. SLUs ekologiska institut är världsledande inom den forskning de bedriver och har studenter och forskare som kommer från världens alla delar. Därför vore det oklokt att inte formalisera samarbetet genom ett avtal och dra nytta av Grimsös potential för att stärka regionen i detta arbete.

Det är viktigt att ta i beaktande de platser runt om i länet där akademien är verksam och säkerställa att den verksamhet de bedriver på plats kan fortgå även i framtiden. Det är en styrka att Örebro län har flera kommuner i länet där akademien är verksam genom forskning och utbildning. Vi bör förvalta och vårda dessa lokaliseringar väl så att de har de förutsättningar som behövs. För att säkerställa goda relationer och bidra till den regionala utvecklingen bör ett samarbetsavtal upprättas mellan Region Örebro län och Sveriges lantbruksuniversitet genom forskningsstationen Grimsö.

Ett avtal bör syfta till att utveckla ett starkare gemensamt regionalt ledarskap och att stärka förutsättningarna för att i gemensamma frågor utveckla forskning, utbildning, innovation samt verka för en gynnsam samhällsutveckling.

DÄRFÖR FÖRESLÄR JAG ATT:

- Region Örebro län upprättar ett samarbetsavtal med Sveriges lantbruksuniversitet

För Liberalerna

Willhelm Sundman

10

Ändring av
sammanträdesdatum 2021

20RS6923

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS6923

Organ
Regionstyrelsen

Ändring av sammanträdesdatum 2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att flytta sammanträdet den 30 september 2021 till den 21 september 2021.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade den 10 september om sammanträdestider för 2021. Nu finns ett förslag att flytta sammanträdet den 30 september till den 21 september.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Ledamöter och ersättare i regionstyrelsen
Samtliga förvaltningar

11

Redovisning av motioner och medborgarförslag som inte besvarats inom ett år

20RS2356

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS2356

Organ
Regionstyrelsen

Redovisning av motioner och medborgarförslag som inte besvarats inom ett år

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen bör en motion eller ett medborgarförslag besvaras så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes. Om beredningen inte hunnit avslutas inom ett år ska detta, enligt kommunallagen 5 kap. 33 §, anmälas till fullmäktige, som då får avskriva motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning.

Enligt regionfullmäktiges arbetsordning ska rapportering ske två gånger per år.

Med anledning av detta redovisas att det för närvarande finns tre motioner som inte har besvarats inom ett år. Motionen från Mats Gunnarsson (MP) och Monika Aune (MP) ”Inled ett försök med en digital 1177-mottagning med behandlande sjukvårdspersonal” (19RS3739), kommer att beredas av beredning för närsjukvård den 14 oktober 2020.

Vidare redovisas att det finns tre medborgarförslag som inte har besvarats inom ett år. Medborgarförslaget ”Hjälpmedel för sömnapné (CPAP) ska ingå i högkostnadsskyddet och i det föreslagna avgiftsabonnemang som föreligger för hjälpmedel (19RS7602), kommer att beredas av beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel den 16 oktober 2020.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20
Redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS2356

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:
Regionfullmäktige

Redovisning av motioner och medborgarförslag som inte blivit besvarade inom ett år

Rubrik	Registreringsdatum	Diarienummer
Motioner		
Självtest för att få fler att ta cellprov (KD)	2017-06-29	17RS4032
Inled ett för sök med en digital 1177-mottagning med behandlande sjukvårdspersonal (MP)	2019-04-26	19RS3739
Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning intensivvård (M)	2019-09-26	19RS7770
Medborgarförslag		
Regler för färdtjänst och sjukresor i Örebro län	2017-03-31	17RS1776
Sjukresor	2018-02-23	18RS1588
Färdtjänst	2019-01-04	19RS1375
Hjälpmedel för sömnapné (CPAP) ska ingå i högkostnadsskyddet och i det föreslagna avgiftsabonnemang som föreligger för hjälpmedel	2019-09-19	19RS7602

12

Periodrapport september
2020

20RS3006

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Maja Ekholm

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS3006

Organ
Regionstyrelsen

Periodrapport september 2020

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att godkänna periodrapporten per september 2020.

Sammanfattning

Helårsprognosen per september uppgår till 300 mnkr, exklusive balanskravsjusteringar. Detta innebär en ökning med 200 mnkr jämfört med senast lagda prognos per delår 2020. Ökningen beror framför allt på att prognosen för skatter och statsbidrag har ökat, +122 mnkr sedan delårsprognosen, och jämfört med budget ligger prognosen per september 215 mnkr högre.

Resultatet per september uppgår till 189 mnkr. Föregående år var resultatet för samma period 502 mnkr. Dock ingår orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar i detta resultat. Om man exkluderar de orealiserade värdeförändringarna får man ett balanskravsresultat på 232 mnkr, vilket är 49 mnkr bättre än motsvarande siffra föregående år.

Nettokostnaden för perioden är 7 433 mnkr (7 143 mnkr) och ökningen mellan åren uppgår till 4,1 procent (5,4 procent). Utvecklingstakten är därmed lägre i år jämfört med föregående år, och är i linje med den för skatter och statsbidrag (4,1 procent).

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet har inga konsekvenser på ovanstående perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga konsekvenser på ovanstående perspektiv.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Maja Ekholm

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS3006

Uppföljning

Regionorganisationens resultatutfall följs upp i kommande periodrapporter samt årsredovisning 2020.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20

Periodrapport per september 2020

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

(Ange vem/vilka beslutet ska skickas till)

Periodrapport

Region Örebro län
September 2020

Ekonomi

- **Resultat 189 mnkr (502 mnkr)**
- **Balanskravsresultat 232 mnkr (183 mnkr)**
- **Nettokostnadsutveckling 4,1 % (5,4 %)**
- **Lönekostnadsutveckling 6,3 % (4,5 %)**
- **Skatter och statsbidrag 4,1 % (4,3 %)**

Omvärldsanalys

Den 21 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2021 (2020/21:1) och Höständringsbudget för 2020 (2020/21:2). Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) sammanfattar i senaste EkonomiNytt de förslag inom olika områden som berör regionerna åren 2021–2023.

Den ekonomiska budgetpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2021–2023. Höständringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Nedan sammanfattas några av satsningarna:

- Ytterligare 10 miljarder kronor satsas på generella medel till kommuner och regioner för 2021 och med 5 miljarder för 2022. Tillsammans med tidigare ändringsbudgetar är det en ökning med 22,5 miljarder för 2021 och med 17,5 miljarder för 2022 jämfört med BP20. För 2023 aviseras ingen ökning.
- Anslaget för att ersätta merkostnader på grund av covid-19 inom hälso- och sjukvård samt omsorg ökar från 5 miljarder kronor till 10 miljarder i höständringsbudgeten. Ingen ersättning aviseras för 2021.
- 2 miljarder för testning och smittspårning 2021. En sänkning med 4,8 miljarder kronor jämfört med 2020.
- Stärkt förlossningsvård med 0,5 miljarder kronor 2021–2022.

Den samhällsekonomiska utveckling åren 2020–2023, som är regeringens huvudscenario och grunden för propositionens beräkningar, beskrivs som fortsatt mycket osäker och sammanfattas i EkonomiNytt av nedanstående punkter:

- Både BNP och sysselsättning i Sverige faller i år.
- Arbetslösheten fortsätter att stiga även 2021.
- En snabb återhämtning för BNP och arbetsmarknaden antas ske 2021–2023, men lågkonjunkturen dröjer ändå kvar ända till 2023 (BNP-gapet är då ännu negativt).
- Det finansiella sparandet i offentliga sektorn beräknas i år visa ett stort underskott. Detta negativa sparande ligger i huvudsak i staten (–5,1 procent av BNP). Trots de betydande förslag som presenteras i budgetpropositionen (vilka höjer de offentliga utgifterna och sänker inkomsterna 2021) minskar sparandeunderskottet nästa år. Samma utveckling antas åren 2022–23 och den offentliga skuldkvoten sjunker därför årligen i regeringens beräkningar. I hög grad följer denna kalkylerade utveckling på den starka ekonomiska återhämtning som antas, med ihållande hög tillväxt för BNP och sysselsättning samt gradvis sjunkande arbetslöshet.

Resultatanalys

Resultatet per september uppgår till 189 mnkr. Föregående år var resultatet för samma period 502 mnkr. Dock ingår orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar i detta resultat. Om man exkluderar de orealiserade värdeförändringarna får man ett **balanskravsresultat** på 232 mnkr, vilket är 49 mnkr bättre än motsvarande siffra föregående år.

Verksamhetens **intäkter** uppgår för perioden till 1 921 mnkr (1 851 mnkr), vilket innebär en ökning med 3,8 procent jämfört med samma period föregående år.

Utfallet för såld vård har minskat med 2,7 procent efter att utomlänsvolymerna kraftigt avtagit

från april och framåt.

Per september har patientavgifterna avseende hälso- och sjukvården ökat, medan de för tandvården har minskat. Detta är effekter av den rådande pandemin och en spegling av det ökade trycket på hälso- och sjukvården, samt den minskade mängden patienter som vill eller kan besöka Folktandvården.

När det gäller trafikintäkterna syns ett intäktsbortfall beroende på kraftigt reducerat resande på grund av effekter av Covid-19.

Verksamhetens **kostnader**, inkl. avskrivningar, uppgår till 9 354 mnkr (8 994 mnkr) och innebär en ökning mellan åren med 4,0 procent.

Lönekostnadsökningen uppgår till 6,3 procent (4,5 procent). Detta kan jämföras med kostnaden för den senaste lönerörelsen om 2,7 procent. På grund av pandemin har riksdag och regering infört tillfälliga regler som innebär att alla arbetsgivare får ersättning för hela sjuklönekostnaden som de har redovisat i arbetsgivardeklarationen från och med april 2020. Om hänsyn tas till denna ersättning blir årets lönekostnad lägre och ökningstakten uppgår då till 5,3 procent.

Kostnader som betecknas som månadslön har ökat med 3,6 procent, medan kostnader för extratid har ökat med 11,7 procent. Det förstnämnda är ett resultat av att Region Örebro län har ökat i antalet anställda, och det sistnämnda är en konsekvens av pandemin. I kategorin extratid märks framför allt en stor ökning gällande obekvämt arbetstid (25,6 procent). Som ytterligare effekt av pandemin syns också kraftigt höjda kostnader för sjuklöner med 33,5 procent jämfört med samma period föregående år.

Kostnaderna för inhyrd personal är lägre än föregående år. Minskningen mellan åren motsvarar 14,8 procent eller 18 mnkr. Inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen motsvarar hyrläkarkostnaden 2,3 procent av den egna personalkostnaden. Måttet på oberoende av inhyrd personal är 2,0 procent. Kostnaderna har främst minskat inom område opererande och onkologi (7 mnkr), område närsjukvård Örebro (4 mnkr) och närsjukvård norr (3 mnkr).

Kostnaderna för läkemedel är totalt sett 5,2 procent högre än föregående år. Kostnaderna för köpt vård har däremot minskat med 14,7 procent mellan åren.

Kollektivtrafikens kostnader är högre jämfört med föregående år, till följd av indexutveckling, utökad trafik med miljögasdrivna bussar samt nytt trafikavtal för Örebro stad. Kostnaderna för serviceresor är även de högre jämfört med föregående år och främsta orsaken är det 1-års avtal som finns med entreprenörerna inom servicetrafiken till och med juni 2020 med högre timkostnader, samt indexutveckling från 1 januari. Vidare infördes ensamåkning i stora delar av servicetrafiken den 24 april som ett led i att minska smittspridningen och även detta är till viss del kostnadsdrivande. Resandet har dock minskat sedan föregående år på grund av rådande pandemi.

Nettokostnaden för perioden är 7 433 mnkr (7 143 mnkr) och ökningen mellan åren uppgår till 4,1 procent (5,4 procent). Utvecklingstakten är därmed lägre i år jämfört med föregående år, och är i linje med den för skatter och statsbidrag (4,1 procent).

Skatteintäkterna har ökat med 17 mnkr eller 0,3 procent jämfört med föregående år. **Generella statsbidrag och utjämning** har ökat med 281 mnkr eller 15,3 procent. Nivån på höjningen av de generella statsbidragen i år är historisk och en konsekvens av den rådande pandemin och dess effekter. Sammantaget är ökningen för skatter och statsbidrag 4,1 procent (4,3 procent).

Finansnettot, exklusive realiserade värdeförändringar i pensionsmedelsportföljen, uppgår till 32 mnkr, jämfört med -11 mnkr för samma period föregående år.

Helårsprognos

Helårsprognosen per september uppgår till 300 mnkr, exklusive balanskravsjusteringar. Detta innebär en ökning med 200 mnkr jämfört med senast lagda prognos per delår 2020. Ökningen beror framför allt på att prognosen för skatter och statsbidrag har ökat, +122 mnkr sedan delårsprognosen, och jämfört med budget ligger prognosen per september 215 mnkr högre. Balanskravsresultat för helår 2019 var 63 mnkr.

Verksamheternas helårsprognoser räknas samman till -109 mnkr, varav hälso- och sjukvårdsnämnden prognostiserar -600 mnkr i helårsresultat 2020. Även samhällsbyggnadsnämnden och folktandvårdsnämnden prognostiserar underskott vid årets slut, om -103 respektive -23 mnkr.

I prognosen på övergripande nivå har hänsyn även tagits till nedanstående aktuella händelser:

På grund av den rådande situationen med pandemin, prognostiseras de specialdestinerade statsbidragen att bli högre i år jämfört med vad som tidigare budgeterats. Totalt räknar regionen med att få 139 mnkr i riktade statsbidrag som är direkt relaterade till provtagningsperioden april till december 2020. Därutöver kommer regionen att söka ersättning för merkostnader för covid-19 vård, vilken kommer att betalas ut i form av statsbidrag under hösten.

En ytterligare effekt av pandemin är att skatteintäkterna beräknas minska med 110 mnkr jämfört med vad som tidigare budgeterats. Samtidigt ökar de generella statsbidragen med 325 mnkr i prognosen, vilket ger en nettoökning av skatter och generella statsbidrag med 215 mnkr jämfört med budget.

Verksamheternas nettokostnader har hittills i år fortsatt att stiga, och i utfallet per september ligger utvecklingstakten på 4,1 procent. Dock förväntas denna nivå att sjunka och den prognostiserade nettokostnadsutvecklingen för helår 2020 uppgår till 2,6 procent, vilket beror på förväntat ökade nivåer av riktade statsbidrag. Lönekostnaderna är beräknade att öka med 6,0 procent för helår 2020, vilket är i nivå med utfallet per september. På grund av pandemin har riksdag och regering infört tillfälliga regler som innebär att alla arbetsgivare får ersättning för hela sjuklönekostnaden som de har redovisat i arbetsgivardeklarationen från och med april 2020. Om hänsyn tas till denna ersättning förväntas årets lönekostnadsökning bli lägre och uppgå till 5,2 procent.

Det prognostiserade balanskravsresultatet uppgår till 2,9 procent av skatter och statsbidrag, och uppfyller därigenom kravet för god ekonomisk hushållning för det enskilda året. God ekonomisk hushållning, enligt fullmäktiges definition, innebär att resultatet ska vara 1,25 procent av skatter och generella statsbidrag för mandatperioden 2019-2022.

Balanskravet enligt kommunallagen innebär att intäkterna ska vara lika stora som eller större än kostnaderna varje år och ett eventuellt negativt resultat ska återställas inom tre år. Med ett prognostiserat balanskravsresultat om 300 mnkr lever Region Örebro län upp till balanskravet år 2020.

Investeringar

De immateriella investeringarna uppgår till 1 mnkr och avser tryggad vattenförsörjning vid Karlskoga lasarett. Föregående år uppgick de till 14 mnkr och avsåg investeringar i FVIS, Framtidens vårdinformationssystem.

Materiella investeringar har hittills i år gjorts med 560 mnkr (917 mnkr föregående år), där den största delen avser byggnadsinvesteringar. Det nya H-huset på Universitetssjukhuset Örebro har färdigställts. Från första juli har Hälso- och sjukvårdsförvaltningen fått tillgång till byggnaden för att påbörja inflyttningen, vilken kommer att pågå under ett års tid. Delar av lokalerna har redan tagits i bruk under våren för att möjliggöra vård och provtagningsaktiviteter för covid-19. Kopplat till inflyttningen i H-huset görs i år stora investeringar i medicinteknisk utrustning som ska installeras i lokalerna.

Årets investeringsbudget är 2 002 mnkr, inklusive överföring av investeringsmedel från tidigare års budget om 708 mnkr. Prognosen är satt till 1 010 mnkr för helåret 2020. Att prognosen ligger under budgeterad nivå beror i huvudsak på fördröjningar i planerade projekt, samt att budgeten avser projekt som löper över flera år.

Likviditet och övriga finansiella tillgångar

Den disponibla likviditeten uppgår till 2 105 mnkr, vilket innebär en ökning sedan årsskiftet med 914 mnkr. Checkräkningskrediten ligger kvar på 1 000 mnkr år 2020.

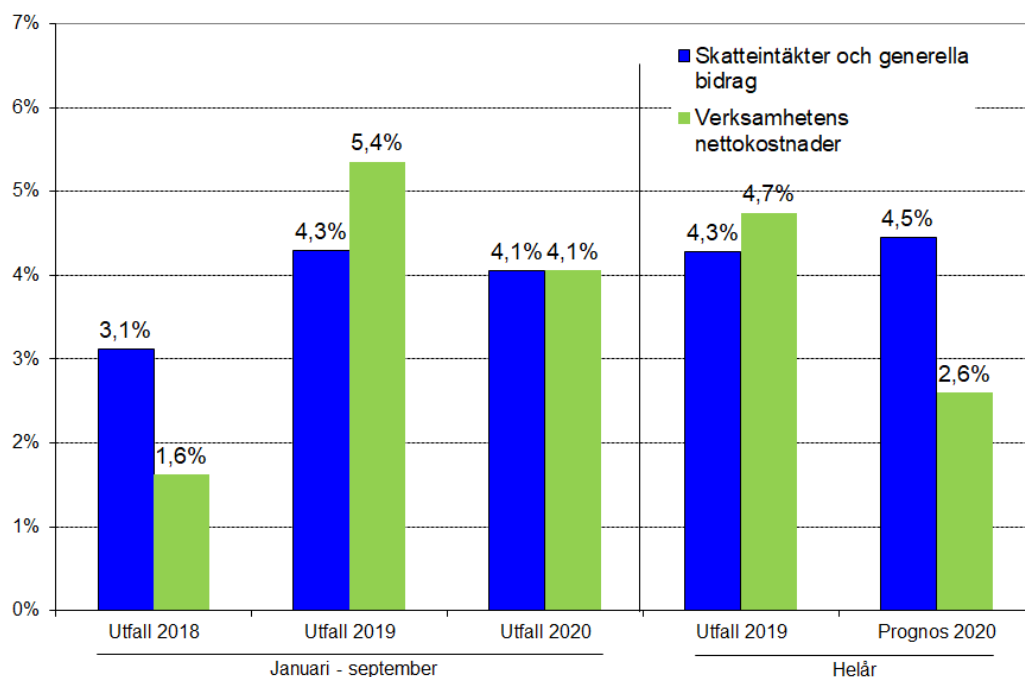
Totalt uppgår bokfört värde på finansiella tillgångar till 3 052 mnkr inklusive återinvesterad avkastning, medan marknadsvärdet uppgår till 3 453 mnkr.

Pensionsportföljen	mnkr
Placerat t.o.m. 2019 (bokfört)	2 874
Totalt placerat (bokfört)	3 052
Marknadsvärde	3 453
Övervärde	401
Värdereglering 2020	64
Avkastning 2020 i procent	2,4%

Likviditet	mnkr
Tillgängliga likvida medel	966
Saldo koncernbolag	139
Checkräkningskredit	1 000
Disponibel likviditet	2 105

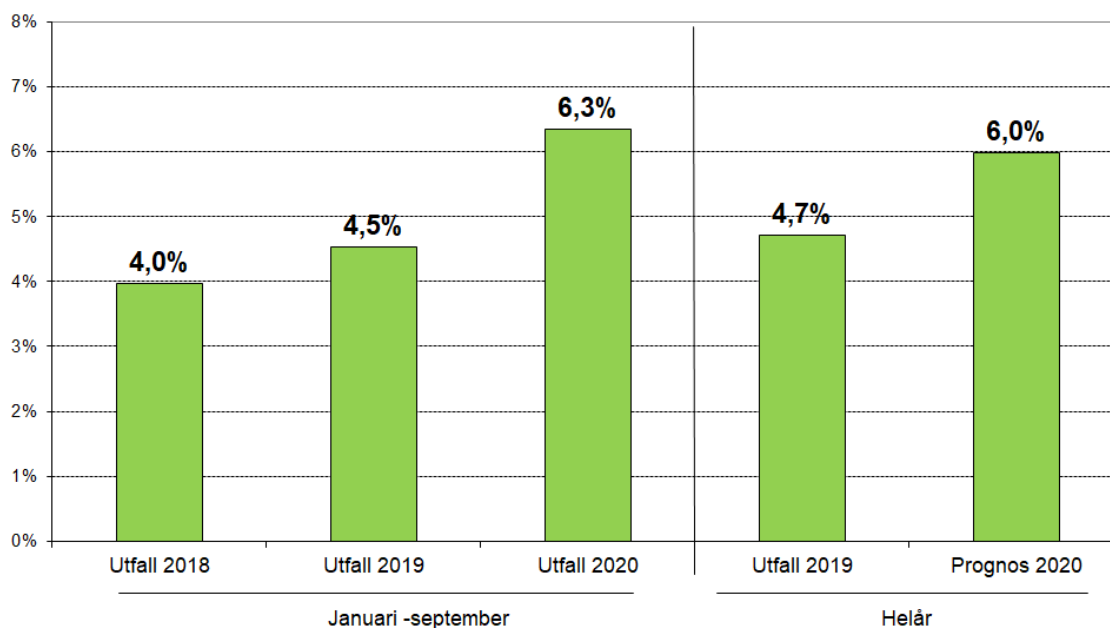
Utveckling av nettokostnader respektive skatteintäkter och generella bidrag

(Jämfört med föregående år justerat för jämförelsestörande poster)

Lönekostnadsutveckling

(Justerat för jämförelsestörande poster)

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Utfall peri-oden 2020	Utfall peri-oden 2019	Prognos helår 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	1 921	1 851	-9 554		2 601
Verksamhetens kostnader	-9 090	-8 776			-11 983
Avskrivningar	-264	-218			-293
Verksamhetens nettokostnader	-7 433	-7 143	-9 927	-9 838	-9 675
Skatteintäkter	5 518	5 501	7 370	7 480	7 341
Generella statsbidrag och utjämning	2 117	1 836	2 854	2 529	2 447
Verksamhetens resultat	202	194	297	171	113
Finansiella intäkter *	177	537	152	134	644
Finansiella kostnader *	-190	-229	-192	-140	-290
Periodens/ årets resultat	189	502	257	165	467
- Balanskravsjusteringar **	43	-319	43	-65	-404
Balanskravsresultat	232	183	300	100	63

* Inklusivt orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar.

** Orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar, samt realisationsvinster.

Driftredovisning

Belopp i mnkr	Resultat perioden 2020	Resultat perioden 2019	Förändring	Prognos helår 2020	Resultat 2019
Regionfullmäktige	4,6	3,1	1,5		3,4
Regionstyrelsen, varav	463,0	217,0	246,0		132,1
- Regionstyrelsen och regionkansliet	64,8	46,5	18,3		55,0
- Hälsovalsenheten	20,8	-43,2	64,0		-59,3
- Tandvårdsenheten	11,2	-3,2	14,4		-9,6
- Regionstyrelsens gemensamma verksamhetskostnad	366,2	216,9	149,3		146,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-623,3	-434,1	-189,2		-475,9
Folktandvårdsnämnden	-21,5	-10,2	-11,3		-12,6
Forskning- och utbildningsnämnden	10,3	25,6	-15,3		11,2
Servicenämnden	112,5	50,2	62,3		27,6
Samhällsbyggnadsnämnden	-75,2	-4,3	-70,9		-10,7
Regional tillväxtnämnd	8,8	7,8	1,0		4,7
Kulturnämnd	1,9	1,9	0,0		0,6
Gemensam nämnd företagshälsovård samt tolk- och översätterservice	3,6	7,4	-3,8		8,6
Summa verksamheter	-115,3	-135,6	20,3	-108,8	-311,0
Regionstyrelsens finansförvaltning *	304,0	637,9	-333,9	365,0	778,0
Resultat	188,7	502,3	-313,6	256,2	467,0
- Balanskravsjusteringar **	43,8	-319,3	363,1	43,8	-404,1
Balanskravsresultat	232,5	183,0	49,5	300,0	62,9

* Inklusive orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar.

** Orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar, samt realisationsvinster.

Samtliga nämnder nollbudgeterade år 2020.

Regionstyrelsens verksamhetskostnad och finansförvaltning är sammanlagt budgeterad till 100 mnkr.

Orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar är budgeterade till 65 mnkr.

Investeringar

Belopp i mnkr	Utfall perioden 2020	Utfall perioden 2019	Prognos helår 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Immateriella	1	14	3	5	16
Byggnader	362	796	450	1 103	1 014
Inventarier	198	121	557	894	219
Finansiella	-	-	-	-	-
TOTALT	561	931	1 010	2 002	1 249

HR-statistik

Årsarbetare - tillsvidareanställda

Perioden 2020			Perioden 2019			Förändring		
Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
7 601	1 992	9 594	7 516	1 932	9 448	85	60	145

Sjukfrånvaro (föregående period)

Sjukfrånvaro i procent	Fg period 2020			Fg period 2019			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Korttidssjukfrånvaro	3,0 %	2,3 %	2,8 %	2,1 %	1,5 %	2,0 %	0,8 %	0,7 %	0,8 %
Långtidssjukfrånvaro	3,8 %	2,0 %	3,4 %	3,2 %	1,6 %	2,9 %	0,6 %	0,3 %	0,5 %
Sjukfrånvaro totalt	6,8 %	4,2 %	6,2 %	5,4 %	3,1 %	4,9 %	1,4 %	1,1 %	1,3 %

Extratid (föregående period)

Extratid i timmar	Fg period 2020			Fg period 2019			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Timtid	188234	90179	278413	198719	78633	277352	-10484	11545	1061
Fyllnadstid	35417	10078	45495	46242	10551	56793	-10825	-473	-11298
Enkel övertid	17849	4020	21870	19541	4435	23976	-1691	-415	-2107
Kvalificerad övertid	108851	33144	141995	96552	30496	127048	12299	2648	14948
Arbetad tid under jour o beredskap	60700	90960	151660	51789	83499	135288	8911	7461	16372

13

Verksamhetsplan med budget
2021 och
planeringsförutsättningar
2022-2023
20RS10527

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Birgitta Ohlsson

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10527

Organ
Regionstyrelsen

Verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att anta Socialdemokraternas, Kristdemokraternas och Centerpartiets gemensamma förslag till verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023,

att fastställa ekonomiskt ansvar och budgetramar för 2021 för styrelsen och nämnderna i enlighet med driftbudgeten,

att fastställa skattesatsen för år 2021 till 11,55 kronor,

att regionstyrelsen ansvarar för fördelning av anslag motsvarande ökningen av statsbidraget för läkemedel till berörd nämnd när beloppet är känt, samt nya riktade statsbidrag till berörd nämnd när beloppet och andra förutsättningar för bidraget är känt,

att regionstyrelsen i driftbudgeten ansvarar för fördelning till berörd nämnd avseende posterna ”Regionstyrelsens planeringsreserv”, ”Omställning” och ”Effekter av tidigare års beslut”,

att Region Örebro läns upplåningsram för 2021, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, uppgår till 2 656 miljoner kronor,

att kreditlimiter för bolag som den 1 januari 2021 ingår i Region Örebro läns koncernkontosystem uppgår för Scantec AB till 5 miljoner kronor och Länsgården Fastigheter AB till 10 miljoner kronor,

att mål och strategier till respektive nämnd fastställs i enlighet med bilaga ”Fördelning av ansvar för effektmål och strategier till regionstyrelsen och nämnderna”,

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Birgitta Ohlsson

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10527

att fastställa riktlinje för god ekonomisk hushållning, samt

att fastställa riktlinje för resultatutjämningsreserv (RUR) att gälla från och med verksamhetsåret 2020.

Regionstyrelsen beslutar vidare

att ge regiondirektören i uppdrag att göra de redaktionella ändringar som behövs i förslaget till verksamhetsplan med budget.

Sammanfattning

Regionstyrelsen upptar till behandling förslag till verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023.

Beredning

Regionstyrelsens arbetsutskott har vid sitt sammanträde den 14 oktober 2020 informerats om ärendet.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Enligt underlag verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023. Verksamhetsplanen innehåller ambitioner inom hållbar utveckling med sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter som även innefattar miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Enligt underlag verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023. Verksamhetsplanen innehåller budget 2021 samt plan 2022-2023 inklusive investeringsbudget.

Uppföljning

Enligt underlag verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2023. Uppföljning sker vid delårsrapport samt årsredovisning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20

Verksamhetsplan med budget 2021 och planeringsförutsättningar 2022-2022

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Birgitta Ohlsson

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10527

Bilaga: Fördelning av ansvar för effektmål och strategier till regionstyrelsen och nämnderna

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:
Regionfullmäktige

Region Örebro län

Verksamhetsplan med budget 2021

och planeringsförutsättningar 2022-2023

Innehåll

1.	Förord.....	3
2.	Vision, värdegrund och uppdrag	6
3.	Organisation	8
4.	Verksamhetsplan med budget	11
5.	Omvärldsanalys	15
6.	Regional utvecklingsstrategi	17
7.	Hållbar utveckling	19
8.	Perspektiv invånare och samhälle	21
9.	Perspektiv process	39
10.	Perspektiv resurser	44
11.	Bilagor	64

Bilaga 1: Budget 2021 samt plan 2022-2023

Bilaga 2: Investeringsbudget

Bilaga 3: Direktiv 2021 för Region Örebro läns majoritetsägda bolag

1. Förord

Vi vill att hela Örebro län ska utvecklas och växa. Vi vill ha ett län där invånarna känner trygghet, frihet och hopp inför framtiden. Under 2020 testades Region Örebro län hårt när coronapandemin snabbt förändrade våra förutsättningar och aldrig har Region Örebro läns uppdrag varit tydligare. Vi ska finnas där varje dag för länets invånare, och de ska kunna lita på att vi varje dag gör vårt absolut bästa för att rädda liv och driva länets regionala utveckling framåt.

Den globala pandemin, med coronaviruset, som slog till med full kraft under våren 2020 visade med stor tydlighet hur sjukdomspanoramata och därmed även sjukvårdens förutsättningar kan förändras blixtnsnabbt och vikten av att både sjukvård och samhälle snabbt kan ställa om till nya förutsättningar. Förmågan att styra och agera i nuet har utvecklats och tagit stora kliv på kort tid. Hälso- och sjukvårdens kapacitet har under pandemin ställts på sin spets.

Mycket av den vård som kan anstå har fått stå tillbaka för att kunna bereda nödvändig vård åt sjuka patienter i covid-19. Detta leder till en förändrad vårdssituation under år 2021 med uppskjuten vård som behöver prioriteras under året. Samtidigt har pandemin drivit utvecklingen framåt mot en mer nära vård med ett fördjupat samarbete mellan Region Örebro län och kommunerna under denna tid. Möjligheter till webbaserade arbetssätt och omställning till proaktiv vård har aldrig varit större. Pandemin har accelererat digitala vårdmöten, vilket förstärker förväntan på ytterligare utveckling och leveranser. Samtidigt är det viktigt att de invånare som av olika skäl inte använder digitala tjänster får samma möjligheter till hälso- och sjukvård. Vi har sett att den psykiska ohälsan växer under pandemin, när människor isoleras och anställningstryggheten minskar på grund av vikande konjunktur.

Under 2021 tillför vi 364 miljoner till hälso- och sjukvården för att möta de nya behoven samt att avlasta sjukvården i ett svårt ekonomiskt läge. De nya resurserna ska främst användas till att minska väntetider till besök och behandlingar, stärka det förebyggande arbetet samt utveckla den psykiatriska vården för barn och unga vuxna.

Region Örebro län ska fortsätta att ha tre akutsjukhus; Karlskoga lasarett, Lindesbergs lasarett och Universitetssjukhuset Örebro. Alla tre sjukhusen ska erbjuda akutsjukvård, nära vård, specialiserad vård och forskning. Målet om två förlossningsenheter, i Karlskoga och i Örebro, ligger fast. I budgeten 2021 beslutar vi om flera viktiga investeringar i Universitetssjukhuset, Karlskoga lasarett och Lindesberg lasarett under 2021. I Universitetssjukhuset investerar vi i en Cyklotron som framställer isotoper till cancervården. I Lindesbergs lasarett investerar regionen i reservkraft och reservvatten och i Karlskoga lasarett gör vi en ombyggnation för förbättrad rehabverksamhet. En

annan mycket viktig satsning är en ny ambulansstation i Berglunda, som minskar uttryckningstider till flera delar av länet.

Örebro län är ett geografiskt litet län men med stor potential och växtkraft. Vårt läge i landet ger oss möjlighet att vara en mittpunkt för hela Sverige. Region Örebro län ska fortsätta vara ett centrum för logistik. Kollektivtrafiken i Örebro län utvecklas utifrån behov, förutsättningar och bidra till det hållbara resandet. Pandemin har rejält bromsat det långsiktiga arbetet med att fler ska välja bussen framför bilen. För att minska smittspridningen så har arbetet under 2020 gått ut på att färre ska åka kollektivt. Det medför att många har skaffat sig nya resvanor och därmed blir arbetet med ökat andel hållbara resor viktigare än någonsin när väl pandemin är över. I budgeten 2021 har vi skjutit till ytterligare 4 miljoner till närtrafik för att utveckla kollektivtrafiken på landsbygden.

Under år 2021 kommer ett särskilt fokus inom regional tillväxt ligga på utveckling kopplat till effekterna av pandemin. Även den internationella utvecklingen är prioriterad. Pandemin har slagit hårt mot liv och hälsa, men också mot ekonomin och arbetsmarknaden. Massiva insatser har gjorts nationellt, både för att överbrygga pandemins akuta verkningar men också för att stimulera en snabb återhämtning. Region Örebro län ser nu en möjlighet att göra en extra insats på 5 miljoner i länet, utöver de nationella satsningarna, för att bidra till en kick-start för länets näringsliv. Det är oerhört viktigt att arbetslösheten inte biter sig fast. Hög sysselsättning bidrar inte bara till att flera hushåll kan uppnå en dräglig levnadsstandard, och därmed bättre allmän folkhälsa, utan också till att resurstillskottet för välfärden kan garanteras på sikt. Region Örebro län stärker därför insatserna för innovation och företagande, bland annat med ett extra tillskott till företagsfrämjande insatser. Att kunna ta del av det livslånga lärandet, höja utbildningsnivån och att möta arbetsmarknadens behov är en viktig del i den regionala utvecklingen och extra viktig när den globala ekonomin påverkas kraftigt i spåren av pandemin. Vi såg redan innan pandemin ett ökat söktryck på våra folkhögskolor. Utbildning är ett av de viktigaste verktygen när vi rustar Sverige för en nystart. Under år 2021 kommer ett särskilt fokus inom det regionala utvecklingsarbetet med kultur och civilsamhälle ligga på utveckling kopplat till pandemin, verksamhet i hela länet samt arbetet med kultur och hälsa.

Hållbarhet är ett perspektiv som ska genomsyra all verksamhet. Arbetet inom regionen utgår från FN:s agenda 2030. I strävan mot ökad hållbarhet ingår en stark inriktning mot en cirkulär ekonomi.

År 2021 blir ett ekonomiskt tufft år men inte på det sätt som vi trodde innan pandemin. Tack vare flera tillfälliga statsbidrag under 2021 kan vi fortsätta att utveckla inom våra uppdrag trots stora intäktsbortfall på grund av pandemin. Arbetet i nämnderna med budget i balans blir lika viktigt som innan covid-19. Bara genom strukturerat och långsiktigt arbete och mod att göra prioriteringar kan vi tillsammans skapa ett bättre liv.

Örebro i november 2020

Andreas Svahn
Socialdemokraterna

Torbjörn Ahlin
Centerpartiet

Ewa Sundkvist
Kristdemokraterna

2. Vision, värdegrund och uppdrag

2.1 Vision

”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” är Region Örebro läns vision.

Att ha en vision, som fungerar och inspirerar både internt och externt är viktigt. En vision uttrycker Region Örebro läns långsiktiga viljeinriktning. Det är en kortfattad ledstjärna som ska inspirera till ett gemensamt förhållningssätt inför alla olika uppgifter som ryms inom Region Örebro län. Vi drar oss mot målet, men det är alltid en bit kvar och mer som kan göras.

2.1.1 Visionens sammanfattande betydelse

Region Örebro län bidrar till morgondagens utveckling – för våra invånare, för oss själva och för vårt län. Vi bidrar var och en på olika sätt med engagemang och viktig kompetens. Genom att nyttja våra individuella styrkor i vårt gemensamma arbete gör vi nytta och formar ett välmående län. När vi styr mot samma mål bildar vi en kraft som driver utvecklingen i länet och skapar livskvalitet för alla människor som lever här. Tillsammans kan vi göra skillnad.

Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

2.2 Värdegrund

Under år 2020 har ett arbete pågått med att ta fram en gemensam värdegrund. Under år 2021 kommer beslut fattas om ny värdegrund och därefter påbörjas implementeringsfasen. Implementering av den nya värdegrunden kommer utgöra en viktig del i arbetet att förbättra styrningen och ledningen av Region Örebro läns verksamheter. En gemensam värdegrund innebär konkret att skapa en gemensam organisationskultur med önskade beteenden som leder oss i riktningen mot vår vision – Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Innan en ny värdegrund är framtagen gäller Region Örebro läns nuvarande värdegrund som lyder:

- Vi skapar förtroende genom att vara lyhörda, öppna, samspelta och engagerade i en utveckling för människornas bästa.
- Vi visar respekt för allas lika värde och delaktighet.
- Vi finns nära medborgarna under hela livet.
- Vi ser behoven hos varje person.

2.3 Uppdrag

Region Örebro läns uppdrag är att driva och samordna arbetet med en hållbar regional utveckling inom hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård, regional tillväxt, kultur, samhällsbyggnad och digitalisering. Det regionala uppdraget omfattar också verksamhet inom kollektivtrafik, företagshälsovård, tolkförmedling, att vara huvudman för folkhögskolor och att främja kommunal samverkan och intressebevakning.

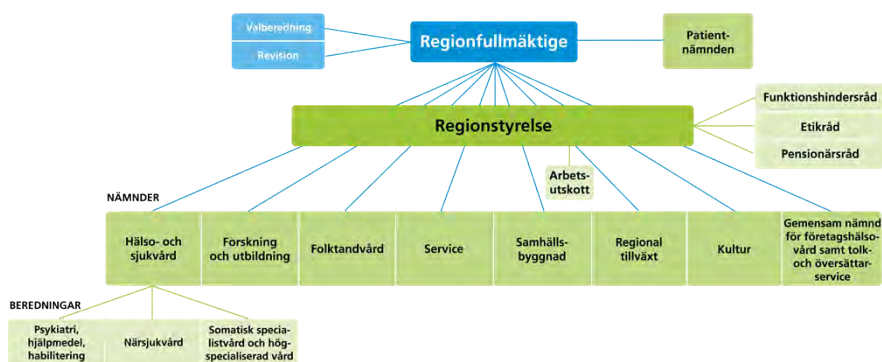
2.3.1 Regionalt utvecklingsansvar

Region Örebro län har det regionala utvecklingsansvaret i länet, vilket innefattar ansvar för det regionala tillväxtarbetet och för planeringen av transportinfrastrukturen. Ansvaret är territoriellt för Örebro län men innebär också ett operativt ansvar som utförare i olika delar. Utvecklingsarbetet sker i dialog och samverkan med parter som på olika sätt arbetar för utvecklingen i länet. Det innebär relationer med näringslivet, kommuner, civila sektorn, staten inklusive Länsstyrelsen och Örebro universitet samt andra externa aktörer, till exempel angränsande regioner. Viktiga förutsättningar är förtroende och tillit mellan alla som är engagerade i länets utveckling. Ett tydligt, inkluderande och aktivt regionalt politiskt ledarskap är viktigt för ett framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete. Ett sådant ledarskap ställer krav på en väl fungerande samverkan och samordning. Viktiga plattformar för det regionala utvecklingsarbetets förankring är det regionala samverkansrådet och partnerskapet för regional utveckling.

3. Organisation

3.1 Den politiska organisationen

Politisk organisation

Regionfullmäktige är Region Örebro läns högsta politiska organ med direktvalda ledamöter som representerar länets invånare. Regionfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för Region Örebro län. Detta innebär bland annat att besluta om mål och riktlinjer för verksamheten, att fastställa budget och skattesats, att besluta om den politiska organisationen och att fastställa reglementen för Region Örebro läns nämnder. 2020-02-25

Patientnämnden är underställd regionfullmäktige och ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet i hälso- och sjukvården.

Regionfullmäktige väljer en *valberedning* för den löpande mandatperioden. Valberedningen ska lägga fram förslag till val av bland annat styrelse, nämnder och andra politiska organ.

Den övergripande arbetsuppgiften för *revisionen* är att granska om verksamheten följer regionfullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig del är också att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten.

Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling. Detta innebär att leda och samordna de övergripande utvecklingsfrågorna, att ansvara för strategisk planering som främjar en långsiktigt hållbar utveckling för Örebro län och att följa upp verksamheten. Regionstyrelsen har initiativrätt och samordningsansvar för framtagande av styrande dokument, till exempel vision, policys och program. Regionstyrelsen har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Vid utövandet av uppsiktsplikten får regionstyrelsen fatta beslut om uppdrag till nämnderna att redovisa hur nämnderna avser göra för att hålla budget och nå mål beslutade av

fullmäktige. Regionstyrelsen har också i uppdrag att besluta i ärenden som berör flera nämnders ansvarsområden. Undantag från detta är att servicenämnden har i uppdrag att fatta beslut i upphandlingsärenden, som berör flera nämnders ansvarsområden. Om ärendet är av principiell betydelse är det dock regionstyrelsen som ska fatta beslut.

Inom regionstyrelsen finns ett *arbetsutskott*. Styrelsen kan uppdra åt utskottet att bereda frågor liksom att uppdra till utskottet att fatta beslut i enskilda ärenden eller i typer av ärenden.

Till regionstyrelsen som *rådgivande organ* finns funktionshindersråd, etikråd och pensionärsråd.

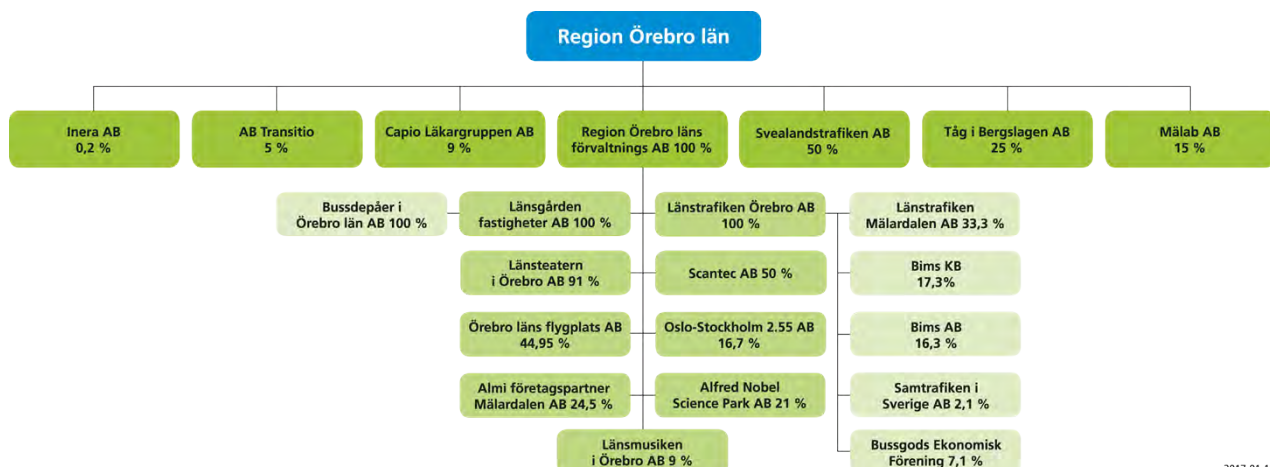
Tillsammans med andra kommuner i länet finns en *gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice* där Region Örebro län är värdorganisation. Nämnden ansvarar för företagshälsa och tolkförmedling i enlighet med separat överenskommelse och reglemente.

I Region Örebro läns politiska organisation ingår även nämnderna *hälso- och sjukvårdsnämnd, forsknings- och utbildningsnämnd, folktandvårdsnämnd, servicenämnd, samhällsbyggnadsnämnd, regional tillväxtnämnd* och *kulturnämnd*. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten, inom de tilldelade ekonomiska ramarna, bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. De står under regionstyrelsens uppsikt och ansvarar för sin verksamhet inför regionfullmäktige.

Det finns tre *beredningar* som är beredningsorgan till hälso- och sjukvårdsnämnden. Beredningarna har inte något beslutsmandat, utöver budgeten för den egna verksamheten. Det är *beredning för psykiatri, hjälpmedel och habilitering, beredning för närsjukvård* samt *beredning för somatisk specialistvård och högspecialiserad vård*. Syftet med beredningarna är att stödja och bistå nämnden, förbättra/möjliggöra kunskapsfördjupning samt skapa ökad tillgänglighet till politiken för invånare och andra aktörer.

För samverkan mellan Region Örebro län och kommunerna finns ett regionalt *samverkansråd*.

Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansiär för ett antal bolag, stiftelser och föreningar. Regiondirektören ansvarar för att den verksamhet som organiseras i annan juridisk form än förvaltning knyts till Region Örebro läns övriga verksamhetsorganisation.

2017-01-10

3.2 Juridiska personer

Region Örebro län är även engagerat genom ägarandelar eller driftbidrag eller genom styrelsrepresentation i följande juridiska personer:

- Finsamförbunden i Örebro län
- Gammelkroppa Skogsskola
- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
- Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
- Kommuninvest ekonomisk förening
- Landstingens ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)
- LFF Service AB (Läkemedelsförsäkringen)
- Stiftelsen Bergslagsgårdar
- Stiftelsen Cesam centrum för samhällsarbete och mobilisering
- Stiftelsen Erik Rosenbergs Naturvårdsfond
- Stiftelsen Frövifors Pappersbruksmuseum
- Stiftelsen för medicinsk forskning vid Universitetssjukhuset Örebro
- Stiftelsen för stöd till kulturellt verksamma personer i Örebro
- Stiftelsen Kungliga Gyttjebad och Brunnsanstalten Loka
- Stiftelsen Nora Järnvägsmuseum och veteranjärnväg
- Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet i Kumla
- Varuförsörjningsnämnd

4. Verksamhetsplan med budget

4.1 Region Örebro läns övergripande styrdokument

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Det syftar till att utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. I verksamhetsplanen anges mål, inriktningar och ambitioner. De fastställda målen och uppföljningen av dessa är en viktig del i Region Örebro läns verksamhets- och ekonomistyrning samt kvalitetsutveckling. Målen styr och anger förutsättningar för hur nämnderna ska planera sin verksamhet. Verksamhetsplanen omfattar inriktningar och mål för såväl Region Örebro läns verksamheter som inom det regionala utvecklingsansvaret.

Region Örebro läns vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” och värdegrunden är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Örebro län. I verksamhetsplanen beaktas också andra regionövergripande styrdokument, till exempel Program för hållbar utveckling och Regional utvecklingsstrategi. Omvärldsrapport med trender och hur dessa påverkar verksamhetens förutsättningar, konsekvenser och strategiska vägvalsfrågor är en del i verksamhetsplanen. För hälso- och sjukvården har också hänsyn tagits till Målbild för hälso- och sjukvård i Örebro län år 2030. Dessa förutsättningar gäller även för regionstyrelsen och nämnderna i deras respektive verksamhetsplaner.

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget ska harmoniera med den politiska organisationen och dess nämndstruktur. Regionfullmäktiges verksamhetsplan är på övergripande nivå utifrån invånar- och samhällsperspektiv. Nämndernas ansvar är att konkretisera vad som ska åstadkommas och hur det ska genomföras för att uppnå regionfullmäktiges mål, inriktningar och ambitioner. För att tydliggöra denna konkretisering innehåller verksamhetsplanen en struktur med perspektiv och fördelning av effektmål och strategier.

Det är perspektiv som är särskilt viktiga för att styra mot visionen, perspektiven invånare och samhälle, process och resurs. Perspektivet invånare och samhälle beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt samt hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara. Perspektivet process beskriver strategier för Region Örebro läns arbetssätt, metoder och processer för att målen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Perspektivet resurs beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom ramen för en hälsofrämjande, jämställd och jämlik arbetsplats. Perspektivet resurs innehåller också hur Region Örebro län genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar ska hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger

handlingsfrihet. Region Örebro läns serviceverksamheter bidrar till att regionens verksamheter kan uppfylla målsättningar inom de olika perspektiven.

Regionfullmäktige fastställer effektmål inom perspektiven som ska visa vilken effekt som Region Örebro läns nämnder och verksamheter förväntas bidra med till nytta för invånarna och samhället. Effektmålen är långsiktiga, en mandatperiod eller längre. Kopplat till målen finns indikatorer, för att bedöma måluppfyllelsen, som kan vara kvantitativa eller kvalitativa. Det finns också strategier som ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur målen ska uppnås.

Målen med indikatorer och strategier ska vara utgångspunkt för verksamhetsplaner och löpa som en röd tråd hela vägen fram till den enskilda medarbetaren. Regionstyrelsen och nämnderna tilldelas ansvar där det framgår vilka effektmål och strategier som tillhör regionstyrelsen och respektive nämnd. Det finns som bilaga till verksamhetsplanen.

4.2 Nämndernas verksamhetsplaner

Regionstyrelsen och nämnderna har ansvar att ta fram en egen verksamhetsplan utifrån regionfullmäktiges verksamhetsplan samt en internkontrollplan.

Regionstyrelsen och nämnderna har tilldelats effektmål och strategier som fullmäktige har beslutat. Nämnderna ska konkretisera vad som ska åstadkommas och hur för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna. Detta görs genom nämndernas mål med indikatorer eller uppdrag.

Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten fullgör föreskrivna uppgifter och uppnår beslutade mål samt att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Regionstyrelsen och nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten följer Region

Örebro läns styrande dokument samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten. Vidare att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig samt att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

4.3 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering har tre huvudsyften:

- Att ge en mångdimensionell bild av verksamhetens resultat i förhållande till fastställda mål.
- Att värdera hur styrande riktlinjer och rutiner efterlevs i verksamheten.
- Att utgöra kunskaps- och beslutsunderlag inför förbättringsarbete och fortsatt planering.

Den röda tråden löper från regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget med effektmål till nämnder och vidare till förvaltningar, verksamheter och ytterst till medarbetare där målen genomförs. Här vänder planerings- och uppföljningsprocessen och den röda tråden kan följas från mötet mellan invånare och organisation, via verksamhet, förvaltning till nämnd, regionstyrelsen och ytterst regionfullmäktige.

Uppföljning sker på alla nivåer i verksamheten; från enkla dagliga avstämningsmöten till ledningens återkommande genomgång på verksamhetsnivå. Vidare knyter förvaltningarna samman de olika verksamheternas rapportering till muntliga verksamhetsöverläggningar med regiondirektören och berörda nämnder. Uppföljning av mål med indikatorer, uppdrag och strategier samt internkontrollplan görs i delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut.

Rapportering sker i nämnder och regionstyrelsen. Skriftliga delårsrapporter och verksamhetsberättelser inklusive bokslut beslutas i nämnder och redovisas till regionstyrelsen. Regionstyrelsen rapporterar till regionfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning inklusive bokslut. Vid bedömning av måluppfyllelse av regionfullmäktiges effektmål beaktas utfall för aktuella indikatorer samt nämndernas mål, uppdrag, aktiviteter och resultat kopplade till det aktuella målet.

5. Omvärldsanalys

5.1 Inledning

Region Örebro läns Omvärldsrapport 2020 ger en samlad bild och en ökad medvetenhet om vad som händer i omvärlden och hur det påverkar Region Örebro läns verksamheter. Utifrån omvärlden, det vill säga det som sker utanför Region Örebro läns organisation, ska Region Örebro läns verksamheter ta ställning till och agera på det som är viktigt för organisationen.

Pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19 har på kort tid vänt upp och ned på mycket av det invanda och påverkat mer eller mindre djupgående alla delar av samhället. Megatrenderna har både förstärkts och försvagats, exempelvis har digitaliseringen tagit ett stort utvecklingsprång, medan globaliseringen försvagats.

Det är alltså en svårnavigerad terräng, med ett oförutsägbart förlopp. Samtidigt är pandemin inte längre ett helt nytt fenomen - ett nytt normalläge har börjat etablera sig. Men det är fortfarande svårt att bedöma hur mycket av det nya som blir permanent och hur mycket av det gamla som kommer tillbaka. Mot bakgrund av detta skärps kraven på Region Örebro läns perceptions- och anpassningsförmåga, samt kapacitet att agera i nuet.

5.2 Omvärldstrender

I Region Örebro läns Omvärldsrapport 2020 beskrivs så kallade megatrender och andra trender som är aktuella för Region Örebro län. Megatrenderna driver på andra trender.

Megatrenderna som är särskilt viktiga för Region Örebro län:

- Globalisering
- Digitalisering och teknisk utveckling
- Urbanisering
- Demografiska förändringar
- Hållbarhetsfokus

Demografiskt går nu Örebro län in i en period där antalet äldre-äldre, över 80 år, ökar dramatiskt. Detta beror på att befolkningen lever allt längre och att de stora generationerna födda på 1940-talet når 80-årsåldern. Den åldrande befolkningen medför förändringar av till exempel kroniska sjukdomar och multisjuklighet. Örebro län har en befolkningstillväxt och prognosen är att länet kommer att växa med 25 000-30 000 invånare de närmsta 10-15 åren, vilket också innebär utmaningar för Region Örebro läns verksamheter. Det kommer att finnas behov av utbyggd

verksamhet samtidigt som antalet i arbetsför ålder ökar mycket långsamt, vilket innebär en utmaning både avseende ekonomin och utifrån kompetensförsörjning.

I Omvärldsrappport 2020 redovisas andra trender som är relevanta för Region Örebro län. Trenderna innehåller identifierade möjligheter och utmaningar samt strategiska vägvalsfrågor för varje trend. Det är dels trender som bedömts ha hög påverkan och brådskande att agera på under nästa år för Region Örebro län och dels trender med lägre påverkan och mindre brådskande att agera på. Trenderna har beaktats i arbetet med verksamhetsplanen och ska ytterligare konkretiseras i nämndernas verksamhetsplaner.

6. Regional utvecklingsstrategi

6.1 En attraktiv och pulserande region för alla

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) – Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län 2018-2030 – är en gemensam vägvisare som beskriver hur Region Örebro län, tillsammans med kommuner, näringsliv, myndigheter, universitet och civilsamhälle, vill utveckla länet mot social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet för att uppnå Örebro läns vision om en attraktiv och pulserande region för alla.

RUS ingår i en struktur av styr- och policydokument i flera nivåer, från de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030 till policydokument och verksamhetsplaner på lokal nivå.

6.2 Stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet

RUS strävar efter att uppnå stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län. Dessa övergripande mål visar hur RUS bidrar inom de tre dimensionerna om hållbar utveckling. De övergripande målen konkretiseras med 18 effektmål.

Genomförandet sker genom samverkan inom tio prioriterade områden med insatser som ska bidra till de övergripande målen. Varje prioriterat område beskriver nuläge och önskat läge till 2030 och pekar ut tre strategiska inriktningar för att nå det önskade läget. Till några prioriterade områden finns regionala strukturbilder.

Under genomförandet integreras den regionala utvecklingsstrategins viktiga perspektiv som jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och integration. Detta innebär att dessa perspektiv ska genomsyra handlingsplaner, understrategier med mera som kopplas till RUS.

Örebroregionen – Sveriges hjärta

En attraktiv och pulserande region för alla

Övergripande mål

	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
Effekt mål	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenöriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppväxtvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktiv boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftfri miljö Ökad biologisk mångfald Säkrad vattenförsörjning

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap	■	■	■
Innovationskraft och specialisering	■	■	■
Kunskapslyft och utbildning	■	■	■
Kompetensförsörjning och matchning	■	■	■
Social sammanhållning och demokrati	■	■	■
Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård	■	■	■
Konsumtion och försörjning	■	■	■
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer	■	■	■
Transporter och infrastruktur	■	■	■
Upplevelser och evenemang	■	■	■

7. Hållbar utveckling

7.1 Ansvarsfull aktör med ambitioner inom hållbarhetsområdet

Region Örebro län ska vara en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet. För Region Örebro län innebär hållbar utveckling att välfärd och livskvalitet skapas utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras. För att uppnå detta behövs ett arbetssätt som skapar ömsesidigt värde och goda synergieffekter för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet – inte ett perspektiv i taget, utan alla tre samtidigt. Region Örebro län ska därför fortsätta synliggöra och utveckla hållbarhet i organisationens styrning så att hållbarhet genomsyrar såväl beslut som planering, genomförande och uppföljning.

7.2 Hållbara verksamheter

Program för hållbar utveckling 2021-2025 strävar efter att kraftfullt, samordnat och långsiktigt arbeta för att göra Region Örebro läns verksamheter mer hållbara.

Programmet består av tre övergripande mål, vilka i sin tur delas in i ett antal inriktningsmål som ska föra Region Örebro län närmare de övergripande målen.

Övergripande mål	Inriktningsmål
God hälsa och livsmiljö	<ul style="list-style-type: none">• Goda levnadsvanor• Mat och måltider som främjar hälsa och har liten klimatpåverkan• Hälsöfrämjande inom- och utomhusmiljöer• Minimal negativ effekt från kemikalier och läkemedel• Resurseffektiva resor och transporter som drivs med förnybara drivmedel
Jämlik och Jämställt	<ul style="list-style-type: none">• Insatser som minskar ojämlikhet i hälsa• Bemötande som stödjer och inkluderar• Tillgänglig, normmedveten och inkluderande kommunikation• Nolltolerans mot våld• Delaktighet och inflytande för barn och unga• Attraktiv arbetsgivare med hälsöfrämjande, jämlika och jämställda arbetsplatser som bidrar till en långsiktig kompetensförsörjning
Ansvarsfull resursanvändning	<ul style="list-style-type: none">• Sociala och ekologiska krav vid upphandling• Förnybar energi och energieffektivisering• Minimerad materialförbrukning, minskade avfallsmängder och robusta materialflöden• Socialt och miljömässigt hållbara finanser• Tillgänglig och inkluderande digitalisering med låg klimat- och miljöpåverkan

Program för hållbar utveckling är också ett svar på hur Region Örebro län tar sig an Agenda 2030 – FN:s 17 globala hållbarhetsmål och andra nationella mål inom hälsa, miljö och ekonomi.

Agenda 2030 innebär att världens länder har åtagit sig att från och med den 1 januari 2016 fram till år 2030 leda världen mot en hållbar och rättvis framtid.

7.3 Demokratin 100 år

En förutsättning för hållbar utveckling är en fungerande demokrati med en hög grad av delaktighet. År 2021 fyller demokratin 100 år i Sverige. Det innebär en nationell satsning på att främja, förankra och försvara demokrati. I Örebro län är detta en självklar del i och en förutsättning för att genomföra arbetet med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. ”Alla ska med” är Agenda 2030:s främsta ledord.

8. Perspektiv invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt. Det är huvudprocesserna hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård, regional tillväxt, kultur och samhällsbyggnad som har anknytning till perspektivet. Perspektivet beskriver också hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar tas tillvara. Region Örebro läns långsiktiga framgång beror på förmågan att skapa värde för dem som Region Örebro län finns till för. Invånarnas och samhällets behov, krav och förväntningar är vägledande för Region Örebro läns beslut och handlande.

Inom perspektivet invånare och samhälle finns mål som visar vilken effekt Region Örebro läns verksamheter förväntas bidra med till nytta för invånare och samhälle. Det är effektmål som är långsiktiga, en mandatperiod eller längre. Kopplat till målen finns indikatorer för att bedöma måluppfyllelsen som kan vara kvantitativa eller kvalitativa.

8.1 Hälsa- och sjukvård

8.1.1 Omvärldstrender

Den globala pandemin, med coronaviruset och covid-19, som slagit till med full kraft under våren 2020 visar med stor tydlighet hur sjukdomspanoramata och därmed även sjukvårdens förutsättningar kan förändras blixtn snabbt och vikten av att både sjukvård och samhälle snabbt kan ställa om till nya förutsättningar. Förmågan att styra och agera i nuet har utvecklats och tagit stora kliv på kort tid. Hälsa- och sjukvårdens kapacitet har under pandemin ställts på sin spets. Mycket av den vård som kan anstå har fått stå tillbaka för att kunna bereda nödvändig vård åt sjuka patienter i covid-19. Detta leder till en förändrad vårdssituation under år 2021 med uppskjuten vård som behöver prioriteras under året. Samtidigt har pandemin drivit utvecklingen framåt mot en mer nära vård med ett fördjupat samarbete mellan Region Örebro län och kommunerna under denna tid.

Möjligheter till webbaserade arbetssätt och omställning till proaktiv vård har aldrig varit större. Pandemin har accelererat digitala vårdmöten, vilket förstärker förväntan på ytterligare utveckling och leveranser. Från vissa sjukvårdsregioner kan även noteras att egenmonitorering och självskattningstjänster vuxit i stor omfattning. Samtidigt är det viktigt att de invånare som av olika skäl inte använder digitala tjänster får samma möjligheter till hälsa- och sjukvård. Pandemin har också aktualiserat ökade krav på logistikkedjor och beredskapslager.

I och med att fler lever längre är det allt fler som under lång tid lever med kronisk sjukdom eller demens. Det finns ett växande panorama av diffus sjuklighet där det är svårt att ställa diagnos och där patienten i allt högre utsträckning ställer sin egen diagnos. Den psykiska ohälsan växer också. Det sker en snabb och kraftfull utveckling av medicinsk teknik och avancerade behandlingsmetoder som gör att allt fler sjukdomar kan behandlas. Utmaningen är att prioritera när möjligheterna ökar snabbare än en pressad ekonomi, en ekonomi som ytterligare förvärrats av pandemin.

8.1.2 Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande hälsa- och sjukvård

God hälsa är viktig för länets invånare. Hälsa- och sjukvården i Örebro län ska främja hälsa, förebygga sjukdom och ge god och patientsäker vård på lika villkor.

Utvecklingen mot en god och nära vård skapar bättre förutsättningar för att ge länets invånare möjlighet att ta större ansvar för sin fysiska och psykiska hälsa. Vården ska erbjuda stöd och behandling för att minska tobaksbruk, riskbruk av alkohol och drogmisbruk. Det är av stor vikt att utveckla arbetet med fokus på barn och ungdomar, exempelvis genom Maria ungdom Örebro som vänder sig till ungdomar som har problem med alkohol och droger. Otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor är andra ohälsosamma levnadsvanor som bidrar till den

samlade sjukdomsördan i Sverige, så som hjärt- kärlsjukdom, cancer, diabetes typ 2 och även psykisk ohälsa.

Skillnaderna i hälsa mellan olika grupper i samhället ökar. Arbetet med att möta behov relaterat till den demografiska utvecklingen och psykisk ohälsa är därför en prioriterad utmaning. Hälsa- och sjukvården har ett särskilt ansvar att arbeta med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser för riskgrupper och stödja individens förmåga att ta ansvar för sin hälsa. För att lyckas, och för att kunna följa de nationella riktlinjerna, krävs att medarbetare har kompetens inom området och faktiska möjligheter att arbeta med detta. Arbetet med att utveckla vården så att behov av hälso- och sjukvård hos äldre, patienter med sammansatta vårdbehov, kroniskt sjuka samt personer med funktionsnedsättning kan tillgodoses ska fortsätta. Detta ska bland annat ske genom att vårdcentralerna organiseras för att bättre möta målgruppernas behov genom särskilda äldremottagningar och genom särskilt omhändertagande av äldre på akutmottagningarna samt mobil uppsökande sjukvård. Olika satsningar på mobila team har fallit väl ut och ska fortsätta utvecklas.

Samverkan mellan den regionala och den kommunala hälso- och sjukvården ska utvecklas och det medicinska stödet som kommunerna fått under pandemin behöver bibehållas och säkerställas. För att främja en god hälsa och förebygga ohälsa måste Region Örebro län fortsätta utveckla samarbetet med kommunernas olika verksamheter och det civila samhället. Det gäller inte minst i arbetet för att fler unga ska klara sin skolgång, för att främja psykisk hälsa och bryta ensamhet och isolering bland äldre.

8.1.3 God, jämlik och jämställd hälso- och sjukvård

All vård ska ges utifrån den enskilda individens behov, med respekt för alla människors lika värde och genom ett professionellt bemötande oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Länets tre sjukhus – Karlskoga lasarett, Lindesbergs lasarett och Universitetssjukhuset Örebro – ska fortsätta utvecklas för att kunna erbjuda befolkningen i länets olika delar en nära vård, men också genom specialiserad vård för en större del av befolkningen. Arbetet för att förlossningsverksamhet ska bedrivas på både Universitetssjukhuset Örebro och Karlskoga lasarett ska fortsätta.

Utifrån sina förutsättningar ska invånaren vara delaktig och aktiv i mötet med hälso- och sjukvården. Den egna och närståendes kunskap ska tas tillvara. Digitala lösningar kan underlätta för den enskilde att vara delaktig och ha egenmakt.

Patientrepresentation i vårdens utvecklingsarbete på olika nivåer är ett viktigt sätt att öka patientinflytandet av vårdens utformning.

För att öka patientens delaktighet och upplevelse av trygghet i vården fortskrider arbetet med att utforma och implementera de olika delarna i patientkontraktet som också är en del i de personcentrerade sammanhållna vårdförlopp som tas fram. Det innefattar en sammanhållen plan, en fast vårdkontakt med samordningsansvar för patienten och en överenskommelse mellan patient och vårdgivare om vem som gör vad. Fler patienter behöver en fast läkarkontakt och fler behöver en kontaktsjuksköterska. Detta är särskilt angeläget för patienter med omfattande och kontinuerliga vårdbehov.

För att främja en helhetssyn och undvika onödig sjukhusvård behöver vården samordnas medan patienten finns i öppna vårdformer. Vårdsamordnare vid vårdcentraler och inom psykiatrins öppenvård har idag en roll att samordna vården efter utskrivning från sjukhus. En fortsatt utveckling ska ske med ett förtydligt uppdrag att även vara samordnande fast vårdkontakt och samordna individuell plan (SIP) för personer med behov även i öppenvård. Den psykiatriska vården för barn och unga vuxna ska utvecklas genom en förändrad och förstärkt första linje.

8.1.4 Högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård

Länets invånare ska få vård som håller hög kvalitet. Att ge vård av hög kvalitet innebär att vård kan erbjudas av rätt kompetens vid rätt tillfälle, effektivt användande av gemensamma resurser och en kunskapsstyrd organisation med fokus på patientsäkerhet. Universitetssjukhuset Örebro är ett av landets sju sjukhus för högspecialiserad vård. Den högspecialiserade vården bidrar till Region Örebro läns utveckling och attraktivitet och stärker förutsättningarna för att utveckla länets sjukvård på ett sätt som gynnar länets egna invånare, invånarna i sjukvårdsregionen samt hälso- och sjukvården i stort. En nationell prioriteringsprocess pågår kring högspecialiserad vård. Hälso- och sjukvården har en väl uppbyggd verksamhet kring flera av de aktuella diagnoserna och ett starkt engagemang i dessa frågor är avgörande för den högspecialiserade vårdens utveckling i Region Örebro län under år 2021.

Tillgänglig vård handlar om patienternas möjligheter att nå hälso- och sjukvården oavsett ålder, sjukdom eller personliga förutsättningar. Tillgänglighet handlar om att vården ska ges i rimlig tid och på rätt vårdnivå utifrån patientens behov. Under pandemin har vård fått stå tillbaka för att kunna ge nödvändig vård åt de mest sjuka patienterna med covid-19. Under år 2021 är det därför en prioriterad uppgift att arbeta med uppskjuten vård som pandemin givit upphov till. Här ställs resursoptimering och produktionsplanering på sin spets. Det gäller även att ta tillvara de framsteg inom den digitala utvecklingen och samarbetet med kommunerna som gjorts under pandemin.

Samverkan med kommunerna ska fortsätta och ytterligare förstärkas. Pandemin har också, både för Region Örebro län och nationellt, belyst betydelsen av att skyddsutrustning, medicinskt material och läkemedel kan tillhandahållas säkert och arbete pågår med detta.

God tillgänglighet handlar om balans mellan patienternas behov och verksamhetens möjlighet att möta behoven. En hög tillgänglighet innebär att alla former av patientmöten ska fungera. Det omfattar allt från digitala möten, telefonrådgivning, akutbesök, planerade möten med hälso- och sjukvårdens medarbetare till det akuta eller planerade ingreppet. Genom att arbeta med vårdens processer över organisatoriska gränser, ökar möjligheterna att minska icke värdeskapande åtgärder. Inom hälso- och sjukvården pågår ett omfattande arbete i syfte att få ekonomin i balans. Detta arbete har inriktningen att effektivare utnyttja resurserna, till exempel ett ökat samutnyttjande av länets sjukhus. Vid förändringar av flödena i sjukvården är det viktigt att följa pågående process och att efter genomförandet utvärdera och genomföra nödvändiga korrigeringar.

I Region Örebro län ska patienter känna sig trygga, informerade och delaktiga i den vård som ges av kompetenta och engagerade medarbetare på alla nivåer. Målet för Region Örebro län är att erbjuda patienter en god, jämlik och säker vård med nollvision för vårdskador. Det är därmed av vikt att verksamheterna, utifrån kunskapsstyrning vilket inkluderar såväl standardiserade som personcentrerade sammanhållna vårdförlopp, arbetar systematiskt med kvalitets- och utvecklingsarbete för att uppnå en god, jämlik och resurseffektiv vård. Ett fördjupat och tillitsfullt samarbete mellan vårdens aktörer såväl internt inom hälso- och sjukvården, externt med andra regioner och mellan Region Örebro län och kommunerna är en förutsättning för att uppnå en god och säker vård. Arbetet med syftet att möjliggöra fler alternativa utförare ska fortsätta.

8.1.5 Fortsatt digital utveckling

Region Örebro län ska fortsätta att främja den digitala kulturen och utveckla digitala arbetssätt. ”Digitalt först” innebär bland annat att digitala tjänster ska, när det är möjligt och relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med dem som bor i Sverige, med organisationer och med företag. Digitala lösningar samt kontaktytor likt 1177 Vårdguiden ska underlätta för länets invånare att vara delaktiga och ha egenmakt, stödja kontakten mellan invånarna och verksamheterna. År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.

8.1.6 Effektmål inom hälso- och sjukvård

Effektmål nr 1

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa.

Indikatorer

- Förbättrade patientrapporterade resultat i jämförelse med tidigare mätningar.
- Tillsammans med patienten/individerna ska levnadsvanor uppmärksammas och insatser på rätt nivå ska erbjudas i ökad omfattning i jämförelse med föregående år.

Effektmål nr 2

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.

Indikatorer

- Uppfyllelse av vårdgarantin inkluderande den förstärkta vårdgarantin.
- Fortsatt utveckling av den högspecialiserade vården.
- Fortsatt omställning till mer av nära vård.
- Goda medicinska resultat som uppnår eller överträffar fastställda målnivåer.
- Ökande andel samordnade insatser mellan Region Örebro län, kommunerna och civilsamhället med patient och närstående som medskapare i jämförelse med föregående år.

Effektmål nr 8

Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.

8.2 Forskning och utbildning

8.2.1 Omvärldstrender

Pandemin sätter fokus på forskning, utbildning och innovation. Söktrycket mot universitetens vårdutbildningar utvecklas positivt, vilket kan komma att påverka Region Örebro läns utbildningsuppdrag och långsiktigt säkra kompetensförsörjning.

I pandemins spår skärps behovet av snabb och säker start av nya forskningsprojekt. Det omfattar dels sjukhusvården, dels patienter som finns inom den nära vården och i samverkan med kommunerna. Det är viktigt att prioritera forskning, utbildning och innovation även när resurserna för detta också behövs inom sjukvården.

Sedan årsskiftet finns en nationell Life science-strategi. Vårdens och invånarnas hälsodata i kombination med biomedicinska utvecklingen ger nya möjligheter till innovation och större genombrott för artificiell intelligens, AI. AI innebär möjligheter bland annat i form av automation, och proaktiva arbetssätt och analyser. Region Örebro län arbetar med att ta fram en regional Life science-strategi med koppling till den nationella Life science-strategin och utifrån fastställd strategi för klinisk forskning och innovation.

8.2.2 Internationell framgångsrik klinisk forskning och innovation

Region Örebro län bedriver internationellt framgångsrik klinisk forskning och innovation för ledande och kunskapsdriven universitetssjukvård och regional samhällsutveckling. Universitetssjukvård bedrivs inom hela bredden av Region Örebro läns hälso- och sjukvård inklusive odontologi och karaktäriseras av högkvalitativ hälso- och sjukvård, klinisk forskning, utbildning, innovation och samverkan med näringsliv, patienter och civilsamhället.

En forskande och utbildande verksamhet kommer invånarna till godo genom att erbjuda evidensbaserad hälso- och sjukvård i utvecklingsfronten, bygga framtida evidens, utveckla innovativa lösningar och utbilda framtida medarbetare. Dessa uppdrag genomförs i samverkan med invånare, närstående, patienter och civilsamhället genom att ta tillvara deras kunskaper, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och utbildning som medskapare.

Region Örebro län samverkar med Örebro universitet inom ramen av ett region- och universitetsövergripande samverkansavtal både avseende det regionala utvecklingsuppdraget och för det gemensamma universitetssjukvårdsuppdraget som bedrivs både på Universitetssjukhuset Örebro och på fler enheter inom Region Örebro län. Inom den nära vården sker också en samverkan med länets kommuner. Det finns två akademiska vård- och omsorgsboenden, Trädgårdarna i Örebro och Akvarellen i

Kumla, som är exempel på samverkan mellan Region Örebro län, Örebro universitet och länets kommuner. Från att inledningsvis ha erbjudit en arena för forskning initierad från akademien börjar nu nya forskningsfrågor identifieras i verksamheterna och vetenskapliga projekt på olika nivåer planeras. Universitetssjukvården är en drivkraft på den regionala, nationella och internationella arenan som attraherar studenter, medarbetare, forskare, patienter och näringsliv till Örebro län.

En forskande, innovativ och utbildande vård ger invånare och samhälle bästa möjliga förutsättningar inom hälsa, vård och omsorg – idag och i morgon.

8.2.3 Effektmål inom forskning och utbildning

Effektmål nr 3

Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.

Indikatorer

- Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF *) 2015, 50 procent ökning till år 2022.
- År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.
- Kliniska studier som använder precisionsmedicin eller precisionsdiagnostik (individanpassad diagnostik och behandling) ska ha påbörjats senast 2022.

*) ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Effektmål nr 4

Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Indikatorer

- Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbäddsverksamhet för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.
- Andel publikationer planerade i samverkan med patientföreträdare ska öka till 10 procent år 2022.

8.3 Tandvård

8.3.1 Omvärldstrender

Både offentlig och privat tandvård (inklusive privata tandvårdskedjor) har drabbats hårt ekonomiskt av pandemin. Uteblivna vårdbesök hos breda patientgrupper med stora tandvårdsbehov i kombination med ökande andel återbud tätt inpå planerat besök står för merparten av det ekonomiska bortfallet.

En lägre ekonomisk aktivitet med större arbetslöshet i samhället slår mot de regionala skattebaserna, men skapar också beteendeförändringar där en ökande andel av befolkningen väljer bort tandvård av ekonomiska skäl. Följden blir ett ökande gap i tandhälsa mellan olika grupper. Den samlade efterfrågan på tandvård väntas trots detta att öka, som en konsekvens av en växande total befolkningsbas på grund av ökad livslängd, invandring och födelsetal.

Utvecklingen går fort när det gäller att införa digitala och användarcentrerade tjänster, exempelvis i form av online-rådgivning, uppföljningsbesök med stöd av videobild eller kliniker med flexibelt och digitalt arbetssätt. Större digital mognad har skapats på kort tid hos invånare och patienter, framför allt hos de äldre i befolkningen, vilket ger draghjälp att introducera nya arbetssätt och ny teknologi. En upplevelse är att digitaliseringen går långsammare i socioekonomiskt utsatta områden.

Artificiell intelligens, AI, utvecklas snabbt och har på allvar börjat hitta in i tandvårdsverksamheter, exempelvis i form av administrativa tjänster som hjälper till att identifiera eventuella oanmälda återbud (så kallad ”no show”), eller som stöttar i att identifiera personer med riskprofil för att utveckla tandsjukdomar.

Under våren presenteras en statlig utredning som kan få betydelse för ersättningssystemet inom tandvården.

8.3.2 God, jämlik och jämställd munhälsa

Målet är att länets invånare ska ha en god, jämlik och jämställd munhälsa.

Folktandvården ska verka för detta såväl genom vårdinsatser som hälsofrämjande och förebyggande insatser. För att uppnå en jämlik och jämställd munhälsa krävs förstärkta förebyggande insatser till grupper där munhälsan är som sämst. Barn och ungdomar inom områden med svag socioekonomi ska få särskild omsorg. Även äldre, och framför allt sköra äldre, är i behov av riktade insatser.

Andelen äldre i samhället ökar. När individens egen förmåga till egenvård försämras måste Folktandvården bli uppmärksam, för att kunna bidra till att den äldre individen ges möjligheter till hjälp med egenvård. Hälsofrämjande tandvård innebär

att aktivt bidra till en förbättring av tandhälsan. Ett tvärprofessionellt arbete ska bedrivas, där samhällets goda krafter arbetar mot samma mål.

Målet för tandvården är en god munhälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen. De invånare som väljer Folktandvården som vårdgivare ska få god vård som ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Vården ska tillhandahållas och fördelas utifrån behov, och på lika villkor för alla.

8.3.3 Högkvalitativ och tillgänglig tandvård

Länets befolkning ska vara nöjd med den vård Folktandvården erbjuder. De invånare som väljer Folktandvården som vårdgivare ska få patientsäker vård av hög kvalitet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Den vård patienterna får, ska bedrivas i enlighet med tillgänglig evidens som till exempel nationella riktlinjer. Tandvården är kunskapsbaserad och ändamålsenlig och ska bedrivas enligt bästa tillgängliga evidens, vilket innebär att vården ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utformas för att möta patientens individuella behov på bästa möjliga sätt. Det innebär också att tillgängliga resurser används på bästa sätt. Genom ett aktivt riskförebyggande arbete ska vårdskador förhindras. Folktandvården ska bedriva ett systematiskt säkerhets- och kvalitetsarbete med hög delaktighet från personal och patienter.

Sveriges regioner har etablerat ett nationellt samarbete för en mer jämlik, kunskapsbaserad och resurseffektiv vård i hela landet. Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte.

Folktandvårdens specialisttandvård ska vara ett nationellt och regionalt centrum för specialisttandvård. Folktandvården ska fortsätta utvecklas för att behålla positionen som Nationellt odontologiskt center inom tandvården i Sverige genom att stimulera ökad utbildningsverksamhet inom tandvårdens område.

Folktandvårdens patienter ska få sin vård inom överenskommen tid, på en klinik som har god geografisk tillgänglighet och flexibla öppettider. Patientens möjligheter att nå Folktandvården på telefon eller via 1177 Vårdguiden ska vara goda.

8.3.4 Fortsatt digital utveckling

Region Örebro län ska fortsätta att främja den digitala kulturen och utveckla digitala arbetssätt. ”Digitalt först” innebär bland annat att digitala tjänster ska, när det är möjligt och relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med dem som bor i Sverige, med organisationer och med företag. Digitala lösningar samt kontaktytor likt 1177 Vårdguiden ska underlätta för länets invånare att vara delaktiga

och ha egenmakt, stödja kontakten mellan invånarna och verksamheterna. År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.

8.3.5 Effektmål inom tandvård

Effektmål nr 5

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa.

Indikatorer

- De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.
- Alla patienter i Folktandvården prioriteras efter definierade riskgrupper beroende på behov av tandvård.

Effektmål nr 6

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård.

Indikatorer

- En enkät vid årets slut visar att en övervägande del av Folktandvårdens patienter är nöjda med vården Folktandvården erbjuder.

Effektmål nr 8

Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.

8.4 Regional utveckling – regional tillväxt, kultur och samhällsbyggnad

8.4.1 Omvärldstrender

Kraven ökar på myndigheter och organisationer att arbeta agilt. Pandemin är inte ny längre, men alltjämt är frågorna fler än svaren. Hur mycket av det nya kommer att bli en del av vår framtida vardag? I vilken mån ritas dynamiken om i länet? Vinner gleshet i förhållande till täthet och hur påverkas val av bostadsort/priser när hemmet är arbetsplats för allt fler?

Nya resmönster- och vanor har etablerats på kort tid, exempelvis mer individuellt resande och större andel som väljer att cykla eller gå till fots. I kölvattnet av pandemin har kollektivtrafiken tappat ungefär hälften av resenärer och intäkter. Aktörer brottas med frågeställningen hur man får resenärerna tillbaka och hur resandet kommer att ske efter pandemin.

Många branscher, som regionala utvecklingsaktörer arbetar för och med, är hårt drabbade av pandemin, exempelvis turism- och kultursektorn. Ur ett folkhälsoperspektiv finns positiva effekter när kortare resor ersätts med alternativ som att promenera och cykla. Samtidigt finns farhågor kring den psykiska ohälsan när fler isoleras under lång tid eller drabbas av arbetslöshet och osäkerhet. Viktiga ventiler inom civilsamhället såsom som kultursektorn och idrottsrörelsen går på sparlåga. Arbetslösheten stiger där ungdomar och tidigare långtidsarbetslösa är särskilda riskgrupper.

En annan framtidsfråga är klimatförändringarna, pandemin har visat minskade luftföroreningar i stora städer i världen. Kommer starten lyckas vara grönare än innan eller blir största fokus på att rädda ekonomin och även därmed fortsätta investera i det fossila?

Genom att många naturliga kontaktytor och arenor i vardagen har försvunnit ökar risker att kreativitet och innovationskraft undermineras. Parallellt har stora digitala mognadskliv tagits bland såväl organisationer som invånare. Den ökade digitaliseringen sätter samtidigt ljuset på de geografiska områden där bredband inte är fullt utbyggd och organisationers bakomliggande datakapacitet. Pandemin har också visat sig vara en möjliggörare kring samverkan och samarbeten. Nya konstellationer har skapats och existerande samarbeten har förbättras och fördjupats, exempelvis mellan regioner och kommuner.

Att arbeta med regionala utvecklingsfrågor tillsammans i länet har dock sina utmaningar i dessa tider. Gemensamt utvecklingsarbete sker i olika faser samt på olika sätt och att föra dialog och skapa tillsammans stärks genom fysiska möten.

8.4.2 Den regionala utvecklingsstrategin

Region Örebro läns arbete med genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin ska bidra till stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet. Strategin bidrar inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och ekologisk. I den regionala utvecklingsstrategin är perspektiven jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och integration viktiga utgångspunkter för genomförandet.

En hållbar regional tillväxt och utveckling kräver gränsöverskridande samarbeten. Länet behöver ta vara på globaliseringens möjligheter och samtidigt främja klimat och miljö i samspel med den regionala attraktiviteten och konkurrenskraften.

Den digitala utvecklingen är en del av den regionala utvecklingen. Förutsättningar för forskning om och användning av artificiell intelligens (AI) kommer att växa och vara en tillgång för hela länet. Örebro län ska vara ledande i arbetet med AI.

8.4.3 Stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet

Regional tillväxt

Örebro län ska ha ett starkt näringsliv, ett högt entreprenörskap och vara attraktivt för etableringar och investeringar. I Örebro län ska det finnas goda förutsättningar att starta, driva och utveckla företag i samtliga kommuner.

Cirkulära system gör att jordens resurser används mer effektivt. Samverkan mellan Region Örebro län, forskning och näringsliv ska fortsätta för utveckling av livsmedelskedjan. Tillgången till livsmedel och energi ska upprätthållas på nödvändig och förväntad nivå, och flödenas sårbarhet ska minska.

Ett starkt innovationssystem bidrar till ökad konkurrenskraft och skapar attraktionskraft. Örebro län ska ha en god samverkan mellan universitet och det omgivande samhället bestående av såväl näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle.

Fler ska fullfölja sin grundläggande utbildning, ha bättre skolresultat och göra medvetna val. Nya former för lärande ska utvecklas samt nya sätt att lokalisera utbildning för att överbrygga såväl attityder som geografiska hinder. Folkbildningen

ska verka som en kraft för utveckling och främja demokratin i länet. Folkbildning ska vara tillgänglig för länets invånare.

Utbildning och efterfrågan på arbetsmarknaden ska matcha varandra och kompetensutveckling ska attrahera arbetskraft. Utbildningarnas relevans och tillgänglighet ska matcha arbetsmarknadens behov och ska vara så attraktiva att fler utbildar sig inom de områden som efterfrågas.

Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha möjlighet att påverka sin livsmiljö, forma sina liv och vara delaktiga i samhället. Region Örebro län ska arbeta med jämställdhet och jämlikhet både som förutsättning och som mål.

Länets invånare ska ha en god, jämlik och jämställd hälsa med goda livsvillkor och levnadsvanor där alla känner delaktighet, tillit och sammanhang. Genom att ge förutsättningar för goda och jämlika livsvillkor för alla invånare i hela länet ska en god, jämlik och jämställd hälsa uppnås.

Besöksnäringen ska fortsätta vara stark i Örebro län. Naturupplevelser i länet ska vara attraktiva och tillgängliga för fler av länets invånare.

Under år 2021 kommer ett särskilt fokus inom regional tillväxt ligga på utveckling kopplat till effekterna av pandemin. Även den internationella utvecklingen är prioriterad. Pandemin har slagit hårt mot liv och hälsa, men också mot ekonomin och arbetsmarknaden. Massiva insatser har gjorts nationellt, både för att överbrygga pandemins akuta verkningar men också för att stimulera en snabb återhämtning. Region Örebro län ser nu en möjlighet att göra en extra insats i länet, utöver de nationella satsningarna, för att bidra till en kick-start för länets näringsliv.

Det är oerhört viktigt att arbetslösheten inte biter sig fast. Hög sysselsättning bidrar inte bara till att flera hushåll kan uppnå en dräglig levnadsstandard och därmed bättre allmän folkhälsa utan också till att resurstillskottet för välfärden kan garanteras på sikt. Region Örebro län stärker därför insatserna för innovation och företagande, bland annat med ett extra tillskott till företagsfrämjande insatser.

Utvecklingskraft och inte minst digitaliseringsutmaningen kräver målmedvetenhet och uppkavlade ärmar när det krävs. Vuxenutbildningen kommer att vara avgörande för den omställning samhället genomgår. Genom dessa extra satsningar, utöver Region Örebro läns ordinarie insatser, lägger regionen grunden för morgondagens arbetstillfällen.

Effektiviteten i energianvändningen ska öka för att säkra tillgången på förnybar energi. Örebro län ska ha hållbara verksamheter som bidrar till att uppfylla nationella mål och Parisavtalet.

Samhällsbyggnad

Region Örebro län ska fortsatt bidra till att öka det hållbara resandet för att minska den negativa klimatpåverkan. Arbetet handlar om att öka resandet och samtidigt intäkterna, samt att fullfölja de beslutade kriterier för att minska trafik, (linjer med lågt resande, parallellgående trafik och skolskjutslinjer) som ger minskade kostnader. Så snart pandemin medger, behöver fokus läggas på att återfå gamla och attrahera nya resenärer, då resandet har halverats. De som reser med den allmänna kollektivtrafiken och inom serviceresor (sjuk- och färdtjänst) ska vara mer nöjda med sitt resande än föregående år. Under året kommer lansering av ny beslutad kollektivtrafik beröra större delar av länet. Den framtida stadstrafiken i Örebro ska utredas och det beslutade arbetet med BRT-stråk (Bus Rapid Transit, kapacitetsstark snabbare stadsbusstrafik) fortsätter för att öka det hållbara resandet och bidra till minskad trängsel i framtiden, både i gatunätet och i kollektivtrafiken.

Det gemensamma arbetet inom det storregionala och internationella samarbetet går in i en ny fas. Inför kommande nationella beslut om infrastruktursatsningar intensifieras Region Örebro läns påverkansarbete liksom arbetet med att ta fram underlag för Region Örebro läns nästa länstransportplan.

Kultur

Kultursektorn och civilsamhället har avgörande betydelse för viktiga samhällsfrågor som rör demokrati och inkludering samt påverkar länets attraktivitet och tillväxt. Under perioden 2020-2023 bildar länets nya kulturplan grunden för utvecklingsarbete och prioriteringar. Inom civila samhället kommer fortsatt handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021 vara vägledande för Region Örebro läns arbete. Stödet till folkbildningen och den ideella sektorn är avgörande för att möjliggöra kunskapsbärande arenor.

En grundsten i demokratin är att ge alla, oavsett var de bor, oavsett kulturell och social bakgrund, tillgång till kultur och skapande.

Under år 2021 kommer ett särskilt fokus inom det regionala utvecklingsarbetet med kultur och civilsamhälle ligga på utveckling kopplat till pandemin, verksamhet i hela länet samt arbetet med kultur och hälsa. Även den internationella utvecklingen är prioriterad.

Internationellt och storregionalt samarbete

Det ska finnas ett storregionalt samarbete. Globaliseringen innebär ett allt större omvärldstryck på regionerna och länen. De storregionala sammanhangen och samarbetena är betydelsefulla för länet.

Internationellt samarbete ska skapa förutsättningar för och ge ett mervärde till det regionala utvecklingsarbetet. Länets intressen ska främjas genom att arbeta med politisk påverkan gentemot EU:s institutioner. Möjligheter att söka extern finansiering för olika utvecklingsprojekt ska också tas tillvara.

8.4.4 Fortsatt digital utveckling

Region Örebro län ska fortsätta att främja den digitala kulturen och utveckla digitala arbetssätt. ”Digitalt först” innebär bland annat att digitala tjänster ska, när det är möjligt och relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med dem som bor i länet, med organisationer och med företag. Digitala lösningar ska underlätta för länets invånare att vara delaktiga och ha egenmakt, stödja kontakten mellan invånarna och verksamheterna. År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.

Inom regional tillväxt pågår arbete med digitala lösningar inom flera områden. Inom näringslivsutveckling bland annat med kompetensutveckling inom digitalisering för länets besöksnäring och för små och medelstora företag ska ALMI:s projekt kring digitalisering förstärkas. Inom industrin ska riktade digitaliseringsåtgärder ske med bland annat kompetensutveckling. Inom utbildning och arbetsmarknad pågår arbete med en samlad digital plattform/webbportal för att invånarna ska få en överblick och hitta nya vägar för karriärväxling och påbyggnad av kompetens.

Även inom kulturområdet ska arbete med digitala lösningar initieras under år 2021. Länets folkbibliotek har stöd för att genomföra aktiviteter med syfte att öka allmänhetens digitala delaktighet. Den regionala biblioteksverksamheten arbetar också tillsammans med folkbiblioteken för att minska digitalt utanförskap.

Inom både kollektivtrafiken och serviceresor pågår utveckling av appar och information för att öka användningen av befintliga appar, för att förenkla vid resor. Det pågår också arbete med att utveckla realtidsinformation för hela länets kollektivtrafik och att utveckla självservicefunktioner på Länstrafikens webbplats.

Region Örebro läns arbete med att bidra till att säkra tillgången till bredband i hela länet ska fortsätta. De digitala lösningarna och möjligheterna det ger är viktigt för alla

länets innevånare och för företagens möjligheter att etablera sig och verka i hela länet. Det nationella målet är att 95 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.

8.4.5 Effektmål inom regional utveckling

Effektmål nr 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

Regional tillväxt:

- Antal nystartade företag per 1000 invånare i Örebro län ska vara högre än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska öka mer procentuellt än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Andel unga samt andel vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska.
- Utsläpp av växthusgaser ska minska.
- Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare.

Kultur:

- Andel barn som får del av kultur genom stöd från Region Örebro län ska öka i jämförelse med år 2019.
- Antal organisationer inom kultur, civilsamhälle och social ekonomi som tar del av finansiering från och har samverkan med Region Örebro län.

Samhällsbyggnad:

- Kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik, andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI.
- Kvaliteten i servicetrafiken ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik, andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI.

Effektmål nr 9

Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

Regional tillväxt, kultur och samhällsbyggnad:

- Ett ökat utbud av e-tjänster för att möta kravet om ”Digitalt först”.

Samhällsbyggnad:

- Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

9. Perspektiv process

Perspektivet process beskriver strategierna för Region Örebro läns arbetssätt, metoder och processer för att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna beskriver ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

Det är strategier inom kvalitet och utveckling, digitalisering, hållbar utveckling och regional utvecklingsstrategi som har anknytning till perspektivet.

9.1 Kvalitet och utveckling

9.1.1 Omvärldstrender

I de flesta branscher har kvalitet och kvalitetsutveckling aldrig varit så viktigt som idag. Omvärlden är stadd i ständig förändring – teknologier och branscher smälter samman. Pandemin med coronaviruset och covid-19 har på kort tid etablerat nya vanor, beteenden, tankemodeller och preferenser. Men hur mycket av det nya blir kvar? Ingen vet med säkerhet. Det som däremot är säkert är att osäkerheten skruvar upp kraven på organisationers perceptions- och anpassningsförmåga.

9.1.2 Kvalitet och utveckling för hållbar framgång

Globalisering, demografiska förändringar, urbanisering, digitaliseringen, hållbarhetsfokus och den accelererande förändringstakten utmanar organisationer till att bli mer flexibla och till att ständigt kunna förnya och förbättra sina processer och arbetssätt. Den enda garanten för en organisations överlevnad är att skapa värde tillsammans med dem vi finns till för.

Den stora utmaningen är att kunna hantera olika behov och krav som att få verksamheten i ekonomisk balans, möta invånarnas och samhällets behov och förutse och anpassa sig till förändringar i omvärlden. Detta skapar ett ökat tryck på att effektivisera verksamheter, men samtidigt att kunna säkerställa en god arbetsmiljö. Ett systematiskt och uthålligt kvalitets- och utvecklingsarbete leder till nöjdare invånare, nöjdare medarbetare, ett bättre samhälle och hållbar utveckling samt ökad effektivitet.

9.1.3 Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete

Region Örebro läns uppdrag är att leverera en ändamålsenlig verksamhet till dem regionen finns till för. Mottagarna av de tjänster som Region Örebro län levererar är dels invånarna i länet men även mottagare utanför länet, det vill säga samhället i stort. Att utgå från intressenters behov och krav, samt samverka och skapa värde

tillsammans med dem Region Örebro län finns till för, är avgörande för att framgångsrikt genomföra och utveckla regionens verksamheter.

För att kunna möta framtida utmaningar är det avgörande att arbeta med evidensbaserade strategier i Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete. Nedanstående fem strategier driver, enligt forskning och praktik, förbättrade resultat och framgång för en organisation, oberoende av bransch och storlek. Strategierna skapar även förutsättningar för en stark kvalitetskultur.

9.1.4 Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

9.2 Digitalisering

9.2.1 Omvärldstrender

Digitalisering är en av de viktigaste av megatrenderna att ta ställning till och agera på för Region Örebro läns verksamheter. Pandemin har inneburit ett stort digitalt utvecklingssprång hos såväl organisationer som invånare. Det som normalt tar några år har nu skett på bara några månader. Digitala möten har för många på kort tid blivit det normala. Den snabbt ökande digitala mognaden och efterfrågan på e-tjänster skruvar upp förväntan på ytterligare digitalisering av offentlig sektor och investeringar i underliggande digital infrastruktur.

9.2.2 Digitaliseringens möjligheter

Regeringens övergripande mål är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Med hjälp av smarta digitala lösningar kan verksamheter och processerna effektiviseras och samtidigt generera mervärden för både medarbetare och invånare.

9.2.3 Fortsatt digital utveckling

Digitaliseringen och teknikutvecklingen går allt fortare. Förväntningar på användarvänlighet och effektivitet ökar i motsvarande takt. Det innebär att Region Örebro läns digitala verksamhetsutveckling också behöver gå snabbare. Region Örebro läns verksamheter ska fortsätta att utveckla och öka användningen av digitala lösningar. Det handlar i grunden i många fall om att förändra och utveckla nya arbetssätt, metoder och processer. Region Örebro län behöver accelerera den digitala

verksamhetsutvecklingen genom att etablera ett mer flexibelt och snabbfotat arbetssätt. Det handlar bland annat om att etablera ett förhållningssätt där verksamheten prövar och testar, och regelbundet stämmer av med berörda aktörer samt inbegriper ledningen i detta. Arbetssättet är på så sätt inkluderande, kompetensöverskridande och innefattar ett ständigt lärande.

En intern handlingsplan gällande digitalisering för Region Örebro län ska tas fram under år 2021, som ska utgå från Örebro läns digitaliseringsstrategi vilken i sin tur ska ersätta nuvarande Regionala digitala agenda.

9.2.4 Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

9.3 Hållbar utveckling

9.3.1 Omvärldstrender

Överutnyttjandet av naturens resurser har inneburit stor påverkan på jordens naturliga kretslopp, biologiska mångfald och sammansättning av ekosystem. Följderna av denna påverkan syns nu allt mer tydligt och vilka konsekvenser det kan komma att få för människors liv och hälsa och för gemensamma resurser och ekonomin.

Allt fler inser att det går att påverka detta och att det måste göras genom handlingar, både som individer och organisation och att det behöver fördjupas och bestå. Hur möten och resor sker, varifrån energi kommer, hur konsumtion och produktion sker, hur byggnation sker och hur mark- och naturresurser hanteras samt hur ekonomin förvaltas för att utveckla gemensamma resurser och hur avgörande det är för klimatavtrycket. Det är en viktig början som inger hopp.

Samtidigt kvarstår stora utmaningar som handlar om att intensifiera arbetet med att bekämpa klimatförändringarna och säkerställa en bevarad biologisk mångfald, att säkerställa en hållbar konsumtion och produktion och att ta oss an de utmaningar som finns i fråga om ojämlikhet och ojämställdhet i livsvillkor och hälsa, där hänsyn behöver tas till de individer och grupper som har sämst förutsättningar.

Region Örebro län har påbörjat omställningen, men arbetet behöver breddas, nya arbetssätt utvecklas och omställningstakten måste öka. Nya former för partnerskap mellan det offentliga, det privata och det civila samhället stärkas. Region Örebro län behöver mer av cirkulära, robusta och långsiktigt hållbara system och arbetssätt som

möjliggör en grön omställning för inkludering och social stabilitet där mera likvärdiga livschanser blir möjliga.

9.3.2 Hållbar utveckling

En hållbar utveckling bygger på tre dimensioner: den sociala, den ekonomiska och den ekologiska. Hållbar utveckling är ett pågående arbete som handlar om att identifiera och genomföra insatser som är ömsesidigt värdeskapande. Se även kapitel Hållbar utveckling.

9.3.3 Hållbar utveckling i verksamheterna

Region Örebro läns organisationskultur och arbetssätt ska uppmuntra och säkerställa hållbarhet i Region Örebro läns uppdrag och centrala processer. För att bidra till en hållbar utveckling arbetar Region Örebro län efter fyra strategier.

9.3.4 Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

9.4 Regional utvecklingsstrategi

9.4.1 Omvärldstrender

Pandemin har varit en katalysator för förändring. Trender som sågs redan före pandemin har förstärkts och accelererat. Det tydligaste exemplet är digitaliseringen av samhället där e-handeln och de digitala mötena har ökat markant.

Kraven på att vara anpassningsbara, att hantera osäkerhetsfaktorer och att agera i nuet ökar på myndigheter och organisationer. Det gäller även inom genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Pandemin har bidragit till bättre samverkan och samarbete med länets kommuner och andra aktörer i länet eftersom det funnits behov av att lösa gemensamma frågor.

Pandemin, omvärldstrender och RUS-uppföljningen genererar delvis nya samhällsutmaningar att fokusera på i RUS-genomförandet i länet. En utmaning är nära kopplad till pandemin och handlar om att dämpa effekterna av pandemin och

främja en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar. En utmaning handlar om omställning till en cirkulär ekonomi och hur en långsiktig och hållbar omställning av Örebro län kan skapas för att nå målet om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland.

En annan utmaning är hur Örebro län kan bli ett mer attraktivt län att bo, leva, besöka och verka i och en utmaning om att minska utanförskapet och öka delaktigheten i samhället. Det är också en utmaning att rusta barn och unga för framtiden så att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning i hela länet, att måluppfyllelsen i grund- och gymnasieskolan ökar, att fler klarar gymnasiet samt att skillnader mellan olika grupper minskar.

9.4.2 Regional utvecklingsstrategi i Region Örebro län

Region Örebro läns verksamheter ska bidra till och skapa förutsättningar för stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet i Örebro län. Se även kapitel Regional utvecklingsstrategi (RUS).

9.4.3 Regional utvecklingsstrategi i samverkan

Region Örebro län ska ha ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer. Fortsatt arbete ska ske med att ta fram och genomföra handlingsplaner utifrån RUS målsättningar, i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer. Handlingsplaner som är kopplade till RUS ska integrera jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och inkludering i planerna.

9.4.4 Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

10. Perspektiv resurser

Perspektivet resurser beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom ramen för en hälsofrämjande, jämställd och jämlik arbetsplats. Kompetensförsörjningen ska säkerställas för att Region Örebro läns uppdrag kan genomföras. Region Örebro län ska också genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger handlingsfrihet.

Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning, ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning för att möjliggöra att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle kan uppfyllas.

10.1 Fokus på högre effektivitet

Effektivitet kan indelas inre och yttre effektivitet, där inre effektivitet handlar om att göra saker rätt medan yttre effektivitet handlar om att göra rätt saker. Demografiskt betingade effekter, ökade pensionskostnader och svag ökning av skatteunderlaget innebär att Region Örebro län står inför stora ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar. För att klara utmaningarna måste mer göras med oförändrade resurser. Och för att klara av att göra mer med mindre resurser måste effektiviteten öka. Både den inre och den yttre. Det innebär att större fokus måste ägnas åt att tillskapa hög kvalitet i verksamhetsprocesser och i de tjänster som erbjuds invånarna, att verksamheterna snabbt anammar nya tekniska utvecklingar, förändrar arbetssätt samt har en hög kostnadskontroll.

10.2 Attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

10.2.1 Omvärldstrender

Arbetsmarknaden transformeras i en allt snabbare takt. Ny teknik gör att de mänskliga arbetsuppgifterna förändras radikalt. Roboten som kollega är på väg att bli en realitet. Enklare, repetitiva arbetsuppgifter har redan börjat försvinna, och på sikt även mer komplicerade arbetsuppgifter. De arbetsuppgifter som återstår för människan blir mer komplexa. Relationen till lärande förändras – livslångt- och informellt lärande ökar i betydelse och kompetensutveckling blir en viktig del för att klara av omställningsarbetet som sker i spåren av det digitaliserade arbetslivet.

Med ny teknik och nya generationer följer också en förändrad syn och förväntningar på arbetslivet. Kraven på ett mer flexibelt arbetsliv ökar, exempelvis vad gäller arbetstider och möjligheten till distansarbete. Förväntningarna att kunna utföra arbete på andra platser än arbetsplatsen har påskyndats och blivit tydlig i och med pandemin. Mjuka faktorer gör skillnad, exempelvis en ohierarkisk, positiv och inspirerande arbetsmiljö. Det blir också allt viktigare för attraktionskraften – vad anställda och kunder, invånare, patienter, brukare säger om organisationen – alltså det som utgör organisationens varumärke och arbetsgivarvarumärke.

10.2.2 Attraktiv arbetsgivare

Hälsofrämjande arbetsplatser

Ett hållbart arbetsliv är en framgångsfaktor och ett konkurrensmedel samt en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Region Örebro län ska vara en hälsofrämjande organisation vilket innebär att ständigt utveckla arbetsorganisationen och arbetsmiljön så att det främjar ett långsiktigt hållbart arbetsliv. En hälsofrämjande arbetsmiljö ska vara högt på agendan hos ledningen på alla nivåer och en naturlig del på arbetsplatsträffar.

Region Örebro län har tillit till och tar tillvara chefers och medarbetares förmåga, engagemang och kompetens. Ansvar och befogenheter ska vara tydliga och den gemensamma nyttan för Region Örebro län ska vara i fokus.

10.2.3 Hållbar kompetensförsörjning

En viktig förutsättning för att Region Örebro län ska kunna fullgöra sitt uppdrag är att kompetensförsörjningen fungerar. Det innebär att Region Örebro län ska kunna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla den kompetens som behövs för att möta invånarnas behov av Region Örebro läns verksamhet. Behovet av en långsiktig kompetensplanering i en allt större konkurrens om arbetskraften ställer krav på att Region Örebro län är attraktiv som arbetsgivare och arbetar strategiskt inom detta

område. Arbete pågår med att förtydliga och stärka arbetsgivarvarumärket. En del i detta arbete är implementeringen av den nya värdegrunden.

Nya perspektiv på kompetensbehovet

Vård nära invånarna ger utmaningar för kompetensförsörjningen, rätt kompetens ska finnas där vårdbehovet finns vilket ger nya perspektiv på kompetensbehovet. Det kommer också att krävas en rad insatser kopplade till hälso- och sjukvårdens organisation vilket även gäller för andra verksamheter. En fortsatt utveckling av bemanningsstrukturen till förmån för att använda kompetensen rätt är av största vikt. Alternativa lösningar, nya samarbeten över verksamhetsgränserna, och att skapa fler karriärvägar är nödvändigt. Behovet av personal inom it, teknik, upphandling, övrig administration och serviceyrken kommer också att öka och konkurrensen från andra arbetsgivare är stor. Insatser för att kompetensutveckla befintlig personal, se över administrativa rutiner och att frigöra resurser genom nya tekniska lösningar är nödvändigt. Forskning, teknisk utveckling och sociala innovationer skapar nya möjligheter till en högkvalitativ vård, ökad patientmedverkan och modernare arbetsorganisation.

Kompetensutveckling för att klara omställningsarbete

Omställningen till nära vård, till ett alltmer digitaliserat arbetsliv, införande av ny teknik och nya sätt att möta invånarnas behov av samhällsservice, ställer krav på att chefer och medarbetare har den kompetens som krävs och att organisationen fortsätter att utvecklas. Omställningen kommer leda till att arbetsuppgifter och yrkesroller förändras över tid, vissa uppgifter försvinner helt eller delvis samtidigt som en del nya uppgifter införs istället. För att klara omställningsarbetet behöver satsningar på kompetensutveckling göras, främst inom de yrkesgrupper där omställningen leder till betydande förändringar.

Strategier vid pensionsavgångar

Det väntar betydande pensionsavgångar inom flera stora yrkesgrupper de närmaste åren. Detta innebär såväl rekryteringsutmaningar som nödvändiga strategier för kompetensöverföring, kompetensväxling, introduktion och mentorskap för att möta den förändring som uppstår när erfarenhet och kompetens försvinner med de medarbetare som går i pension. För att möta utmaningen ska Region Örebro läns förmånserbjudande utvecklas och de potentialer som finns i kraften av att vara en stor organisation ska tillvaratas och förädlas.

Flexibla och hållbara arbetstider

För att kunna attrahera, rekrytera och behålla medarbetare som arbetar i vårdens dygnet-runt-verksamheter behöver flexibla arbetstider utvecklas som passar medarbetares olika behov och livssituationer, samtidigt som kapaciteten i

verksamheten ska upprätthållas. För att Region Örebro län som arbetsgivare ska kunna konkurrera om dagens och morgondagens medarbetare blir därför utvecklingsarbeten runt arbetstidsfrågor allt viktigare. Därutöver kopplar frågan ihop även med förutsättningar som arbetsmiljö, incitament och förmåner.

Samverkan inom utbildning

Arbetsmarknaden är under stadig förändring och en ökad rörlighet följer med den. En viktig långsiktig framgångsfaktor för kompetensförsörjningen är att fortsätta det påbörjade samverkansarbetet om utbildningarnas dimensionering och innehåll inom ramen för samverkansnämndens arbete tillsammans med universitet och högskolor. Samarbetet med Örebro universitet både vad gäller utbildningar och anställningar är en stark regional utvecklingsfaktor. Utvecklingen av samarbete med länets kommuner och aktörer kring YH-utbildningar och utbildning till bland annat undersköterska, skötare och andra yrkesgrupper ska stärkas.

Kompetensförsörjning av chefer

Samverkan kring utvecklingsinsatser för blivande, nya och erfarna chefer mellan Region Örebro län, kommunerna i länet och andra aktörer är en viktig del för att säkra kompetensförsörjningen av chefer på alla nivåer.

Matchning av kompetens

Matchningen av kompetens är en stor utmaning, och prognoser och statistik visar att arbetsmarknaden är beroende av att det finns inflyttning till Sverige. Region Örebro läns strategiska arbete med stöd till personer som har en legitimationsutbildning från andra länder vidareutvecklas. Region Örebro län måste vara aktiv på många plan både lokalt, regionalt, nationellt och globalt för att positionera Region Örebro län. Detta kräver investeringar i tid, kraft och samarbete med en mängd aktörer.

Oberoende av inhyrd personal

Region Örebro län arbetar aktivt med att ha en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare och vill vara oberoende av inhyrd personal. Pågående arbete och strategier kring detta ska fortsätta. Med oberoende menas att verksamheterna hyr in personal enbart när det finns särskilda skäl från ett effektivitets- och kvalitetssyfte. Med egen personal är möjligheterna till verksamhetsutveckling, en god arbetsmiljö och att arbeta patientsäkert stor. Det är ett sätt att säkra kompetensförsörjningen.

Villkorsfrågor och lönestruktur

Med ökad konkurrens om framtidens medarbetare möter Region Örebro län utmaningar att matcha Region Örebro läns erbjudanden med de förväntningar som kandidaterna har. När det gäller lönestrukturen och villkorsfrågor märks konkurrensen särskilt vid rekryteringar där Region Örebro län efterfrågar erfarenhet och senior

kompetens. Genom att koppla ihop behovet av kompetensstegar, karriär- och utvecklingsvägar med lönestrukturen finns en möjlighet att utforma en lönemodell som främjar kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt.

10.2.4 Samverkan med fackliga organisationer

Region Örebro län ska präglas av ett öppet klimat och skapa mötesplatser för en ökad dialog. Region Örebro län har en väl utarbetad samverkan med de fackliga organisationerna och ser det som ett naturligt sätt att bedriva och utveckla verksamheten.

10.2.5 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

10.3 Ekonomi

10.3.1 Samhällsekonomiska förutsättningar

Internationell ekonomi

Återhämtningen från de stora nedstängningarna under våren har påbörjats i många länder och omvärldens efterfrågan ökar under hösten. Statistiken pekar på att det blir en kraftig rekyl uppåt det tredje kvartalet i flertalet OECD-länder. Ledande i återhämtningen är industrin och varubranscher medan tjänstesektorn släpar efter i återhämtningen. I bland annat euroområdet har omfattande åtgärder satts in för att begränsa uppgången i arbetslösheten som därför inte stigit lika mycket som den gjort i till exempel USA. Trots den pågående återhämtningen väntas global BNP falla med 4,3 procent helåret 2020, vilket följs av en uppgång på 5,2 procent 2021.

Återhämtningen går in i en lugnare fas det fjärde kvartalet och fortsätter nästa år, men i de flesta OECD-länderna består lågkonjunkturen ännu vid utgången av 2021.

Osäkerheten om hur pandemin utvecklas är dock mycket stor. Antagandet nu är att pandemin kulminerar i år, att vågor av ökad smittspridning kan blossa upp i olika länder och regioner och att ett säkert vaccin blir tillgängligt för stora delar av befolkningen i åtminstone utvecklade ekonomier nästa sommar. Den mest troliga utvecklingen nu är att brexit sker under ordnade former och att Storbritannien sluter ett handelsavtal med EU före årsskiftet. Det finns en risk att Storbritannien "kraschar ut ur EU", vilket skulle skada framför allt den brittiska ekonomin, men även den svenska ekonomin skulle påverkas negativt via minskad export och turbulens på de finansiella marknaderna.

Sveriges ekonomi

Covid-19-pandemin ledde till att Sveriges BNP föll med 8,3 procent det andra kvartalet i år. Nedgången skedde på bred front. Oro för att smittas och sociala restriktioner för att bromsa smittspridningen gjorde att hushållens konsumtion av olika tjänster föll dramatiskt. Stora efterfrågefall från omvärlden och leveransproblem fick exporten att minska kraftigt, vilket bidrog till att industriproduktionen föll tillbaka med hela 23 procent. Det finns nu tydliga tecken på att det blir en kraftig rekyl uppåt det tredje kvartalet.

En stadig men utdragen återhämtning driver den svenska ekonomin mot normalkonjunktur 2024. Därmed stärks resursutnyttjandet gradvis, efter det stora fallet i produktion och sysselsättning under år 2020. Antagandet om återhämtning, samt nuläget stora släck i ekonomin, innebär ett antal år med hög tillväxt för BNP och sysselsättning. Den återhämtningsbana som SKR antar visar samtidigt att det tar lång tid att ta igen den stora smäll för samhälls ekonomin som pandemin har föranlett;

exempelvis beräknas andelen arbetslösa i flera år kommer att överstiga de senaste årens nivåer.

De genomförda krisåtgärderna för att stödja hushåll och företag i Sverige innebär att det offentliga finansiella sparandet blir kraftigt negativt i år. En del av åtgärderna upphör vid årsskiftet, till exempel den förhöjda subventionsgraden vid korttidspermittering, medan exempelvis det förhöjda taket i a-kassan kommer att förlängas. Budgetpropositionen för 2021 innebär ofinansierade åtgärder om knappt 100 miljarder kronor. Det innebär samtidigt att det offentligfinansiella sparandet förblir rejält negativt 2021. Det är därför rimligt att finanspolitiken stramas åt åren därpå så att ett sparande i linje med överskottsmålet nås 2024. Den pågående lågkonjunkturen bidrar till att lönerna fortsätter att öka relativt långsamt de närmaste åren. Samtidigt är olika aktörers inflationsförväntningar generellt sett låga. Detta bidrar till att inflationen kommer att fortsätta att ligga betydligt lägre än Riksbankens mål de närmaste åren och lågräntepolitiken kommer därmed att ligga fast.

Befolkningsprognos

Den framtida folkökningen är ojämnt fördelad i riket. I januari 2017 passerade Sverige 10 miljoner invånare. Om tio år beräknas folkmängden ha ökat med en miljon och befolkningen i Sverige passerar 11 miljoner. Det är en ökning med 767 000 eller 7,4 procent från 2019. Den största procentuella folkökningen väntas i Uppsala län, som beräknas öka med 14,4 procent. Andra län som av SCB förväntas ha en större procentuell folkökning än riket är Hallands, Stockholms, Kronobergs, Skånes, Gotlands, Jönköpings och Örebro län. Ökningen i Örebro län beräknas till 8,2 procent. I två län, Västernorrlands och Norrbottens län, beräknas folkmängden minska.

Samtliga län inom sjukvårdsregionen ökar. Uppsalas och Örebro län beräknas ha den största ökningstakten, Sörmlands län och Västmanlands län strax under riksnittet, medan Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län förväntas ha ökningstal om cirka 2 procent.

Orsakerna till befolkningsökningarna varierar. Den utrikes omflyttningen, fler invandrar än utvandrar, bidrar till den största delen av folkökningen för alla län utom Stockholms, Uppsala och Gotlands län. I Stockholms län beräknas folkökningen till största delen bero på att det föds fler barn än antalet personer som avlider. För Uppsala och Gotlands län beräknas den inrikes omflyttningen ha störst betydelse, det vill säga att fler flyttar till dessa län från andra län än tvärtom.

I Örebro län beräknas det bo 329 700 personer år 2030, det är 25 000 eller 8,2 procent fler än 2019. Både i antal och procentuellt sker den största ökningen i åldersklassen

80 år och äldre som ökar med 9 700 personer eller 60 procent. Det är en ökning som är högre än i riket som helhet (35 procent). I Örebro län beräknas det år 2030 finnas två tydligare ålderspucklar. Det är dels de födda åren runt 1990 som år 2030 är närmare 40 år och dels de strax över 20 års ålder.

Idag är 49 procent av befolkningen i Örebro län mellan 25 och 64 år. Andelen kommer att minska till drygt 47 procent av befolkningen år 2030, det är en något lägre nivå än i riket som helhet (49 procent). Antalet i alla åldrar utom i åldersklassen 65–79 år beräknas att öka. Det är bara de unga vuxna, 16–24 år, och de äldsta, 80 år och äldre, som ökar som andel av befolkningen. De senaste tio åren har det i genomsnitt fötts 300 fler barn än vad det har avlidit personer. De kommande tio åren förväntas antalet födda öka medan antalet avlidna i stort är oförändrat. Det gör att födelseöverskottet ökar från 300 per år till 500 per år. Tidigare flyttade ungefär lika många till Örebro län från övriga Sverige som från länet. Det är en trend som brutits de senaste åren och de kommande åren beräknas att fler flyttar till länet än därifrån.

Regionsektorns ekonomiska läge

Regionerna redovisade ett sammanlagt resultat efter finansiella poster på 8,9 miljarder kronor 2019. Resultatet motsvarar 2,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Balanskravsresultatet ökade från 0,1 miljarder 2018 till 2,5 miljarder 2019. I genomsnitt har resultatet de senaste tio åren enligt balanskravet motsvarat 0,8 procent och resultat efter finansiella poster 0,9 procent av skatter och generella statsbidrag. De svaga resultaten i regionerna förklaras av en hög kostnadsutveckling till följd av demografiska effekter tillsammans med avtagande tillväxt i skatteunderlaget. De kommande åren förväntas skatteunderlag och skatteintäkter bli väsentligt lägre än i prognoserna före pandemin. Tillsammans med fortsatta demografiska utmaningar riskerar det att leda till ännu svagare resultat. Till detta kommer osäkerhet kring coronavirusets effekter på verksamhet och ekonomi. Tolv regioner försämrade sitt balanskravsresultat 2019 och sex regioner, lika många som föregående år, hade ett negativt balanskravsresultat som enligt lag ska återställas inom tre år. Resultaten mätt som kronor per invånare förbättrades i 9 av 21 regioner. Skattehöjningar och besked om riktade statsbidrag först när halva året gått bidrog till resultatförbättringar, men även en något dämpad kostnadsutveckling. Sju regioner har haft överskott enligt balanskravet varje år de senaste fem åren; Örebro, Stockholm, Sörmland, Jönköping, Kronoberg, Västmanland och Gävleborg.

Regionerna behöver göra stora investeringar nu och framöver, för vilket överskott i resultatet är nödvändiga. Sjukhus, vårdcentraler och andra vårdinrättningar byggs om för att motsvara krav på och riktlinjer för dagens vård och arbetsmiljö. Växande befolkning ökar också investeringsbehoven. Befolkningsökningen och ambitionen att öka kollektivt resande ger också upphov till stora investeringar i kollektivtrafik. Det

ställs höga krav på tillgänglighet och miljöanpassning, vilket bidrar till ökade investeringsutgifter och driftskostnader. Investeringsutgifterna uppgick till 29,7 miljarder kronor 2019, det motsvarade en ökning med 5 procent jämfört med 2018. I genomsnitt har investeringarna ökat med cirka 10 procent per år under de senaste tio åren.

Till följd av stora tillskott av statsbidrag år 2020 kommer regionsektorn i år att redovisa stora överskott.

Regeringens budgetproposition

Regeringen presenterade den 21 september 2021 års budgetproposition och Höständringsbudgeten för år 2020. Budgetpropositionen för 2021 innehöll fortsatta förstärkningar av de generella bidragen för de två närmaste åren. Dels ett generellt bidrag till kommuner och regioner om totalt 10 miljarder kronor 2021, som sjunker till 5 miljarder kronor 2022 och utgår helt 2023. Det innebär för Region Örebro läns del 88 miljoner kronor 2021 och 43 miljoner kronor 2022. Därtill får regionerna ett statsbidrag för uppskjuten vård om 4 miljarder per år 2021 och 2022, vilket motsvarar 118 miljoner kronor per år för Region Örebro län. Det är inte klart ännu om det kommer bli en överenskommelse kring statsbidraget för uppskjuten vård eller om det är generella medel.

Förstärkningar gällande de riktade statsbidragen har aviserats gällande området psykisk ohälsa och förlossningsvården, cancervård och ambulanssjukvård. Samtidigt sker en minskning av statsbidraget för standardiserade vårdförlopp och överenskommelsen om en standardiserad sjukskrivningsprocess upphör under kommande år. Dessa specialdestinerade statsbidrag, såväl befintliga som tillkommande finns inte med i den regionövergripande resultatbudgeten.

Aviserade förändringar av specialdestinerade statsbidrag i höstbudgeten

Beloppen avser det totala statsbidraget till sektorn.

Förstärkningar	miljoner kronor
Psykisk ohälsa	+/- 0
Kvinnovård	800
Cancervård	100
Ambulanssjukvård	100
Fortsatt testning och smittspårning	2 000
Kollektivtrafik	2 000
Neddragningar	
Standardiserade vårdförlopp	-200
Upphör	
Överenskommelsen om en standardiserad sjukskrivningsprocess	-

Villkoren för de nya eller utökade statsbidragen kommer fastställas i överenskommelser mellan SKR och berört departement. Med utgångspunkt i överenskommelsen ska regionstyrelsen därefter fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

10.3.2 Budget för 2021 samt plan för 2022 och 2023

Allmänna förutsättningar

Resultatbudgeten baseras på ekonomiskt utfall till och med 2019, prognosen för år 2020 samt SKRs prognos för skatteunderlag från oktober 2020. Helårsprognosen i delårsrapporten juli beräknades till ett överskott om 100 miljoner kronor exklusive orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar. Därefter har nya förutsättningar kommit som inneburit förstärkningar av årets resultat.

Resultatbudgeten omfattar de ekonomiska effekterna av tidigare beslutade särskilda satsningar samt de beslut som fattats hittills under år 2020. Den långsiktiga reserv som funnits för att möta kommande kostnads- och utgiftsökningar löses upp 2021 då den nya vårdbyggnaden för högspecialiserad vård vid Universitetssjukhuset Örebro tas i bruk. En planeringsreserv finns för respektive år för att kunna möta tillfälliga resultatsvängningar. I de regiongemensamma posterna finns kostnader för pensioner, vilka har beräknats utifrån Skandia:s prognos per 31 augusti.

Finansnettot är kalkylerat från att investeringar görs med upplåning för fastighetsinvesteringar för externa hyresgäster och med en viss försiktighet gällande avkastning på placerade medel. I budgeten har antagits en avkastning från pensionsmedelsportföljen om 5 procent (3 procent reall d.v.s. avkastning justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex). Detta innebär för de två första åren i budgeten totalt 165 miljoner kronor varav 85 miljoner är orealiserad avkastning. Finanspolicyn anger att den reala avkastningen över en rullande femårsperiod ska avkasta 3,0 procent.

Resultatbudgeten förutsätter att nämnderna har en ekonomi i balans för samtliga år.

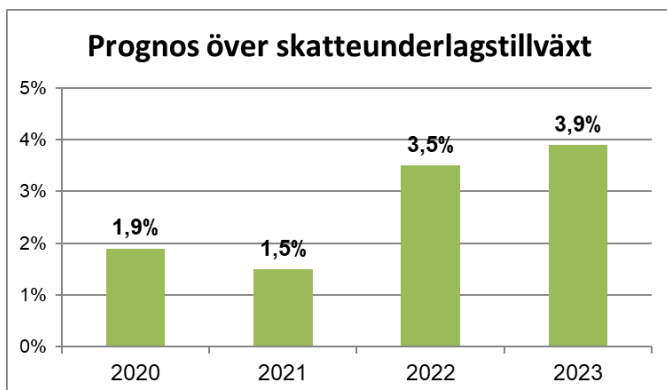
Skattesats

Skattesatsen är oförändrad, 11,55 kronor, för Region Örebro län år 2021.

Skatteintäkter och generella bidrag

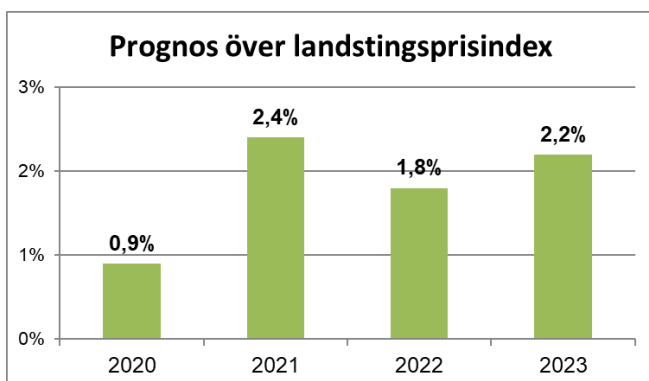
SKR presenterade den 1 oktober nya planeringsförutsättningar för regionerna för åren 2020-2023. Skatteintäkterna beräknas 2021 till 7 477 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor lägre än budget 2020. Minskningen beror på de stora

nedrevideringarna under år 2020. Generella statsbidrag och utjämningsavgiften beräknas till 2 954 miljoner kronor, vilket är en ökning med 426 miljoner kronor från budget 2020. I ökningen ingår ännu inte förändringen av statsbidraget för läkemedelsförmånen. När beloppet är känt beslutar regionstyrelsen om tilläggsbudgetering av detta belopp och fördelning till berörda nämnder.

Bedömd prisutveckling i sektorn

I landstingsprisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionsektorns prisutveckling. I indexet ingår inga volymförändringar. LPIK baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. LPIK inklusive läkemedelspriser beräknades per oktober 2020 till 2,4 procent för 2021, 1,8 procent för 2022 och 2,2 procent för 2023. Full uppräknings enligt LPIK har gjorts för samtliga år i Region Örebro läns resultatbudget.

Ramar till styrelse och nämnder

Ramarna till styrelse och samtliga nämnder räknas upp med LPIK inklusive läkemedel. Uppräknings för 2021 uppgår till totalt 230 miljoner kronor. Därutöver ska kompensation för ökade läkemedelskostnader delas ut till verksamheten i samma nivå som Region Örebro län erhåller ökade statsbidrag för läkemedel inom förmånen. När detta belopp är känt ansvarar regionstyrelsen för att fördela anslag till berörda nämnder.

Omställningen till svårare ekonomiska förutsättningar innebär att alla verksamheter behöver förändras och utvecklas för att kunna utföra uppdragen med minskad resursförbrukning. I samband med detta kommer det kunna uppstå behov av tillfälliga förstärkningar för att genomföra omställningsåtgärder. Regionstyrelsen disponerar för detta ändamål ett anslag om 138 miljoner kronor för år 2021, ur vilken medel kan beviljas till nämnderna för omställningsåtgärder.

Särskilda prioriteringar

(mnkr)	Nämnd	2021
Hälso- och sjukvård Extra tillskott, bland annat, till: <ul style="list-style-type: none"> • Omställning nära vård • Att komma ikapp med uppskjuten vård på grund av pandemin • Fortsatt utveckling av högspecialiserad vård 	Hälso- och sjukvård	200
Utveckla den psykiatriska vården för barn och unga vuxna	Hälso- och sjukvård	15
Stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet	Hälso- och sjukvård	4
Särskilda lönesatsningar	Regionstyrelsen	50
Återstart av Örebro län för jobb och tillväxt	Regional tillväxt	5
Utökat stöd till civilsamhällets organisationer	Kultur	2
Fortsätta utveckla närtrafiken i länet	Samhällsbyggnad	4
Summa		280

Regionstyrelsens planeringsreserv

En reserv behövs för att kunna möta eventuella uteblivna intäkter eller tillkommande kostnader som uppstår under året. För samtliga år i planperioden budgeteras en planeringsreserv på 50 miljoner kronor, vilken styrelsen kan besluta om att disponera.

Årets resultat

Utifrån ovanstående förutsättningar uppgår balanskravsresultatet till 100 miljoner kronor för samtliga år inom planperioden. Region Örebro läns verksamhetsplan med budget uppfyller därmed balanskravet.

Inklusive budgeterade orealiserade värde värdeökningar på finansiella tillgångar uppgår resultatet till 185 miljoner kronor.

Investeringar

För 2021 är investeringarna beräknade till 1 246,6 miljoner kronor.

Nämnd	Immateriella				Övriga invest	Totalt
	Fastigheter	riella	MT	IT		
Hälso och sjukvårdsnämnden	239,2		137,2		47,7	424,1
Hälso och sjukvård, H-husprojektet	21,3		14,9		10,7	46,9
Forskningsnämnden			8,9		2,0	10,9
Folktandvårdsnämnden	21,0		10,0		6,2	37,2
Regional tillväxtnämnd	33,2				6,4	39,6
Samhällsbyggnadsnämnden						0,0
Service-nämnden	403,6			71,8	5,2	480,6
Gem nämnden företagshälsa tolkförme	0,0				0,2	0,2
Regionstyrelsen	5,1	19,2			10,2	34,5
Externa hyresgäster	172,6				0,0	172,6
SUMMA	896,0	19,2	171,0	71,8	88,6	1 246,6

En specifikation av planerade investeringar lämnas i bilaga.

A-huset efter 2021

A-huset på Universitetssjukhuset Örebro uppfördes på 1960-talet. År 2021 kommer de flesta av byggnadens verksamheter att flytta till H-huset. Sju våningsplan kommer att tomställas i och med utflytten, vilket är cirka 13 700 kvm av husets totala yta av 26 774 kvm. Kvar i byggnaden blir Audiologiska kliniken med forskningscentrum, Infektionskliniken samt personalutrymmen i källarplan.

A-husets framtid har utretts mellan åren 2017-2020 ur byggtekniskt, strategiskt och ekonomiskt perspektiv. Utredningar visar att byggnaden behöver omfattande upprustning och är efter renovering endast lämplig för administration eller enklare mottagningar. Ur strategisk synpunkt ligger A-huset mitt i sjukhusområdet med närhet till sterilcentral, helikopterplatta, akutmottagning och operationslokaler och detta läge bör nyttjas för högspecialiserad vård och inte för kontorslokaler.

Budgerade investeringsmedel i verksamhetsplanen är till för att stänga ner de utflyttade våningsplanen för att spara energi och minska risk för haverier på vatten- och avloppssystem. Detta är det ur ekonomisk synpunkt mest kostnadseffektiva alternativet. De verksamheter som är kvar i byggnaden behöver flyttas ut med en tidshorisont om 7-10 år, vilket hälso- och sjukvården tagit hänsyn till i sin lokalförsörjningsplan. Vid tomställande ska huset rivas och tomten användas i ett framtida läge där den högspecialiserade vården behöver utvecklas på sjukhusområdet. Efter att rivningsåret fastställts definitivt kommer ett restvärde att beräknas. Restvärdet kommer därefter att avskrivas under kvarvarande år fram till rivningsåret.

Neonatalavdelningens interimslösning och ett nytt kvinno- och barnhus på E-hustomten, USÖ

Neonatalavdelningens lokaler i B-huset på USÖ är inte utformade efter dagens standard och behöver därför utökas och byggas om. Ett flertal utredningar har pekat på olika alternativ i B-huset där ingen lösning har bedömts möta det totala behovet. Den långsiktiga lösningen blir därmed att skapa en ny byggnad där E-huset idag står som kan inrymma kvinnokliniken och barnkliniken. Närheten till O-huset, operationsvåning och helikopterplattan talar för placeringen. Detaljplanearbete pågår med Örebro kommun och byggnaden väntas vara uppförd om cirka 10 år. Detta innebär att neonatalavdelningens omedelbara behov behöver lösas i en interimslösning fram till att den nya byggnaden kan stå klar. Denna beskrivs nedan. Samtliga steg innebär lokalanpassningar. Då detta är en lösning med tidshorisont på cirka 10 år ska bedömning göras i varje steg hur mycket av lokalerna som kan bevaras.

En förutsättning för interimslösningen är att patientsäkerheten och arbetsmiljön för medarbetarna är av högsta prioritet. Lokalerna skall ge möjlighet att följa hygienriktlinjerna då denna patientgrupp är känsliga för infektioner. Lokalerna ska säkerställa medarbetarnas förutsättningar att kunna göra ett bra jobb så att kompetens och resurser kan behållas och rekryteras.

Interimslösningen ger förutsättningar att bedriva en modernare neonatalvård. Exempelvis kommer ombyggnationen en satsning på fler samvårdsrum med tillhörande WC/dusch, vilket innebär att föräldrar och barn inte separeras. Större ytor minskar risken för smittspridning och påverkar patientsäkerheten positivt. Därutöver medför ombyggnationen högre hygienstandard för förvaringsytorna för dyrbar utrustning, mjölkök, kuvösvätt samt desinfektionsrum. Vidare förbättras andra säkerhetsaspekter till exempel sekretess vid samtal med föräldrar och ronder.

Dessa förbättringsområden har varit kända och förslag har utretts under flera år utan att lösningar har hittats i befintliga byggnader.

Av de alternativ som utretts bedöms nybyggnation på "E-hustomten" ge bäst förutsättningar och samband för en effektiv och långsiktig barn- och kvinnosjukvård. Pågående arbete med Lokalförsörjningsplanen och Fysiska utvecklingsplanen för hela USÖ stödjer denna utveckling.

Då nybyggnadsprojekt tar tid krävs en interimslösning ha högsta prioritet i väntan på ett nytt Barn- och Kvinnohus på E-hustomten.

Under tiden planering av en nybyggnation sker på E-hustomten behövs en interimslösning i tre steg:

1. Gynekologiska mottagningen evakueras till A-huset plan tre.
2. Nuvarande gynmottagningen ställs om till BB vårdavdelning.
3. Nuvarande BB avd 25 ger yta för utökad neonatalavdelning med samvårdsrum med mera.

Finansiering av investeringar

Utgångspunkten i Region Örebro läns strategi för finansiering av investeringar är att de över tid ska ske med egna medel. Lånefinansiering får endast förekomma vid mycket höga investeringsnivåer eller för finansiering av fastigheter med externa hyresgäster.

I de fall en fastighet med externa hyresgäster finansieras med externa lån ska finansieringskostnaden via hyran betalas av den externa hyresgästen. Huvudregeln för investeringar för eget bruk är att de över tid ska finansieras med avskrivningar och årets resultat, det vill säga egenfinansieras.

Om ytterligare likviditetsbehov ändå uppstår, trots att hittills redovisade finansieringskällor använts, ska regionen i första hand använda tillgängliga medel i likviditetsfonden, som för närvarande uppgår till 800 miljoner kronor. I andra hand ska finansiering ske genom långfristig upplåning eller att kortfristigt använda checkräkningskrediten. Val av upplåningsalternativ beror på hur lång period som likviditetsbehovet bedöms finnas samt ränteläge.

För att säkerställa att regionen under 2021 har en tillfredsställande betalningsberedskap beslutas följande:

1. Externt långfristigt lån upphandlas för finansiering av investeringar i fastigheter med externa hyresgäster. Investeringarna avser objekten Campus etapp 3, Lekebergs vårdcentral samt Örebro läns museum. Sammanlagt uppgår budgeterade investeringar 2021 till 176 miljoner kronor för dessa objekt.
2. Regionens checkräkningskredit uppgår fortsatt till 1 000 miljoner kronor.
3. Till följd av en hög investeringstakt ges möjlighet till extern upplåning för egna lokaler med upp till 534 miljoner kronor utöver hittills beslutad låneram.

Sammantaget innebär det att regionens upplåningsram för 2021, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, utökas med 710 miljoner kronor till 2 656 miljoner kronor.

Utlåning och borgensåtagande för andra juridiska personer

Region Örebro län har lämnat långfristigt lån till dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB om 182 miljoner kronor. Därutöver lämnas ett lån till Arkiv Centrum om knappt 1 miljon kronor.

Borgensåtagandena för andra juridiska personer, det vill säga utnyttjade borgensbelopp, uppgår till 1 563 miljoner kronor i juli, varav den största är Länsgården Fastigheter AB om 950 miljoner kronor. Totalt har Region Örebro län en beviljad borgen för lån till Länsgården Fastigheter AB om 2 288 miljoner kronor. Länsgården planerar för ytterligare byggnadsinvesteringar de närmaste åren, närmast ett nytt vård- och omsorgsboende vid Nora vårdcentral och en etapp två i projektet kring Skebäcks vårdcentral. Med båda dessa investeringar kommer borgensramen uppgå till 2 716 miljoner kronor.

För Svealandstrafiken AB:s investeringar i fordon lämnar Region Örebro län en borgen om 315 miljoner kronor, vilken per juli nyttjas om 285 miljoner kronor. Övriga större borgensåtaganden avser Örebro Läns Flygplats AB som nyttjar en borgen om 83 miljoner kronor samt solidarisk borgen för AB Transitio om 217 miljoner kronor avseende finansiering av spårfordon.

Kreditlimiter för bolag som den 1 januari 2021 ingår i regionens koncernkontosystem uppgår till:

	(mnkr)
Länstrafiken Örebro AB	0
Scantec AB	5
Länsgården Fastigheter AB	10
Bussdepåer i Örebro län AB	0
Region Örebro läns förvaltnings AB	0

Pensionsmedelsportfölj

Region Örebro län förvaltar sedan 2008 en kapitalportfölj i syfte att möta framtida pensionsutbetalningar. Marknadsvärdet på kapitalportföljen uppgår per augusti 2020 till 3,3 miljarder kronor. Avkastningsmålet enligt beslutad finanspolicy är 3 procent per år i reala termer, det vill säga justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex. Avkastningsmålet ska ses långsiktigt.

De realiserade finansiella intäkterna från pensionsmedelsportföljen ska, om marknadsläget tillåter, täcka den finansiella kostnaden för pensionsskulden respektive år. För år 2021 uppgår den finansiella kostnaden till 80 miljoner kronor. Med ett

nominellt avkastningskrav på 5 procent uppgår orealiserade intäkter till 85 miljoner kronor.

Under perioden 2017-2020 har inga avsättningar till pensionsmedelsportföljen genomförts. Istället har återlån skett om drygt 900 miljoner kronor. Kapitalet som återlånats har använts för att finansiera fastighetsinvesteringar i regionen. För att kunna möta framtida pensionsutbetalningar kommer avsättningar till pensionsmedelsportföljen återupptas från och med år 2021. Avsättning kommer att ske motsvarande pensionsskuldens förändring samt ytterligare 250 miljoner kronor 2021 och med 150 miljoner per år de kommande åren för att kompensera för de år då återlån skett. Totalt avsätts 460 miljoner kronor till pensionsmedelsportföljen under 2021.

Sedan 2010 har Region Örebro län, Region Sörmland och Region Västmanland samarbetat inom finansområdet. Tillsammans strävar organisationerna efter att vara ansvarsfulla investerare som placerar kapitalet hållbart. Arbetet kring hållbara placeringar är en central del inom samarbetet vilket har lett till en utvecklad syn och kontroll över etiska, hållbara och ansvarsfulla placeringar.

Varje år genomförs en koldioxidscreening av kapitalportföljen i syfte att belysa den klimatpåverkan som kapitalportföljen genererar. De senaste årens mätningar visar att kapitalportföljen har ett lägre koldioxidavtryck än jämförelseindex.

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys är ett sätt att visa hur olika förändringar i Region Örebro läns omvärld påverkar organisationen finansiellt och kan utgöra ett underlag till bedömningar och beslut. I nedanstående tabell redovisas hur ett antal händelser påverkar regionorganisationens ekonomi:

Känslighetsanalys	Kostnader/intäkter (mnkr)
Löneförändring 1 procent	± 66
Förändring av övriga driftskostnader 1 procent	± 51
Förändring av skatteunderlaget med 1 procent	± 76
10 öre förändrad utdebitering	± 68

10.3.3 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

I och med beslutet om verksamhetsplan med budget beslutar regionfullmäktige om följande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell, god hushållning. Grundtanken med god ekonomisk hushållning i Region Örebro län är att varje generation av länets invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och drar nytta av samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. Det medför att god ekonomisk hushållning idag är en förutsättning för att också i framtiden bedriva och utveckla en bra verksamhet för länets invånare.

En långsiktig stark ekonomi omfattar att ha reserver som klarar anpassningar från högkonjunktur till lågkonjunktur utan drastiska åtgärder. Det krävs därför mer än nollresultat för att finansiera verksamheterna över tid. Över mandatperioden ska utvecklingen av Region Örebro läns resultat, tillgångar och skulder resultera i att soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) som uppgick till -21 procent i bokslutet 2019 blir positiv senast 2030.

Region Örebro läns intäkter i form av skatter och statsbidrag utgör den ekonomiska ramen för omfattningen på den verksamhet som regionorganisationen kan erbjuda till länets invånare. Därför är det av största vikt att respektive verksamhets omfattning anpassas efter de ekonomiska ramarna och redovisar ett resultat varje år som är noll eller större. Den ekonomiska styrningen av verksamhetens omfattning innebär även att varje verksamhet ska ta hänsyn till, och inom befintlig ram, finansiera förändrade avskrivningskostnader till följd av beslutade investeringar.

Region Örebro län ska använda tillgängliga resurser på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Det innebär att verksamhet bedrivs på rätt sätt, med rätt insatta resurser och vid rätt tidpunkt. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i regionorganisationens regi eller av privata entreprenörer.

För att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning ska huvuddelen av finansiella och verksamhetsmässiga mål vara uppfyllda. Vid bedömningen om kraven på god ekonomisk hushållning har uppfyllts ska årets resursutnyttjande ställas mot verksamheternas övergripande måluppfyllelse.

10.3.4 Riktlinjer för resultatutjämningsreserv

I och med beslutet om verksamhetsplan med budget beslutar regionfullmäktige om riktlinjen för resultatutjämningsreserv med tillämpning från och med verksamhetsåret 2020.

Riksdagen har beslutat att kommuner och regioner under vissa förutsättningar har förutsättningar att skapa en resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med resultatutjämningsreserven är enligt förarbetena till lagtexten att ge en möjlighet för kommuner och regioner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Syftet med RUR är alltså att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när till exempel skatteunderlagsutvecklingen är svag.

Medel som reserverats till RUR får inte användas på ett sätt som innebär att undvika nödvändiga beslut inom ramen för normala variationer i ekonomin. I ett läge där regionens prognoser innehåller stora intäktsminskningar till följd av en svag konjunktur, kan medel från RUR användas för att göra medvetna underskott, och därmed undvika att tvingas fatta beslut om omfattande tillfälliga besparingar eller användas för att ge regionen rådrum och få en långsiktighet i de åtgärder som vidtas för att komma i ekonomisk balans.

Medel från RUR ska inte användas vid normala konjunktursvängningar utan vid mera extrema lägen i den nationella ekonomin.

Om en kommun eller en region ska ha en RUR måste fullmäktige, i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, ange hur reserven ska hanteras. Riktlinjen för Region Örebro län enligt nedan baseras på regeringens proposition 2011/12:172 om Kommunala resultatutjämningsreserver.

Följande riktlinjer för resultatutjämningsreserv gäller för Region Örebro län:

Reservering till RUR:

- Reservering till resultatutjämningsreserven får göras med ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning om det egna kapitalet är positivt.
- Om det egna kapitalet är negativt, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när reservering får ske i stället uppgå till 2 procent.

- Resultatutjämningsreserven får uppgå till högst 10 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
- Det är regionfullmäktige som i samband med att årsredovisningen behandlas beslutar om reservering till RUR.

Disponering ur RUR:

- Disponering ur RUR får ske i de fall prognosen över det årliga underliggande skatteunderlaget för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren.
- En disponering kan även budgeteras om prognosen under budgetarbetet understiger det tioåriga genomsnittet.
- En förutsättning är att balanskravsresultatet utan disponering ur RUR är negativt.
- Reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat eller så långt som reserven räcker.
- En budgeterad disponering ur RUR ska ske inom ramen för den normala planerings-/uppföljningsprocessen.
- Slutligt beslut om disponering fattas i samband med årsredovisningen.

10.3.5 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Soliditeten förbättras.
- Region Örebro län redovisar över mandatperioden 2019-2022 ett resultat som motsvarar minst 1,25 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.
- Klimatbelastningen från Region Örebro läns kapitalförvaltning är lägre än för jämförbara index.
- Extern upplåning för finansiering av investeringar sker om möjligt genom gröna lån.
- Betalningsberedskapen uppgår varje tillfälle till minst en månad.

11. Bilagor

11.1 Bilaga 1: Budget 2021 samt plan 2022-2023

11.1.1 Resultatbudget

RESULTATBUDGET mnkr	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Budgetramar till nämnderna	-9 439		-9 540	-9 771	-9 943
Löne- och prisjustering			-230	-173	-215
Särskilda prioriteringar			-280	-280	-280
Effekter av tidigare års beslut	-32		-34	-99	-148
Regionstyrelsens planeringsreserv	-110		-50	-50	-50
Omställning	-229		-138	-91	-44
Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-9		-54	-126	-55
Framtida utmaningar	-20		0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-9 838	-10 025	-10 327	-10 589	-10 734
Skatteintäkter	7 480	7 193	7 477	7 734	8 032
Generella statsbidrag och utjämning	2 528	2 908	2 954	2 960	2 809
Verksamhetens resultat	170	77	105	106	107
Finansiella intäkter	69	163	92	108	175
Finansiella kostnader	-139	-140	-97	-114	-182
Finansnetto	-70	23	-5	-6	-7
Årets resultat (balanskravsresultat)	100	100	100	100	100

Orealiserad värdeförändring av finansiella tillgångar	65	-121	85	94	42
Resultat inkl orealiserad värdeförändring av finansiella tillgångar	165	-21	185	194	142

Särskilda prioriteringar

(mnkr)	Nämnd	2021
Särskilda prioriteringar		
Hälsa- och sjukvård (tillskott bl.a. omställn nära vård, uppskjuten vård pga pandemin, forts utv högspec vård)	HSN	-200,0
Utveckla den psykiatriska vården för barn o unga vuxna	HSN	-15,0
Stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet	HSN	-4,0
Särskilda lönesatsningar	RS	-50,0
Återstart av Örebro län för jobb och tillväxt	RT	-5,0
Utökad stöd till civilsamhällets organisationer	KN	-2,0
Fortsätta utveckla närtrafiken i länet	SBN	-4,0
Summa		-280,0

11.1.2 Driftbudget

DRIFTBUDGET mnr	Aktuell budget 2020*	Justeringar inför 2021	Löne- o prisuppräkn	Särskilda prioriteringar	Ramar till nämnderna 2021
Budgetramar till nämnderna					
Regionfullmäktige	-17		-0,4		-18
Regionstyrelsen					
varav					
- Regionstyrelsen och regionkansliet	-403	-15	-9,7	-50	-478
- Hälsovalsenheten	-1 796		-44,1		-1 840
- Tandvårdsenheten	-242		-5,8		-248
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-5 954	-73	-145,2	-219	-6 391
Forsknings- och utbildningsnämnd	-121		-2,9		-124
Folktandvårdsnämnd	-1		0,0		-1
Service-nämnd	-57		-1,4		-59
Samhällsbyggnadsnämnd	-611		-14,7	-4	-629
Regional tillväxtnämnd	-140		-3,4	-5	-148
Kulturnämnd	-109		-2,6	-2	-113
Gem nämnd för företagsh.o tolk	0		0,0		0
Specialdestinerade statsbidrag	0				
Summa budgetramar till nämnderna	-9 452	-88	-230	-280	-10 051
- Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-9				-54
- Effekter tidigare års beslut	-29				-34
- Regionstyrelsens planeringsreserv	-99				-50
- Omställning	-229				-138
- Framtidens utmaningar	-20				0
Verksamhetens nettokostnader	-9 838	-88		-280	-10 327
Regionstyrelsens finansförvaltning	9 938				10 427
Årets resultat	100				100

*) aktuell budgetfördelning per 2020 08 31

Justeringar inför 2021 avser tidigare beslut om bidrag till ökade hyreskostnader för beslutade investeringar (73 mnr) och framtidens vårdinformationsstöd (15,4 mnr). Nämndernas ramar har räknats upp med 2,4 procent. Särskilda prioriteringar är utfördelade på berörda nämnder. Tidigare beslut som ännu inte disponerats uppgår till 34 mnr. Hyresnivån för internt hyrda lokaler kommer 2021 att anpassas till aktuell internränta från SKR. Hyresförändringen till följd av detta kommer att regleras mot ramen för respektive nämnd.

11.1.3 Balansbudget

BALANSBUDGET mnkr	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	21	25	44	44	44
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5 931	5 603	6 277	6 629	6 643
Maskiner och inventarier	1 182	1 086	1 209	1 332	1 456
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	174	174	174	174	174
Summa anläggningstillgångar	7 308	6 888	7 705	8 180	8 316
Omsättningstillgångar					
Förråd	160	160	160	160	160
Fordringar	835	770	770	770	770
Kortfristiga placeringar pensionsmedelsportfölj 1)	3 131	3 895	4 355	4 774	5 106
Orealiserade finansiella tillgångar	65		85	179	221
Kassa/bank o kortfr placeringar likv portfölj	80	330	356	466	531
Summa omsättningstillgångar	4 271	5 155	5 726	6 349	6 788
SUMMA TILLGÅNGAR	11 579	12 043	13 431	14 529	15 104
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	2 455	2 762	2 741	2 926	3 119
Årets resultat	165	-21	185	194	142
Justering med post "Framtida utmaningar"	20		0	0	0
Summa eget kapital	2 640	2 741	2 926	3 119	3 261
Avsättningar					
Avsättning för pensioner inkl löneskatt	4 796	4 760	5 074	5 461	5 830
Summa avsättningar	4 796	4 760	5 074	5 461	5 830
Skulder					
Långfristiga skulder	1 926	1 767	2 656	3 173	3 239
Kortfristiga skulder	2 216	2 775	2 775	2 775	2 775
Summa skulder	4 142	4 542	5 431	5 948	6 014
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	11 579	12 043	13 431	14 529	15 104

1) Bokförd utdelning/avkastning återinvesteras

11.1.4 Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDESBUDGET mnkr	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	165	-21	185	194	142
Justering med post "Framtida utmaningar"	20				
Justering för av- och nedskrivningar	346	376	430	430	430
Justering för gjorda avsättningar	401	350	314	387	369
Justering för utnyttjade avsättningar					
Justering för övr ej likv.påverkande poster					
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	932	705	929	1 011	940
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	0	-8	0	0	0
Ökning/minskning förråd och lager		2			
Ökning/minskning kortfristiga skulder	0	550	0	0	0
Justering ej likvidpåverkande poster					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	932	1 249	929	1 011	940
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-3	-19	0	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-1 294	-1 007	-1 227	-905	-566
Försäljning av materiella anläggningstillgångar					
Investeringar i finansiella tillgångar	-41	-601	-460	-418	-332
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar					
Justering ej likvidpåverkande poster	-65		-85	-94	-42
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 400	-1 611	-1 792	-1 418	-940
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Minskning långfristiga skulder	-9	-163	-15	-18	-18
Ökning långfristiga skulder	550	650	904	535	83
Ökning långfristiga fordringar					
Minskning kortfristiga skulder					
Justering för ej likviditetspåverkande poster					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	541	487	889	517	65
ÅRETS KASSAFLÖDE (exkl förändr pensionsmedel)	73	125	26	110	65

11.2 Bilaga 2: Investeringsbudget

11.2.1 Övergripande förutsättningar

Strategin för finansiering av investeringar under kommande år beskrivs ovan under Finansiering av investeringar. Respektive förvaltning som gör en investering ska rymma ökade driftkostnader till följd av investeringar inom den befintliga ramen. Servicenämnden har övergripande ansvar för att genomföra av regionfullmäktige beslutade investeringar om inget annat har beslutats. Regionstyrelsen ansvarar för investeringen i H-huset, där Arbetsutskottet är politisk styrgrupp. Servicenämnden ansvarar för beslutsprocess för fastighetsinvesteringar samt har rätt att överföra investeringsmedel mellan beslutade investeringsobjekt om utrymme finns i andra objekt. Om en sådan justering av investeringsbudgeten leder till ökade driftkostnader ska justeringen först godkännas av berörd nämnd.

11.2.2 Investeringsbudgetens struktur

Investeringsbudgeten innehåller:

- Budgetens fördelning per investeringsgrupp och nämnd för 2021.
- Sammanställning av fastighetsinvesteringar för tiden fram till 2025.
- Korta beskrivningar av samtliga fastighetsobjekt över 10 miljoner kronor i beräknad investeringsutgift.
- Korta beskrivningar av medicintekniska investeringar över 2,5 miljoner kronor i beräknad investeringsutgift samt nya investeringar.
- Sammanfattande beskrivningar av övriga investeringar.

11.2.3 Överföring av investeringsmedel mellan åren

Efter avslutat verksamhetsår sammanställs de investeringar som har beslutats men ännu inte verkställts. För fastigheter och medicinteknisk utrustning ska de investeringar som beslutats för mer än tre år sedan, men ännu inte verkställts tas bort och för övriga investeringar ska beslut som inte verkställts inom ett år i normalfallet tas bort. Återstående investeringar som ska föras över till nästa år tas upp till beslut av regionfullmäktige i samband med behandling av årsredovisningen. Totala investeringsramen för 2020 är 2 002 miljoner kronor, inklusive överförda beslut från tidigare år. Prognosen för genomförda investeringar 2020 är 1 010 miljoner kronor. Mellanskillnaden 992 miljoner kronor kan därför bli föremål för bedömning om det är investeringsbeslut som ska strykas eller föras över till 2021 års budget.

11.2.4 Investeringar 2021

Nämnd	Immateriella				Övriga invest	Totalt
	Fastigheter	riella	MT	IT		
Hälso och sjukvårdsnämnden	239,2		137,2		47,7	424,1
Hälso och sjukvård, H-husprojektet	21,3		14,9		10,7	46,9
Forskningsnämnden			8,9		2,0	10,9
Folktandvårdsnämnden	21,0		10,0		6,2	37,2
Regional tillväxtnämnd	33,2				6,4	39,6
Samhällsbyggnadsnämnden						0,0
Servicenämnden	403,6			71,8	5,2	480,6
Gem nämnden företagshälsa tolkförme	0,0				0,2	0,2
Regionstyrelsen	5,1	19,2			10,2	34,5
Externa hyresgäster	172,6				0,0	172,6
SUMMA	896,0	19,2	171,0	71,8	88,6	1 246,6

Fastigheter

Specifikationer på fastighetsinvesteringar per verksamhet med beskrivningar av objekt som överstiger 10 miljoner kronor i total planerad investering;

Hälso- och sjukvårdsnämnd

Total investering, uppräknad	Beslut -						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
1. Hälsa- och sjukvårdsnämnden	1 084,1	612,2	260,5	118,1	45,4	24,0	24,0
HS Ambulansstation Berglunda	91,9	34,5	30,0	27,4	0,0	0,0	0,0
HS Bygginvestering i samband med MT-investering	157,8	60,8	37,0	15,0	15,0	15,0	15,0
HS Byggnation reservkraft el, Lindesbergs lasarett	43,4	35,5	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Cyclotron, Radiokemienhet och PET-CT (MT 2615)	95,1	25,2	38,7	31,2	0,0	0,0	0,0
HS Etapp 2C om- och tillbyggnad akuten	301,8	280,5	21,3	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Interimslösning kvinnokliniken, BB och neonatal, USÖ	67,7	10,8	9,2	26,4	21,4	0,0	0,0
HS Kga Ombyggnation sjukhustandvården	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Klimatåtgärder IVA G-huset USÖ	2,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Lbg Lab. Ombyggnation	3,1	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Ny utrymningsväg Campus USÖ	8,0	3,8	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Nytt produktionsapotek USÖ	32,0	0,0	32,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Ombyggnad Rehab med bassäng, Karlskoga	65,4	57,0	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Ombyggnation forskningslab, T-huset USÖ	26,5	19,0	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Pumpstation och dagvattenledning, USÖ	12,0	5,6	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Reservvatten, Lindesbergs lasarett	25,3	19,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Uppgradering fastighetsnät O-huset, USÖ	11,6	0,0	2,5	9,1	0,0	0,0	0,0
HS USÖ G-huset Skyway	14,0	0,0	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HS USÖ Kioskutrymme i H-huset	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Utbyggnad reservkraft USÖ del 2017-2021	53,8	41,0	12,8	0,0	0,0	0,0	0,0
HS Verksamhetsförändringar	63,0	18,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
HS Återställning lekplats B-huset USÖ	3,2	0,5	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Objekt: USÖ, Ambulansstation Berglunda

En förstudie startades 2015. Där utreddes var bästa möjliga placering av en ny satellitstation för ambulansen i Örebro skulle kunna vara lokaliserad. Förstudien utmynnade i att Berglunda är den optimala placeringen eftersom den ger de kortaste utryckningstiderna till upptagningsområdets respektive yttre gräns. Förstudien utmynnade också i att huvuddelen av ambulansen ska flyttas till Berglunda och inte bara fungera som en satellitstation. I dagsläget planeras och projekteras det för en ny ambulansstation och avtal gällande markköpet håller på att tas fram tillsammans med Örebro kommun. Tänkt byggstart är 2020 och verksamheten bedöms kunna flytta in i lokalerna i början av 2022.

Objekt: Bygginvestering i samband med MT-investering

I samarbete med Område medicinsk teknik utförs nödvändiga byggnadsåtgärder vid åter- och nyinvesteringar av medicinteknisk utrustning.

Objekt: Lindesbergs lasarett, byggnation reservkraft el

En ny reservkraftanläggning är nödvändig för att långsiktigt säkerställa patientsäkerheten enligt dagens normer och krav på kapacitet. Byggnationsstart väntas starta tredje kvartalet 2020, produktionen beräknas pågå ca 14 månader.

Objekt: USÖ, Cyklotron

Lokalanpassningar och vissa nybyggnationer till följd av installation av medicinteknisk utrustning i form av en cyklotron och ytterligare en PET-CT samt tillhörande renrum. Utrustningen medger att man framställer egna isotoper på plats istället för att flyga in dessa från Helsingfors. Utredning har genomförts från 2016 till och med 2019. Projektet utförs i två etapper där PET-CT installationen preliminärt beräknas färdig till 2021 och hela projektet väntas vara byggklart i slutet av 2022. Därefter följer validering och intrimning samt uppstart av verksamhet. Isotopproduktionen förväntas vara i drift tredje kvartalet 2023.

H-huset, Etapp 2A samt Om- och tillbyggnad akuten, Etapp 2C

Det nya H-huset är byggt norr om dagens A-hus för delar av länets högspecialiserade vård såsom Ögonkliniken, Öron- näs- och halskliniken, Plastik- och Käk kirurgiska kliniken, Hudkliniken samt operation och anesthesiavdelning. Projektet innefattar också om- och utbyggnad av Akutmottagning med en helt ny avdelning för akutröntgen. Delar av akuten planeras tas i bruk under våren 2020 och resterande delar av byggnaden under hösten vintern 2020. Kvar att färdigställa under 2021 är ombyggnation av akutmottagningens lokaler i G-huset till akutröntgen.

Neonatalavdelningens interimslösning och ett nytt kvinno- och barnhus på E-hustomten, USÖ

Neonatalavdelningens lokaler i B-huset på USÖ är inte utformade efter dagens standard och behöver därför utökas och byggas om. Ett flertal utredningar har pekat på olika alternativ i B-huset där ingen lösning har bedömts möta det totala behovet. Den långsiktiga lösningen blir därmed att skapa en ny byggnad där E-huset idag står som kan inrymma kvinnokliniken och barnkliniken. Närheten till O-huset, operationsvåning och helikopterplattan talar för placeringen. Detaljplanearbete pågår med Örebro kommun och byggnaden väntas vara uppförd om cirka 10 år. Detta innebär att neonatalavdelningens omedelbara behov behöver lösas i en interimslösning fram till att den nya byggnaden kan stå klar. Denna beskrivs nedan. Samtliga steg innebär lokalanpassningar. Då detta är en lösning med tidshorisont på cirka 10 år ska bedömning göras i varje steg hur mycket av lokalerna som kan bevaras.

En förutsättning för interimslösningen är att patientsäkerheten och arbetsmiljön för medarbetarna är av högsta prioritet. Lokalerna skall ge möjlighet att följa

hygienriktlinjerna då denna patientgrupp är känsliga för infektioner. Lokalerna ska säkerställa medarbetarnas förutsättningar att kunna göra ett bra jobb så att kompetens och resurser kan behållas och rekryteras.

Interimslösningen ger förutsättningar att bedriva en modernare neonatalvård. Exempelvis kommer ombyggnationen en satsning på fler samvårdsrum med tillhörande WC/dusch, vilket innebär att föräldrar och barn inte separeras. Större ytor minskar risken för smittspridning och påverkar patientsäkerheten positivt. Därutöver medför ombyggnationen högre hygienstandard för förvaringsytorna för dyrbar utrustning, mjölkök, kuvösvätt samt desinfektionsrum. Vidare förbättras andra säkerhetsaspekter till exempel sekretess vid samtal med föräldrar och ronder.

Dessa förbättringsområden har varit kända och förslag har utretts under flera år utan att lösningar har hittats i befintliga byggnader.

Av de alternativ som utretts bedöms nybyggnation på "E-hustomten" ge bäst förutsättningar och samband för en effektiv och långsiktig barn- och kvinnosjukvård. Pågående arbete med Lokalförsörjningsplanen och Fysiska utvecklingsplanen för hela USÖ stödjer denna utveckling.

Då nybyggnadsprojekt tar tid krävs en interimslösning ha högsta prioritet i väntan på ett nytt Barn- och Kvinnohus på E-hustomten.

Under tiden planering av en nybyggnation sker på E-hustomten behövs en interimslösning i tre steg:

1. Gynekologiska mottagningen evakueras till A-huset plan tre
2. Nuvarande gynmottagningen ställs om till BB vårdavdelning
3. Nuvarande BB avd 25 ger yta för utökad neonatalavdelning med samvårdsrum med mera

Objekt: Nytt produktionsapotek USÖ

Lokalen för tillverkning av sterila läkemedel på USÖ byggdes år 1986 vilket gör denna till en av Sveriges absolut äldsta steril tillverkningslokaler som fortfarande är i drift. Volymerna sterila extemporeläkemedel, d.v.s. läkemedel som görs tillfälligt till en specifik patient samt beredning av vissa speciella läkemedel som tillverkas i lokalerna har ökat betydligt sedan renrummet byggdes. Utöver detta har det även tillkommit nya bestämmelser och riktlinjer vilket gör att lokalen heller inte är dimensionerad för den mängd läkemedel som hanteras idag. Mot bakgrund av ovanstående behöver åtgärder vidtas för att säkerställa Region läns behov av steril tillverkade läkemedel. Projektet är färdigplanerat och projektering pågår under 2020.

Objekt: Karlskoga lasarett, ombyggnad rehab med bassäng

Projektet innebär en omDispositionering av befintliga lokalytor med målsättningen att skapa bättre flöden i lokalen och ett mer effektivt lokalutnyttjande inom befintlig lokalyta. Rehabiliteringsenhetens träningsbassäng är ålderdomlig och uppfyller inte tillgänglighetskrav samt hygienkrav, vilket medför att en restaurering är nödvändig. Ombyggnationen främjar samarbetet mellan de olika rehabiliteringsprofessionerna och möjliggör att verksamheten kan bedriva ett effektivt teamarbete. Produktionen är igång sen i augusti 2019. Beräknad inflyttning blir i april 2021.

Objekt: USÖ, T-huset ombyggnation forskningslab

Kirurgiklinikens utbildningslokal finns idag belägen i källaren i T-huset. Här bedrivs forskning och undervisning/träning i kirurgisk teknik, traumaomhändertagande m.m. Här hålls även kurser och utbildningar både internt inom regionorganisationen samt för externa kursdeltagare. Källarlokalen har varit i stort behov av upprustning och kan idag inte möta verksamhetens behov. Ny lokal för forskningslaboratoriet är inplanerad på vån 1 tr i samma hus. Byggstart sker kvartal 1 2020 och byggprojektet färdigställs 2021.

Objekt: Pumpstation och dagvattenledning

Pumpstation och dagvattenledning behöver flyttas till annat läge i samband med att reservvattenanläggningen till USÖ har skapats under 2019 som en påbyggnad till T-huset. Arbetet är pågående och sker i etapper.

Objekt: Reservvatten Lindesbergs lasarett

Socialstyrelsen rekommenderar att akutsjukhusen i Sverige ska kunna vara självförsörjande på el, värme och vatten vid en krissituation. Utifrån dessa rekommendationer finns ett behov att utveckla reservvattenförsörjningen vid länets tre sjukhus. /Lindesberg- utredning klar reservvattenanläggningen tillskapas i samarbete med Linde Energi AB och beräknas stå klar mitten av 2021.

Objekt: USÖ, Uppgradering av fastighetsnät, O-huset

Investeringen säkerställer att IT-nätet kan hantera avancerad MT-utrustning.

Objekt: USÖ, Skyway mellan H-huset och G-huset

Investeringen innebär en komplettering till H-husprojektet. Investeringen att flödet av transporter av patienter och gods till O-huset, via G-huset, till och från H-huset utan att passera genom andra kliniker och allmänna patientutrymmen.

Objekt: USÖ, Utbyggnad av reservkraft

Befintlig reservkraft el färdigställdes 2009 och dimensionerades enligt dåvarande förutsättningar. En utredning gjordes 2015 om vilka framtida behov av reservkraftförsörjning fastigheten USÖ behöver för att klara Myndigheten för säkerhet och beredskaps (MSB) rekommendation efter att exploatering av USÖ-området etapp 1 och etapp 2 färdigställs. Utredningen visade att det finns behov av att bygga ut befintlig reservkraftanläggning för el. Byggnation sker under 2020 med färdigställande under 2021.

Folk tandvårdsnämnd

	Total investering, uppräknad	Beslut - 2020	2021	2022	2023	2024	2025
2. Folk tandvårdsnämnden	47,6	14,6	21,0	3,0	3,0	3,0	3,0
FTV Adolfsberg, ombyggnation av klinik	18,6	8,6	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FTV Klostergatan Allmäntandvården Örebro, jourkliniken	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FTV Klostergatan Specialisttandvården Pedodonti Örebro	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FTV Verksamhetsförändringar	21,0	6,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Objekt: FTV Adolfsberg, ombyggnation av klinik

Ombyggnation av folk tandvårdens klinik i Adolfsberg. Kliniken är från 1980-talet och behovet är stort av att förbättra funktionsflöden och öka yteffektiviteten. Projektering av projektet pågår och planerad byggstart sker under sista kvartalet 2020/första kvartalet 2021.

Regional tillväxtnämnd

	Total investering, uppräknad	Beslut - 2020	2021	2022	2023	2024	2025
3. Regional tillväxtnämnd	87,6	36,6	33,2	12,4	1,8	1,8	1,8
RU Fellingsbro Folkhögskola, Ny byggnad av aula mm	41,1	16,5	14,0	10,6	0,0	0,0	0,0
RU Kävesta Folkhögskola, Dansens hus	33,9	16,5	17,4	0,0	0,0	0,0	0,0
RU Verksamhetsförändringar	12,6	3,6	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8

Objekt: Fellingsbro Folkhögskola, Ny aula

Nya förslag har arbetats fram under våren 2019, i det nya förslaget som antogs kommer ombyggnaden av befintliga lokaler så som utbildningssalar och tillbyggnaden av aulan att ske i samma etapp. Teknisk projektering pågår, upphandling och byggstart planeras ske under sista halvåret 2020, planerad byggnation under 2020-2022

Objekt: Kävesta Folkhögskola, Dansens hus

Dansens hus på Kävesta byggs ut för att kunna fortsätta bedriva verksamhet för danslinjen med dagens behov. Utbyggnaden kommer medföra att fler elever tas in och att även kunna erbjuda en 2-årig utbildning i dans. Allmän linje kommer även att kunna disponera lokalerna och vid skolövergripande aktiviteter kan alla tre salarna disponeras av skolans alla deltagare. Utbildning i balett, modern dans samt rörelse ger man idag i hyrda lokaler i Örebro. /Projektet innefattar ombyggnad av befintlig danslokalsbyggnad och tillbyggnad av ny byggnad med nya danslokaler, planering klar och projektering väntas starta under 2020.

Serviceämnd

	Total investering, uppräknad	2020	2021	2022	2023	2024	2025
4. Serviceämnden övr områden	333,7	108,3	133,5	86,5	1,8	1,8	1,8
RSERV ÖVR Lokaler för fastighetsdrift T-huset	52,8	0,0	25,0	27,8	0,0	0,0	0,0
RSERV ÖVR Ny datahall och kontor IT	268,3	104,7	106,7	56,9	0,0	0,0	0,0
RSERV ÖVR Verksamhetsförändringar	12,6	3,6	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
4. Serviceämnden, fastigheter	1 046,0	86,9	270,1	217,0	158,0	157,0	157,0
RS ftg A-huset efter 2021	23,1	0,0	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Cykelparkeringar länet	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Energieffektiviseringar, pott	50,0	0,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
RS ftg Fiber i samband med IT-huset USÖ-området	7,0	0,0	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Färdigställande HIN-åtgärder USÖ, lagkrav	30,9	24,9	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Förstudier och planering, pott	90,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
RS ftg Hissar länet	60,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
RS ftg Köldmediasystem USÖ, reinvestering	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Lekebergs VC, lokaler åt kommunen efter Capios flytt, reinvestering	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Nytt system insamling mediaförbrukning, länsövergripande	12,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
RS ftg Ombyggnad T-huset	65,0	0,0	35,0	30,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Omdisponering verksamhetslokaler Museet	66,0	10,0	30,0	26,0	0,0	0,0	0,0
RS ftg Projektering, pott	275,0	25,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
RS ftg Reinvesteringar, pott	350,0	0,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0
RS ftg Telefoner och televäxel till hissar, nytt lagkrav	3,0	0,0	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0
RS transport, Parkeringsrenovering länet	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Objekt: Lokaler för fastighetsdrift, T-huset USÖ

I T-huset finns idag sjukhusets fastighetstekniska nav. I huset arbetar driftgrupp USÖ i lokaler som är i stort behov av renovering, verksamhetsanpassning och säkerhetsanpassning. Resultatet av att genomföra detta projekt blir främst att skapa en god arbetsmiljö, att tillgodose T-husets stora renoveringsbehov samt att säkerställa att inga obehöriga når de tekniska system som driften av sjukhuset vilar på. Projektet har en färdigställd förstudie. Byggstart för yttre renovering sker 2020. För verksamhetens behov och inre renovering sker byggstart 2021.

Objekt: Nya IT-huset

Område IT ska samlokaliseras i en nytillskapad byggnad i direkt anslutning till USÖ söder om M-huset. Det nya IT-huset kommer inrymma ändamålsenliga lokaler som främjar samarbeten mellan de olika avdelningarna och förenklar flöden och processer inom området. Den nya byggnaden kommer uppföras med höga ambitioner med tanke på miljövänliga materialval, låg energiförbrukning och sunda inomhusmiljöer. I och med samlokaliseringen kan ett antal förhyrda lokaler i Örebro sägas upp och ställas till förfogande för marknaden.

Objekt: A-huset efter 2021

En utredning om A-husets framtid har genomförts. I den framkommer att åtgärder i lokalerna behöver utföras när verksamheterna som är planerade in i H-huset flyttar ut. Det gäller t.ex. rensning av äldre ventilation, VVS-åtgärder och åtgärder på lås- och passersystem. Investeringen grundar sig på att fastigheten rivs om 7-10 år.

Objekt: Energieffektiviseringar, pott

Investeringarna ingår i Regionfastigheters handlingsplan som syftar till att uppnå Region Örebro läns mål gällande energi och co2 besparingar.

Objekt: Reinvesteringar, pott

Återinvesteringar i fastigheterna enligt Regionservice, fastigheters planering.

Objekt: Potter för förstudier och planering respektive projektering

Denna pott är till för att finansiera projekt i tidiga skeden då de ännu inte finns beslutade investeringsmedel samt för projekteringsfasen i de fall projekten inte hinner tas med i ordinarie VP/budget-process.

Objekt: Större projekt som finansieras av samtliga förvaltningar

Projektet innefattar ett flertal projekt till följd av stora reinvesteringsbehov tillhörande verksamhetens ombyggnationer, byggnationer på grund av nya lagkrav, åtgärder som är länsövergripande eller där inte en hyresgäst rimligtvis kan belastas. De projekt som ingår i 2021 års budget är: Utökning cykelparkeringar länet, nytt system insamling mediaförbrukning, färdigställande av HIN-åtgärder enligt lagkrav, telefoner och televäxel till hissar enligt lagkrav, hissar i länet reinvestering, ombyggnation av T-huset reinvestering samt ombyggnation av Lekebergs vårdcentral reinvestering.

Regionstyrelsen

	Total investering, uppräknad	Beslut - 2020	2021	2022	2023	2024	2025
5. Regionstyrelsen	25,5	16,0	5,1	4,1	0,1	0,1	0,1
RST Solpaneler	25,0	16,0	5,0	4,0	0,0	0,0	0,0
RST Verksamhetsförändringar	0,5	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Objekt: Solpaneler

Regionservice Område Fastigheter har genomfört en bedömning avseende potential för takmonterade solcellsinstallationer på Region Örebro läns fastigheter. Bedömningen visar att det är möjligt att installera ca 2 MW med en elproduktion om ca 1700 MWh per år vilket motsvarar ca 4 procent av fastigheters elförbrukning. Solcellerna innebär en minskad miljöpåverkan då förnybar solel ersätter köpt elenergi med inslag av icke förnybar produktion. Cirka 40 procent av de planerade installationerna är klara eller under färdigställande, ytterligare 40 procent ligger i planerings och projekteringsfasen med planerad byggstart under 2020-2021

Externa hyresgäster

	Total investering, uppräknad	Beslut - 2020	2021	2022	2023	2024	2025
5. Externa hyresgäster	423,4	45,0	172,6	159,3	46,5	0,0	0,0
Campus Etapp 3	349,5	30,0	136,5	136,5	46,5	0,0	0,0
Lekebergs VC, lokaler åt kommunen efter Capios flytt	21,1	5,0	16,1	0,0	0,0	0,0	0,0
RST Omdisponering verksamhetslokaler Museet	52,8	10,0	20,0	22,8	0,0	0,0	0,0

Objekt: Campus Etapp 3

Örebro Universitet bedriver läkarutbildning Campus USÖ inom universitetssjukhusområdet. De har ett utökat lokalbehov och en utbyggnad österut är planerad med kontorslokaler, undervisningslokaler och en hörsal för 250 åhörarpplatser. Projektet är upphandlat och en teknisk projektering utfördes under 2020. I en preliminär tidplan är inflyttning satt till kvartal 4 2022.

Objekt: Lekebergs VC, lokaler åt kommunen efter Capios flytt

Lekebergs kommun har behov av lokaler för att inrymma verksamheter som passar att förläggas i de tomställda lokalerna efter att vårdcentralen har flyttat in i nyrenoverade lokaler inom före detta äldreboendet lokalyta. Projektet befinner sig i utredningsskedet. Planering och projektering beräknas utföras under 2020, Byggnadsarbeten och färdigställande av lokalerna planeras till år 2021.

Objekt: Omdisponering verksamhetslokaler Museet

I samband med en kommande rotrenovering av Örebro läns museum vill hyresgästen anpassa lokalerna till nya behov. De åtgärder som planeras utföras är bland annat omdisponeringar av planlösningen, tillskapa en muséespecifik klimatanläggning för rätt temperatur och luftfuktighet samt höja säkerhetsklassningen på delar av lokalerna. Även tillgängligheten både i och utanför lokalerna ska förbättras. Resultatet av åtgärderna blir att nya typer av utställningar kan inrymmas på museet. En planering för genomförande är gjord tillsammans med verksamheten och projektet är färdigt för att börja projekteras och sedan byggas.

11.2.5 MT-investeringar

Medicintekniska (MT) investeringar uppgår till 171 miljoner kronor för 2020. Av detta belopp avser 15 miljoner kronor investeringar för H-huset och 20 miljoner kronor nya satsningar för cyklotron, programvara för bedömning av bilddiagnostik vid akut stroke, mjukvara för automatiskt tolkningsstöd och kamerascanner. MT-investeringar som finansieras med ALF-medel budgeteras till 8 miljoner kronor.

Medicintekniska investeringar (mnkr)	Nyinvest	Reinvest	Tot
Omr Närsjukvård Väster		4,9	4,9
Omr Närsjukvård Norr		4,4	4,4
Omr Närsjukvård Örebro		9,2	9,2
Omr Närsjukvård Söder		0,1	0,1
Omr Medicin och rehabilitering		5,9	5,9
Omr Opererande och onkologi		33,2	33,2
Omr Thorax, kärl o diagnostik	17,6	55,0	72,5
Omr Habilitering o hjälpmedel		0,6	0,6
Omr Psykiatri		0,0	0,0
Omr Forskning o utbildning		0,9	0,9
ALF-medel	8,0		8,0
Hälsa o sjukvårdsförv gemensamt		6,4	6,4
Folktandvården	2,6	7,4	10,0
Nya satsningar			0,0
H-huset	14,9		14,9
Summa totalt	43,1	127,9	171,0

Beskrivning av planerade MT-investeringar större än 2,5 miljoner kronor, nyinvesteringar samt nya satsningar.

Objekt: Ambulanser, Akutkliniken, Område närsjukvård väster, norr och Örebro

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd.

Regelbundet utbyte av akutambulanser sker enligt ersättningsplan. Ersättningsplanen

är utformad för att uppnå bästa möjliga balans mellan ekonomi och medicinsk säkerhet.

Investeringsutgift: Fyra stycken ambulanser à 2 mnkr ersätter äldre ambulanser under 2021 till en kostnad av 8,0 mnkr. Två till Område närsjukvård Örebro, en till närsjukvård norr och en till närsjukvård väster.

Objekt: Intensivvårdsambulans med möjlighet att transportera kuvös samt bariatrisk patienter, Akutkliniken, Område närsjukvård Örebro.

Investeringen är en verksamhetsanpassning för intrahospitala transporter av intensivvårdskrävande patienter, barnpatienter i behov av kuvösbehandling samt kraftigt överviktiga patienter som inte kan transporteras med standardambulans.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till 4,0 mnkr för 2021.

Objekt: Processor, ljuskälla, endoskop och navigation, Medicinska kliniken, Område Medicin och rehabilitering. Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för tarmcancerscreening. Utrustningen underlättar och förkortar tiden för undersökningar och är av stort värde i undervisningssammanhang.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 4,4 mnkr för 2021.

Objekt: Datortomograf, Onkologiska kliniken, Område opererande och onkologi. Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för strålbehandlingsplanering.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 8,0 mnkr för 2021. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: 2 st Bipolar röntgen, Ortopediska kliniken, Område opererande och onkologi.

Investeringen är en verksamhetsanpassning avsedd att användas på ortopedoperation. Röntgenutrustning med genomlysning för ortopediska operationer där projektioner i två plan krävs.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till 7,0 mnkr för 2021

Objekt: UPLC-MS/MS, Laboratoriemedicinska kliniken, Område thorax, kärl och diagnostik. Behov av ytterligare instrument för att möjliggöra planerad metodflytt och metodutveckling, samtidigt som ett back-up-instrument är nödvändigt

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 3,5 mnkr 2021.

Ombyggnation kommer att krävas

Objekt: Röntgen stat (röntgen utrustning), Hjärt-, lung-, fysiologiska kliniken, Område thorax, kärl och diagnostik. Investeringen ersätter befintlig utrustning som

uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för Arytmi/elektrofysiologi laboratoriet.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 10,0 mnkr. Fördelningen är 4,8 mnkr för utrustning 2021. 5,2 mnkr för utrustning år 2022. Ombyggnation kommer att krävas.

Objekt: Ultraljudsutrustningar, Röntgenkliniken, Område thorax, kärl och diagnostik. Investeringen ersätter befintlig utrustning på kliniken som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd. Avsedd för ultraljudsundersökningar för utredning och diagnostik.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till 13,0 mnkr 2021.

Objekt: Pet-CT nr 2, Röntgenkliniken, Område thorax, kärl och diagnostik. Utrustning för diagnostik. Investeringen är en verksamhetsanpassning enligt överenskommelse i sjukvårdsregionen, då behovet av fler kameror har ökat.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 25 mnkr. Fördelningen är 8,5 mnkr för utrustning 2020 och 16,5 mnkr för utrustning 2021. Byggåtgärder kommer att hanteras i Cyklotronprojektet.

Objekt: Operationsbord, Kärl-thoraxkliniken, Område thorax, kärl och diagnostik. Investeringen ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till 4,8 mnkr för 2021.

Objekt: Dentala unitar och Sterilutrustning, Folktandvården

Ersätter befintlig utrustning som uppnått sin tekniska och kliniska livslängd.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till totalt 5,8 mnkr inkl moms 2021.

Objekt: Cyklotron, Avdelningen för sjukhusfysik, område thorax, kärl och diagnostik. Utrustningen medför en ny metod för Region Örebro län. Med utrustningen kommer man att själv kunna framställa isotoper och läkemedel för behandling av cancerpatienter. Man kommer även att kunna använda sig av isotoper som har en kort halveringstid då utrustningen är placerad i närheten av PET-CT. Idag levereras läkemedel bland annat från Finland vilket också begränsar urvalet av isotoper.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 25,0 mnkr. Fördelningen är 9 mnkr för utrustning 2017. 16 mnkr för utrustning år 2021. Ny- och ombyggnation kommer att krävas, vilket hanteras inom Cyklotronprojektet som omfattar byggnationen.

Objekt: Kamerascanner, Folktandvården

Ny metodutveckling för avtryckstagning inom tandvårdsprocesserna som minskar antalet besökstillfällen och innebär kortare undersökningstid för patienterna.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till totalt 2,6 mnkr inkl moms 2021.

Objekt: Programvara för bedömning av bilddiagnostik vid akut stroke,

Röntgenkliniken, Område thorax, kärl och diagnostik.

Denna metod ska användas på patienter som insjuknat med ischemisk stroke inför beslut om trombektomi. Trombektomi är numera en vedertagen behandling för patienter med ischemisk stroke inom 24 timmar från symtomdebut. De studier som visat nytta har alla använt automatisk tolkning av perfusionsdata.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till 1 mnkr 2021.

Objekt: Mjukvara för automatiskt tolkningsstöd, Laboratoriemedicinska kliniken, Område thorax, kärl och diagnostik.

Automatiskt tolkningsstöd, ersätter dagens manuella räkning. T ex Ki-67 analys är ett hjälpmedel för att se cellens proliferationsstatus. Mjukvaran räknar, tolkar och analyserar cellerna och utbredningen som ligger till grund för många bedömningar av cancer.

Investeringsutgift: Investeringen uppgår till 560 tkr 2021.

Objekt: Medicinteknisk utrustning till H-huset, inkl Akutröntgen, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen gemensamt

MT-utrustning till nya Högspecialisthuset för att möta verksamheternas utökade behov.

Investeringsutgift: Investeringen för medicinteknisk utrustning uppgår till totalt ca 260,0 mnkr, varav 158,0 mnkr beräknas infalla under 2020. Investeringen slutförs under 2021. Investeringen uppgår till 14,9 miljoner 2021.

11.2.6 It-investeringar

Bedömt investeringsbehov för it-utrustning 2021 uppgår till 71,8 miljoner kronor. Det avser bland annat datorer och video som hyrs ut till verksamheterna, 50 miljoner kronor och ett flertal investeringar för att drifta vårdssystem, stödsystem samt IT infrastruktur på 22 miljoner kronor.

11.2.7 Övriga investeringar

Verksamhet	Byggnads utrustning	Teknisk utrustning	Övrigt	Totalt övr invest
Hälso och sjukvårdsnämnden	23,0	17,9	6,9	47,7
Hälso och sjukvård, H-husprojektet	10,7			10,7
Forskningsnämnden			2,0	2,0
Folktandvårdsnämnden	1,1	0,6	4,5	6,2
Regional tillväxtnämnd	5,0		1,4	6,4
Samhällsbyggnadsnämnden				0,0
Servicenämnden	0,5	1,0	3,8	5,2
Gem nämnden företagshälsa tolkförmedl			0,2	0,2
Regionstyrelsen			10,2	10,2
SUMMA	40,3	19,5	28,9	88,6

Byggnadsansluten utrustning

I samband med projektering av fastighetsinvesteringar tas belopp fram för sådan utrustning som inte redovisningsmässigt hänförs till byggnad utan som inventarier. För varje projekt som tagits upp i budget för fastighetsinvesteringar har belopp för byggnadsansluten utrustning tagits fram. Summan av dessa investeringar uppgår för 2021 till 40,3 miljoner kronor, varav H-huset utgör 10,7 miljoner kronor.

Teknisk utrustning

I denna investeringsgrupp ingår t ex låssystem, passersystem, kraft- och styrsystem på operationssalar, patientsignalanläggningar. Totalt beräknas 19,5 miljoner kronor åtgå för investeringar i övrig teknisk utrustning för 2021.

Övriga inventarier

Övriga inventarier exklusive byggnadsansluten utrustning uppgår till totalt 18,9 miljoner kronor. Investeringarna avser främst möbler och annan utrustning. Objekt: Medel för oförutsedda investeringar

Under regionstyrelsen budgeteras en pott för oförutsedda investeringar inom övriga investeringar om 10 miljoner kronor. Denna kan gälla för alla olika typer av investeringar. Enligt delegationsordningen kan regiondirektören fatta beslut under året om dispositioner ur detta anslag. Oförbrukade medel i denna pott förs inte över till nästa år.

11.3 Bilaga 3: Direktiv 2021 för Region Örebro läns majoritetsägda bolag

Enligt bolagspolicy för Region Örebro läns bolag, beslutad av regionfullmäktige 25 september 2018, fastställer regionfullmäktige årliga direktiv till de majoritetsägda bolagen som en del i beslutet om regionens budget och flerårsplan. Direktiven för bolagen anger mål, inriktning och resultatkrav för bolagets verksamhet.

11.3.1 Region Örebro läns förvaltnings AB

Mål och inriktning

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv.

Resultatkrav

Bolagskoncernens verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Moderbolaget ska finansiera sin verksamhet genom i form av koncernbidrag från dotterbolagen. Bolagskoncernen ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering i moderbolaget och i dess dotterbolag samt en skälig avkastning till Region Örebro län. Förvaltningsbolaget ska under 2021 generera en utdelning på 12 miljoner kronor till ägaren.

11.3.2 Länsgården Fastigheter AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning och ägardirektiv.

Länsgården Fastigheter AB har under 2020 haft i uppdrag att arbeta att se över vilka fastigheter som primärt inte ingår i vård- och omsorgsuppdraget i syfte att avyttra dessa. Under pågående pandemi har arbetet av marknadsskäl pausats. Bolaget får i uppdrag att under 2021 återuppta processen.

Länsgården får också i uppdrag att om nödvändiga detaljplaneändringar vinner laga kraft förvärva fastigheten för Nora vårdcentral och inleda byggnationen av ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till vårdcentralen. Bolaget ska också fortsätta med planeringen av ombyggnation av vård- och omsorgsboende och vårdcentral vid Skebäck i Örebro kommun.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering och årlig avkastning i form av koncernbidrag

eller aktieutdelning till Region Örebro läns förvaltnings AB. Avkastningskravet på bolaget ska, i samråd med dess styrelse, årligen prövas och fastställas av styrelsen för Region Örebro läns förvaltnings AB med utgångspunkt från bolagets konsolideringsbehov.

11.3.3 Länsteatern i Örebro AB

Mål och inriktning

Bolaget ska erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer och amatörteater som för skolan i dess olika former.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet skall bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget skall sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering.

11.3.4 Svealandstrafiken AB

Mål och inriktning

Bolaget bedriver trafikrörelse avseende kollektivtrafik samt därmed förenlig verksamhet i Västmanlands län och Örebro län.

Bolaget ägs till lika delar av Region Västmanland och Region Örebro län. Bolaget är en del av respektive regions verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av respektive regions fullmäktige eller styrelse, fastställda av bolagsstämma.

Uppdraget enligt nedan är ett komplement till ägardirektiv och bolagsordningen och baseras på de förutsättningar och målsättningar som förelåg inför bildandet av ett gemensamt ägt bolag.

Följande effekter förväntades uppstå:

- Flera positiva stordriftsfördelar och synergier, med lägre kostnad som följd. De ekonomiska effekterna av dessa bedömdes per år till cirka 0-6 miljoner kronor för Region Örebro län och cirka 3-6 miljoner kronor för Region Västmanland.
- För Region Örebro län förväntades:
 - högre upplevd kundnöjdhet
 - bättre anställningsvillkor för busschaufförer
 - fortsatt högre andel anställda kvinnor i bolaget än branschen i övrigt

Bolaget ges i uppdrag att i samband med ägardialoger redovisa aktiviteter och effekter utifrån målsättningarna ovan.

Resultatkrav

Bolaget ska ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på insatt kapital motsvarande 10 procent. Den närmare nivån beslutas på ägarsamråd årligen.

Beslut om utdelning av avkastning till ägarna måste föregås av beslut vid ägarsamråd. Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 15 procent.

**Bilaga:
Fördelning av ansvar för effektmål och
strategier till regionstyrelsen och
nämnderna**

Region Örebro län

Verksamhetsplan med budget 2021

och planeringsförutsättningar 2022-2023

Innehåll

1.	Fördelning av ansvar till regionstyrelsen och nämnderna	3
1.1	Regionstyrelsen	3
1.2	Hälso- och sjukvårdsnämnd.....	7
1.3	Forsknings- och utbildningsnämnd	10
1.4	Folktandvårdsnämnd	13
1.5	Servicekommitté	16
1.6	Samhällsbyggnadsnämnd.....	18
1.7	Regional tillväxtnämnd.....	21
1.8	Kulturnämnd.....	24
1.9	Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice.....	27

1. Fördelning av ansvar till regionstyrelsen och nämnderna

1.1 Regionstyrelsen

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som regionstyrelsen ansvarar för. Regionstyrelsen har därmed även en återrapporteringsskyldighet för dessa frågor.

Regionstyrelsen ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.1.1 Effektmål inom hälso- och sjukvård

Effektmål nr 1

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till hälsovalsenhetens ansvarsområde.

Effektmål nr 2

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till hälsovalsenhetens ansvarsområde.

Effektmål nr 8

Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.

1.1.2 Effektmål inom tandvård

Effektmål nr 5

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa

Indikatorer

- De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.
- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till tandvårdsenhetens ansvarsområde.

Effektmål nr 6

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till tandvårdsenhetens ansvarsområde.

Effektmål nr 8

Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.

1.1.3 Effektmål inom regional utveckling

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Regionstyrelsen ska ta fram indikator kopplat till folkhälsa i länet.

Effektmål nr 9

Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

1.1.4 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.1.5 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.1.6 Strategier

Strategierna ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.

1.2 Hälso- och sjukvårdsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringsskyldighet för dessa frågor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.2.1 Effektmål inom hälso- och sjukvård

Effektmål nr 1

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa

Indikatorer

- Förbättrade patientrapporterade resultat i jämförelse med tidigare mätningar.
- Tillsammans med patienten/individerna ska levnadsvanor uppmärksammas och insatser på rätt nivå ska erbjudas i ökad omfattning i jämförelse med föregående år.

Effektmål nr 2

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.

Indikatorer

- Uppfyllelse av vårdgarantin inkluderande den förstärkta vårdgarantin.
- Fortsatt utveckling av den högspecialiserade vården.
- Fortsatt omställning till mer av nära vård.
- Goda medicinska resultat som uppnår eller överträffar fastställda målnivåer.
- Ökande andel samordnade insatser mellan Region Örebro län, kommunerna och civilsamhället med patient och närstående som medskapare i jämförelse med föregående år.

Effektmål nr 8

Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.

1.2.2 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.2.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.2.4 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.

1.3 Forsknings- och utbildningsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som forsknings- och utbildningsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Forsknings- och utbildningsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.3.1 Effektmål inom forskning och utbildning

Effektmål nr 3

Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.

Indikatorer

- Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF *) 2015, 50 procent ökning till år 2022.
- År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.
- Kliniska studier som använder precisionsmedicin eller precisionsdiagnostik (individanpassad diagnostik och behandling) ska ha påbörjats senast 2022.

*) ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Effektmål nr 4

Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Indikatorer

- Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbäddsverksamhet för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.
- Andel publikationer planerade i samverkan med patientföreträdare ska öka till 10 procent år 2022.

1.3.2 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Forsknings- och utbildningsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.3.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.3.4 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.

1.4 Folktandvårdsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som folktandvårdsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringsskyldighet för dessa frågor.

Folktandvårdsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.4.1 Effektmål inom tandvård

Effektmål nr 5

Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa

Indikatorer

- De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.
- Alla patienter i Folktandvården prioriteras efter definierade riskgrupper beroende på behov av tandvård.

Effektmål nr 6

Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård

Indikatorer

- En enkät vid årets slut visar att en övervägande del av Folktandvårdens patienter är nöjda med vården Folktandvården erbjuder.

Effektmål nr 8

Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.

1.4.2 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Forsknings- och utbildningsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämfix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.4.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.4.4 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.

1.5 Servicenämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som servicenämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Servicenämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.5.1 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Servicenämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.5.2 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.5.3 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.

1.6 Samhällsbyggnadsnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Samhällsbyggnadsnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.6.1 Effektmål inom regional utveckling – samhällsbyggnad

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik, andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI.
- Kvaliteten i servicetrafiken ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik, andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI.

Effektmål nr 9

Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster för att möta kravet om ”Digitalt först”.
- Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

1.6.2 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Samhällsbyggnadsnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.6.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.6.4 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

1.7 Regional tillväxtnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som regional tillväxtnämnd ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Regional tillväxtnämnd ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.7.1 Effektmål inom regional utveckling – regional tillväxt

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Antal nystartade företag per 1000 invånare i Örebro län ska vara högre än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska öka mer procentuellt än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).
- Andel unga samt andel vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska.
- Utsläpp av växthusgaser ska minska.
- Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare.

Effektmål nr 9

Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster för att möta kravet om ”Digitalt först”.

1.7.2 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Regional tillväxtnämnd ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.7.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.7.4 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

1.8 Kulturnämnd

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som kulturnämnden ansvarar för. Nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Kulturnämnden ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.8.1 Effektmål inom regional utveckling – kultur

Effektmål 7

Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

- Andel barn som får del av kultur genom stöd från Region Örebro län ska öka i jämförelse med år 2019.
- Antal organisationer inom kultur, civilsamhälle och social ekonomi som tar del av finansiering från och samverkan med Region Örebro län.

Effektmål nr 9

Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

- Ett ökat utbud av e-tjänster för att möta kravet om ”Digitalt först”.

1.8.2 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Kulturnämnden ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.8.3 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.8.4 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

1.9 Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

Nedanstående redovisar de effektmål med indikatorer och strategier som gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ansvarar för.

Gemensamma nämnden har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor.

Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ska utifrån regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå effektmålen och svara mot strategierna.

1.9.1 Effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ska biträda regionstyrelsen inom området attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning, inom nämndens ansvarsområde, i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

- HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.
- Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.
- Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.
- Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.

1.9.2 Effektmål inom ekonomi

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

- Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

1.9.3 Strategier

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Strategier för digitalisering

- Att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp programmet för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.

14

Avgifter för patienter inom hälso- och sjukvården 2021

20RS8220

Avgifter för patienter inom hälso- och sjukvården 2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna förslag till avgifter för öppenvård och slutenvård,

att godkänna förslag till avgifter för hjälpmedel,

att godkänna förslag till avgifter för vaccinering och avgiftsbefriade vaccinationer,

att godkänna förslag till avgifter för intyg, samt

att samtliga förslag ska träda ikraft 15 januari 2021.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har genomfört en översyn av avgifter för patienter. Utgångspunkten för översynen är att Region Örebro läns avgifter ska följa genomsnittet inom Uppsala-Örebro sjukvårdsregion och/eller landet i sin helhet.

Ett förslag till avgifter för 2021 har sammanställts. Eftersom Region Örebro läns patientavgifter ligger på eller nära det nationella genomsnittet föreslås att de flesta avgifterna lämnas oförändrade. Även högkostnadsskyddet för öppenvård lämnas oförändrat (1 150 kronor).

De största förändringarna i förslaget är att avgiften för digitala besök i primärvården sänks, att abonnemangavgiften för hjälpmedel utökas till att omfatta med CPAP och TENS, att avgiftsfri vaccinering införs mot pneumokock för människor som fyllt 70 samt att uteblivandeavgift införs för digitala besök, telefonbesök och preventivmedelsrådgivning. Dessutom förenklas prislistan för intyg vilket innebär att

avgiften för intyg för hobbyverksamhet höjs men övriga intygsavgifter lämnas oförändrade eller sänks.

Ärendebeskrivning

Följande förändringar föreslås:

Öppenvård och slutenvård:

- Sänkt avgift för digitala besök i primärvården (från 200 kronor till 100 kronor)
- Sänkt avgift för behandlingsbesök efter remiss från primärvården (från 200 kronor till 0 kronor)
- Höjd avgift för behandlingsbesök vid vårdcentralernas jourmottagningar (från 200 kronor till 300 kronor)
- Höjd avgiften för behandlingsbesök i specialistvården som är akuta (från 200 kronor till 300 kronor)
- Uteblivandeavgift införs för digitala besök, telefonbesök och preventivmedelsrådgivning (från 0 kronor till 200 kronor)

Hjälpmedel:

- Avgiften för CPAP (hjälpmedel mot andningsuppehåll under sömn) ska ingå i abonnemangsavgiften för hjälpmedel (från 100 kr/månad till 65kr/månad)
- Avgift för TENS (hjälpmedel mot smärta) införs som ska ingå i abonnemangsavgiften för hjälpmedel (från 0 kr/månad till 65 kr/månad)
- Fyra avgifter inom Ortopedtekniks verksamhetsområde höjs (från 600 kronor till 800 kronor), och en ny avgift införs för arm- och handortos (från 0 kronor till 400 kronor).

Intyg:

- Antalet specificerade intygsavgifter minskas från 59 till 10.
- Avgiften för intyg för hobbyverksamhet höjs men övriga intygsavgifter lämnas oförändrade eller sänks
- Besöksavgift ska alltid ska betalas om ett besök krävs för att ett intyg ska utfärdas

Vaccinering:

- Avgiften slopas för vaccinering mot pneumokock (lunginflammation) för personer som fyllt 70 år och för personer som tillhör specifika riskgrupper (från 250 kronor till 0 kronor)
- Vaccinering mot kikhosta för gravida subventioneras (från 350 kronor till 165 kronor)
- Vaccination mot polio, stelkramp och difteri för de som vistas varaktigt i Örebro län och saknar vaccinationsskydd avgiftsbefrias (från 440 kronor till 0 kronor)
- Avgifter för tolv vaccineringar ändras på grund av förändrade inköpspriser samt en ny avgift för vaccinering mot tyfoid införs.

Beredning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid sitt sammanträde den 30 september 2020 behandlat ärendet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta att godkänna förslag till avgifter för öppenvård och slutenvård, att godkänna reviderat förslag till avgifter för hjälpmedel, att godkänna förslag till avgifter för vaccinering och avgiftsbefriade vaccinationer, att godkänna förslag till avgifter för intyg, samt att samtliga förslag ska träda ikraft 15 januari 2021.

Yrkanden

Karin Sundin (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag med följande ändringsyrkande: Att avgiften för skoändring för barn ska vara oförändrad.

Elin Jensen (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) lämnar ett skriftligt yrkande, att patientavgifterna för patienter över 65 år förblir oförändrad för "Samtliga besök vid vårdcentralernas jourmottagningar" och "Övriga behandlingsbesök i specialistvården som är akuta".

Anneli Mylly (V) yrkar att alla hjälpmedelsavgifter tas bort och att inga övriga avgifter ska höjas.

Ewa Sundkvist (KD), Carina Dahl (S) och Charlotte Edberger (C) yrkar bifall förvaltningens förslag och Karin Sundins (S) ändringsyrkande.

Upplysning

Monika Aune (MP) anmäler att hon inte deltar i beslutet.

Propositionsordning

Efter att ha fått den ordningen godkänd ställer ordföranden proposition enligt följande. Beträffande den första att-satsen ställer ordföranden förvaltningens förslag inklusive sitt tilläggsyrkande mot Elin Jensens (SD) och Gunilla Fredrikssons (SD) yrkande och Anneli Myllys (V) yrkande. Ordföranden finner att nämnden har bifallit förvaltningens förslag inklusive tilläggsyrkandet.

Beträffande den andra att-satsen ställer ordföranden förvaltningens förslag mot Anneli Myllys (V) förslag. Ordföranden finner att nämnden har bifallit förvaltningens förslag.

Därefter ställer ordföranden proposition på att-satserna tre till och med sex, och finner att nämnden har beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Elin Jensen (SD), Gunilla Fredriksson (SD) och Anneli Mylly (V) reserverar sig mot

besluten i den mån det inte överensstämmer med deras respektive yrkanden.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Förslagen väntas inte få några omfattande konsekvenser ur de aktuella perspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av ändringsförslagen är i de flesta fall av mindre betydelse. För tre av förslagen bedöms de ekonomiska konsekvenserna vara mer omfattande:

* Avgiftsfrihet för vaccinering mot pneumokock ger en minskad intäkt på 2,5 miljoner kronor - observera att ingen beräkning har gjorts av de minskade kostnader för vård som vaccineringen väntas leda till

* Att TENS omfattas av abonnemangavgiften ger en ökad intäkt på 3,5 miljoner kronor.

* Att CPAP omfattas av abonnemangavgiften ger en minskad intäkt på 2,4 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20

Förslag till avgifter för öppenvård och slutenvård

Förslag till avgifter för hjälpmedel

Förslag till avgifter för vaccinering och för avgiftsbefriade vaccinationer

Förslag till avgifter för intyg

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

Förslag till avgifter för öppenvård och slutenvård 2021

Avgift	Beslut för 2020	Förslag till 2021	Förändring	Kommentar
<i>Nedanstående avgifter ingår i högkostnadsskyddet för öppenvård, om inte något annat anges nedan</i>				
Läkarbesök i primärvård	200	200	0	
Läkarbesök i specialistvård	300	300	0	Gäller fysiska besök och distansbesök med ögonkontakt
Akuta läkarbesök i specialistvård	400	400	0	
Besök i specialistvård efter remiss från primärvård	Mellanskillnaden mellan primärvårdsavgiften och specialistvårdsavgiften för läkarbesök	Mellanskillnaden mellan primärvårdsavgiften och specialistvårdsavgiften för samtliga besök	Sänkt avgift för övriga behandlingsbesök	Innebär att behandlingsbesöken inte kostar något ytterligare på specialistvårdsnivån
Övriga behandlingsbesök	200	200	0	Gäller inom specialistvården även för distansbesök med ögonkontakt
Samtliga besök via telefon	100	100	0	
Digitala besök i primärvården	200	100	-100	Distansbesök med ögonkontakt
Samtliga besök vid vårdcentralernas jourmottagningar	300 för läkare, 200 för behandlingsbesök	300 för samtliga besök	0 för läkare, + 100 för övriga behandlingsbesök	

Övriga behandlingsbesök i specialistvården som är akuta	200	300	100	
Receptförskrivning utan samband med besök	100	100	0	
Förskrivning av profylaktiska (förebyggande) läkemedel	200	200	0	Ingår inte i högkostnads-skyddet
Egenträning	200	200	0	
Internetbaserad KBT	200/vecka	200/vecka	0	
Ambulanssjukvård	200	200	0	
Åldersgräns för avgiftsfri öppenvård	till och med 19 år	till och med 19 år	0	Patienter som fyllt 85 år är avgiftsbefriade på grund av nationellt beslut
Högkostnadsskydd för öppenvård	1 150	1 150	0	
Screening av bukaorta	200	200	0	Ingår inte i högkostnads-skyddet
Screening för tjock- och ändtarmscancer	200	200	0	Ingår inte i högkostnads-skyddet
<i>På grund av nationella beslut är mammografi och gynekologisk cellprovtagning avgiftsfri</i>				
Slutenvårdsavgift/dygn	100	100	0	Ingår inte i högkostnads-skyddet
Åldersgräns för avgiftsfri slutenvård	till och med 19 år	till och med 19 år	0	
Provtagning i samband med besök	0	0		
Provtagning utan samband med besök	100	100	0	
Serologisk testning avseende covid-19		200		Antikroppstest. Avgiften beslutades i juni 2020.
Förlängning av sjukintyg, utan besök		100	0	Saknas i beslutet för 2020, men har tagits ut under lång tid

Verksamheter utan besöksavgift	Barnhälsovård	Barnhälsovård	0	
	Mödrahälsovård	Mödrahälsovård	0	
	Vuxenhabilitering	Vuxenhabilitering	0	
	Samordnad individuell planering (SIP)	Samordnad individuell planering (SIP)	0	
	Sprututbytesmottagning	Sprututbytesmottagning	0	
	Ungdomsmottagning	Ungdomsmottagning	0	
	Besök hos rehab-koordinator	Besök hos rehab-koordinator	0	
		Maria ungdom	0	Har öppnat under 2020, utan avgift
		Gryningen (BUP i Karlskoga, för småbarnsföräldrar)	0	Tar inte ut avgift i dag, men beslut om avgiftsfrihet saknas
		Öppen rättspsykiatrisk vård	0	Tar inte ut avgift i dag, men beslut om avgiftsfrihet saknas
Tidsgräns för kostnadsfri avbokning/ombokning av tidsbokade besök	24 timmar	24 timmar	0	
Avgift vid uteblivande eller för sent återbud	Minst 200 kronor. Om besöket hade kostat mer ska patienten betala besöksavgiften som uteblivandeavgift	Specialistläkarbesök: 300 kronor. Övriga tidsbokade besök: 200 kronor	0	Nytt sätt att formulera samma sak. Ingår inte i högkostnadsskyddet.
Verksamheter som är undantagna från uteblivandeavgiften:	Centrum för hjälpmedel (besök där förskrivare inom Region Örebro län eller kommun har kallat patienten)	Centrum för hjälpmedel (besök där förskrivare inom Region Örebro län eller kommun har kallat patienten)	0	
	Screeningsundersökningar	Screeningsundersökningar	0	
	Smittskydd	Smittskydd	0	

STD-mottagning	STD-mottagning	0	
Ungdomsmottagning	Ungdomsmottagning	0	
Vuxenhabiliteringen	Vuxenhabiliteringen	0	
Vårdcentralernas jourmottagningar	Vårdcentralernas jourmottagningar	0	
	Primärvårdens samtalsmottagning för barn och ungas psykiska hälsa	0	Saknas i beslutet, men uteblivandeavgift tas inte ut
Barnhälsovård	Barnhälsovård	0	
Mödrahälsovård	Undantaget begränsas till graviditetsrelaterade besök	Uteblivande- avgift införs för preventivmedels- rådgivning	
Digitala besök		Uteblivande- avgift införs	
Telefonbesök		Uteblivande- avgift införs	

Förslag till avgifter för hjälpmedel 2021

Hjälpmedel	Beslut för 2020	Förslag till 2021	Förändring	Kommentar
------------	-----------------	-------------------	------------	-----------

Personliga hjälpmedel

Varje individ behöver betala maximalt en abonnemangsavgift

Övriga hjälpmedel som inte är individmärkta och som inte anges nedan utlånas utan avgift till patienten.

Centrum för hjälpmedel

Abonnemangsavgift för individmärkta, personliga hjälpmedel (för personer 20 år och äldre), exklusive rollatorer	65/månad oavsett antal hjälpmedel	65/månad oavsett antal hjälpmedel	0	
Hyresavgift för trehjulig cykel för barn under 20 år (hyra per utlåningstillfälle)	500	500	0	Ändrad rubrik
Engångsavgift för lån av rollator	250	250	0	
Eldrivna rullstolar med manuell styrning	Startavgift 500, därefter abonnemangsavgift enligt ovan	Startavgift 500, därefter abonnemangsavgift enligt ovan	0	
Påskjutsmotorer	Startavgift 500, därefter abonnemangsavgift enligt ovan	Startavgift 500, därefter abonnemangsavgift enligt ovan	0	
Service-, installations- och reparationsavgift (för personer över 20 år)	100	100	0	
Vid kraftigt nedsmutsat hjälpmedel, avgift för rengöring	500	500	0	
Transportavgift (ej inkontinenshjälpmedel)		200		Saknades i beslutet 2020, men fanns tidigare
Transportavgift inkontinenshjälpmedel	400/6 transporter per löpande kalenderår	400 kr/6 transporter per löpande kalenderår	0	

Transportavgift inkontinenshjälpmedel, utöver ovanstående		200		Saknades i beslutet 2020, men fanns tidigare
---	--	-----	--	--

Audiologiska kliniken

Abonnemangavgift för individmärkta, personliga hjälpmedel (för personer 20 år och äldre)	65/månad oavsett antal hjälpmedel	65/månad oavsett antal hjälpmedel	0	
Service-, installations- och reparationsavgift (för personer över 20 år)	100	100	0	

Syncentralen

Abonnemangavgift för individmärkta personliga hjälpmedel (för personer 20 år och äldre)	65/månad oavsett antal hjälpmedel	65/månad oavsett antal hjälpmedel	0	
Service- och reparationsavgift	100	100	0	
Glasögonbåge för barn och unga under 20 år	0	0	0	
Glasögonbåge för personer över 20 år	500	500	0	
Avståndsglas	150/st*	150/st*	0	
Läsglas till addition 5,0	100/st*	100/st*	0	
Från 5,0 och uppåt	0	0	0	
Bifokalglas	150/st*	150/st*	0	
Progressivt glas	600/st*	600/st*	0	
Slipat solglas i båge	200/st*	200/st*	0	
Solförhängare	200	200	0	
Behandling av glas (bland annat antireflexbehandling och hårdbehandling)	100 per glas och behandling*	100 per glas och behandling*	0	

Avgift markerad med asterisk enligt ovan tas ej ut för barn 0-20 år (fram till 20-årsdagen) som är patient på Syncentralen för ett par glasögon enligt remiss/recept. För reservglasögon/extra par tas avgift enligt ovan ut.

Kontaktlinser

Barn och ungdom 0-20 år får kostnadsfritt kontaktlinser på medicinsk indikation.

Följande egenavgifter gäller för kontaktlinser på medicinsk indikation från och med 20 års ålder:

Nyttillpassning inkl lins	1 000/öga	1 000/öga	0	
Omtillpassning inkl lins	600/öga	600/öga	0	
Månadslinser	200/öga och halvår	200/öga och halvår	0	
Ny kontaktlins	400	400	0	

Avgiften kan maximalt bli 2 800 kr/år (exklusive besöksavgifter). Eventuellt överskjutande avgift subventioneras av regionen.

Kontaktlinsvätska är kostnadsfri för barn 0-20 år.

Ortopedteknik

Skor, avgift från 20 års ålder	800	800	0	
Sandaler, avgift från 20 års ålder	600	800	200	
Skor och sandaler, för barn och unga under 20 år	400	400	0	
Skoinlägg, avgift från 20 års ålder	800	800	0	
Skoinlägg, för barn och unga under 20 år	400	400	0	
Knäortoser, avgift från 20 års ålder	800	800	0	
Fotortoser, avgift från 20 års ålder	600	800	200	
Arm- och handortos, avgift från 20 års ålder		400	400	Ny produkt
Skoändringar, för barn och unga under 20 år	200	200	0	
Skoändringar, avgift från 20 års ålder	200	400	200	
Service- och reparationsavgift (hos tekniker), avgift från 20 års ålder .	100	100	0	
Gördlar, bräckband, BH, SI bälte	400	400	0	
Tygkorsetter	600	800	200	

Behandlingshjälpmedel:

Abonnemangsavgift, andningshjälpmedel vid obstruktivt sömnapnésyndrom (CPAP)	100/månad	65/månad	Minskas med 35 kronor per månad och blir en del av abonnemangsavgiften	
Peruk	170	170	0	
Inkontinenshjälpmedel, årsavgift	170	170	0	Ingår i högkostnadsskyddet för öppenvård
Kompressionsstrumpa, per strumpa	170	170	0	
Abonnemangsavgift, TENS	0	65/månad	Avgift införs som ingår i abonnemangsavgiften	

1

Förslag till vaccinationsavgifter 2021

Vaccin mot:	Patientavgift 2020 per dos	Förslag 2021 per dos	Förändring	Kommentar
Bältros	1 090 kr	1 420 kr	330 kr	Höjt inköpspris
Difteri	320 kr	330 kr	10 kr	Höjt inköpspris
Difteri och stelkramp	320 kr	330 kr	10 kr	Höjt inköpspris
Difteri, stelkramp, kikhosta	350 kr	350 kr	0 kr	
Difteri, stelkramp, kikhosta, polio	440 kr	440 kr	0 kr	
Gammaglobulin	410 kr	410 kr	0 kr	
Gula febern	580 kr	530 kr	-50 kr	Sänkt inköpspris
Hepatit A (vuxen)	390 kr	440 kr	50 kr	Höjt inköpspris
Hepatit A (barn)	390 kr	390 kr	0 kr	
Hepatit B (vuxen)	340 kr	340 kr	0 kr	
Hepatit B (barn)	330 kr	330 kr	0 kr	
Hepatit A och B (vuxen)	600 kr	650 kr	50 kr	Höjt inköpspris
Hepatit A och B (barn)	470 kr	490 kr	20 kr	Höjt inköpspris
HPV	600 kr	600 kr	0 kr	
Influensa	180 kr	180 kr	0 kr	Avgiftsfritt för 65+ med flera
Japansk hjärninflammation	1 110 kr	1 050 kr	-60 kr	Sänkt inköpspris
Kikhosta (till gravida)	350 kr	165 kr	-185 kr	Den nya avgiften motsvarar inköpspriset
Meningokock (vaccin mot serogrupp B)	1 170 kr	1 170 kr	0 kr	
Meningokock (vaccin mot A, C, W-135 och Y)	610 kr	570 kr	-40 kr	Sänkt inköpspris
Pneumokock	250 kr	250 kr/0 kr över 70 år	0 / -250 över 70 år	Ny subvention
Polio	420 kr	350 kr	-70 kr	Sänkt inköpspris
Rabies	710 kr	710 kr	0 kr	
Stelkramp	400 kr	400 kr	0 kr	
TBE (vuxen)	270 kr	270 kr	0 kr	
TBE (barn)	250 kr	250 kr	0 kr	
Tuberkulos	500 kr	500 kr	0 kr	
Tuberkulintest (PPD)	450 kr	470 kr	20 kr	Höjt inköpspris

Tuberkulos inklusive Tuberkulintest (PPD)	750 kr	770 kr	20 kr	Höjt inköpspris
Tyfoid (injektion)		420 kr		Ny avgift
Vattkoppor	620 kr	620 kr	0 kr	

Rött = ökat pris med över 50 kronor

Orange = Ökar pris upp till och med 50 kronor

Grönt = Oförändrat eller sänkt pris

Förslag till avgifter för intyg 2021

Avgifterna för intyg ingår inte i högkostnadsskyddet och frikort gäller inte.

Även barn och ungdom under 20 år och personer som fyllt 85 år betalar dessa avgifter.

Intyg	Förslag inför 2021	Skillnad mot 2020	Kommentar
Intyg vid ansökan om förmån till följd av sjukdom eller funktionshinder	470	Oförändrat i de flesta fall, i några fall en sänkning	
Intyg för hobbyverksamhet	1 880	En höjning, i de flesta fall +470 kronor	
Intyg vid sjukdom för ansökan om körkortstillstånd	940	Varierar	
Intyg vid missbruk för ansökan om körkortstillstånd eller för att återfå körkort (inklusive besök och provtagning)			
Alkohol	5 000	0	
Narkotika/Övriga droger	5 500	0	
Intyg för alkohol (villkorligt körkortstillstånd)	2 815	0	
Intyg om sjukdom vid reseåterbud	470	0	
Intyg om innehav av läkemedel och behandlingshjälpmedel	470	0	
Övriga intyg	940	Varierar	
	Besöksavgift tillkommer för personer mellan 20 och 85 år om ett besök krävs för att intyget ska kunna utfärdas	Nytt	

Avgiftsbefriade intyg för privatpersoner

Intyg med anledning av arbetsskadeförsäkringslagen
Intyg för god man och förvaltare

Oförändrat
Oförändrat

Dödsbevis och dödsorsaksintyg	Oförändrat
LSS-intyg utfärdade av Habiliteringen på begäran av kommunen i deras myndighetsutövning avseende persongrupp 1 och 2 samt i viss mån persongrupp 3.	Oförändrat
Intyg med anledning av patientskadeförsäkringen (LÖF)	Oförändrat
Intyg för intagning vid psykiatrisk tvångsvård när anhörig begär intyget	Oförändrat
Intyg om sterilisering	Oförändrat
Intyg för tandvårdsstöd till personer med vissa sjukdomar och funktionsnedsättningar.	Oförändrat
Intyg som patient behöver för ansökan till Försäkringskassan	Oförändrat
Enkelt intyg om erhållen vård vid försörjningsstöd	Oförändrat
Intyg vid ansökan till Region Örebro läns sociala fonder	Saknas i nuvarande beslut

Intyg som betalas av juridiska personer

Myndigheter, privata bolag, försäkringsbolag och andra juridiska personer ska för intyg betala 470 kronor per påbörjad kvart, oavsett vilket intyg som utfärdas. Kostnader för eventuell medicinsk service, provtagning och laboratorieanalys tillkommer.

Oförändrat

15

Prislista för allmäntandvård,
specialisttandvård och
frisktandvård år 2021

20RS8772

Tjänsteställe, handläggare
Staben Hälso- och sjukvård, Ted Rylander

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS8772

Organ
Regionstyrelsen

Prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård år 2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna redovisat förslag till prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård som ska gälla från och med 15 januari 2021, samt

att ge folktandvårdsnämnden mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Sammanfattning

Folktandvården redovisar ett förslag till ny prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård som ska gälla från och med 15 januari 2021. Folktandvårdens prislista fastställs av regionfullmäktige och baseras på självkostnadsberäkningar på åtgärdsnivå. Prislistan innehåller cirka 250 åtgärder och omfattar all tandvård från undersökningar, röntgendiagnostik, sjukdomsbehandling, fyllningar till protetiskt tandvård och implantat. Utgångspunkten är att alla verksamhetsgrenar inom Folktandvården ska bära sina egna kostnader och Folktandvården har för detta ändamål tagit fram en självkostnadsberäkningsmodell som baseras på tidsåtgång och materialförbrukning. Denna modell används vid beräkning av prisnivåer för respektive åtgärd. Subventioner mellan exempelvis barntandvård och vuxentandvård får inte förekomma. Det finns även krav på transparens i bestämmelserna om särredovisning som innebär att varje verksamhetsgren måste kunna redovisa sina egna intäkter och kostnader. Särredovisningen är en del av årsbokslutet för Region Örebro län.

Förslaget till ny prislista för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård innebär en genomsnittlig höjning för alla åtgärder på 1,22 procent. Folktandvårdsnämnden ges också mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Hälso- och sjukvård, Ted Rylander

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS8772

Beredning

Folktandvårdsnämnden har vid sitt sammanträde den 2 oktober behandlat ärendet och regionstyrelsens arbetsutskott den 15 oktober.

Bedömning

Se bilagd prislista och PM om principer och utgångspunkter.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

De nya prislistorna för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård förväntas inte ge några konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att priserna för allmäntandvård, specialisttandvård och frisktandvård justeras upp med i genomsnitt 1,22 procent och specifikt för allmäntandvården 1,28 procent, specialisttandvården 1,12 procent och frisktandvård 1,67 procent. Prislistan föreslås gälla från och med 15 januari 2021.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.

Förslag till ny prislista för Folktandvården 2021 samt bilaga med prisjämförelser med andra regioner-landsting inför prislista 2021.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

Åtgärds kod	Typ av behandling	Ref.pris	FTV pris	Ref.pris specialist	Specialist pris	Ref.pris	FTV pris	Ref.pris specialist	Specialist pris	
871	Implantatstött täckprotes, i överkäke, på två implantat, eller implantatstött täckprotes, i underkäke på implantat, oavsett antal implantat	17 600	18 100	19 945	22 470	17 805	18 305	20 145	22 670	
872	Implantatstött täckprotes, i överkäke, på tre implantat	19 840	19 985	22 185	24 270	20 070	20 215	22 410	24 495	
873	Implantatstött täckprotes, i överkäke, på fyra implantat eller fler	22 425	22 570	24 770	27 215	22 680	22 825	25 025	27 470	
874	Tillägg för alveolarbar på två implantat	4 475	4 475	4 800	4 800	4 495	4 495	4 820	4 820	
874k	Tillägg för alveolarbar på två implantat, ädelmetall	4 475	4 475	4 800	4 800	4 495	4 495	4 820	4 820	
875	Tillägg för alveolarbar på tre implantat	5 275	5 275	5 605	5 605	5 295	5 295	5 625	5 625	
875k	Tillägg för alveolarbar på tre implantat, ädelmetall	5 275	5 275	5 605	5 605	5 295	5 295	5 625	5 625	
876	Tillägg för alveolarbar på fyra implantat	7 035	7 035	7 365	7 365	7 055	7 055	7 385	7 385	
876k	Tillägg för alveolarbar på fyra implantat, ädelmetall	7 035	7 035	7 365	7 365	7 055	7 055	7 385	7 385	
877	Implantatstött täckprotes, exklusive distanser och förankringselement	14 600	14 710	16 945	16 955	14 750	14 860	17 090	17 100	
878	Förankringselement täckprotes, per styck	285	285	285	285	290	290	290	290	
Reparation av implantat och implantatstött protetik										
880	Av- och återmontering av implantatstödda konstruktioner på ett till två implantat Åtgärden har utgått	2 155	2 230	2 810	3 095					
881	Reparation av fast implantatstött konstruktion, mindre omfattande	1 120	1 250	1 445	1 555	1 140	1 270	1 465	1 575	
882	Av- och återmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt tre eller flera implantat Åtgärden har utgått	2 940	3 330	3 810	4 300					
883	Reparation/ombyggnad av fast implantatstött konstruktion med tandteknisk insats	5 695	5 870	6 730	6 860	3 075	3 250	3 350	3 480	
883k	Reparation/ombyggnad av fast implantatstött konstruktion med tandteknisk insats, ädelmetall	5 695	5 870	6 730	6 860	3 075	3 250	3 350	3 480	
884	Reparation/ombyggnad av implantatstött bro där omfattande tandteknisk insats krävs	10 505	11 350	12 085	13 615	7 535	8 380	8 245	9 775	
884k	Reparation/ombyggnad av implantatstött bro där omfattande tandteknisk insats krävs, ädelmetall	10 505	11 350	12 085	13 615	7 535	8 380	8 245	9 775	
888	Fästskruv/broskruv, per styck	180	180	180	180	185	185	185	185	
889	Distansskruv, per styck	375	375	375	375	380	380	380	380	
892	Läkdistan, per styck	335	335	335	335	340	340	340	340	
893	Avmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt ett till tre implantat NY ÅTGÄRD					1 100	1 140	1 430	1 490	
894	Återmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt ett till tre implantat NY ÅTGÄRD					1 155	1 205	1 480	1 540	
895	Avmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt fyra eller fler implantat NY ÅTGÄRD					1 455	1 510	1 890	1 960	
896	Återmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt fyra eller fler implantat NY ÅTGÄRD					1 565	1 620	2 000	2 100	
900 Tandreglering och utbytesåtgärder										
Tandreglering										
900	Tandreglering, aktiv behandling högst 6 månader	9 085	9 465	11 625	12 080	9 250	9 630	11 785	12 240	
901	Tandreglering, en käke, aktiv behandling 6 månader till 1 år	13 640	13 890	17 465	17 800	13 880	14 130	17 695	18 030	
902	Tandreglering, en käke, aktiv behandling 1 år till 1,5 år	16 960	17 710	21 870	22 830	17 270	18 020	22 165	23 125	
903	Tandreglering, en käke, aktiv behandling 1,5 år till 2 år	19 975	20 740	25 870	26 855	20 345	21 110	26 220	27 205	
904	Tandreglering, en käke, aktiv behandling mer än 2 år	24 745	25 900	32 185	33 690	25 205	26 360	32 630	34 135	
905	Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling 6 månader till 1 år	19 245	19 540	24 360	26 980	19 580	19 875	24 685	27 305	
906	Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling 1 år till 1,5 år	22 565	22 950	28 765	29 915	22 965	23 350	29 150	30 300	
907	Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling 1,5 år till 2 år	25 885	26 550	33 170	36 475	26 350	27 015	33 620	36 925	
908	Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling mer än 2 år	31 160	32 555	40 155	43 135	31 730	33 125	40 700	43 680	
Utbytesåtgärd krona										
921	Utbytesåtgärd. Krona i stället för ersättningsberättigande fyllning, fram- eller hörntand	1 160	Enl kostnadsförslag	1 160	Enl kostnadsförslag	1 215	Enl kostnadsförslag	1 215	Enl kostnadsförslag	
921k	Utbytesåtgärd. Krona i stället för ersättningsberättigande fyllning, fram- eller hörntand, ädelmetall	1 160	Enl kostnadsförslag	1 160	Enl kostnadsförslag	1 215	Enl kostnadsförslag	1 215	Enl kostnadsförslag	
922	Utbytesåtgärd. Krona i stället för ersättningsberättigande fyllning, molar eller premolar	1 540	Enl kostnadsförslag	1 540	Enl kostnadsförslag	1 565	Enl kostnadsförslag	1 565	Enl kostnadsförslag	
922k	Utbytesåtgärd. Krona i stället för ersättningsberättigande fyllning, molar eller premolar, ädelmetall	1 540	Enl kostnadsförslag	1 540	Enl kostnadsförslag	1 565	Enl kostnadsförslag	1 565	Enl kostnadsförslag	
Utbytesåtgärder implantant i entandslucka										
925	Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka istället för ersättningsberättigande tandstött bro, kirurgisk del/implantatoperation	4 535	Enl kostnadsförslag	5 410	Enl kostnadsförslag	4 590	Enl kostnadsförslag	5 465	Enl kostnadsförslag	
926	Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka istället för ersättningsberättigande tandstött bro, protetisk del/implantatstött krona	6 765	Enl kostnadsförslag	7 865	Enl kostnadsförslag	6 840	Enl kostnadsförslag	7 935	Enl kostnadsförslag	
928	Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka istället för ersättningsberättigande tandstött bro när åtgärd 800 eller 801 har utförts inom två år på en eller båda stötdänderna som utbytet beräknas på, kirurgisk del/implantatoperation	2 235	Enl kostnadsförslag	2 455	Enl kostnadsförslag	2 250	Enl kostnadsförslag	2 470	Enl kostnadsförslag	
929	Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka istället för ersättningsberättigande tandstött bro när åtgärd 800 eller 801 har utförts inom två år på en eller båda stötdänderna som utbytet beräknas på, protetisk del/implantatstött krona	4 535	Enl kostnadsförslag	5 410	Enl kostnadsförslag	4 590	Enl kostnadsförslag	5 465	Enl kostnadsförslag	
940	Utbytesåtgärd. Ortodontisk slutning av entandslucka istället för ersättningsberättigande tandstött bro	11 300	Enl kostnadsförslag	13 275	Enl kostnadsförslag	11 430	Enl kostnadsförslag	13 400	Enl kostnadsförslag	
941	Utbytesåtgärd. Ortodontisk slutning av entandslucka istället för ersättningsberättigande tandstött bro när åtgärd 800 eller 801 har utförts inom två år på en av stötdänderna som utbytet beräknas på	6 765	Enl kostnadsförslag	7 865	Enl kostnadsförslag	6 840	Enl kostnadsförslag	7 935	Enl kostnadsförslag	

Åtgärds kod	Typ av behandling	Ref.pris	FTV pris	Ref.pris specialist	Specialist pris	Ref.pris	FTV pris	Ref.pris specialist	Specialist pris
Övriga åtgärder Region Örebro län									
Patientbesök - besöksavgift									
p600	Telefonkontakt med tandläkare		110				100		
p615	Telefonkontakt med tandhygienist		110				100		
p620	Digitalt besök		200				200		
Uteblivande									
u110	Uteblivande, barn och unga vuxna t o m 23 år samt de patienter som betalar enl pF, pN och pS		300				300		
å110	Sent återbud, barn och unga vuxna t o m 23 år samt de patienter som betalar enl pF, pN och pS		200				200		
u210	Uteblivande, vuxna patienter		500				500		
å210	Sent återbud, vuxna patienter		350				350		
u120	Uteblivande narkostandvård, barn och unga vuxna t o m 23 år		900				900		
u220	Uteblivande narkostandvård, vuxna		900				900		
Tandteknik									
t111	Tandteknik		Faktura				Faktura		
Merkostnad									
ö160	Merkostnad implantat		Faktura				Faktura		
ö165	Merkostnad laboratorieundersökningar		Faktura				Faktura		
ö166	Merkostnad material, t ex attachments		Faktura				Faktura		
Patientdokument									
ö202	Intyg		845				900		
ö206	Utfärdande av recept		110				150		
Material									
ö210	Regenereringsmaterial/benersättningsmaterial		Faktura				Faktura		
Övriga behandlingar									
ö211	Fastsättning av tandsmycke, inklusive tandsmycke		1 050				1 050		
ö212	Borttagning av tandsmycke		890				890		
ö370	Sedering med midazolam, per tillfälle		1 130				1 130		
ö371	Sedering i kombination med lustgas, per tillfälle		390				390		
ö372	Sedering med stesolid, per tillfälle		615				615		
ö409	Patientavgift 100 %, implantatbehandling		Enl kostnadsförslag				Enl kostnadsförslag		
ö410	Estetisk tandvård, plus moms (25%), blekning en eller två käkar, fyllningar, kronor, broar		Enl kostnadsförslag				Enl kostnadsförslag		
ö411	Blekning av tand		3 390				3 390		
ö412	Blekning av tänder, en käke		2 650				2 650		
ö412e	Blekning av tänder, en käke, exklusive blekskena, inklusive kontroll av tdl		750				750		
ö413	Blekning av tänder, båda käkarna		3 595				3 595		
ö413e	Blekning av tänder, båda käkarna, exklusive blekskenor, inklusive kontroll av tdl		1 150				1 150		
ö414	Tandskydd		2 625				2 625		
ö416	Microabrasionsbehandling, per behandlingstillfälle		1 335				1 335		
	Utbyggnad diastema, patientavgift 100% NY ÅTGÄRD						500		
ö898	Myodynamisk underkäksprotes		Faktura				Faktura		
Tidsdebitering - övrig behandling									
h119a	Tidsdebitering övrig behandling, per timme, allmäntandvård		2 520				2 520		
h119s	Tidsdebitering övrig behandling, per timme, specialistandvård		3 120				3 120		
h120	Akuttandvård, kvällar och helger, per påbörjad halvtimme		650				650		
Apné									
a610e	Undersökning för apnéskena, enkel		2 715				2 745		
a610	Undersökning för apnéskena		2 980				3 010		
a611	Apnéskena		8 980				9 070		
a611k	Apnéskena, mono- och biblockskena		11 175				11 285		
a612	Uppföljning av apnéskena		1 495				1 510		
a612e	Efterkontroll av apnéskena, enkel		730				740		
a612k	Efterkontroll av apnéskena, komplicerad		1 360				1 375		
a613	Omgörning av apnéskena		7 935				8 015		
a613k	Omgörning av apnéskena, mono- och biblockskena		9 400				9 495		
a614e	Lagning av apnéskena, enkel NY ÅTGÄRD						1 250		
a614	Lagning av apnéskena		1 775				1 790		
a614k	Lagning av apnéskena, komplicerad		2 350				2 375		
Bettfysiologiska åtgärder									
b628	Akupunktur, komplement		1 235				1 235		
b629	Akupunktur, komplett		7 270				7 270		
b631	Intyg		1 500				1 500		
b631k	Intyg, komplicerad		2 625				2 625		
Käkkirurgi									
k97	Intyg		1 500				1 500		
k97k	Intyg, komplicerad		2 625				2 625		
k210	Regenereringsmaterial/benersättningsmaterial		Faktura				Faktura		
Ortodonti									
o991	Retentionskontroll, normal		600				605		
o991k	Retentionskontroll, komplicerad		1 180				1 190		
o992	Borttappad tandställning		Faktura				Faktura		
o993	Brackets, special		Faktura				Faktura		

Åtgärds kod	Typ av behandling	Ref.pris	FTV pris	Ref.pris specialist	Specialist pris	Ref.pris	FTV pris	Ref.pris specialist	Specialist pris
o994	Retentionsskena barn/skena		705				715		
o994k	Retentionsskena vuxen/skena		1 415				1 430		
o995	Patientavgift 100 %, ortodontisk behandling		Enl kostnads-förslag				Enl kostnads-förslag		
o996	Retainer inkl fastsättning		2 120				2 140		
o998	Fastsättning av lossnad retainer eller avlägsnande av retainer		1 405				1 420		
o998e	Fastsättning av lossnad retainer, enkel		500				505		

Frisktandvård - pris per år									
	Frisktandvård - premiegrupp 1		960				990		
	Frisktandvård - premiegrupp 2		1 370				1 385		
	Frisktandvård - premiegrupp 3		1 950				1 970		
	Frisktandvård - premiegrupp 4		2 610				2 670		
	Frisktandvård - premiegrupp 5		3 350				3 400		
	Frisktandvård - premiegrupp 6		4 210				4 275		
	Frisktandvård - premiegrupp 7		5 330				5 410		
	Frisktandvård - premiegrupp 8		6 395				6 490		
	Frisktandvård - premiegrupp 9		7 460				7 575		
	Frisktandvård - premiegrupp 10		9 440				9 590		

Ett urval av åtgärder för prisjämförelse med andra landsting	Referenspris 2021	Örebro 2021	Medelpris 2020	Örebro 2020	Blekinge 2020	Dalarna 2020	Gotland 2020	Gävleborg 2020	Halland 2020	Jämtland 2020	Jönköping 2020	Kalmar 2020	Kronoberg 2020	Norr-botten 2020	Skåne 2020	Stock-holm 2020	Sörmland 2020	Uppsala 2020	Värmland 2020	Väster-botten 2020	Väster-norrland 2020	Västman-land 2020	Västra Götaland 2020	Östergöt-land 2020
101 Basundersökning, tandäkare	885	960	930	940	980	940	1 063	908	895	865	1 005	1 050	900	900	995	865	861	895	940	865	954	865	950	900
111 Basundersökning, tandhygienist	675	760	694	745	700	750	660	693	695	660	725	680	701	715	660	660	801	660	731	660	678	660	670	680
302 Sjukdoms- eller smärtbehandling	785	845	814	830	855	820	1 070	809	805	770	770	770	817	835	770	815	826	770	799	770	845	770	780	800
342 Behandling av parodontal sjukdom, omf	1 055	1 130	1 066	1 110	1 075	1 100	1 035	1 087	1 045	1 035	1 035	1 025	1 052	1 055	1 200	1 040	913	1 035	1 185	1 035	1 063	1 035	1 015	1 220
401 Tanduttagning	1 055	1 170	1 131	1 150	1 230	1 090	1 432	1 087	1 095	1 035	1 035	1 200	1 101	1 140	1 340	1 195	994	1 110	1 165	1 035	1 107	1 035	1 050	1 115
423 Operation käkbensförankrat implantat	4 720	5 200	5 287	5 200	4 835	4 850	4 725	4 961	5 790	4 725	4 725	5 100	5 580	5 450	4 725	6 870	6 239	4 725	6 487	4 725	6 202	4 725	5 087	5 300
502 Rensning och rotfyllning, två rotkanaler	4 225	4 600	4 324	4 525	4 255	4 500	4 284	4 358	4 365	4 150	4 150	4 200	4 294	4 420	4 150	4 635	4 321	4 270	4 582	4 150	4 541	4 150	4 250	4 250
702 Fyllning av två ytor på framtand/hörntand	990	1 180	1 064	1 180	1 075	1 060	1 122	1 024	1 080	1 043	1 075	1 040	1 025	1 045	975	1 165	1 124	1 050	1 142	975	1 103	975	1 008	1 050
800 Permanent tandstöd krona, en per käke	5 910	6 975	6 652	6 900	6 880	6 600	5 835	6 327	6 250	6 477	6 215	6 255	6 364	6 530	6 875	6 995	7 279	7 150	7 858	7 135	6 418	5 835	6 565	6 950
850 Implantatförankrad krona, en per käke	8 310	9 150	9 290	9 065	8 880	9 350	8 225	8 836	8 890	8 390	9 125	10 180	8 575	10 225	8 225	10 220	10 599	9 225	9 733	11 025	9 694	8 225	8 225	10 175
865 Implantatförankrad bro, uk, fyra impl	31 470	35 540	35 899	35 350	35 620	34 700	32 810	32 844	46 425	34 408	31 280	37 235	36 774	35 410	31 280	45 460	37 933	31 280	38 903	35 280	35 422	31 280	37 875	36 300

Frisktvård - pris per år	Örebro 2021	Medelpris 2020	Örebro 2020	Blekinge 2020	Dalarna 2020	Gotland 2020	Gävleborg 2020	Halland 2020	Jämtland 2020	Jönköping 2020	Kalmar 2020	Kronoberg 2020	Norr-botten 2020	Skåne 2020	Stock-holm 2020	Sörmland 2020	Uppsala 2020	Värmland 2020	Väster-botten 2020	Väster-norrland 2020	Västman-land 2020	Västra Götaland 2020	Östergöt-land 2020	
Frisktvård - Premiegrupp 1	990	972	960	1 200	948	900	1 008	1 020	1 020	957	924	960	1 000	1 023	984	848	948	960	1 000	935	960	960	960	900
Frisktvård - Premiegrupp 2	1 385	1 303	1 370	1 476	1 260	1 104	1 332	1 308	1 272	1 279	1 188	1 248	1 315	1 298	1 296	1 676	1 260	1 320	1 300	1 313	1 284	1 200	1 260	1 260
Frisktvård - Premiegrupp 3	1 970	1 810	1 950	1 944	1 752	1 452	1 824	1 728	1 728	1 664	1 716	1 680	1 755	1 800	1 752	3 012	1 752	1 800	1 750	1 795	1 800	1 560	1 800	1 800
Frisktvård - Premiegrupp 4	2 670	2 418	2 610	2 460	2 328	1 944	2 448	2 316	2 328	2 236	2 364	2 232	2 330	2 385	2 400	3 967	2 328	2 520	2 300	2 391	2 388	2 100	2 400	2 400
Frisktvård - Premiegrupp 5	3 400	3 215	3 350	3 216	3 096	2 604	3 132	3 084	3 048	3 068	3 324	2 976	3 129	3 155	3 240	5 081	3 096	3 300	3 100	3 217	3 192	3 000	3 100	3 100
Frisktvård - Premiegrupp 6	4 275	4 102	4 210	4 080	3 972	3 372	4 428	3 972	3 972	3 870	3 972	3 720	4 047	4 031	4 188	6 366	3 972	4 020	4 010	4 180	4 068	3 852	3 850	3 850
Frisktvård - Premiegrupp 7	5 410	5 225	5 330	5 268	5 088	4 356	5 904	5 172	5 172	4 920	4 776	4 692	5 232	5 239	5 160	7 595	5 088	5 040	5 190	5 420	5 220	4 860	5 000	5 000
Frisktvård - Premiegrupp 8	6 490	6 370	6 395	6 228	6 228	5 436	7 104	6 516	6 288	6 090	5 844	5 748	6 499	6 437	6 036	8 888	6 228	6 120	6 420	6 731	6 384	5 956	6 200	6 200
Frisktvård - Premiegrupp 9	7 575	7 715	7 460	7 500	7 548	6 720	8 964	7 836	7 620	7 690	6 948	6 852	7 726	7 806	7 356	10 131	7 548	7 500	7 620	8 021	7 716	8 052	7 400	7 400
Frisktvård - Premiegrupp 10	9 590	9 361	9 440	8 760	9 120	8 340	11 376	9 636	8 736	9 530	8 760	7 896	8 867	9 531	9 000	12 540	9 120	8 760	8 750	9 198	9 408	10 704	9 100	9 100

16

Kollektivtrafiktaxa år 2021

20RS9309

Tjänsteställe, handläggare
Marknad, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9309

Organ
Regionstyrelsen

Kollektivtrafiktaxa år 2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att för 2021 höja kollektivtrafikens taxa med totalt 3,3 procent av biljettintäkterna vid oförändrad trafik som ska gälla från och med den 15 mars 2021,

att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att för 2021 besluta om hur höjningen ska fördelas mellan samtliga biljetter och relationer samt

att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Sammanfattning

Det sker en kontinuerlig kostnadsutveckling av produktionen för kollektivtrafiken. En betydande del av kostnaderna täcks av biljettintäkter. I förslaget ska kollektivtrafikens taxa höjas med 3,3 procent av biljettintäkterna som träder i kraft den 15 mars 2021. Detta beräknas ge en helårseffekt på totalt 3 procent.

Samhällsbyggnadsnämnden ges också mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor 2021, exempelvis i samband med kampanjer.

Ärendebeskrivning

Höjningen är ett led i att anpassa priserna till den kostnads- och indexutveckling som sker inom av kollektivtrafiken, vilket motsvarar en taxeökning om 3,3 procent. Taxeökningen träder i kraft den 15 mars 2021 vilket innebär att helårseffekten beräknas till totalt 3 procent.

Höjningen ska appliceras på den nya prismodell som beslutades av samhällsbyggnadsnämnden under 2020. I tillägg till nämnda beslutade nya prismodell, kan det komma att ske vissa justeringar som en följd av pandemin. Efter att detta

Tjänsteställe, handläggare
Marknad, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9309

beslut har hanterats av regionfullmäktige kommer samhällsbyggnadsnämnden att besluta hur höjningen kommer att fördelas mellan samtliga biljetter och relationer.

Höjningen beräknas träda i kraft från och med den 15 mars 2021 som sammanfaller med lanseringen av nya områden, priser och biljetter.

Samhällsbyggnadsnämnden får också möjlighet att besluta om tillfälliga taxor och marknadsföringsinsatser. Det gör att resenärer exempelvis kan erbjudas en anpassad taxa eller biljettprodukter i syfte att börja resa med kollektivtrafiken igen efter pandemin.

Beredning

Ärendet har behandlats i samhällsbyggnadsnämnd den 23 september 2020 och i regionstyrelsens arbetsutskott den 15 oktober 2020.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att för 2021 höja kollektivtrafikens taxa med totalt 3,3 procent av biljettintäkterna vid oförändrad trafik som ska gälla från och med den 15 mars 2021, att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att för 2021 besluta om hur höjningen ska fördelas mellan samtliga biljetter och relationer samt att ge samhällsbyggnadsnämnden mandat att fatta beslut om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

En prishöjning på 3,3 procent följer i hög grad övrig kostnadsutveckling i samhället, varvid det endast i liten omfattning bedöms komma påverka resandet. Beslut om en generell höjning bedöms därför inte ha någon betydelse på transporterens miljö- och klimatpåverkan. Beslutet bedöms därmed också ha små konsekvenser för barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Generellt är priselasticiteten låg inom länets kollektivtrafik, vilket medför att höjningen genererar ökade intäkter och endast i liten omfattning påverkar benägenheten att resa med kollektivtrafiken.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.

Tjänsteställe, handläggare
Marknad, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9309

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:
Regionstyrelsen

17

Utvärdering av Region Örebro läns arbete under pandemin

20RS10280

Tjänsteställe, handläggare
Niklas Tiedermann

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10280

Organ
Regionstyrelsen

Utvärdering av Region Örebro läns arbete under pandemin

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att ge regiondirektören i uppdrag att genomföra en utvärdering av Region Örebro läns arbete under pandemin i enlighet med vad som framgår av detta ärende.

Sammanfattning

Region Örebro län ansvarar för hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik, infrastruktur, kultur, näringslivsutveckling och flera andra områden som är viktiga för regionens utveckling. Under pandemin har Regionens förmåga att ta detta ansvar satts på prov. Regionen har och har haft som ambition att fortlöpande anpassa sin verksamhet efter vad som har krävts vartefter pandemin har fortskridit, och att i vart fall alltid kunna bedriva den del av verksamheten som kan betecknas som samhällskritisk. Ambitionen har varit att fördela och koncentrera Regionens resurser så att detta har kunna ske.

Även om det inte på något sätt kan sägas att pandemin är över, finns det anledning att mot bakgrund av nuvarande läge och kunskap utvärdera det arbete som har utförts under pandemin i syfte att dra lärdom av det som har skett.

Utvärderingen bör huvudsakligen inriktas på ett antal huvudområden. Till dessa bör räknas styrning och ledning, hälso- och sjukvård inklusive smittskydd och vårdhygien, samverkan med andra (kommuner, regioner och andra organisationer) samt hur övriga verksamheter inom Region Örebro län har kunnat genomföra sina huvudsakliga uppgifter under pandemin.

Inom ramen för dessa områden ska nödvändigt stöd i form av materialförsörjning, IT, lokaler, lokalvård, måltider, transporter, tolkning och annan service ingå, i den mån det

Tjänsteställe, handläggare
Niklas Tiedermann

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS10280

är relevant för att kunna utvärdera de angivna områdena. Även kommunikations- och HR-aspekter liksom arbetsmiljöfrågor ska beaktas som del av de nämnda områdena.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet har inga konsekvenser ur dessa perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Utvärderingen kan komma att medföra kostnader i form av ersättning till den eller de personer eller företag som kan komma att göra utvärderingen.

Beslutsunderlag

Föredragnings-PM regionstyrelsen 2020-10-20

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

(Ange vem/vilka beslutet ska skickas till)

18

Revidering av reglemente för
Region Örebro läns revisorer

20RS8776

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS8776

Organ
Regionstyrelsen

Revidering av reglemente för Region Örebro läns revisorer

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna förslag till revidering av reglemente för Region Örebro läns revisorer, samt

att reglementet ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Sammanfattning

Regionens revisorer har överlämnat förslag till revidering av reglementet för Region Örebro läns revisorer.

Förslag till revidering omfattar bland annat konsekvenser av förändringar i kommunallagen.

Beredning

Regionens revisorer har vid sitt sammanträde den 18 augusti 2020 behandlat ärendet.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet medför inga konsekvenser för ovanstående perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS8776

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20
Reviderat reglemente för regionens revisorer
Minnesanteckningar 2020-08-18

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

Till Regionfullmäktige Örebro län

Förslag till reviderat revisionsreglemente för region Örebro läns revisorer.

Revisionen har tagit del av lagändringar och de förslag till skrivning som Sveriges Kommuner och Regioner tagit fram och utifrån detta arbetat fram förslag på nytt revisionsreglemente att gälla för region Örebro län från och med 1 januari 2021.

Revisionen behandlade förslaget till nytt revisionsreglemente på sammanträde 2020-08-18 och beslutade att överlämna förslaget på nytt revisionsreglemente till regionfullmäktige.

På uppdrag från revisionen

Annica Blomgren

Förtroendevald revisor

Dessa bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2021 och gäller tills vidare.

Reviderat Reglemente för Region Örebro läns revisorer

Inledning

Fullmäktige får enligt 12 kap 18 § kommunallagen meddela närmare föreskrifter om revisionen. Det sker i allmänhet genom att fullmäktige antar ett revisionsreglemente.

Ett reglemente kompletterar lagstiftningens reglering med lokala föreskrifter om revisionens organisation, sammankomster, förvaltning mm. Reglementet kan dock inte reglera eller styra själva inriktningen på granskningsarbetet.

Revisorernas roll

§ 1

Revisorerna och lekmannarevisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende åt verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer och uppnår fullmäktiges beslut om mål, att detta sker inom givna ekonomiska ramar och andra förutsättningar samt med en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i regionens företag, genom de lekmannarevisorer och revisorer som fullmäktige utser i företag.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till fullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av sin granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om de tillstyrker att ansvarsfrihet ska beviljas eller nekas. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmannarevisorer och revisorer i företagen – med granskningsrapporter och revisionsberättelser.

Formell reglering

§ 2

För revisionsverksamheten gäller bestämmelser i lag, god revisionssed, detta reglemente samt utfärdade ägardirektiv för regionens företag.

Den kommunala revisionen regleras i kommunallagen, främst kapitel 12. Lekmannarevisionen regleras i aktiebolagslagen, kapitel 10. Regler för revision finns också i lagstiftning för andra företagsformer t ex stiftelser.

Förbundsordningen i kommunalförbund och regionförbund ger den grundläggande förutsättningar i det aktuella förbundet.

När revisorerna beslutar om sin förvaltning och om jäv gäller i tillämpliga delar också regelverket för beslutsfattande mm i kommunallagen och regionens nämndreglemente.

§ 3

God revisions sed i kommunal verksamhet är de föredömliga och goda principer, förhållningssätt och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna när kommunal revision utförs. God revisions sed i kommunal verksamhet utgår från den kommunala sektorns förhållanden. Revisionsarbetet i regionen ska bedrivas med utgångspunkt från den goda sed som senast är uttolkad och uttryckt i skriften ”God revisions sed i kommunal verksamhet” (Sveriges Kommuner och Regioner).

Revisorernas antal och organisation

§ 4

Regionen har nio revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige för en mandatperiod. Om en revisor avgår eller uppdraget på något annat sätt upphör under mandatperioden förrättar fullmäktige fyllnadsval så snart som möjligt.

Den som är vald till ledamot eller ersättare i fullmäktige är inte valbar som revisor.

En revisor är inte valbar till uppdrag som ledamot eller ersättare i nämnd, fullmäktigeberedning eller regionens bolag.

§ 5

För att främja ett fullt samordnat revisionsarbete väljer fullmäktige ur kretsen av regionens revisorer till lekmannarevisorer i aktiebolag samt revisorer i regionens stiftelser.

§ 6

Revisorerna arbetar samfällt med hela granskningsuppdraget.

§ 7

Fullmäktige väljer för den tid som fullmäktige bestämmer en ordförande och två vice ordförande. Rollen är att vara sammankallande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden.

§ 8

Fullmäktige väljer revisorerna för en mandatperiod. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelse. Det första året i mandatperioden inleds därför med dubbla grupper revisorer.

Revisorernas uppdrag och uppgifter

§ 9

Revisorernas uppdrag är ytterst att pröva ansvarstagandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan.

Revisorerna skall bedriva en oberoende och objektiv granskning av all verksamhet årligen i den omfattning som följer av god revisions sed. Prioritering och urval av granskningar ska ske utifrån en bedömning av risk och väsentlighet. Granskningarna syftar till att få underlag till den slutliga prövning av ansvarstagande, som revisorerna ska lämna till fullmäktige i form av ett särskilt utlåtande över revisionsberättelsen.

Revisorerna skall pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna har en särställning som opartiska och har självständiga och oberoende uppdrag. Varje enskild revisor skall fullgöra sitt uppdrag självständigt och med hög integritet.

§ 10

I ärenden som avser och berör revisionen har revisorerna rätt att yttra sig.

§ 11

Region Örebro läns revisorer föreslår, efter upphandling, fullmäktige att föreslå auktoriserade och godkända revisorer till regionens företag.

Revisorernas ekonomi och förvaltning

§ 12

För beredning av revisorernas och lekmannarevisorernas budget med tillhörande planer skall regionfullmäktiges presidium tillsammans med revisorernas presidium utgöra en särskild oberoende beredning. Revisorerna skall i sin framställan till regionfullmäktige beträffande revisionsanslaget beakta att revisionsarbetet skall bedrivas i omfattning som följer av 4 §.

§ 13

Fullmäktige beslutar om budget för lekmannarevisionen och av fullmäktige utsedda revisorer i stiftelser. Kostnaderna belastar respektive företag.

§ 14

För att besluta i ärenden om sin förvaltning och om jäv sammanträder revisorerna enligt de regler som gäller för en kommunal nämnd.

Revisorernas sakkunniga biträden

§ 15

Revisorerna och lekmannarevisorerna anlitar själva sakkunniga till sin granskning i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed. Vid upphandling tillämpas Region Örebro läns upphandlingsregler. Revisorerna och lekmannarevisorerna beslutar själva om upphandling.

§ 16

Bestämmelserna i kommunallagen, aktiebolagslagen och stiftelselagen om revisorernas rätt till upplysningar gäller också de sakkunniga som biträder revisorerna och lekmannarevisorerna.

Revisorernas arbetsformer

§ 17

Ordförande kallar revisorerna till sammankomster i granskningsarbete och till sammanträden i ärenden om sin förvaltning och om jäv. Ordförande får kalla även sakkunniga och andra experter samt förtroendevalda i fullmäktigeberedningar och nämnder till dessa sammankomster.

§ 18

Minnesanteckningar ska föras vid revisorernas sammankomster i granskningsarbetet. Ordförande ansvarar för att anteckningar upprättas.

§ 19

De beslut som revisorerna fattar om sin förvaltning och om jäv ska tas upp i protokoll. Ordförande ansvarar för att protokoll upprättas.

§ 20

En skrivelse (eller motsvarande) i revisorernas namn i granskningsarbetet fodrar att alla revisorer är eniga om innehållet. Skrivelsen ska undertecknas av ordförande och av ytterligare en person som revisorerna utser.

Revisorernas rapportering

§ 21

Revisorena redovisar löpande resultatet av sin granskning till fullmäktiges presidium. De sakkunnigas rapporter samt rapporter och bedömningar från revisorerna tillställs fullmäktiges presidium så snart en granskning är avslutad. Fullmäktiges presidium svarar för vidare spridning till fullmäktiges alla ledamöter.

Detta uppfyller kravet i kommunallagen på att de sakkunnigas rapport ska bifogas revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen förtecknas de rapporter som förmedlats till fullmäktige och som formellt hör till revisionsberättelsen.

§ 22

Revisionsberättelsen skall lämnas till regionfullmäktige senast två (2) veckor före det sammanträde vid vilket fullmäktige behandlar årsredovisningen.

Till revisionsberättelsen fogas en sammanfattande redogörelse för resultatet av revisorernas granskning.

Om revisorerna anser att förhållanden föreligger som kan föranleda anmärkning bör revisorerna, innan anmärkningen tas in i revisionsberättelsen, bereda den som anmärkningen kan avse tillfälle att avge yttrande.

Om en anmärkning framställs, skall anledningen till denna anges i revisionsberättelsen.

I anslutning till revisionsberättelsen skall revisorerna avlämna verksamhetsberättelse innehållande bland annat uppföljning av verksamhetsplan och budget.

§ 23

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter ska lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

§ 24

Revisorernas utlåtande om delårsrapport ska lämnas till styrelsen senast oktober varje år.

Revisorerna och fullmäktige

§ 25

Revisorerna skall genom sitt presidium upprätthålla regelbunden kontakt med regionfullmäktige genom dess presidium.

Revisorerna har rätt att närvara vid fullmäktiges möten för att på fullmäktiges eller revisorernas initiativ informera om revisionen samt svara på frågor.

§ 26

Revisorerna kan initiera ärenden i fullmäktige i anledning av sin granskning och om sin förvaltning, när de bedömer att så behövs. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt efter att beredning skett.

Revisorerna kan initiera ärenden i nämnder och styrelser i anledning av sin granskning, när de bedömer att så behövs. Nämndens ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling så snart som möjligt.

Revisorerna rapporterar till ansvarig nämnd om de i sin granskning funnit att misstanke om att brott av förmögenhetsrättslig karaktär förövats eller om allmän förvaltningsdomstols avgörande åsidosatts. Om berörd nämnd ej vidtagit tillfredsställande åtgärder med anledning därav rapporterar revisorerna till fullmäktige. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling så snart som möjligt efter att beredning har skett.

Revisorerna arkiv

§ 27

För vården av revisorernas arkiv gäller bestämmelserna i arkivlagen och av fullmäktige fastställt reglemente.

Revisionen

Minnesanteckningar förda vid sammanträde den 18 augusti 2020,
Katrinelunds Gästgiveri och Sjöskog, Örebro

Närvarande	Revisorer: Sara Dickson, ordförande Anders Larsson Gunilla Carlsson Annica Blomgren Lena Jansson Sven Landh Kerstin Nilsson Larz Lundberg (förhinder) Nils Gunnarsson Dessutom deltog: Rebecka Hansson, PwC
Mötet inleds	§ 13 Ordförande Sara Dickson hälsar välkommen och öppnar mötet.
Dagordning	§ 14 Föreliggande dagordning godkändes med tillägg om beslut om projektplan granskning av delårsrapport under punkten övrigt.
Justering	§ 15 Att jämte ordföranden justera noteringar och protokoll utsågs Lena Jansson med ersättare Sven Landh.
Minnesanteckningar	§ 16 Minnesanteckningar för den 3 juni godkändes.
Revisionens reglemente	§ 17 Förslag till reglemente har varit utsänt tidigare. Inga ytterligare synpunkter finns. Revisorerna beslutar: <u>att</u> reviderat reglemente och skickas till fullmäktige för beslut.

Revisionen

Minnesanteckningar förda vid sammanträde den 18 augusti 2020,
Katrinelunds Gästgiveri och Sjökrog, Örebro

	Annica Blomgren ansvarar för att skickar in till regionkansliet.
--	--

19

Digitaliseringsstrategi Örebro län 2021-2026

20RS2109

Digitaliseringsstrategi Örebro län 2021-2026

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna förslaget till Digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026.

Sammanfattning

Godkännande av förslaget till ny digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026. Remissversionen har under våren varit ute på remiss i alla samverkande organisationer varefter ett slutgiltigt förslag tagits fram. Digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026 ersätter den nuvarande Regionala digitala agenda och gäller från den 1 januari 2021.

Den nuvarande Regionala digitala agendan antogs i juni 2014 av Länsstyrelsen, dåvarande Regionförbundet och Örebro läns landsting. I augusti 2019 gav programstyrgruppen för Regional digital agenda en projektgrupp i uppdrag att i stället för att revidera den digitala agendan ta fram ett förslag till ny digitaliseringsstrategi för Örebro län; detta med bakgrund av att det 2017 kom en Nationell digitaliseringsstrategi. Arbetet har pågått under hösten 2019 och projektgruppen består av representanter från alla samverkande organisationer: länets kommuner, Örebro universitet, Länsstyrelsen och Region Örebro län.

Under perioden 10 mars till 16 juni 2020 var förslaget till ny digitaliseringsstrategi ute på remiss i alla samverkande organisationer och ett nytt förslag skapades för fortsatta politiska beslut. För Region Örebro län behandlades remissversionen på regionstyrelsen den 9 juni. Den slutgiltiga versionen presenterades för programstyrgruppen i augusti 2020 och därefter påbörjades beslutsprocessen inom regionen med planerat antagande i regionfullmäktige 12 november 2020. Övriga samverkande aktörer föreslås teckna en avsiktsförklaring om att arbeta utifrån digitaliseringsstrategins intentioner. Den nya strategin ersätter den nuvarande digitala agendan och börjar gälla 1 januari 2021.

Tjänsteställe, handläggare
Staben digitalisering, Sandra Spjut

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS2109

Beredning

Regionstyrelsen har vid sitt sammanträde den 9 juni 2020 behandlat Remissversion Digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026.

Bedömning

Baserat på erfarenheter från nuvarande digitala agenda ses det som positivt att digitaliseringsstrategins mål ligger på en mer övergripande nivå och att konkretiseringen av aktiviteter sker i ett nästa steg i framtagandet av handlingsplan. I en föränderlig värld är det viktigt att vara följsam och ha utrymme för att kunna göra snabba omprioriteringar utifrån förändrade förutsättningar i samhället. Detta är möjligt i arbetet med digitaliseringsstrategin då handlingsplanen följs upp årligen och revideras utifrån nya och förändrade behov. På så sätt möjliggörs omprioriteringar i aktiviteter och insatser vilket i sin tur skapar en mer agil och anpassningsbar uppdragsorganisation.

För att åstadkomma ett gemensamt ägarskap kring digitaliseringsfrågorna i länet behöver vi utifrån de olika strategiska inriktningarna fokusera på det som ger störst mervärde för hela länet att samverka kring. Några exempel på sådana områden kan vara kompetensutveckling och förändringsledning som handlar om förändrade arbetssätt och även samverka kring standardiseringsarbete, öppna data och legala utmaningar.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Den övergripande visionen för digitaliseringsstrategin är ett hållbart digitaliserat Örebro län varför alla dessa tre perspektiv finns med i arbetet. Omställningen till ett hållbart digitaliserat samhälle är en förutsättning för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Använd på rätt sätt kan digitalisering vara en möjliggörare för att skapa ett hållbart samhälle inte enbart ur ett miljöperspektiv utan även ur ett barn- och jämställdhetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Med bakgrund av de stora demografiska utmaningar offentlig sektor står inför och att vi måste ställa om för att kunna tillhandahålla likvärdig service till våra invånare med mindre resurser, kan digitalisering ses som ett verktyg för att åstadkomma stora effektiviseringar och kostnadsbesparingar. Här kan ökad samverkan kring digitaliseringsfrågor inom länet med hjälp av digitaliseringsstrategin vara en möjliggörare för att åstadkomma detta.

Tjänsteställe, handläggare
Staben digitalisering, Sandra Spjut

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS2109

För att Region Örebro län fortsatt ska kunna ansvara för koordinering och samordning av genomförande och aktiviteter kopplat till handlingsplanen, behöver nuvarande projektledarroll övergå till en permanent tjänst som programledare.

Uppföljning

Det kommer ske löpande rapportering till utsedd programstyrgrupp och årlig uppföljning av den handlingsplan som tas fram

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.

Förslag Digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021-2026

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

Digitaliseringsstrategi för Örebro län

2021-2026

Version: 1

Slutgiltig version

Slutgiltig version

Digitaliseringsstrategi för Örebro län
2021-2026

Sandra Spjuth

2020-09-09

Innehåll

1.	Örebro läns nuläge – möjligheter och utmaningar	5
2.	Bakgrund och uppdrag	6
2.1	Organisation strategins framtagande	7
2.1.2	Så här är strategin uppbyggd	7
2.1.3	Viktiga utgångspunkter	8
3.	Fokusområden	9
3.1	Digital Infrastruktur	9
3.2	Digital kompetens	10
3.3	Digital trygghet	11
3.4	Digital innovation	12
3.5	Digital ledning	13
4.	Från ord till handling	14
4.1	Genomförande, förankring och implementering	14
4.2	Uppföljning	14
5.	Ordlista	15
6.	Referenser	17

Slutgiltig Version

Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter!

Ett hållbart digitaliserat Örebro län

Sveriges regering har antagit en digitaliseringsstrategi för att driva på den digitala utvecklingen och strategins övergripande mål är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Omställningen till ett hållbart digitaliserat samhälle med en väl fungerande digital infrastruktur är en förutsättning för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar.

Det finns ett högt förändringstryck på det offentliga och privata Sverige där digitalisering påverkar all verksamhet och alla sektorer i samhället. Den tekniska utvecklingen går fort och kommer troligtvis att gå ännu snabbare i framtiden. Idag förväntar sig både invånare och företag en effektiv digital kontakt med myndigheter och organisationer och att de ska erbjuda smarta digitala lösningar för olika händelser i livet. Enligt digitalt först¹ ska digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med dem som bor i Sverige, med organisationer och med företag.

I Örebro län ser vi samverkan med tydliga mål som en framgångsfaktor och som en möjliggörare för att nå visionen om ett hållbart digitaliserat Örebro län. Vi vill vara en ledande region där vi drar nytta av digitaliseringens kraft för att skapa ett effektivt och innovativt samhälle och bidra till att Sverige blir bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Genom att satsa på kompetensutveckling, trygga system, tydligt ledarskap, innovativa lösningar och robust infrastruktur kan vi åstadkomma den förflyttningen.

Syftet med en digitaliseringsstrategi

Syftet med att skapa en digitaliseringsstrategi för Örebro län är att fastslå inriktning och ambition för digitaliseringsarbetet inom Örebro län och tydliggöra hur vi tillsammans kan använda digitaliseringen som strategiskt verktyg för att vara en del i och driva samhällsutvecklingen, erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet. Den ska hjälpa till att överbrygga de hinder som kan finnas i digitaliseringsarbetet och vara ett stöd för de samverkande parterna i att skapa ett bättre liv för länets invånare och öka näringslivets konkurrenskraft.

¹ För mer information: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/nu-digitaliserar-vi-det-offentliga-sverige/>

1. Örebro läns nuläge – möjligheter och utmaningar

Digitaliseringen är tillsammans med globalisering och urbanisering starka förändringskrafter som vi måste förhålla oss till och de kan alla skapa både möjligheter och utmaningar för vårt läns utveckling. Vissa förändringar i samhället kan vi inte påverka men med hjälp av samverkan och digitaliseringsstrategin har vi stora möjligheter att påverka Örebro läns utveckling i en positiv inriktning och tillsammans skapa ett bättre liv för alla som bor och verkar i länet.

Näringslivet i länet liksom i övriga landet är mitt uppe i en stor omvandling och förmågan till innovation och förnyelse i privat och offentlig verksamhet är nödvändig för att hantera utmaningarna. En väl fungerande digital infrastruktur är central för hela länets utveckling och ger grundförutsättningar för att driva företag inom hela regionen och stärka konkurrenskraften.

Trenden i Örebro län (liksom i hela landet) är att städerna växer och befolkningen i flera mindre tätorter minskar och digitaliseringen kan medverka till att utveckla mindre orter och landsbygd och på så sätt få hela länet att blomstra. Befolkningen i länet blir äldre vilket kommer ställa nya krav på vård och omsorg. Kompetensförsörjning tillsammans med minskade skatteintäkter är en stor utmaning inom hela välfärdssektorn. En annan utmaning för länet är klimatförändringarna och för att nå våra uppsatta miljömål krävs en stor omställning där digitalisering kan vara en möjliggörare².

Örebro län har många förutsättningar att bli en ledande region när det gäller att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Länets geografiska läge i Mellansverige gör att vi har goda förutsättningar för arbetspendling vilket kan locka både människor och företag att etablera sig här. Med hjälp av digitaliseringen och bra kommunikationer kan människor bosätta sig i hela Örebro län och arbeta på distans vilket också framkallar mer flexibla och individualiserade arbets- och levnadsvillkor.

I Örebro län finns både ett universitet och ett universitetssjukhus och USÖ har länge legat i framkant när det gäller modern sjukvård av högsta kvalitet och kan i dag erbjuda en vård som tillhör landets främsta. Örebro universitet har mer än 15000 studenter och rankas bland de 400 främsta i världen enligt Times Higher Education 2020 och har en stark forskning inom medicin, psykologi, miljövetenskap och

² Regional utvecklingsstrategi 2018-2030 sid 15-17

datavetenskap³. Örebro universitet är framstående inom forskning kring artificiell intelligens (AI) och nyligen invigdes AI Impact Lab som ingår i den nationella innovationssatsningen AI Innovation of Sweden.

Digitaliseringen innebär stora möjligheter för länets näringsliv, vars industri till stor del är traditionell och kan utvecklas mot en ny strukturell inriktning, stärkt av kunskapsutveckling både inom företagen i sig och till exempel genom Örebro universitet där den nya civilingenjörsutbildningen inom datavetenskap nu finns etablerad. Digital teknik kan bidra till att länets företag kan förbättra sin produktivitet, nå nya marknader, sänka kostnader, förändra affärsprocesser, skapa nya affärsverksamheter och nya arbetstillfällen. Digitala lösningar är också ofta förknippade med minskad miljöpåverkan.

Under våren 2020 har Corona pandemin och den medföljande krisen i hela samhället satt fokus på vikten av beredskap i kristider och visat på betydelsen av en fungerande digital infrastruktur för att kunna lösa de utmaningar vi står inför. Det har skett en stor omställning i alla samhällssektorer och allt fler arbetar hemifrån, möten hålls digitalt i stället för fysiskt och resor ställs in. Alla dessa förändringar är beroende av en fungerande digital infrastruktur och skapar ett behov av nya arbetssätt och innovativa lösningar.

1.1 Vad betyder digitalisering för oss i Örebro län?

Digitalisering är inte ett mål i sig utan handlar om verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt. Rätt använd kan digitaliseringen vara ett kraftfullt verktyg i all verksamhetsutveckling och för oss samverkande parter handlar digitalisering om att vara en del av samhällsutvecklingen och skapa en mer effektiv och innovativ välfärd. Det handlar om att utifrån ett tydligt invånarperspektiv erbjuda digitala lösningar och skapa ett smart samhälle med hjälp av digitalisering. Utvecklingen i samhället går fort och det är en stor utmaning att arbeta dels med ett långsiktigt perspektiv och samtidigt ha utrymme för nya innovationer och arbetssätt. Med digitaliseringsstrategin vill vi ta en aktiv roll i förändringsprocessen och styra digitaliseringen i stället för att styras av den.

2. Bakgrund och uppdrag

Länsstyrelsen i Örebro län, Örebro universitet, länets kommuner, dåvarande Regionförbundet och Örebro läns landsting tog 2014 i samverkan fram en regional digital agenda som fungerat som ett stöd i arbetet med att skapa en jämställd, attraktiv och stark region med hjälp av modern digital teknik. Den regionala digitala agendan

³ <https://oru.se/om-universitetet/>

omfattar sju strategiska områden; bland andra bredband, skola och e-hälsa. I arbetet med agendan har det identifierats ett fortsatt behov av samverkan kring dessa frågor varför vi nu tar steget vidare till en strategi för digitalisering i Örebro län.

Sedan 2016 har Region Örebro län det samordnande ansvaret och leder arbetet med att ersätta den nuvarande regionala digitala agendan med en digitaliseringsstrategi för Örebro län tillsammans med de samverkande organisationerna: länets kommuner, Länsstyrelsen i Örebro län, Örebro universitet och Region Örebro län.

2.1 Organisation strategins framtagande

Arbetet med att ta fram en ny digitaliseringsstrategi har skett på uppdrag av styrgruppen för den regionala digitala agendan och har samordnats av den regionala digitaliseringskoordinatören som på uppdrag av Tillväxtverket ska främja och tillvarata digitaliseringen i det regionala tillväxtarbetet. Styrgruppen består av representanter från de samverkande organisationerna och leds av Regiondirektören.

Framtagandet av digitaliseringsstrategin har skett i en projektgrupp under ledning av digitaliseringskoordinatören med representanter från alla samverkande organisationer. I arbetet har hänsyn tagits till nationella styrande dokument som knyter an till strategin som till exempel Agenda 2030, Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet, Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi och Nationell upphandlingsstrategi. Digitaliseringsstrategin kopplar även an till flera regionala strategier och handlingsplaner som är relevanta, framförallt Regional handlingsplan för bredband och Innovationsstrategi Örebroregionen.

Underlaget till strategin har tagits fram under hösten 2019 via workshops, fokusgruppsamtal och dialogmöten med de samverkande organisationerna. Under våren 2020 har strategin varit ute på remiss i alla samverkande organisationer inför beslutsprocess och slutligt antagande under vintern 2020.

2.1.2 Så här är strategin uppbyggd

Digitaliseringsstrategi för Örebro län bygger på den nationella digitaliseringsstrategin och fokuserar på de fem delmål som finns där: kompetens, trygghet, innovation, ledning och infrastruktur. Vi har valt att kalla delmålen för fokusområden med strategiska inriktningar. Utifrån de regionala förutsättningar som råder i Örebro län fokuserar vi inom varje strategisk inriktning på ett antal taktiska punkter som vi tror kan bidra till en positiv samhällsutveckling i vårt län. Strategin fokuserar på de övergripande strategiska inriktningarna; vad som ska uppnås och varför det ska uppnås samt de taktiska inriktningarna; vad vi ska göra. Nästa steg är att ta fram handlingsplaner där vi konkretiserar våra prioriteringar och fortsatta genomförande; det vill säga hur vi ska göra.

Digitaliseringsstrategin för Örebro län är ett samverkansdokument med ovan nämnda ingående parter och det är de samverkande parterna som åsyftas i dokumentet när ordet vi används.

2.1.3 Viktiga utgångspunkter

Digitaliseringsstrategin för Örebro län är en understrategi till den regionala utvecklingsstrategin och knyter an till de tre övergripande målen där: stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet.

Digitaliseringsstrategin fokuserar på hur digitalisering kan vara en möjliggörare för att uppnå dessa mål.

Viktigt att beakta är de genomsyrande perspektiv som finns i den regionala utvecklingsstrategin: jämställdhet, barn och unga, integration samt internationella samarbeten. Dessa perspektiv ska integreras i genomförandet av digitaliseringsstrategin och handlingsplanerna. Jämställdhet är en förutsättning för god utveckling och bidrar till ekonomisk tillväxt. Barnkonventionen blev svensk lag 1 januari 2020 och barnets rättigheter måste hela tiden vara i fokus i vårt arbete. Att alla människor ska känna sig som en del av samhället oavsett var man är född eller vilken bakgrund man har är en utgångspunkt i det regionala utvecklingsarbetet⁴. Det är också viktigt att vi bevakar, utforskar och tillvaratar de möjligheter till internationellt samarbete och extern finansiering som återfinns på den europeiska nivån i framförallt programmet Digitala Europa men även i andra sektorsprogram som Erasmus+ etc. Även samverkan och hållbarhet ska genomsyra hela strategin och är viktiga utgångspunkter.

I arbetet med digitaliseringsstrategin är det även viktigt att beakta och koppla an till det arbete som sker nationellt för att samverka med och dra nytta av andra kommuners och regioners arbete. Här ser vi Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Inera⁵ som naturliga samarbetspartners och viktiga styrande dokument är Strategi för utveckling i en digital tid, Handlingsplan för digitalisering av skolväsendet och Vision eHälsa 2025.

⁴ Regional utvecklingsstrategi 2018-2030 sid 14

⁵ Inera är ett aktiebolag som ägs av regioner, kommuner och SKR Företag. Uppdraget är att skapa förutsättningar för att digitalisera välfärden, genom att förse ägarna med gemensam digital infrastruktur och arkitektur. (<https://www.inera.se/om-inera/ineras-uppdrag/>)

3. Fokusområden

Fokus för digitaliseringsstrategin för Örebro län är de fem delmål som finns specificerade i den nationella digitaliseringsstrategin och som här benämns fokusområden. Det är de som kommer vara utgångspunkten för det fortsatta arbetet ute i de samverkande organisationerna. Fokusområdena överlappar och är beroende av varandra och inget område står för sig självt. För att uppnå digital kompetens krävs både trygghet, tydligt ledarskap och robust infrastruktur. Utan tydligt ledarskap främjas inte innovation och så vidare.

3.1 Digital Infrastruktur

Hela Örebro län ska ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering

Den nationella digitaliseringsstrategin slår fast att infrastruktur är en förutsättning för ett modernt samhällsbygge och att digitalisering är beroende av fungerande infrastruktur. Infrastruktur innefattar både hård infrastruktur (det som transporterar data) och mjuk infrastruktur (det som gör att data kan utbytas). Tillgång till bredbandsinfrastruktur ger möjlighet att ta del av samhällstjänster, driva företag och bidrar även till social sammanhållning⁶.

Tillgången till digital infrastruktur är en förutsättning för att digitalisering av offentlig sektor ska ske och för att vi ska kunna lösa de samhällsutmaningar som finns. Här ser vi att det krävs samverkan kring dessa frågor för att kunna ge likvärdig service till alla våra invånare oavsett var i länet de bor. Samverkan gör det också möjligt att dela och göra information tillgänglig på ett säkert sätt vilket underlättar arbetet inom offentlig sektor.

För att uppnå målet att hela Örebro län har tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering fokuserar vi på ett antal strategiska inriktningar:

Strategiska inriktningar:

Förbättrad tillgång till hård infrastruktur

att hela länet snarast ska ha tillgång till snabbt bredband,
att hitta effektiva lösningar för invånarna utanför städerna
samverkan mellan olika aktörer för att driva på bredbandsutbyggnaden
höja tempot i utbyggnaden av infrastrukturen

Utveckling av mjuk infrastruktur

gemensamma standarder, system och begreppsmodeller

⁶ För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, sid 34

att säkra interoperabilitet, att data ska kunna flöda effektivt mellan olika system och tjänster
att den interna infrastrukturen fungerar det vill säga det finns rätt verktyg, teknik och support för medarbetarna

3.2 Digital kompetens

I Örebro län ska alla kunna använda och utveckla sin digitala kompetens

Digital kompetens innebär att alla i Örebro län ska kunna delta i och vara förtrodda med den digitala utvecklingen utifrån sina egna förutsättningar. Sverige har alltid legat i framkant när det gäller digital utveckling och kompetensnivå hos invånarna, men den tekniska utvecklingen går snabbt och behovet av digital kompetensutveckling är fortsatt stor.

Den nationella digitaliseringsstrategin lyfter fram betydelsen av att alla människor, oavsett social bakgrund, ålder och funktionsförmåga ska ha förmåga och möjlighet att delta i och bidra till det digitala samhället. Alla ska erbjudas förutsättningar att delta på ett likvärdigt sätt i samhället och ta del av digital information och tjänster från det offentliga⁷.

Enligt statistik från *Svenskarna och Internet 2019* minskar det digitala utanförskapet i vårt samhälle men det är fortfarande drygt en miljon svenskar som inte använder Internet dagligen och ungefär en halv miljon som inte använder det alls. För att vi ska kunna ställa om till ett digitalt samhälle behöver alla invånare ha förmågan och förutsättningar att använda digitaliseringens möjligheter varför arbetet med att minska det digitala utanförskapet och höja den digitala kompetensen är centralt.

För att uppnå målet att alla i Örebro län ska kunna använda och utveckla sin digitala kompetens fokuserar vi på ett antal strategiska inriktningar:

Strategiska inriktningar:

Förmåga och möjlighet att bidra till och delta i det digitala samhället

medie- och informationskunnighet, källkritik

digital folkbildning och folkbibliotekens förmedlande roll

skapa långsiktig och hållbar infrastruktur för arbetet med digital delaktighet

Modernisering av utbildningssystemet och Matchning av kompetens

att innehållet i högre utbildning svarar mot arbetsmarknadens behov av kompetens

dialog mellan utbildningssystemet och arbetsmarknaden

Digital kompetens i offentlig verksamhet

digital kompetens och mognad hos medarbetare och beslutsfattare

⁷ För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, sid 13

3.3 Digital trygghet

I Örebro län ska det finnas de bästa förutsättningarna för att alla på ett säkert sätt ska ta del av, ta ansvar för samt ha tillit till det digitala samhället

Digital trygghet handlar om att invånare och organisationer ska kunna lita på att samhället kan hantera de risker som finns i en digital tid och att alla kan känna sig trygga i användandet av olika digitala tjänster. Det kräver användarvänliga och säkra digitala system som skyddar den data som samlas in och samtidigt värnar den personliga integriteten.

Den nationella digitaliseringsstrategin påtalar att både privata och offentliga verksamheter behöver stärka kompetensen inom informations- och cybersäkerhet men det krävs också en grundläggande förståelse hos alla aktörer för vilka risker som finns i det digitala samhället i ett vidare perspektiv⁸. Den nationella digitaliseringsstrategin pekar också på att det är angeläget att det digitala samhället genomsyras av ett demokratiskt synsätt och att alla känner en grundtrygghet i samhällsutvecklingen⁹. Det har skapats helt nya möjligheter för det demokratiska och offentliga samtalet vilket är positivt men det finns också en baksida med ökat hat och hot på nätet och falska nyheter. Här finns ett viktigt arbete att göra när det gäller att skapa ett tryggt digitalt samhälle.

För att uppnå målet att det ska finnas de bästa förutsättningarna för att alla i Örebro län på ett säkert sätt ska ta del av, ta ansvar för samt ha tillit till digitalisering fokuserar vi på ett antal strategiska inriktningar:

Strategiska inriktningar:

Höga krav på säkerhet och En digital identitet

säkra system och nätverk, redundans, informationssäkerhetsarbete, säkra e-legitimationer

Integritet i det digitala samhället

effektiv integritetsanpassad teknik, säker hantering av data

Demokratin värnas i digitala miljöer

arbete med medie- och informationskunnighet och digital delaktighet

En trygg och mobil arbetsmarknad

robust infrastruktur för att möjliggöra distansarbete och rörlighet

Fungerande digitala marknader och trygga konsumenter

att titta på vad digitala marknader möjliggör och betyder för länet

⁸ För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, sid 17

⁹ Ibid, sid 16

3.4 Digital innovation

I Örebro län ska det finnas de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas

Digital innovation innebär att det ska finnas konkurrenskraftiga förutsättningar för att skapa och sprida nya tjänster och produkter. Innovation är en förutsättning för att stärka näringslivets konkurrenskraft och lösa dagens stora samhällsutmaningar i den offentliga sektorn. Digitaliseringen skapar nya möjligheter till företagande och innovation och den kraften behöver tas tillvara.

Den nationella digitaliseringsstrategin menar att digitalt driven innovation handlar om att utnyttja data kostnadseffektivt för nya lösningar och genom databearbetning förändra system, organisationer och processer. I den nationella strategin påtalas att innovation är en nyckelfaktor för att nå de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030¹⁰. Den tar också upp vikten av att digitala innovationer och lösningar sprids i hela näringslivet och att behovsbaserad utveckling bör vara en ledstjärna¹¹. Vi behöver fokusera på att hitta nya lösningar som löser våra samhällsutmaningar och bidrar till en hållbar utveckling. Detta förutsätter en samverkan mellan olika offentliga aktörer, näringslivet och akademi för att lyckas.

För att uppnå målet att det ska finnas de bästa förutsättningarna i Örebro län för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas fokuserar vi på ett antal strategiska inriktningar:

Strategiska inriktningar:

Ökat fokus på datadriven och digitalt driven innovation och forskning

att göra det möjligt att utnyttja data för nya lösningar, förändra system och processer
samverkan kring öppna data

Förstärkt innovationsklimat

att skapa arenor för utveckling av digitala tjänster
ökad samordning, samverkan mellan olika aktörer
att använda offentlig upphandling som proaktivt verktyg

Effektiv immaterialrätt

att titta på vad effektiv immaterialrätt betyder för vårt län

Digitalisering för stärkt konkurrenskraft

att bedriva innovation som ger behovsanpassad välfärdsteknik
i samverkan med näringslivet utnyttja digitaliseringens möjligheter

¹⁰ För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, sid 22

¹¹ Ibid, sid 26

Ett modernt samhällsbygge

att utveckla hållbara resurseffektiva smarta samhällen med digitalt drivna innovationer

att använda en digital samhällsbyggnadsprocess

samverkan kring upphandling och finansiering

samverkan kring utveckling av befintliga och nya tjänster tillsammans med våra invånare

3.5 Digital ledning

I Örebro län ska relevant, målmedveten och rättssäker effektivisering och kvalitetsutveckling ske genom digitalisering

Digital ledning handlar om att leda samhället genom den omvandling som digitaliseringen innebär och arbeta målmedvetet med att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Enligt den nationella digitaliseringsstrategin krävs ett politiskt ledarskap för att samordna den offentliga sektorns utvecklingsarbete och för att skapa ett säkert samhälle som människor känner tillit till. Vikten av att skapa bättre förutsättningar i områden där man idag inte använder digitaliseringens möjligheter fullt ut påtalas också¹².

I *En lägesbild av digital ledning* slår Digitaliseringsrådet fast att den pågående digitaliseringen påverkar samhället i grunden och att ett aktivt ledarskap är viktigt både privat och offentligt och i ett nationellt, regionalt och lokalt sammanhang. Ett aktivt ledarskap som förstår möjligheter och utmaningar med digitaliseringen och hur den påverkar vår samtid¹³. Digitaliseringsrådet slår också fast att digital ledning handlar om att ta ansvar för långsiktigheten genom handlingsplaner, mål, uppföljning och mätning och att det handlar om att förstå och skapa förutsättningar för digitalisering¹⁴. Här ser vi stora vinster med att samverka kring dessa frågor.

För att uppnå målet att relevant, målmedveten och rättssäker effektivisering och kvalitetsutveckling ska ske i Örebro län fokuserar vi på ett antal strategiska inriktningar:

Strategiska inriktningar:

Tydligare ledarskap i förändringen

förändringsledning, stöttning av tjänstemän och politiker
riktlinjer och förebilder

¹² För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, sid 28

¹³ En lägesbild av digital ledning, sid 6

¹⁴ Ibid, sid 7

Förenkling genom digitalisering

samverkan kring gemensamma processer, upphandlingar och utbildningar
tydligare samordning kring standardiseringsfrågor

Fortlöpande analys av digital mognad och behov av åtgärder

förändringsledning, kompetensutveckling på alla nivåer
att skapa förutsättningar för att kunna utveckla bättre tjänster tillsammans med våra
invånare

Styrning mot resurseffektivt samhälle med hjälp av digitalisering

riktlinjer och kulturförändringar för att skapa klimatomställning

Förstärkt lokalt och regionalt engagemang

samverkan mellan aktörer på alla nivåer lokalt och regionalt

4. Från ord till handling

För att vi ska lyckas att gå från ord till handling krävs en tydlig samverkansmodell där
samarbetsformer och roller definieras. Samverkan gör att vi blir bättre rustade att
möta kraven från samhället och våra invånare och vi blir mindre sårbara. Det ger oss
bättre förutsättningar lokalt och ger oss kraft att bli så bra som möjligt i våra
respektive organisationer. Samverkan är en nyckelfaktor för att strategins mål ska nås
och för att vi tillsammans ska kunna tillvarata digitaliseringens möjligheter. Strategin
fokuserar på de övergripande strategiska inriktningarna för vårt arbete och vad vi ska
fokusera på för att nå visionen om ett hållbart digitaliserat Örebro län.

Nästa steg är att i projektform konkretisera samverkansmodellen och ta fram en
handlingsplan med aktiviteter inom varje område där vi konkretiserar våra
prioriteringar och fortsatta genomförande.

4.1 Genomförande, förankring och implementering

Digitaliseringsstrategin realiserar och följs upp genom handlingsplaner i de
samarverkande organisationerna. Ansvar för att arbeta med de strategiska inriktningar
som digitaliseringsstrategin har pekat ut ligger hos de samverkande organisationerna
och beskrivs i upprättade handlingsplaner.

4.2 Uppföljning

Uppföljning av digitaliseringsstrategin görs årligen av de samverkande
organisationerna och Region Örebro län har det samordnande ansvaret för
uppföljningsprocessen.

5. Ordlista

Artificiell intelligens: eller AI är intelligens hos maskiner och programvara som simulerar mänsklig intelligens. Det kan även beskrivas som system som är medvetna om sin omgivning och vidtar åtgärder för att anpassa sig efter den för att lyckas med sin uppgift (från SKR).

Digital delaktighet: Enligt Myndigheten för delaktighet uppstår delaktighet i samspelet mellan individ och en tillgänglig miljö. Det som avgör möjligheten till delaktighet är tillgängligheten i samhället och de förutsättningar som skapats för individen. Möjligheterna för alla, oavsett funktionsförmåga, att vara delaktiga rör alla områden i samhället, till exempel på arbetsmarknaden, i skolan eller offentliga miljöer. Digital delaktighet handlar om att alla människor har lika rätt att få möjligheter att använda digital teknik och digitala tjänster i samhället.

Digital kompetens: Enligt Digitaliseringskommissionen utgörs digital kompetens av i vilken utsträckning man är förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv. Digital kompetens innefattar: kunskaper att söka information, kommunicera, interagera och producera digitalt, färdigheter att använda digitala verktyg och tjänster, förståelse för den transformering som digitaliseringen innebär i samhället med dess möjligheter och risker, samt motivation att delta i utvecklingen.
(SOU 2015:28, sid 16)

Digitalisering: Med samhällets digitalisering avses i generella termer den förändring av samhället som uppkommer och förväntningar på offentlig service genom de möjligheter som den digitala tekniken ger (från SKR).

Immaterialrätt: är det rättsområde som genom lag och prejudikat reglerar rätten till skydd för olika former av immateriell egendom (från Wikipedia).

Innovation: Enligt SKR är Innovation nya lösningar som svarar mot behov och efterfrågan i vardagen och omvärlden. Värdet uppstår i nyttiggörandet och tillämpningen av en idé. Värdet som skapas kan anta många former – ekonomiska, sociala eller miljömässiga. Innovation kan ske stegvis eller i stora språng. Innovationen kan i det perspektivet vara ny för organisationen, ny för marknaden eller ny för världen. Värdskapandet för samhället uppstår då nya lösningar anammas, sprids och blir ett sätt att arbeta långsiktigt. I korthet definierar SKR innovation som något nytt som är nyttigt och blir nyttiggjort.

Interoperabilitet: handlar i dess mest grundläggande betydelse om förmågan hos it-system att tekniskt fungera tillsammans för att kunna utbyta information. Begreppet interoperabilitet ses ofta i ett bredare perspektiv som utöver de tekniska aspekterna även innefattar, juridiska organisatoriska och semantiska aspekter (från Inera).

Öppna data: är digital information som är fritt tillgänglig utan inskränkningar. Vad som är öppna data regleras i EU-direktiv som också införts i svensk lagstiftning. Det innebär att de offentliga data som samlas in och lagras hos myndigheter i elektronisk form också ska tillgängliggöras till företag och privatpersoner så att de kan återanvändas (från SKR).

Slutgiltig version

6. Referenser

En lägesbild av digital ledning

<https://digitaliseringsradet.se/media/1272/laegesrapport-digital-ledning-dnr-19-5942.pdf>

För ett hållbart digitaliserat Sverige

https://www.regeringen.se/49adea/contentassets/5429e024be6847fc907b786ab954228f/digitaliseringsstrategin_slutlig_170518-2.pdf

Svenskarna och Internet 2019

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2019/>

Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län Regional utvecklingsstrategi 2018-2030

<https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20%c3%a4ns%20landsting/Regional%20utveckling/Regional%20utvecklingsstrategi/Dokument/2018/RUS%20f%c3%b6r%20webb.pdf>

Örebro universitet

<https://oru.se/om-universitetet/> (2020-01-05)

20

Administrativa lokaler för
Region Örebro län i Örebro

19RS9208

Tjänsteställe, handläggare
Fastigheter, Marie Larsson

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 19RS9208

Organ
Regionstyrelsen

Administrativa lokaler för Region Örebro län i Örebro

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att ta emot rapport ”Administrativa Lokaler fortsättning 2020-09-23” i enlighet med uppdrag från 2019-11-29,

att ge regiondirektören i uppdrag att arbeta vidare med alternativ 1 enligt rapporten ”Administrativa Lokaler fortsättning 2020-10-08” samt

att initiera en upphandling enligt alternativ 1 i rapporten.

Sammanfattning

I den tidigare utredningen om administrativa lokaler från 2018 beskrevs ett ”klusteralternativ”, där administrativ verksamhet samlokaliseras i några olika lägen. I denna fortsatta utredning föreslås ett geografiskt område; benämnt som ”Klustret”. Klustret bildar en rektangel i norrcity som binder samman Resecentrum och Universitetssjukhuset Örebro (USÖ) och underlättar samarbete genom korta avstånd mellan de olika lokalerna. Styrgruppen för uppdraget anser att politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling ska sitta i samma byggnad inom Klustret och förordar en upphandling av lokaler för dessa verksamheter.

Ärendebeskrivning

Lokalerna på Eklundavägen, där en stor del av de berörda administrativa verksamheterna finns idag, är i behov av genomgripande upprustning. En utgångspunkt i bedömningen av möjliga lokaler och lägen är att det på sikt inte finns något investeringsmässigt noll-alternativ. Ska Eklundavägen fortsättningsvis användas krävs omfattande renoveringar för att erbjuda en bättre arbetsmiljö samt en förbättrad funktion vilket kommer öka hyresnivåerna.

Rapporten ”Administrativa Lokaler fortsättning” redovisar två alternativ. Alternativ 1, placerar Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling i Klustret i förhyrda lokaler genom upphandling. Verksamheten beräknas kunna flytta in i de nya lokalerna 2023-2024 och hyran vara marknadsmässig för lokaler i A-läge i Örebro. Övriga nuvarande verksamheter på Eklundavägen, Folk tandvårdens ledning och vårdssystem flyttar till andra lokaler inom Klustret. Hälso- och sjukvårdens administrativa lokaler behandlas inte i denna utredning men berörs genom den verksamhet som finns på Eklundavägen; ledningen för Närsjukvård Örebro och söder och Habiliteringen. Dessa verksamheter behöver flytta innan Eklundavägen tomställs och säljs.

Upphandlingen beräknas vara värd mellan 8,7 mnkr (minst area och lägsta förmodade hyran) och 17,5 mnkr (störst area och högsta förmodade hyran) per år. Bakgrund till de olika hyresnivåerna och lokalareorna finns i rapporten.

Det är viktigt att vid den närmare planeringen av arbetsplatserna dra lärdom av bland annat vad som har framkommit under pandemin, liksom av erfarenheter av planeringen av kontorsarbetsplatser på andra håll.

Beredning

Uppdraget har behandlats i regionstyrelsen den 29 november 2019.

Bedömning

Styrgruppen förordar alternativ 1 för en långsiktigt, geografiskt samlad administrativ verksamhet inom Region Örebro län.

Genom att samla administrativ verksamhet för Region Örebro län inom Klustret, med korta avstånd mellan de olika lokalerna kan samarbete underlättas. I det utpekade Klustret finns det goda möjligheter att förhyra kontorslokaler men även egenägda tomter att bebygga, vilket ger hela regionorganisationen en långsiktig möjlighet att samverka på enkla avstånd.

Om förslag till beslut inte tas utan Eklundavägen 1 renoveras krävs egna investeringsmedel och genomförandet kommer innebära evakueringar av verksamhet. Läget för Eklundavägen är mer perifert både med hänsyn till kommunikationer och till USÖ och med en större investering i byggnaderna finns det risk att detta läge cementeras under en överskådlig framtid.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Miljöperspektiv. Lokalisering av administrativ verksamhet i Örebro till Klustret ger större möjlighet för medarbetare att till fots eller med cykel nå varandra mellan administrativa lokaler och USÖ-området. Tillgången till kollektivtrafik via

Tjänsteställe, handläggare
Fastigheter, Marie Larsson

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 19RS9208

Resecentrum knyter ihop länet och omkringliggande regioner, både för medarbetare och besökare, samt underlättar för miljövänliga transportsätt via buss och tåg.

Ingen känd påverkan på barn- eller jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Hyran per kvadratmeter kommer att öka jämfört med dagens hyresnivå för de verksamheter som idag hyr på Eklundavägen. Genom att upphandla mer effektiva lokaler kan lokalarean för verksamheterna minska och därigenom kan ökningen av hyreskostnaderna begränsas

Att behålla dagens hyresnivå, det vill säga låta befintliga lokaler och tekniska system på Eklundavägen fortsätta åldras utan åtgärder, är inte långsiktigt hållbart.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen den 20 oktober 2020

Rapport ”Administrativa lokaler fortsättning 201008”

Bilaga ”Hyresundantaget vid anskaffning av nya lokaler 200221”

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionservice - Fastigheter

Administrativa Lokaler Fortsättning

Förslag på lokallösningar för
administrativ verksamhet i Örebro

Version 3 2020-10-08

Administrativa Lokaler Fortsättning

Marie Larsson

2020-10-08

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Bakgrund	5
3	Uppdrag	5
4	Organisation och tidplan för uppdraget	5
5	Övergripande inriktning	6
5.1	Styrande principer	6
5.2	Klustret	6
5.3	Samlokalisering	8
5.4	Typ av arbetsplatser	8
5.5	Lagen om offentlig upphandling	8
6	Förslag på alternativa lokallösningar	9
6.1	Alternativ 1 – Klustret	9
6.2	Alternativ 2 – Eklundavägen 1	11
6.3	Värdering av Eklundavägen 1,2 och 11	13
6.4	Slutsats	13

1 Sammanfattning

I utredningen om administrativa lokaler från 2018 beskrevs ett ”klusteralternativ”, där administrativ verksamhet samlokaliseras i några olika lägen. I denna fortsatta utredning föreslås ett geografiskt område; benämnt som ”Klustret”, som är en rektangel i norrcity mellan Resecentrum och USÖ. Här knyts Resecentrum, länet och omkringliggande regioner och USÖ ihop fysiskt. Styrgruppen föreslår att administrativ verksamhet i Örebro etappvis ska lokaliseras inom Klustret och att Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling ska sitta i samma byggnad. För att effektivisera och minska lokalytan ska arbetsplatserna planeras i större eller mindre öppna kontorslösningar.

Utredningen föreslår två alternativ där alternativ 1 lokaliserar Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling till Klustret genom upphandling av lokaler. Verksamheten beräknas kunna flytta in i de nya lokalerna 2023 – 2024 och hyran vara marknadsmässig för lokaler i A-läge i Örebro. Alla byggnader på Eklundavägen tomställs och säljs

I alternativ 2 föreslås att Eklundavägen 1 renoveras och anpassas för Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling, medan övriga två byggnader säljs. Lokalerna beräknas stå klara 2025 och ny hyreskostnad är beräknad enligt Region Örebro läns hyresmodell.

I båda alternativen föreslås övriga administrativa verksamheter på Eklundavägen flytta till andra lokaler inom Klustret.

Styrgruppen förordar alternativ 1 för en långsiktigt, geografiskt samlad administrativ verksamhet inom Region Örebro län.

2 Bakgrund

2018 beställde Regiondirektören ett beslutsunderlag för lokallösningar för administrativ verksamhet i Örebro (Administrativa lokaler Förstudie 2018-10-22) Regionstyrelsen beslutade att det fortsatta utredningsarbetet ska koncentreras till ”klusteralternativet” som beskrivs i beslutsunderlaget. I november 2019 fick Regionservice Fastigheter uppdraget att fortsätta utreda lokallösningar med sikte på ett beslutsunderlag till Verksamhetsplan 2021. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen genomför under 2019-2020 en lokalförsörjningsplan där förvaltningens administrativa lokaler ingår, varför dessa inte behandlas i denna utredning. Lokalerna på Eklundavägen, där en stor del av de berörda administrativa verksamheterna finns idag, är i behov av genomgripande upprustning. En utgångspunkt i bedömningen av möjliga lokaler och lägen är att det på sikt inte finns något investeringsmässigt nollalternativ. Ska Eklundavägen fortsättningsvis användas krävs omfattande renoveringar för att erbjuda en bättre arbetsmiljö samt en förbättrad funktion vilket kommer öka hyresnivåerna.

3 Uppdrag

Uppdraget ska lämna förslag på hur Region Örebro läns administrativa verksamhet i Örebro kan lokaliseras i enlighet med tilläggsuppdraget ”klusteralternativet”. Förslaget kan omfatta såväl förhyrning som förändring i egna fastigheter genom t.ex. ombyggnader och avyttringar. I uppdraget ingår:

- Prioriteringsordning för respektive verksamhet och sammansättning av kluster
- Lokalisering av respektive kluster med översiktlig beskrivning av nödvändiga åtgärder, ekonomi och tidsperiod

4 Organisation och tidplan för uppdraget

Regiondirektör Rickard Simonsson är uppdragsägare, Fastighetschef Torbjörn Sjölander är uppdragsledare och Fastighetsstrategiska rådet är styrgrupp. Fastighetsstrateg Marie Larsson är projektledare för uppdraget. Samverkan sker med Centrala samverkansgruppen på initiativ av uppdragsägaren. Arbetsgruppen består av:

Niklas Tiedermann	Regionkansliet
Niklas Lundgren	Regional utveckling
Christer Ohlsson	Folktandvården
Arto Åkerman	Regionservice
Ellinor Sundqvist	Regionservice Fastigheter
Marie Larsson	Regionservice Fastigheter

5 Övergripande inriktning

5.1 Styrande principer

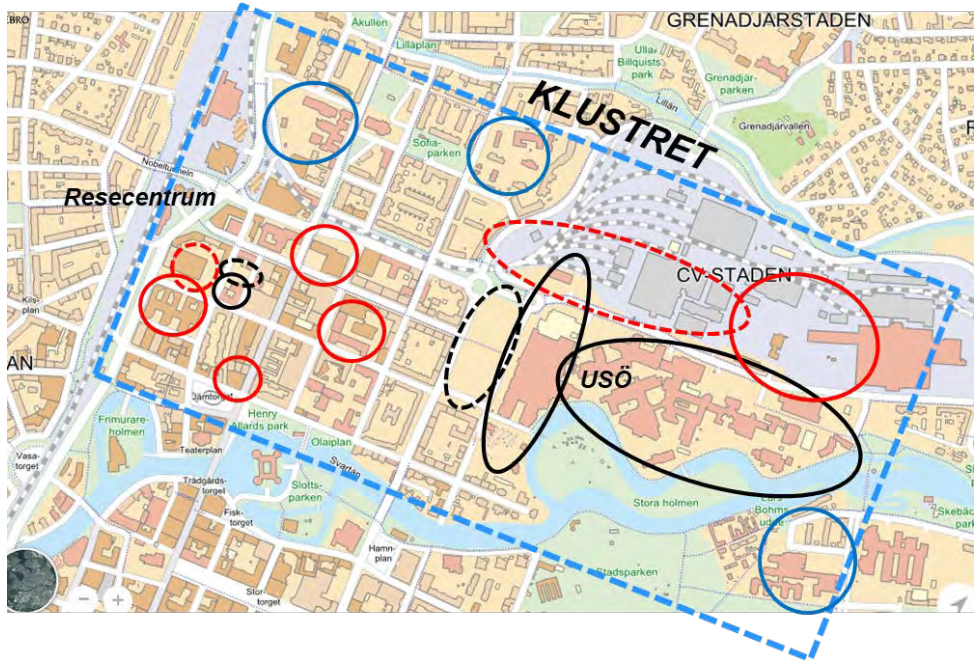
Styrgruppen har som sin uppfattning pekat ut styrande principer som ger inriktningen för uppdraget.

- Administrativ verksamhet i Örebro ska etappvis lokaliseras inom Klustret, en geografisk rektangel mellan Resecentrum och USÖ.
- Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling ska sitta i samma byggnad.
- I första hand ska befintliga fastigheter förhyras av externa fastighetsägare, om nybyggnationer blir aktuella ska dessa utföras i Region Örebro läns regi.
- För att effektivisera och minska lokalytan ska arbetsplatserna för alla chefer och medarbetare planeras i större eller mindre öppna kontorslösningar med hänsyn till förändrade arbetssätt och smittskydd.
- Lokalerna för administrativ verksamhet ska vara hållbara enligt Region Örebro läns och Fastigheters miljö- och energistrategi.

5.2 Klustret

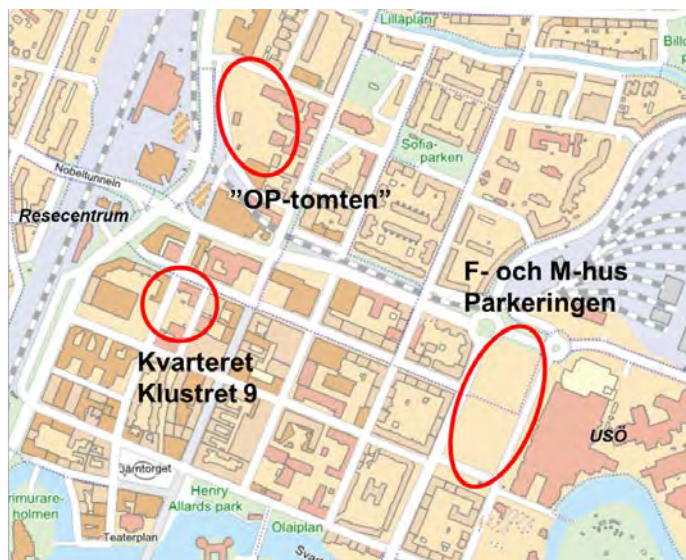
Denna utredning föreslår att administrativ verksamhet inom Region Örebro län i Örebro lokaliseras inom ett geografiskt område; benämnt som ”Klustret”.

Administrativ verksamhet som placeras här knyts fysiskt ihop med Resecentrum, länet och omkringliggande regioner men också med USÖ och Hälso- och sjukvårdens ledning. I detta centrala läge finns det utmärkta kollektivtrafikförbindelser samt lätta gång- och cykelavstånd mellan olika kontorsbyggnader. Här har ett antal myndigheter och privata företag sina arbetsplatser vilket genererar goda möjligheter till service bl.a. i form av lunchrestauranger och konferenscentrum. Inom Klustret finns flera stora kontorsbyggnader och möjligheterna att förhyra kontorslokaler är goda.

Inom Klustret äger Region Örebro län de två största, obebyggda tomterna i centralt läge i Örebro; M- och F-hus parkeringen väster om USÖ. Region Örebro län äger också en obebyggd tomt i kvarteret Klustret 9, beläget mellan Klostergatan och Gamla gatan. Länsgården äger OP-tomten som delvis är obebyggd och ligger i ett utvecklingsområde nära Resecentrum. Det finns alltså möjlighet att på sikt bygga administrativa lokaler inom Klustret, för att fördela mängden förhyrda och egenägda lokaler.

- — — Klustret
- Möjliga inhyrda lokaler
- Möjliga utvecklingslägen
- Egna tomter
- Egna lokaler
- Länsgårdens fastigheter

Region Örebro läns och Länsgårdens byggbara tomter inom Klustret.

5.3 Samlokalisering

Styrgruppen har som sin uppfattning uttalat att Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling ska sitta i samma byggnad. Detta bildar den största sammanhängande administrativa arbetsplatsen inom regionorganisationen med idag cirka 340 medarbetare och folkvalda. Folkvandvårdens ledning och kundcentrum, cirka 50 medarbetare, önskar att samlokalisera sina administrativa verksamheter. Företagshälsa och tolkförmedling, cirka 50 personer med administrativa uppgifter och cirka 350 tolkar, vill också samla sina verksamheter. Regionservice har stora delar av sin administrativa verksamhet inom USÖ-området och efter att nytt IT-hus tas i bruk är endast Område Administrativ utveckling och service (AUS) undantaget. AUS med cirka 100 medarbetare hyr idag lokaler på Fabriksgatan men föreslås på sikt lokaliseras närmare övrig verksamhet.

5.4 Typ av arbetsplatser

I rapporten från 2018 antogs måttet 20 m²/arbetsplats (i begreppet arbetsplats ingår även del av korridor, konferensrum, lunchrum etc) för att räkna ut vilken yta som behövs. På Eklundavägen är det cirka 25-30 m²/arbetsplats idag, vilket bland annat beror på ineffektiva lokaler där rummens storlek inte är optimerade för kontorsarbete. Ett vanligt mått när nya kontorslokaler tillskapas är cirka 15 m²/arbetsplats, men för att nå det krävs effektiva lokaler som är utformade för kontorsändamål samt en stor del öppna planlösningar. Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling, 340 medarbetare, har idag cirka 10 000 m² lokalarea på Eklundavägen. I mer ändamålsenliga lokaler kan lokalarean minska till mellan 5 100-7 000 m². En högre hyra per kvadratmeter kan då balanseras med färre kvadratmeter per medarbetare.

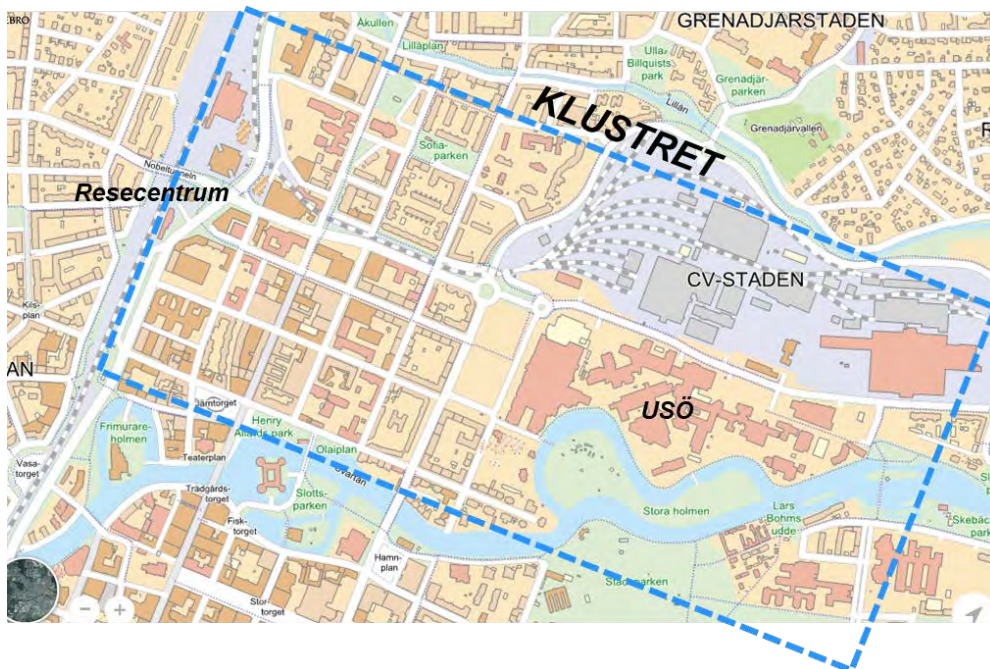
5.5 Lagen om offentlig upphandling

En upphandlande myndighet som vill tillgodose sitt lokalbehov kan använda sig av det så kallade hyresundantaget i LOU (Lagen om offentlig upphandling). Det ger myndigheten möjligheten att teckna hyreskontrakt utan upphandling. Inhyrningar som avser uppförandet av nya lokaler eller omfattande ombyggnationer i redan förhyrda lokaler skulle dock i lagens mening kunna ses som byggtreprenader och därmed vara upphandlingspliktiga. Inhyrning av lokaler som innefattar omfattande hyresgästanpassningar är upphandlingsrättsligt komplexa. (se bilaga 1 "Hyresundantaget vid anskaffning av nya lokaler").

6 Förslag på alternativa lokallösningar

6.1 Alternativ 1 – Klustret

I alternativ 1 föreslås att all administrativ verksamhet inom Örebro flyttar till Klustret. Lokaler för den största samlokaliserade verksamheten, Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling, upphandlas. Övriga förvaltningars administrativa verksamhet lokaliseras på sikt inom Klustret. Eklundavägens fastigheter töms och säljs.

För att konkurrensutsätta fastighetsmarknaden kan Region Örebro län göra en upphandling av lokaler för Politisk ledning, Regionkansli samt Regional utveckling inom Klustret. Kravställningen kan göras utifrån en kombination av olika parametrar, t.ex. läge, hyreskostnad och/eller snabb tidplan. Regionen kan då få en konkurrensutsatt hyra för ändamålsenliga lokaler. Vid en upphandling bör en omfattande kravställning vägas mot risken att inte få realistiska anbud eller några anbud alls. Arbetsgruppen bedömer att befintliga byggnader inom Klustret som rymmer 340 arbetsplatser är få och upptagna av andra hyresgäster men Region Örebro län värderas samtidigt som en attraktiv och långsiktig hyresgäst. Upphandlingen kan också fungera som en marknadsundersökning, där lokaler som undgått arbetsgruppen i utredningen kan dyka upp.

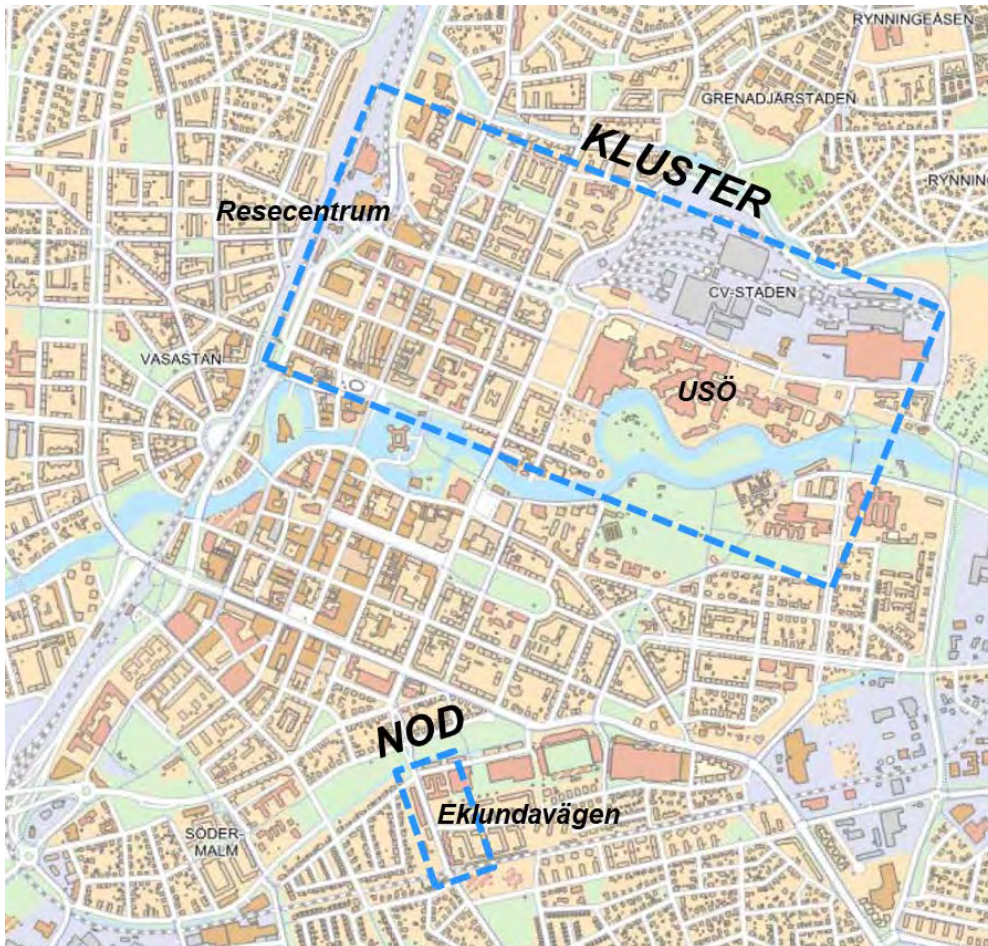
Folktandvårdens ledning flyttar permanent från Eklundavägen och lokaliseras inom Klustret. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens ledning för Närsjukvård Örebro och söder och Habiliteringen behöver flytta från Eklundavägen och hitta nya lokaler.

Regionservice verksamheter kost och tryckeri samt bostadslägenheter på Eklundavägen 11, som Folktandvården samt Hälso- och sjukvårdsförvaltningen hyr, behöver eventuellt ersättas i andra lägen. Alla tre fastigheter på Eklundavägen blir då tomställda och kan säljas.

En upphandling i denna storlek bör ta cirka ett år att genomföra där politiska beslut, framtagandet av handlingar och tid för annonsering och utvärdering ingår. Risken för överklagande finns alltid vid en upphandling, men det har inte tagits med i denna tidsuppskattning. I upphandlingen kan kravställningen vara att lokalerna ska vara färdiga för inflyttning, det vill säga nuvarande hyresgäst avflyttad och lokalerna verksamhetsanpassade inom tre år, vilket skulle ge ett möjligt tillträddande tidigast 2024. Hyran för befintliga fastigheter inom Klustret bedöms ligga mellan 1 700-2 500 kr/m² i 2020 års kostnadsnivå, beroende på vilken grad av hyresgästanpassning som efterfrågas.

6.2 Alternativ 2 – Eklundavägen 1

I alternativ 2 föreslås en upprustning av Eklundavägen 1 för att inhysa Politisk ledning, Regionkansli och Regional utveckling. Övriga nuvarande verksamheter på Eklundavägen föreslås flytta sin verksamhet till Klustret. Region Örebro län får då en Nod kombinerad med Klustret för administrativ verksamhet. Alternativ 2 innebär evakuering av befintlig verksamhet på Eklundavägen 1 under byggnationen samt försäljning av Eklundavägen 2 och 11.

För att behålla kontorsverksamhet på Eklundavägen 1 behöver fastigheten en genomgripande ombyggnation för att få bättre teknisk standard och mer yteffektiva kontorslösningar. På parkering kan en eventuell expansion förläggas. Området som Eklundavägen är beläget i består till största delen av bostäder och avståndet till närmsta kollektivtrafikcentrum; Södra station, är cirka 1,2 km till fots. Eklundavägen 2 och 11, är ursprungligen utformade för bostadsändamål och bedöms inte vara lämpliga för kontorsändamål.

Karta över Eklundavägen 1, 2 och 11 i Örebro

För att tillskapa ett mer tillgängligt och representativt entréförhållande föreslås en tillbyggnad framför nuvarande entré. De nuvarande 6 700 m² lokalarea kompletteras då med ytterligare cirka 700 m² tillbyggnad entré, vilket sammanlagt ger cirka 7 400 m² lokalarea.

Eklundavägen 1 i Örebro

För att kunna genomföra en omfattande renovering behöver Regional utveckling samt kost och tryckeri på Eklundavägen 1 evakueras helt eller i omgångar. Folk tandvårdens ledning flyttar permanent från Eklundavägen och lokaliseras inom Klustret. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens ledning för Närsjukvård Örebro och söder och Habiliteringen behöver flytta från Eklundavägen och hitta nya lokaler. Bostadslägenheter på Eklundavägen 11, som Folk tandvården samt Hälso- och sjukvårdsförvaltningen hyr, behöver eventuellt ersättas i andra lägen. Eklundavägen 2 och 11 blir då tomställda och kan säljas.

Detaljplanen tillåter tillbyggnad vilket innebär att planering och byggnation kan ta knappt tre år. Med inberäknad tid för att fatta politiskt beslut om investeringen samt tid för att lokalisera, sluta hyresavtal samt flytta verksamhet till evakueringslokaler

eller permanenta lokaler, kan verksamheten flytta in i renoverade lokaler på Eklundavägen 1 cirka 2025. Investeringen för att skapa effektiva kontorslösningar, ny ventilation, nya ledningar för vatten, sanitet och el samt tillbyggnad av ny entré är, mycket grovt beräknad, cirka 300 miljoner kronor. Idag är hyran cirka 1000 kr/m² men kommer efter renovering öka till cirka 2 440 kr/m² i 2020 års kostnadsnivå enligt schablonberäknad hyra överensstämmande med Region Örebro läns hyresmodell.

6.3 Värdering av Eklundavägen 1,2 och 11

Regionservice Fastigheter har, med hjälp av konsult, tagit fram en värdering för Eklundavägens tre fastigheter under våren 2020. Värderingen syftar till att bedöma fastigheternas marknadsvärde som ska kunna användas som beslutsunderlag vid eventuell överlåtelse. Värdebedömningen grundar sig på att nuvarande administrativa verksamheter flyttas och byggnaden bjuds ut till försäljning tomställd.

Eklundavägen 1 (inkl parkering)	72 mnkr
Eklundavägen 2	25 mnkr
<u>Eklundavägen 11</u>	<u>25 mnkr</u>
Summa	122 mnkr

6.4 Slutsats

Genom att samla administrativ verksamhet för Region Örebro län inom Klustret, med korta avstånd mellan de olika lokalerna kan samarbete underlättas. I det utpekade Klustret finns det goda möjligheter att förhyra kontorslokaler men även egenägda tomter att bebygga, vilket ger hela Regionorganisationen en långsiktig möjlighet att samverka på enkla avstånd.

Eklundavägen 1 kan utvecklas till bra administrativa lokaler, men det kräver investeringsmedel och genomförandet kommer innebära evakueringar av verksamhet. Läget för Eklundavägen är mer perifert både med hänsyn till kommunikationer och till USÖ och med en större investering i byggnaderna finns det risk att detta läge cementeras under en överskådlig framtid.

Styrgruppen förordar alternativ 1 för en långsiktigt, geografiskt samlad administrativ verksamhet inom Region Örebro län.

Hyresundantaget vid anskaffning av nya lokaler

En upphandlande myndighet som vill tillgodose sitt lokalbehov genom om- ut- eller nybyggnation kan använda sig av det s.k. hyresundantaget i LOU. Det ger myndigheten möjligheten att teckna hyreskontrakt utan upphandling. Inhyrningar som avser uppförandet av nya lokaler eller omfattande ombyggnationer i redan förhyrda lokaler skulle dock i lagens mening kunna vara att se som byggentreprenader och därmed vara upphandlingspliktiga.

Vid bedömningen om undantaget är tillämpligt är det centrala om den nya förhyrningen avser lokaler av allmän karaktär samt om den upphandlande myndigheten har ett bestämmande inflytande över lokalernas utformning. Ju mer specifika lokaler och ju mer omfattande inblandning i lokalens utformning, ju mer sannolikt att förhyrningen ska ses som en upphandlingspliktig byggentreprenad.

Det finns ingen rättspraxis vad gäller tillskapandet av helt nya byggnader, men sannolikt skulle en situation där en upphandlande myndighet vänder sig till en hyresvärd och ber denna uppföra en helt ny byggnad att ses som en upphandlingspliktig byggentreprenad, eftersom det faktiskt är hyresgästen som har ett behov av att få en lokal tillskapad och hyresundantaget inte ska ses som ett "kryphål" för att komma runt upphandlingsplikt.

Vad gäller omfattande utökningar av befintliga inhyrningar finns det en uppfattning om att det skulle kunna vara tillåtet att direktupphandla utifrån någon form av ensamrätt. Den typen av upphandlingar är vanliga i Sverige, men det är tveksamt om LOU:s ensamrättsundantag verkligen kan tillämpas så och det finns viss risk för att en sådan direktupphandling skulle kunna anses vara otillåten.

Det är möjligt att upphandla lokaler genom ett annonserat förfarande, vilket får anses vara den minst riskfyllda vägen fram. Det är även möjligt att upphandla byggentreprenaden gemensamt med hyresvärden, om uppförandet av lokalen måste göras på viss fastighet av goda skäl.

Inhyrning av lokaler som innefattar omfattande hyresgästpassningar är upphandlingsrättsligt komplexa och det är centralt att på ett tidigt stadium inkludera upphandlingsavdelningen i processen för att minimera riskexponeringen.

21

Återbetalning av förlagslån
och inbetalning av
kapitalinsats till
Kommuninvest Ekonomisk
förening
20RS9125

Återbetalning av förlagslån och inbetalning av kapitalinsats till Kommuninvest Ekonomisk förening

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att Region Örebro län till Kommuninvest Ekonomisk förening ska inbetala ett insatsbelopp om 17 miljoner kronor, samt

att regionstyrelsen bemyndigas att besluta om och vidta de åtgärder som krävs för inbetalningen av kapitalinsats i Kommuninvest Ekonomisk Förening till följd av ökade krav på kapitalinsats under åren 2021, 2022, 2023 och 2024, upp till ett belopp motsvarande maximalt 260 kronor per invånare.

Sammanfattning

Region Örebro län är medlem i Kommuninvest Ekonomisk förening ("Föreningen"). Föreningen är en medlemsorganisation som utifrån en kommunal värdegrund företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

För medlemskap i Föreningen krävs att en medlem bidrar med en kapitalinsats genom en obligatorisk medlemsinsats. I november 2010 upptog Föreningen förlagslån från medlemmarna omfattande 1 miljard kronor (10OLL1047). Syftet med förlagslånen var att efter finanskrisen snabbt höja nivån på kapital i Kommuninvest i avvaktan på att kapitalet genom medlemsinsatser ökat till de nivåer som krävs av Finansinspektionen. Region Örebro läns förlagslån till Föreningen uppgår per 2020-08-31 till 17 000 000 kronor, jämte ränta.

Genom regeländringar får det befintliga förlagslånet till Kommuninvest inte längre inräknas in i kapitalbasen, vilket innebär att det inte längre fyller den tänkta funktionen att bidra till kapitaliseringen av Kommuninvest. Förlagslånen ska därför återbetalas till medlemmarna.

Eftersom Kommuninvest de kommande åren behöver tillföras nytt kapital erbjuds

samtliga medlemmar som bidragit till förlagslånen att omedelbart använda sin del av förlagslånen för att öka sin kapitalinsats till Föreningen och således inbetala motsvarande belopp till Föreningen i form av en kapitalinsats.

Regionfullmäktige föreslås därför besluta att under 2020 inbetala det förlagslån om 17 miljoner kronor som återbetalas till Region Örebro län. För att uppnå kommande års nivåer på kapitalinsats ska Region Örebro län år 2023 inbetala ytterligare 289 000 kronor. År 2024 ska inbetalning om 6 052 000 kronor ske.

Ärendebeskrivning

Region Örebro län är medlem i Kommuninvest Ekonomisk förening ("Föreningen"). Föreningen är en medlemsorganisation som utifrån en kommunal värdegrund företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

Upplånings- och utlåningsverksamheten bedrivs i det av Föreningen helägda dotterbolaget Kommuninvest i Sverige AB (publ) ("Kommuninvest"). Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.

I november 2010 upptog Föreningen förlagslån från medlemmarna omfattande 1 miljard kronor (10OLL1047). Syftet med förlagslånen var att efter finanskrisen snabbt höja nivån på kapital i Kommuninvest i avvaktan på att kapitalet genom medlemsinsatser ökat till de nivåer som krävs av Finansinspektionen. Föreningen har därför använt lånebeloppet till att finansiera ett separat förlagslån från Föreningen till Kommuninvest. Samtliga dåvarande medlemmar deltog i förlagslånen. Villkoren för förlagslånen bifogas som Bilaga 1.

Region Örebro läns förlagslån till Föreningen uppgår per 2020-08-31 till 17 000 000 kronor, jämte ränta.

Genom regeländringar får det befintliga förlagslånet till Kommuninvest inte längre inräknas in i kapitalbasen, vilket innebär att det inte längre fyller den tänkta funktionen att bidra till kapitaliseringen av Kommuninvest. Förlagslånen har därför diskuterats internt och vid medlemsråd. Diskussionerna har resulterat i att det befintliga förlagslånet från Föreningen till Kommuninvest har sagts upp och återbetalats till Föreningen. Till följd härav, och i enlighet med punkt 4.3 i Lånevillkoren, har även förlagslånen från medlemmarna till Föreningen sagts upp av Föreningen. Förlagslånen ska därför återbetalas till medlemmarna.

Eftersom Kommuninvest de kommande åren behöver tillföras nytt kapital erbjuds samtliga medlemmar som bidragit till förlagslånen att omedelbart använda sin del av

förlagslånen för att öka sin kapitalinsats till Föreningen och således inbetala motsvarande belopp till Föreningen i form av en kapitalinsats.

För medlemskap i Föreningen krävs att en medlem bidrar med en kapitalinsats genom en obligatorisk medlemsinsats. Tidigare fanns det två nivåer på denna kapitalinsats som medlemmarna kunde välja mellan. Det har därutöver varit möjligt att delta med en tilläggsinsats.

Vid föreningsstämman 2020 beslutades om en ändring av stadgarna så att en enda nivå på kapitalinsatsen i form av obligatorisk medlemsinsats ska gälla för samtliga medlemmar. Den nya nivån uppgår till 1 300 kronor per invånare för kommuner och 260 kronor per invånare för regioner, vilket samtliga medlemmar ska ha uppnått vid utgången av 2024. Den nya nivån har kopplats till en årlig trappa, där kravet ökar successivt under de kommande fyra åren enligt följande:

År	Kapitalinsats (kr/invånare) (kommun)	Kapitalinsats (kr/invånare) (region)
2020	900	180
2021	1 000	200
2022	1 100	220
2023	1 200	240
2024	1 300	260

Medlemmarna ska således, med start 2021, tillse att deras kapitalinsatser i Föreningen minst uppgår till ovan angivna belopp.

Regionfullmäktige föreslås därför besluta att under 2020 inbetala det förlagslån om 17 miljoner kronor som återbetalas till Region Örebro län. Genom att de 17 miljoner kronorna inbetalas som insatskapital är det först år 2023 Region Örebro län behöver inbetala ytterligare insatskapital för att uppnå kommande års nivåer på kapitalinsats. 2023 ska Region Örebro län inbetala ytterligare 289 000 kronor. År 2024 ska inbetalning om 6 052 000 kronor ske.

Beredning

Regionstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet den 15 oktober 2020.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet har inga konsekvenser för ovanstående perspektiv.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9125

Ekonomiska konsekvenser

Till följd av att inbetalning av insatskapital sker motsvarande det förlagslån om 17 miljoner kronor som återbetalas till Region Örebro län får beslutet inga ekonomiska konsekvenser under åren 2020 till och med 2022. År 2023 ska ytterligare insatskapital om 289 000 kronor inbetalas och år 2024 6 052 000 kronor.

Uppföljning

Omfattningen av de åtaganden som Region Örebro län har i Kommuninvests Ekonomiska förening redovisas i delårsrapport och årsredovisning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20

Bilaga 1 – Lånevillkor Förlagslån

Bilaga 2 – Kapitaliseringen av Kommuninvest Ekonomisk förening

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

2010-12-01

Centrala diarjet
100LL1047**ALLMÄNNA VILLKOR FÖR KOMMUNINVEST EKONOMISK FÖRENING****TRETTIOÅRIGT FÖRLAGSLÅN OM HÖGST SEK 1 000 000 000****2010/2040****30 NOVEMBER 2010****1 DEFINITIONER**

I föreliggande villkor skall följande benämningar ha den innebörd som anges nedan.

”Avstämningsdag”	femte Bankdagen före Ränteförfallodag respektive Återbetalningsdag, eller den Bankdag närmare respektive förfallodag som generellt kan komma att tillämpas på den svenska obligationsmarknaden;
”Bankdag”	dag i Sverige som inte är söndag eller allmän helgdag eller som beträffande betalning av skuldebrev inte är likställd med allmän helgdag;
”Emittenten”	Kommuninvest Ekonomisk förening med organisationsnummer 716453-2074;
”Fordringshavare”	den till vilken förlagsbevis är ställt eller den som har förvärvat förlagsbevis i enlighet med dessa allmänna villkor;
”Förlagsbevis”	ensidig skuldförbindelse som skall utges eller har utgivits av Emittenten i enlighet med dessa villkor;
”Lånedatum”	den 30 november 2010;
”Lånet”	Kommuninvest Ekonomisk förenings förlagslån på högst SEK 1 000 000 000;
”Proportionellt belopp”	Sådant belopp i emissionen som svarar mot varje Fordringshavares andel i Emittentens insatskapital och som fastställs av Emittenten i samband med emissionen.
”Räntebas”	tre månaders STIBOR;
”Räntebasmarginal”	avser för det Proportionella beloppet + 1,660 %, och för det Övertecknade beloppet + 3,660 %;
”Räntebestämningsdag”	den dag som infaller två Bankdagar före den första dagen i varje Ränteperiod;

”Ränteperiod”	tiden från den 30 november 2010 till och med den första Ränteförfallodagen (=den första Ränteperioden) samt varje följande period omfattande cirka tre månader från en Ränteförfallodag till och med nästa Ränteförfallodag;
”Räntesats”	Räntebasen justerad med Räntebasmarginalen;
”Ränteförfallodag”	den 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december varje år med början den 31 mars 2011 eller, om sådan dag inte är Bankdag, närmast påföljande Bankdag, förutsatt att sådan påföljande Bankdag inte infaller i en ny kalendermånad, för vilken händelse den sista dagen istället skall vara närmast föregående Bankdag. Den sista ränteförfallodagen infaller på Återbetalningsdagen;
”STIBOR”	den räntesats som ca kl. 11.00 anges på Reuters sida ”SIOR” (eller genom sådant annat system eller på sådan annan sida som ersätter nämnda system respektive sida) eller – om sådan notering ej anges – enligt annat på kapitalmarknaden vedertaget sätt att fastställa STIBOR;
”Återbetalningsdag”	den 30 november 2040; samt
”Övertecknat belopp”	Sådant tecknad och tilldelat belopp som överstiger det Proportionella beloppet.

2 LÅNEBELOPP OCH BETALNINGSFÖRBINDELSE

- 2.1 Det sammanlagda beloppet för Lånet uppgår till högst 1000 000 000 SEK och representeras av Förlagsbevisen, vardera med ett nominellt belopp om 100 000 SEK eller hela multiplar därav. Det lägsta teckningsbeloppet är 600 000 SEK.
- 2.2 Emittenten förbinder sig att till Fordringshavarna återbetala Lånet och erlägga ränta i enlighet med dessa allmänna villkor.

3 RÄNTA

- 3.1 Lånet löper med ränta enligt Räntesatsen på Förlagsbevisens nominella belopp från Lånedatum till och med Återbetalningsdagen.
- 3.2 Räntan erläggs i efterskott på varje Ränteförfallodag och beräknas på faktiskt antal dagar och ett år om 360 dagar.
- 3.3 Rörlig ränta för varje ränteperiod fastställs kl. 11.15 två bankdagar före respektive ränteperiods början.

4 BETALNING AV KAPITALBELOPP OCH RÄNTA

- 4.1 Lånet förfaller till betalning på Återbetalningsdagen eller den tidigare dag som kan följa av bestämmelserna i dessa villkor. Ränta erläggs på Ränteförfallodagen.
- 4.2 Betalning av ränta och återbetalning av Lånet skall ske till den som är Fordringshavare på Avstämningsdagen.
- 4.3 Lånet får alltid återbetalas eller återköpas om Emittentens förlagslån, daterat den 30 november 2010 ("Förlagslånet"), återbetalas eller återköps av Kommuninvest Sverige AB ("Bolaget"). Om Lånet återbetalas eller återköps skall Emittenten iaktta 60 dagars uppsägningstid.
- 4.4 Emittenten får skjuta upp betalning av ränta i det fall Bolaget i enlighet med villkoren för Förlagslånet konverterar Förlagslånet eller upplupen ränta på detta till villkorat kapitaltillskott eller om Bolaget på annat sätt skjuter upp räntebetalning i enlighet med avtalsbestämmelse för Förlagslånet.
- 4.5 Emittentens åtgärd enligt punkten 4.4 är begränsad till den tid som Bolaget skjuter upp betalning av ränta i enlighet med villkoren för Förlagslånet eller till dess återkonvertering skett. Fordringshavare skall kompenseras för utebliven ränta innan utdelning till medlemmarna får äga rum. Ränta på sådan compensation skall utgå med ett belopp som med 1,00 procentenhet överstiger Räntesatsen.

5 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Vid betalningsdröjsmål avseende kapitalbelopp och/eller ränta utgår dröjsmålsränta på det förfallna beloppet från förfallodagen till och med den dag då betalning erläggs enligt Räntesatsen. Dröjsmålsräntan kapitaliseras ej.

6 PRESKRPTION

- 6.1 Rätten till betalning av kapitalbeloppet preskriberas tio år efter Återbetalningsdagen. Rätten till räntebetalning preskriberas tre år efter respektive Ränteförfallodag. De medel som avsatts för betalning men beträffande vilka rätten till betalning preskriberats tillkommer Emittenten.
- 6.2 Om preskriptionsavbrott sker löper ny preskriptionstid om tio år ifråga om kapitalbelopp och tre år beträffande räntebelopp, i båda fallen räknat från dag som framgår av preskriptionslagens (1981:130) bestämmelser om verkan av preskriptionsavbrott.

7 FORDRINGSHAVARNAS SÄRSKILDA ÅTAGANDEN

- 7.1 Fordringshavarna åtar sig att inte utan Emittentens godkännande överlåta Förlagsbevis till annan än den som vid tidpunkten för överlåtelsen är medlem i Emittenten.

8 UPPSÄGNING

- 8.1 Fordringshavarna är berättigade att genom skriftligt meddelande till Emittenten förklara Förlagsbevis, jämte upplupen ränta, förfallna till omedelbar betalning för det fall att:
- Emittenten ansöker om konkurs, ställer in betalningarna, ansöker om företagsrekonstruktion eller eljest befinns vara insolvent; eller
 - domstol eller annan myndighet beslutar om konkurs eller likvidation av Emittenten; eller
 - belopp som förfallit till betalning i enlighet med bestämmelserna i dessa allmänna villkor inte har betalats av Emittenten inom fjorton dagar efter förfallodagen.
- 8.2 Om Förlagsbevis förfallit till omedelbar betalning enligt bestämmelserna i dessa allmänna villkor får Fordringshavare dock endast erhålla återbetalning av Lånet i Emittentens konkurs och likvidation. Fordringshavare äger därför rätt att vidta nödvändiga åtgärder för Emittentens försättande i konkurs eller likvidation.
- 8.3 Fordringshavare får inte använda sin fordran enligt Förlagsbevis till kvittning.

9 FÖRDELNING

Har såväl lånebelopp som ränta förfallit till betalning och förslår tillgängliga medel inte till full betalning därav skall medlen i första hand användas till betalning av räntan och i andra hand till betalning av lånebeloppet.

10 RÄTT TILL BETALNING

- 10.1 I händelse av Emittentens likvidation eller konkurs skall de rättigheter som tillkommer Fordringshavare enligt Lånet vara

- a) pari passu utan någon inbördes prioritering;
 - b) minst pari passu med samtliga Emittentens övriga efterställda lån oavsett om dessa konverterats till villkorat kapitaltillskott;
 - c) prioriterade framför utdelning till medlemmar i Emittenten; samt
 - d) efterställd samtliga Emittentens oprioriterade fordringsägare och fordringsägare med efterställda rättigheter med angivet slutdatum.
- 10.2 Emittenten äger rätt att uppta ytterligare eviga förlagslån och i samband därmed utfärda ytterligare förlagsbevis förutsatt att dessa inte innehåller bättre rätt än Lånet.

11 SÄKERHET

Ingen säkerhet ställs av Emittenten för Lånet.

12 MEDDELANDEN

- 12.1 Meddelanden rörande Lånet skall tillställas Fordringshavare under dennes senast registrerade adress.
- 12.2 Meddelande till Emittenten skall sändas per fax eller rekommenderat brev enligt följande:

Kommuninvest Ekonomisk förening
Drottninggatan 2
Box 124
701 42 Örebro
Fax 019-12 11 98

13 BEGRÄNSNING AV ANSVAR M M

- 13.1 I fråga om de på Emittenten ankommande åtgärderna gäller att ansvarighet inte kan göras gällande för skada, som beror av svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Emittenten själv är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.
- 13.2 Skada som uppkommer i andra fall skall inte ersättas av Emittenten om vederbörande varit normalt aktsam.
- 13.3 Föreligger hinder för Emittenten på grund av sådan omständighet som anges i punkt 12.1 att vidta åtgärd enligt dessa villkor får åtgärden uppskjutas till dess hindret har upphört.

14 TILLÄMPLIG LAG - JURISDIKTION

- 14.1 Vid tolkning och tillämpning av dessa villkor skall svensk lag gälla.

14.2 Tvist rörande tolkningen och tillämpningen av dessa villkor skall i första instans avgöras av Stockholms tingsrätt.

Härmed bekräftas att ovanstående villkor är för oss gällande.

Örebro den 30 november 2010

Kommuninvest Ekonomisk förening

2020-09-03

Kommuninvest Ekonomisk förening
Samtliga medlemmar

Kapitaliseringen av Kommuninvest Ekonomisk förening

1 Bakgrund

Vid föreningsstämman 16 april 2020 beslutades om förändrade stadgar för Kommuninvest Ekonomisk förening. Förändringarna avsåg främst medlemmarnas insatskapital och Kommuninvests fortsatta kapitalisering. Därutöver lämnades även förslag till förändringar i sammansättning av ledamöter valberedningen i föreningen och lekmannarevisorerna uppdrag.

2 Beslutade förändringar av medlemmarnas insatskapital

Under 2018 startade Kommuninvest Ekonomisk förening (Föreningen) och Kommuninvest i Sverige AB (Bolaget) en utredning kring kapitalbehov, kapitalisering och kapitalmål. Med antaganden om kommunernas och regionernas investeringsbehov, Kommuninvests egen utlåningsprognos och ett antagande om en viss successiv ökning av antalet medlemmar, så beslutade föreningsstämman om ändringar för att möjliggöra Kommuninvests fortsatta kapitalisering och uppnå de krav som de regulativa myndigheterna har på kravet av att hålla kapital mot risken för alltför låg bruttosoliditet. Kommuninvest, såväl Koncernen som Bolaget, har ett kapitalbehov motsvarande minst 1,0 procent i bruttosoliditetsgrad inklusive utlåningen.

Sammanfattningsvis beslutade stämman 2020 följande avseende den framtida kapitaliseringen av Kommuninvest.

- En kapitaliseringsperiod är fyra år. För varje kapitaliseringsperiod beslutar föreningsstämman om en kapitaliseringsplan för de kommande fyra åren. Beslutet vid föreningsstämman 2020 avser åren 2021 till 2024.
- En gemensam och enhetlig nivå på insatskapital för alla medlemmar.
- Det ska dock inte uteslutas att någon eller några av våra nuvarande medlemmar inte har möjlighet att kortsiktigt kunna betala in nytt insatskapital. Därför beslutade föreningsstämman att i stadgarna införa en undantagsbestämmelse som ger föreningsstyrelsen möjlighet att av särskilda skäl ge tillfällig dispens till

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

den medlem som efter ansökan inte anser sig ha möjlighet att betala upp till en högre insatsnivå. Föreningsstyrelsen kan endast ge dispensen under den period som kapitalplanen omfattar, dvs. de kommande fyra åren.

- Stämmobeslutet innebär att insatskapitalet för kommuner successivt ökar från 900 till 1300 kronor per invånare år 2021 till 2024.

<u>Insatskapital för kommuner</u>	<u>År</u>
1000 kr/invånare	2021
1100 kr/invånare	2022
1200 kr/invånare	2023
1300 kr/invånare	2024

Beloppen för regionerna justeras i enlighet med nuvarande regler, dvs regionernas insatskapital ska vara *en femtedel* av kommunernas insatskapital, vilket ger en kapitalinsats enligt följande:

<u>Insatskapital för regioner</u>	<u>År</u>
200 kr/invånare	2021
220 kr/invånare	2022
240 kr/invånare	2023
260 kr/invånare	2024

- Första inbetalning av nytt insatskapital sker året efter stämmobesluten, dvs. första gången 2021. Inbetalningen ska vara genomförd senast vid halvårsskiftet respektive år. Avisering av inbetalning sker genom Kommuninvests försorg.
- Förlagslånet avvecklas. 2010 upptog föreningen av dåvarande medlemmar ett förlagslån om 1 miljard kronor. Nuvarande lagstiftning ställer nya krav om vilken typ av kapital som kan ingå i kapitalbasen, vilket förlagslånet numera inte gör.

Föreningen har enligt lånevillkoren rätt att lösa förlagslånet i förtid, vilket också föreningsstämman beslutade.

Samtliga de kommuner som var medlemmar 2010 tecknade förlagslånet. Förlagslånet kommer att utbetalas kontant till samtliga medlemmar som tecknade lånet.

Utbetalning av förlagslånet sker till det konto som respektive medlem har anmält att räntan på förlagslånet betalas till.

Samtliga medlemmar som tecknat förlagslånet erbjuds att inbetala motsvarande belopp som insatskapital till Kommuninvest Ekonomisk förening.

I bilaga 2 framgår beloppet som utbetalas till de medlemmar som tecknat förlagslånet och som efter utbetalningen kan inbetalas till Kommuninvest som insatskapital.

- Nuvarande återbäring till medlemmarna förändras. Givet stämmobeslutet om en enhetlig insatsnivå för alla medlemmar, så tas den s.k. återbäringstrappan bort, eftersom den då till stor del spelat ut sin roll. Ny modell tillämpas första gången på återbäringen avseende 2020, dvs. efter stämman 2021.

För en mer utförlig redovisning av stämmobesluten hänvisas till stämmohandlingarna.

<https://kommuninvest.se/wp-content/uploads/2020/03/Föreningsstämmohandlingar-2020.pdf>

3 Tidsplan

Följande tidsplan gäller för den fortsatta kapitaliseringen av Kommuninvest och medlemmarnas insatser.

30 september 2020	Utbetalning av förlagslånet till berörda medlemmar.
20 november 2020	Frivillig inbetalning till Kommuninvest av det belopp som motsvarar förlagslånet. <i>20 november är sista och rekommenderad inbetalningsdag.</i> (Se även ovan om konto som förlagslånet utbetalas till.)
30 juni 2021 (senast)	Obligatorisk inbetalning av insatskapital till Kommuninvest enligt stämmobeslut. Avisering sker under maj månad 2021.
30 juni 2022 (senast)	Obligatorisk inbetalning av insatskapital till Kommuninvest enligt stämmobeslut. Avisering sker under maj månad 2022.
30 juni 2023 (senast)	Obligatorisk inbetalning av insatskapital till Kommuninvest enligt stämmobeslut. Avisering sker under maj månad 2023.
30 juni 2024 (senast)	Obligatorisk inbetalning av insatskapital till Kommuninvest enligt stämmobeslut. Avisering sker under maj månad 2024.

4 Bilagor

Bifogat två bilagor enligt önskemål från medlemmarna.

Bilaga 1 anger, som förslag, missiv och beslutsformuleringar som kan användas av medlemmarna när respektive fullmäktige eller styrelse beslutar om insatskapital samt förlagslånets hantering och dess återbetalning till Kommuninvest.

Bilaga 2 anger den inbetalning av insatskapital som respektive medlem ska bidra med respektive år fram till 2024. Av bilagan framgår också förlagslånet för respektive medlem och hur mycket som återstår att inbetala i insatskapital respektive år om förlagslånet under hösten 2020 inbetalas som insatskapital till Kommuninvest.

5 Övrigt

Som redovisats ovan erbjuds alla medlemmar som deltog i förlagslånet att betala in motsvarande summa till Kommuninvest som insatskapital. **I det fall medlemmen har för avsikt att inte betala in motsvarande summa till Kommuninvest ska medlemmen informera Kommuninvest om detta.**

Vi önskar er hålla er inbetalning av insatskapital motsvarande förlagslånet och kommande insatskapital åren 2021 till 2024 insatt på bankgiro 5060 – 5963 eller insatt på Kommuninvest Ekonomisk förenings konto hos Nordea, kontonummer 748 556 8.

Eventuella frågor kan ställas till Ulf Bengtsson på ulf.bengtsson@kommuninvest.se alternativt 070-340 39 83.

KOMMUNINVEST EKONOMISK FÖRENING

Tomas Werngren
Verkställande direktör

Ulf Bengtsson
Styrelsens sekreterare

22

Uppdrag till Länsgården
Fastigheter AB att innefatta
Folktandvårdens lokalbehov
pågående byggnationer i
Kumla och Hallsberg
20RS9776

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9776

Organ
Regionstyrelsen

Uppdrag till Länsgården Fastigheter AB att innefatta Folktandvårdens lokalbehov pågående byggnationer i Kumla och Hallsberg

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna att Länsgården Fastigheter ABs byggnationer fastigheten Spannremmen 2 i Kumla (dnr 16RS6289) även innefattar lokaler för Folktandvården samt

att godkänna att Länsgården Fastigheter ABs byggnationer på fastigheten Kullängen 1 i Hallsberg (dnr 16RS6290) även innefattar lokaler för Folktandvården

Sammanfattning

Avsiktsförklaringar har träffats mellan Region Örebro län, Länsgården Fastigheter AB och kommunerna Kumla och Hallsberg samt Nora om- och nybyggnationer för vårdcentraler och vård och omsorgsboenden. Folktandvårdsnämnden har beslutat att Folktandvården vill vara en tydlig part i dessa och liknande lokalsamverkansprojekt.

År 2016 upprättades två avsiktsförklaringar mellan Region Örebro län, Länsgården Fastigheter AB och kommunerna Kumla och Hallsberg avseende om- och eventuell nybyggnation på fastigheterna Spannremmen 2 i Kumla (16RS6289) och Kullängen 1 i Hallsberg (16RS6290). År 2017 beslutades om liknande avsiktsförklaring avseende om- och nybyggnation på fastigheten Nora Rosen 11 i Nora. Sedan 2017 har det blivit allt tydligare att folktandvården måste bli en aktiv part tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningen i lokalplaneringar mellan Region Örebro län och samtliga kommuner i Örebro län. Folktandvårdsnämnden har beslutat att Folktandvården vill vara en tydlig part i dessa och liknande lokalsamverkansprojekt.

I Hallsberg finns planer på att Folktandvården ska byta lokaler inom befintliga byggnaden som finns på fastigheten Kullängen 1. I Kumla planeras byggnation av ny

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9776

lokal för vårdcentralen på fastigheten Spannremmen 2. Folk tandvården har framfört att de vill flytta med till den nya byggnaden och är en aktiv part i planeringen.

Tidigare beslut i regionfullmäktige har omfattat om- och nybyggnation för vårdcentral och vårdboende. Föreslås nu att projekten nu inkluderar även Folk tandvården.

Fortsättningsvis ska folk tandvården ingå som en part vid upprättande av fler avsiktsförklaringar mellan Region Örebro län, Länsgården Fastigheter AB och kommuner i Örebro län.

Beredning

Ärendet har behandlats på styrelsesammanträde för Region Örebro läns förvaltnings AB och regionstyrelsens arbetsutskott den 15 oktober 2020.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Detta beslut har inga direkta konsekvenser på ovanstående perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Investeringen för Folk tandvården i Kumla omfattar ca 900 kvm och beräknas till 26 miljoner kronor, vilket kan räknas in i tidigare beslutad investering. Ingen ytterligare borgensram behövs för att genomföra investeringen. Bedömd hyresnivå är 2.100 kr/kvm.

En ombyggnation för Folk tandvården i Hallsberg beräknas till 15 miljoner kronor. Denna investering kommer inrymmas i nuvarande borgensram.

Uppföljning

Uppföljning sker i delårsrapporter och årsredovisning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM Regionstyrelsen 20 oktober 2020.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

23

Hemställan om borgen från
Länsgården Fastigheter AB för
byggnation i Skebäck, Örebro

20RS9779

Hemställan om borgen från Länsgården Fastigheter AB för byggnation i Skebäck, Örebro

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

att Region Örebro län utökar tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB:s lån inklusive räntederivat, jämte därpå löpande ränta och kostnader med 140 miljoner kronor till 2 716 miljoner kronor.

Sammanfattning

Länsgården Fastigheter AB har ansökt om utökad borgensram för lån till nya investeringar i fastigheten Gåsen 8, Skebäck, Örebro. Beslutet skulle innebära en ökning med totalt 140 miljoner kronor till en borgensram om 2.716 miljoner kronor.

Region Örebro län har en beslutad borgensram om 2.576 miljoner kronor till Länsgården Fastigheter AB efter beslut om borgen för byggnation på fastigheten Rosen 11 i Nora. Idag finns lån upptagna till 950 miljoner kronor inom denna borgensförbindelse. Ytterligare lån om 100 miljoner kronor kommer att tas upp under hösten 2020.

Styrelsen i Länsgården har beslutat om att upphandla etapp 1 (vårdcentral, garage, och tillagningskök) och etapp 2 (vård och omsorgsboende) vid fastigheten Gåsen 8, Skebäck.

Tidigare beviljad borgen för Skebäck om 340 miljoner kronor omfattar endast etapp 1. Nu planeras upphandling ske för etapp 1 men med option för etapp 2, vilket innebär att borgensramen behöver utökas. Uppskattad kostnad för båda etapperna baserad på nyckeltal är cirka 480 miljoner kr, varför ytterligare 140 miljoner kronor behöver beviljas.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9779

Länsgårdens styrelse har lämnat en hemställan om borgen hos Region Örebro län för detta utökade behov av lån.

Beredning

Ärendet har beretts vid sammanträde med Region Örebro läns förvaltnings AB:s styrelse och regionstyrelsens arbetsutskott den 15 oktober 2020.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet har inga konsekvenser för ovanstående perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Bedömt marknadsvärde på Länsgårdens färdigställda fastigheter var vid årsskiftet 1 665 miljoner kronor och bokfört värde uppgick vid samma tidpunkt till 634 miljoner kronor. Pågående nyanläggningar vid årsskiftet var 266 miljoner kronor och avsåg till största delen Askersundsprojektet, vilket färdigställs under 2020 till en bedömd projektkostnad om 291 miljoner kronor. Detta kommer att öka det bokförda värdet på tillgångarna. Kvar att investera för redan beslutade projekt, Hallsberg, Kumla, Skebäck etapp 1 och Hällefors är 1.250 miljoner kronor. När samtliga ovanstående projekt är färdiga 2026, kommer det bedömda totala bokförda värdet vara ca 2 miljarder kronor. Bedömt marknadsvärde kommer då, 2026, att vara minst ca 3 miljarder kronor.

Region Örebro län debiterar en borgensavgift av Länsgården motsvarande 0,25 procent av utnyttjat lånebelopp. Vid maximal upplåning av det ansökta borgensbeloppet 140 miljoner kronor blir borgensavgiften 350 tusen kronor per år, vilket är alltså är en intäkt för regionen och en kostnad för Länsgården.

Uppföljning

Uppföljning ska ske i delårsrapporter och årsredovisning

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.
Hemställan om borgen Gåsen 8, Skebäck.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9779

Skickas till:
Regionfullmäktige

**Protokoll från extra styrelsemöte i Länsgården Fastigheter AB 20-09-30
Org. nr 556501-8370**

Närvarande **Mötet sker per capsulam**

§ 36

Mötesform

Det noteras att dagens styrelsemöte förts per capsulam, dvs att mötesagendan skickats via e-post till samtliga styrelsemedlemmar som sedan genom svar via e-post godkänt mötesformen samt svarat med godkännande eller avslag på frågorna enligt §38 och §39 nedan.

§ 37

Protokolljusterare

Dagens protokoll justeras av samtliga deltagande ordinarie styrelsemedlemmar.

§ 38

Hemställan om borgen avseende Skebäck

Programbeslutet avseende Skebäck från styrelsemötet 2020-08-25 kompletteras med beslut om hemställan om borgen enligt nedan.

Länsgårdens styrelse beslutar att hemställan om borgen ska delges Region Örebro län avseende en utökning av tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB med 140 miljoner kronor från 2 288 miljoner kronor till 2 428 miljoner kronor.

Staffan Olsson Werme anmälde en avvikande mening till borgensbeslut avseende etapp två.

§ 39

Hemställan om borgen avseende Nora

Programbeslutet avseende Nora från styrelsemötet 2020-08-25 kompletteras med beslut om hemställan om borgen enligt nedan.

Länsgårdens styrelse beslutar att hemställan om borgen ska delges Region Örebro län avseende en utökning av tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB med 288 miljoner kronor. Med beslutet ovan avseende Skebäck kommer då borgensramen att uppgå till 2 716 miljoner kronor. Staffan Olsson Werme anmälde en avvikande mening till beslutet.

§ 40

Nästa styrelsemöte

Nästa styrelsemöte med arbetsdag är den 22 oktober kl. 10:00 - 16:00 i Länsgårdens konferenslokal, Skolgatan 36 A.

§ 41

Styrelsemötets avslutande

Då inga ytterligare frågor förelåg förklarades mötet avslutat.

Vid protokollet:

Maria Pisoni Sundahl

Kerstin Bergström Persson

Kerstin Bergström Persson
E-mail: kerstin.bergstrompersson@outlook.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 17:53 CEST

Lars Göran Zetterlund

Lars Göran Zetterlund
E-mail: lg.z@me.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 18:41 CEST

Staffan Werme

Staffan Werme
E-mail: wermes@me.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 19:34 CEST

Rose-Marie Frebran

Rose-Marie Frebran
E-mail: rose-marie@frebran.nu
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 19:41 CEST

Bo Ammer

Bo Ammer
E-mail: bo.ammer@telia.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 20:10 CEST

Martin Ejnrydh

Martin Ejnrydh
E-mail: martin.ejnrydh@socialdemokraterna.se
Verified by Mobile BankID
2020-10-01 09:01 CEST

Håkan Kangert

Håkan Kangert
E-mail: hakan@kangert.se
Verified by Mobile BankID
2020-10-02 14:02 CEST

24

Hemställen från Länsgården
Fastigheter AB om borgen för
byggnation i Nora

20RS9778

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9778

Organ
Regionstyrelsen

Hemställan från Länsgården Fastigheter AB om borgen för byggnation i Nora

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att Region Örebro län utökar tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB:s lån inklusive räntederivat, jämte därpå löpande ränta och kostnader med 288 miljoner kronor till 2 576 miljoner kronor samt

att villkora ovanstående beslut att gälla endast under förutsättning att erforderlig detaljplaneändring avseende fastigheten Rosen 11, Nora, vinner laga kraft.

Sammanfattning

Länsgården Fastigheter AB har ansökt om utökad borgensram för lån till fastighetsköp samt nya investeringar i vårdcentral och vårdboende vid fastigheten Rosen 11, Nora. Beslutet innebär en ökning med totalt 288 miljoner kronor till en borgensram om 2.576 miljoner kronor.

Region Örebro län har en beslutad borgensram om 2.288 miljoner kronor till Länsgården Fastigheter AB. Per 31 juli fanns lån upptagna till 950 miljoner kronor inom denna borgensförbindelse. Ytterligare lån om 100 miljoner kronor kommer att tas upp under hösten 2020.

Styrelsen i Länsgården har beslutat om att köpa fastigheten Rosen 11, Nora samt på denna fastighet genomföra viss ombyggnation och bygga nytt vård- och omsorgsboende.

Det planerade byggprojektet innebär en investering om cirka 250 miljoner kronor för Länsgården Fastigheter AB. Bolaget behöver låna till investeringen samt till köpeskillingen 38 miljoner kronor för köp av fastigheten och Region Örebro län ombeds gå i borgen för denna upplåning.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9778

Länsgårdens styrelse har lämnat en hemställan om borgen hos Region Örebro län för detta utökade behov av lån.

Ärendet har behandlats vid sammanträde i Region Örebro läns förvaltnings AB den 15 oktober 2020.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet har inga konsekvenser för ovanstående perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Bedömt marknadsvärde på Länsgårdens färdigställda fastigheter var vid årsskiftet 1 665 miljoner kronor och bokfört värde uppgick vid samma tidpunkt till 634 miljoner kronor. Pågående nyanläggningar vid årsskiftet var 266 miljoner kronor och avsåg till största delen Askersundsprojektet, vilket färdigställs under 2020 till en bedömd projektkostnad om 291 miljoner kronor. Detta kommer att öka det bokförda värdet på tillgångarna. Kvar att investera för redan beslutade projekt, Hallsberg, Kumla, Skebäck etapp 1 och Hällefors är 1.250 miljoner kronor. När samtliga ovanstående projekt är färdiga 2026, kommer det bedömda totala bokförda värdet vara cirka 2 miljarder kronor. Bedömt marknadsvärde kommer då, 2026, att vara minst cirka 3 miljarder kronor.

Region Örebro län kommer erhålla en borgensavgift från Länsgården motsvarande 0,25 procent av utnyttjat lånebelopp. Vid maximal upplåning 288 miljoner kronor blir borgensavgiften 720 tusen kronor per år, vilket är en intäkt för regionen och en kostnad för Länsgården.

Uppföljning

Uppföljning ska ske i delårsrapporter och årsredovisning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsen den 20 oktober 2020.
Hemställan om borgen Rosen 11, Nora.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9778

Skickas till:
Regionfullmäktige

**Protokoll från extra styrelsemöte i Länsgården Fastigheter AB 20-09-30
Org. nr 556501-8370**

Närvarande **Mötet sker per capsulam**

§ 36

Mötesform

Det noteras att dagens styrelsemöte förts per capsulam, dvs att mötesagendan skickats via e-post till samtliga styrelsemedlemmar som sedan genom svar via e-post godkänt mötesformen samt svarat med godkännande eller avslag på frågorna enligt §38 och §39 nedan.

§ 37

Protokolljusterare

Dagens protokoll justeras av samtliga deltagande ordinarie styrelsemedlemmar.

§ 38

Hemställan om borgen avseende Skebäck

Programbeslutet avseende Skebäck från styrelsemötet 2020-08-25 kompletteras med beslut om hemställan om borgen enligt nedan.

Länsgårdens styrelse beslutar att hemställan om borgen ska delges Region Örebro län avseende en utökning av tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB med 140 miljoner kronor från 2 288 miljoner kronor till 2 428 miljoner kronor.

Staffan Olsson Werme anmälde en avvikande mening till borgensbeslut avseende etapp två.

§ 39

Hemställan om borgen avseende Nora

Programbeslutet avseende Nora från styrelsemötet 2020-08-25 kompletteras med beslut om hemställan om borgen enligt nedan.

Länsgårdens styrelse beslutar att hemställan om borgen ska delges Region Örebro län avseende en utökning av tidigare beslutad ram för borgen såsom för egen skuld för Länsgården Fastigheter AB med 288 miljoner kronor. Med beslutet ovan avseende Skebäck kommer då borgensramen att uppgå till 2 716 miljoner kronor. Staffan Olsson Werme anmälde en avvikande mening till beslutet.

§ 40

Nästa styrelsemöte

Nästa styrelsemöte med arbetsdag är den 22 oktober kl. 10:00 - 16:00 i Länsgårdens konferenslokal, Skolgatan 36 A.

§ 41

Styrelsemötets avslutande

Då inga ytterligare frågor förelåg förklarades mötet avslutat.

Vid protokollet:

Maria Pisoni Sundahl

Kerstin Bergström Persson

Kerstin Bergström Persson
E-mail: kerstin.bergstrompersson@outlook.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 17:53 CEST

Lars Göran Zetterlund

Lars Göran Zetterlund
E-mail: lg.z@me.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 18:41 CEST

Staffan Werme

Staffan Werme
E-mail: wermes@me.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 19:34 CEST

Rose-Marie Frebran

Rose-Marie Frebran
E-mail: rose-marie@frebran.nu
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 19:41 CEST

Bo Ammer

Bo Ammer
E-mail: bo.ammer@telia.com
Verified by Mobile BankID
2020-09-30 20:10 CEST

Martin Ejnrydh

Martin Ejnrydh
E-mail: martin.ejnrydh@socialdemokraterna.se
Verified by Mobile BankID
2020-10-01 09:01 CEST

Håkan Kangert

Håkan Kangert
E-mail: hakan@kangert.se
Verified by Mobile BankID
2020-10-02 14:02 CEST

25

Projekt Nora –
fastighetsförsäljning samt nytt
vård- och omsorgsboende och
ombyggnad av befintlig
fastighet
20RS9777

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9777

Organ
Regionstyrelsen

Projekt Nora – fastighetsförsäljning samt nytt vård- och omsorgsboende och ombyggnad av befintlig fastighet

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att godkänna upprättade förslag till avtal (köpebrev och köpekontrakt) om att Länsgården Fastigheter köper fastigheten Rosen 11, Nora, för 38 miljoner kronor med tillträdesdag 2021-03-01 från Region Örebro län,

att godkänna att Länsgården Fastigheter AB på Nora kommuns uppdrag bygger ett nytt vård- och omsorgsboende på ”Fastigheten Rosen 11” i Nora under förutsättning att Nora kommun och Länsgården Fastigheter AB senast i samband med tilldelningsbeslut i byggentreprenaden, har tecknat hyresavtal samt

att villkora ovanstående beslut att gälla endast under förutsättning att detaljplaneändringen avseende fastigheten Rosen 11 vinner laga kraft.

Sammanfattning

Nora kommun vill bygga ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till Nora vårdcentral. Orsaken är att det nuvarande vård- och omsorgsboendet Tullbackagården med 63 platser inte är ändamålsenligt och att Nora kommun de närmaste åren kommer att ha ett utökat behov av platser inom vård och omsorg.

Byggnation av ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till nuvarande vårdcentral samt att eventuellt även bygga om Hjernets lokaler till korttidsplatser eller permanenta vårdplatser bidrar till att det skapas bra förutsättningar för samverkan mellan kommunens vård- och omsorgsverksamhet och närsjukvården/vårdcentralsverksamheten samt folktandvården.

Avsikten är att Länsgården Fastigheter AB (Länsgården) bygger ett nytt vård- och omsorgsboende, som kommer att hyras av Nora kommun. Det nya boendet ska kunna möta framtidens krav på innehåll, utformning och teknik. För att möta kommande

behov av ett utökat antal platser på vård- och omsorgsboende planeras det för en nybyggnation med 94 lägenheter, varav två parlägenheter.

Schablonberäkningar som genomförts visar att nybyggnationen med 94 lägenheter ligger på en investeringskostnad på cirka 250 miljoner kronor. Region Örebro län är idag ägare och Regionfastigheter förvaltare av vårdcentralfastigheten. Länsgården kommer att bli byggherre och ägare av lokalerna för det planerade vård- och omsorgsboendet. För att skapa bra förutsättningar framledes för förvaltar- och driftansvar av marken och lokalerna föreslås att hela fastigheten säljs/överförs till Länsgården. På uppdrag av regionen har fastigheten värderats av Svefa till 38 miljoner kronor inklusive byggrätt för ett nytt vård- och omsorgsboende.

När fastigheten har sålts till Länsgården, upprättas hyresavtal mellan Länsgården och Regionservice fastigheter gällande vårdcentralen och folktandvårdens lokalbehov.

Ärendebeskrivning

Fastigheten Nora Rosen 11, innehåller idag verksamheter från såväl Nora kommun som Region Örebro län i form av vårdcentral (innehållande distriktsläkar- och distriktsköterskemottagning, laboratorium, barnmorskemottagning, barnvårdscentral, sjukgymnastik och kuratorsverksamhet samt speciella mottagningar för astma- och KOL, diabetes och högt blodtryck), folktandvård, Vuxenlärandeenheten Hjernet (innefattandet vuxenutbildning, gymnasieskola, uppdragsutbildningar och cafeteria). Därutöver har Region Örebro län och Nora kommun gemensam verksamhet i en familjecentral i byggnaden. Fastigheten ägs och förvaltas av Region Örebro län. I de lokaler som Nora kommun nu hyr för Hjernet och familjecentralen var det tidigare vård- och omsorgsboende/sjukhem.

Nora kommun vill bygga ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till Nora vårdcentral. Orsaken är att det nuvarande vård- och omsorgsboendet Tullbackagården med 63 platser inte är ändamålsenligt och att Nora kommun de närmaste åren kommer att ha ett utökat behov av platser inom vård och omsorg.

Byggnation av ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till nuvarande vårdcentral samt att eventuellt även bygga om Hjernet lokaler till korttidsplatser eller permanenta vårdplatser bidrar till att det skapas bra förutsättningar för samverkan mellan kommunens vård- och omsorgsverksamhet och närsjukvården/ vårdcentralens verksamheten samt folktandvården.

Närhet mellan vårdcentral och dess hälso- och sjukvårdsresurser och vård- och omsorgsboende ökar möjligheter och förutsättningar för att enkelt och snabbt ge medicinska råd och insatser vilket i sin tur ger trygghet både för boende, anhöriga och personal.

Det är i linje med regionens och kommunens ambitioner att utveckla en för invånarna och patienterna nära och effektiv hälso- och sjukvård med hög kvalitet.

Den 17 februari 2017 beslutade regionstyrelsen att påbörja ett samarbetsprojekt kring om- och nybyggnation på fastigheten "Rosen 11" i Nora. Regionstyrelsen antog en avsiktsförklaring mellan Region Örebro län, Länsgården Fastigheter AB och Nora kommun avseende om- och nybyggnation på fastigheten Rosen 11, Nora. Regiondirektören fick i uppdrag att inleda ett utredningsarbete tillsammans med övriga parter samt ta fram beslutsunderlag för att överföra hela eller delar av fastigheten Rosen 11, Nora till Länsgården Fastigheter AB från Region Örebro län.

Avsikten är att Länsgården Fastigheter AB bygger ett nytt vård- och omsorgsboende, vilket kommer att hyras av Nora kommun. Det nya boendet ska kunna möta framtidens krav på innehåll, utformning och teknik. För att möta kommande behov av ett utökat antal platser på vård- och omsorgsboende planeras det för en nybyggnation med 94 lägenheter, varav två parlägenheter. Detaljplanen har antagits av kommunfullmäktige den 10 mars 2020, men har sedan överklagats av boende i intilliggande fastigheter. Överklagan är inskickad till Mark o Miljödomstolen och en återkoppling väntas ske under hösten (2020). Kommunfullmäktige har antagit lokalprogrammet den 1 april 2020. Kommunfullmäktige har också antagit ombudsavtalet med Länsgården den 10 juni 2020. Om all projektering, upphandling och byggnation löper på utan störningar kan ett nytt vård- och omsorgsboende stå klart för inflyttning efter sommaren 2023. Schablonberäkningar som genomförts visar att nybyggnationen med 94 lägenheter ligger på en investeringskostnad på cirka 250 miljoner kronor.

Region Örebro län är idag ägare och Regionfastigheter förvaltare av vårdcentralfastigheten. Länsgården planeras bli byggherre och ägare av lokalerna för nya vård- och omsorgsboendet. För att skapa bra förutsättningar framledes för förvaltar- och driftansvar av marken och lokalerna föreslås att hela fastigheten säljs/överförs till Länsgården Fastigheter AB. På uppdrag av regionen har fastigheten värderats av Svefa till 38 miljoner kronor inklusive inklusive byggrätt för ett nytt vård- och omsorgsboende. Planerad tillträdesdag är 1 mars 2021 under förutsättning att detaljplaneändringen har vunnit laga kraft. Förskjuts beslutet om detaljplanen så förskjuts hela processen kring fastighetsövertagandet framåt i tiden.

När fastigheten har sålts till Länsgården, upprättas hyresavtal mellan Länsgården och Regionservice fastigheter gällande vårdcentralen och folktandvårdens lokalbehov.

Innan beslut fattas om tilldelning av anbuden har båda parter möjlighet att avbryta byggprojektet. Innan anbud antas ska godkänt projektavtal finnas mellan Nora kommun och Länsgården Fastigheter AB.

Beredning

Ärendet har behandlats vid styrelsesammanträde med Region Örebro läns förvaltnings AB och regionstyrelsens arbetsutskott den 15 oktober 2020.

Bedömning

Det finns ett stort behov att för framtiden öka antalet vård- och omsorgsboende platser i Nora kommun. Närhet mellan hälso- och sjukvårdspersonal och folktandvården på vårdcentralen och vård- och omsorgsboende ökar möjligheter och förutsättningar för att enkelt och snabbt ge medicinska råd och insatser vilket i sin tur ger trygghet både för boende, anhöriga och personal.

Genom att samla allt ägande på fastigheten Rosen 11, Nora till en juridisk enhet underlättas förvaltar- och driftansvar av marken och lokalerna.

Av bolagsordningen för Länsgården Fastigheter AB framgår att bolaget ska ge regionfullmäktige möjlighet att ta ställning innan stora eller principiella beslut fattas. En sådan framställan ska enligt ägardirektiven gå via moderbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Genom att fler boendeplatser samlokaliseras och koncentreras i anslutning till regionens hälso- och sjukvårdsverksamhet samt folktandvården kommer antalet resor för vård och omsorgspersonal minska såväl i kommun som i regiondriven verksamhet. Ombyggnation och nybyggnation ger möjlighet påverka förutsättningar för effektivare hållbarhet vad gäller både drifts- som fastighetsfrågor. Fler platser på vård- och omsorgsboende ökar förutsättningarna för såväl kvinnor som män som är i behov av omfattande stöd i boende att leva ett kvalitativt liv.

Barnperspektivet påverkas inte direkt av förslaget till beslut.

Ekonomiska konsekvenser

Fastigheten med byggrätt är värderad till 38 miljoner kronor och ett förslag till köpebrev och köpekontrakt har upprättats. Vid en försäljning ökar regionens likviditet med motsvarande belopp. Fastighetens bokförda värde uppgår till 12,9 miljoner kronor.

Det planerade byggprojektet innebär en investering om cirka 250 miljoner kronor för Länsgården Fastigheter AB. Bolaget behöver låna till investeringen samt köpeskillingen 38 miljoner kronor för fastigheten och Region Örebro län har ombetts gå i borgen för denna upplåning.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Ingrid Domberg

Sammanträdesdatum
2020-10-20

FöredragningsPM
Dnr: 20RS9777

Region Örebro län minskar sitt fastighetsinnehav, men ökar sina externt inhyrda lokaler, vilket medför att Region Örebro läns kostnader för avskrivning, ränta och drift och underhåll av fastigheten försvinner men kostnaden för externt inhyrda lokaler ökar. Årshyra för folktandvården och vårdcentralen ska efter överlåtelsen vara oförändrad utöver årliga indexjusteringar.

Uppföljning

Kontinuerlig återrapportering ska ske till regionstyrelsens arbetsutskott samt till regionstyrelsen under projektets gång.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2020-10-20

Avsiktsförklaring mellan Region Örebro län, Länsgården Fastigheter AB och Nora kommun avseende om- och nybyggnation på fastigheten "Rosen 11", Nora

Värdeutlåtande för fastigheten "Rosen 11", Svefa – värdering med byggrätt

Förslag till köpebrev

Förslag till köpekontrakt

Handling som avses i 8 kap mervärdesskattelagen

Bilaga till handling som avses i 8 kap mervärdesskattelagen

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige

Avsiktsförklaring mellan Nora kommun, Länsgården Fastigheter AB och Region Örebro län avseende om-, och nybyggnation på fastigheten Nora Rosen 11 i Nora kommun

Följande avsiktsförklaring har träffats mellan Nora kommun, Länsgården Fastigheter AB och Region Örebro län.

Bakgrund

Fastigheten Nora Rosen 11, innehåller idag verksamheter från såväl Nora kommun som Region Örebro län i form av *vårdcentral* (till exempel distriktsläkar- och distriktsköterskemottagning, laboratorium, barnmorskemottagning, barnvårdscentral, sjukgymnastik och kuratorsverksamhet samt speciella mottagningar för astma och KOL, diabetes och högt blodtryck), *folktandvård*, *Vuxenlärandeenheten Hjernet* som bland annat innefattar vuxenutbildning, flyktingmottagning, arbetsmarknadsenhet, gymnasieskola, uppdragsutbildningar och cafeteria. Därutöver har Region Örebro län och Nora kommun gemensam verksamhet i en *familjecentral* i byggnaden.

Fastigheten ägs och förvaltas av Region Örebro län. I de lokaler som Nora kommun nu hyr för Hjernet och familjecentralen var det tidigare vård- och omsorgsboende/sjukhem.

Nora kommun kommer närmaste åren att ha ett utökat behov av flera platser inom vård och omsorg samt att det nuvarande vård- och omsorgsboendet Tullbackagården med 63 platser inte är ändamålsenligt och behöver ersättas med nytt modernt vård- och omsorgsboende. Därför vill Nora kommun bygga ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till Nora vårdcentral. Nora kommun avser att avveckla Tullbackagården som vård- och omsorgsboende och istället bygga om Tullbackagården till senior/trygghetsbostäder och därmed åstadkomma ett äldrecentrum och ett ökat utbud av olika former av bostäder för äldre.

Byggnation av ett nytt vård- och omsorgsboende i anslutning till nuvarande vårdcentral samt eventuellt även bygga om Hjernet lokaler till korttidsplatser eller permanenta vårdplatser bidrar till att det skapas bra förutsättningar för samverkan mellan kommunens vård- och omsorgsverksamhet och närsjukvården/vårdcentralens verksamhet.

Närhet mellan vårdcentral och dess hälso- och sjukvårdsresurser och vård- och omsorgsboende ökar möjligheter och förutsättningar för att enkelt och snabbt ge medicinska råd och insatser vilket i sin tur ger trygghet både för boende, anhöriga och personal.

Det är i linje med regionens och kommunens ambitioner att utveckla en för invånarna och patienterna en nära och effektiv hälso- och sjukvård med hög kvalitet.

Avsikt och omfattning

Avsikten är att Länsgården Fastigheter AB bygger ett nytt vård- och omsorgsboende som hyrs av Nora kommun.

Syftet är att utveckla kvarteret Rosen till ett unikt, modernt boende och mötesplats för äldre med sociala och vårdrelaterade behov. Det nya boendet ska kunna möta framtidens krav på innehåll, utformning och teknik. För att ersätta Tullbackagården och möta kommande behov av fler vård- och omsorgsboendeplatser planeras för en nybyggnation med 70-80 platser samt eventuellt ombyggnation av Hjernets nuvarande lokaler till korttidsplatser.

Platsen för byggprojektet utgår från den mark som Region Örebro län äger.

Genom att skapa bra fysiska förutsättningar för samarbete mellan Region Örebro läns hälso- och sjukvårdsverksamheter och Nora kommuns vård- och omsorgsverksamheter bidrar det till att utveckla en för invånarna och brukarna/patienterna nära och effektiv hälso- och sjukvård med hög kvalitet.

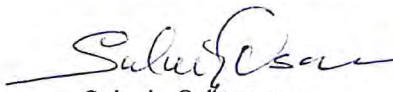
Uppdrag

Nora kommun, Länsgården Fastigheter AB och Region Örebro län ska tillsammans ta fram ett beslutsunderlag för ombyggnad/nybyggnad på fastigheten Nora Rosen 11 med avsikt att uppnå ovan beskrivna funktioner.

Målsättning är en projektstart under 2017.

.... februari 2017

Gemensam avsiktsförklaring undertecknad av Nora kommun, Länsgården Fastigheter AB och Region Örebro län. Avsiktsförklaringen gäller under förutsättning av erforderliga beslut i berörda organ.

Solveig Oskarsson
Kommunstyrelsens
ordförande
Nora kommun

Björn Eriksson
Styrelsens ordförande
Länsgården Fastigheter AB

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande
Region Örebro län

Värdeutlåtande

Fastigheten Nora Rosen 11, inklusive byggrätt

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Uppdragsbeskrivning	4
3. Värderingsobjekt	5
4. Marknadsanalys	9
5. Värderingsmetodik	15
6. Värdering	16
7. Slutsatser	21

1. Sammanfattning

Värderingsobjekt:	Fastigheten Nora Rosen 11. En ny detaljplan är under utarbetande med syfte att möjliggöra utveckling av området med utökade byggrätter för bl a vård- och omsorgsboende.
Uppdragsgivare:	Region Örebro län (org.nr 232100-0164) genom Peter Kanat.
Syfte:	Värderingen syftar till att bedöma värderingsobjektets marknadsvärde. Enligt uppdragsgivaren skall värderingen användas som beslutsunderlag vid eventuell överlåtelse.
Värdetidpunkt:	2020-04-03.
Objektstyp:	Inom värderingsobjektet inryms vårdcentral och tandvårdslokaler samt kommunal vuxenutbildning
Marknadsvärde:	Mot bakgrund av vad som redovisas i värdeutlåtandet bedöms marknadsvärdet av värderingsobjektet, exklusive kvarvarande byggrätter, vid värdetidpunkten till:

38 000 000 kronor

(Trettioåtta miljoner kronor)

Resulterande nyckeltal:	Marknadsvärde / m ²	8 245
	Marknadsvärde / taxeringsvärde	-
	Bruttokapitalisering, år 1 (marknadsvärde / årshyra år 1)	8,9
	Direktavkastning, initial (aktuellt driftnetto / marknadsvärde)	5,7%
	Direktavkastning, år 1 (driftnetto år 1 / marknadsvärde)	5,7%
	Marknadsmässig direktavkastning (Marknadsmässig driftnetto / marknadsvärde)	6,4%

2. Uppdragsbeskrivning

Värderingsobjekt

Värderingsobjektet utgörs av fastigheten Nora Rosen 11.

Uppdragsgivare

Uppdragsgivare är Region Örebro län (org.nr. 232100-0164), genom Peter Kanat.

Syfte

Värderingen syftar till att bedöma värderingsobjektets marknadsvärde. Enligt uppdragsgivaren skall värderingen användas som beslutsunderlag vid eventuell överlåtelse.

Värdetidpunkt

Värdetidpunkt är 2020-04-03.

Allmänna villkor

För uppdraget gäller bilagda "Allmänna villkor för värdeutlåtande" om ej annat framgår nedan.

De allmänna villkoren har utarbetats gemensamt av de ledande värderingsföretagen på den svenska marknaden och tillämpas alltid av dessa företag om inte annat särskilt anges i det enskilda fallet. De allmänna villkoren återger värderingsbranschens uppfattning om ett värderingsutlåtandes generella begränsning.

De allmänna villkoren anger begränsningar i värdeutlåtandets omfattning, förutsättningar för värdeutlåtandet vad gäller datafångst och tillförlitlighet, hur miljöaspekter beaktas, besiktningens funktion, hur värderingsobjektets tekniska skick beaktas, värderarens ansvar, värdeutlåtandets aktualitet, hur redovisade bedömningar av framtida händelser och förutsättningar ska tolkas samt hur värdeutlåtandet får användas.

De allmänna villkoren gäller i alla delar för såväl av Samhällsbyggarna auktoriserad fastighetsvärderare som för icke auktoriserade värderare.

Svefa AB ikläder sig ej ansvar för oriktiga värdebedömningar orsakade av att av uppdragsgivaren/fastighetsägaren lämnade sakuppgifter, som lagts till grund för värdebedömningen, är oriktiga eller ofullständiga.

Värderingsstandard

Allmänna villkor för värdeutlåtande gäller (se bifogat dokument). Dessa villkor gäller före villkor enligt punkt två och tre nedan.

Uppdraget har utförts i enlighet med tillämpliga delar av Valuation Practice Statements ("VPS") som ingår i RICS Valuation - Global Standards 2017 ("Red Book") och utfärdats av Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS).

Värderingen har utförts i enlighet med Samhällsbyggarnas regler om god värderarsed.

Vi bekräftar att vi har tillräcklig lokal och nationell marknadskännedom om den aktuella fastighetsmarknaden, samt erforderlig kompetens och förståelse för att kunna utföra uppdraget på ett fullvärdigt sätt.

Upplysningar

Med anledning av den pågående Corona-smittan är det svårt att överblicka påverkan på såväl näringslivet/samhället i stort som investeringsmarknaden/fastighetsmarknaden. Olika segment/tillgångsslag kommer att påverkas olika mycket och det är svårt att prognosticera dels under hur lång tid det kommer att ha negativ effekt, dels hur stor omfattningen kommer att bli.

Med anledning av detta är värdebedömningen behäftad med en större osäkerhet än vad som annars skulle varit fallet utan denna påverkan. Vi rekommenderar er därför att aktualisera värdet av fastigheten mer frekvent under rådande förhållande.

Svefa har inte värderat värderingsobjektet inom den senaste 2-års perioden.

Svefa känner inte till någon intressekonflikt i samband med detta uppdrag.

Besiktning och värderingsunderlag

Besiktning av värderingsobjektet utfördes 2020-02-25 av Stefan Dahlman på Svefa. Vid besiktningen deltog Regionens drifttekniker som representant för fastighetsägaren.

Vid besiktningen har ett urval av lokaler, allmänna utrymmen och tekniska installationer studerats.

Följande uppgifter har erhållits från uppdragsgivaren:

- Lokalhyreskontrakt
- Hyresdebiteringslista
- Uppgifter om faktiska drift- och underhållskostnader
- Inhämtade tekniska uppgifter från drifttekniker vid besiktning
- Plankarta och planbeskrivning

Vidare har underlag inhämtats och bearbetats från kommunens planarkiv, fastighetsregistret samt offentlig statistik från SCB med flera.

3. Värderingsobjekt

Objektstyp

Inom värderingsobjektet inryms vårdcentral och tandvårdslokaler samt kommunal vuxenutbildning.

Lagfaren ägare

Lagfaren ägare till värderingsobjektet är REGION ÖREBRO LÄN.

Läge

Värderingsobjektet är beläget i Nora kommun. Gatuadressen är Kvarnvägen 11 m fl.. Se kartor i bilagt utdrag ur fastighetsregistret.

Omgivningen utgörs huvudsakligen av verksamheter, bl a kvarteret Bryggeriet, flerbostadshus och villabyggelse. Service finns närmast i närområdet. Allmänna kommunikationer finns i form av buss. Större trafikleder, väg 244 finns på nära avstånd och väg 50 på cirka 9 kilometers avstånd.

Tomt

Värderingsobjektet har en markareal om 15 251 kvadratmeter. På värderingsobjektet finns en större byggnad som upptar cirka 17 % av markarealen. Den obebyggda delen av värderingsobjektet utgörs främst av grönytor, parkeringsplatser och kommunikationsytor.

Byggnadsbeskrivning

Byggnaden på värderingsobjektet uppfördes under mitten av 1960-talet och inrymmer 1-2 plan ovan mark samt suterrängvåning.

Den totala uthyrbara arean uppgår till 4 609 kvadratmeter fördelat enligt nedan:

Lokaltyp	Uthyrbar area		
	m ²	%	Antal
Kontor/utbildning	1 909	41	-
Vård eller barnomsorg	2 700	59	-
Summa/Medel	4 609	100	0

Konstruktion

Grundläggning	Gjuten källargrund/Suterrängvåning
Stomme	Betong
Bjälklag	Betong
Fasadmaterial	Tegel
Yttertak	Bandtäkt plåt och tegel
Fönster	3-glas

Teknik

Uppvärmning	Fjärrvärme
Ventilation	FTX
Komfortkyla	Nej
OVK	Godkänd
Sophantering	Utrymme för källsortering i huset
Hissar	2 hiss
Sprinkler	Nej
Brandlarm	Ja, uppkopplat

Övrigt

Parkering	60-tal markparkeringar
-----------	------------------------

Skick och standard

Byggnadens yttre och inre skick bedöms som normalt och lokalerna håller en relativt normal standard med den pågående verksamheten.

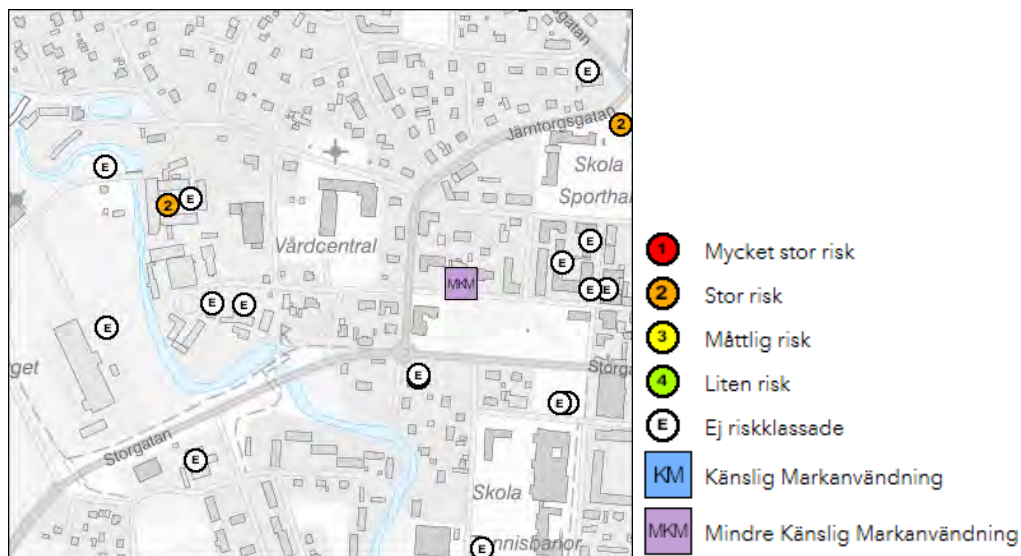
Inga reparationsbehov, som inte bedöms inrymmas inom ramen för ordinarie löpande/periodiskt underhåll, noterades vid besikningen.

Flexibilitet och alternativanvändning

Lokalerna bedöms vara flexibla i sin utformning, och därmed bedöms möjligheten till alternativt utnyttjande som goda. Möjlig alternativanvändning bedöms främst utgöras av annan administrativ verksamhet.

Miljö

Värderingsobjektet är inte registrerat i Länsstyrelsens register med potentiellt förorenade markområden.

Inom ramen för detta uppdrag har det inte genomförts någon ytterligare kontroll avseende potentiella miljöbelastningar inom värderingsobjektet (se vidare avsnitt 3 i bilaga Allmänna villkor för värdeutlåtande).

Rättsliga förhållanden

I bilaga återfinns ett utdrag ur fastighetsregistret. Av denna bilaga framgår bland annat:

- Lagfaren ägare
- Adressuppgifter
- Planförhållanden
- Servitut med mera
- Inteckningar
- Taxeringsuppgifter

Nedan beskrivs värderingsobjektets planförhållande mer detaljerat.

Planförhållande

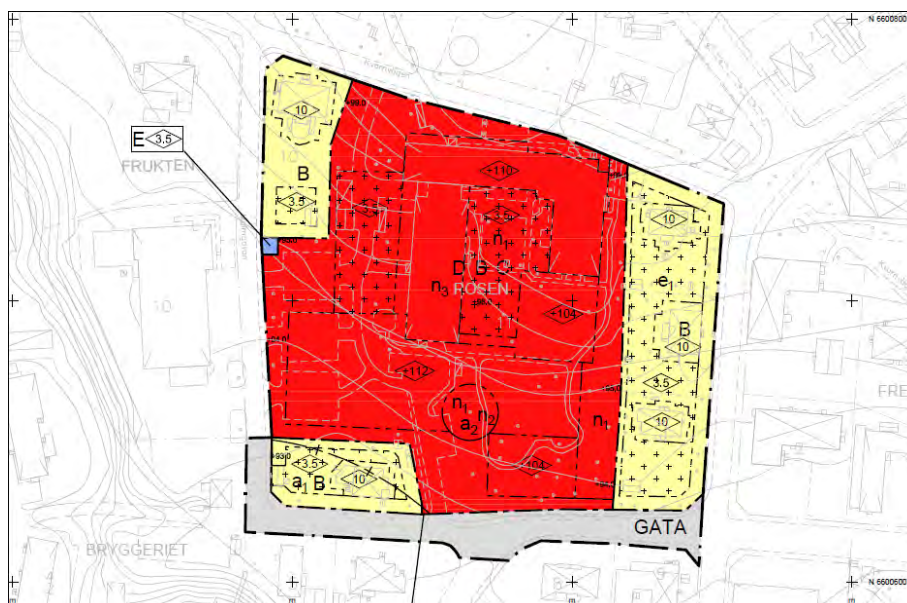
Värderingsobjektet omfattas av detaljplan, lagakraftvunnen 1912-10-25.

Planbestämmelserna anger allmänna eller offentliga ändamål. Stadsplanen anger under beteckningen C att huvudbyggnad inte får uppföras till högre höjd än 10 meter samt att den sammanlagda arealen av på tomtens uppförda byggnader inte får uppgå till mer än 1/3 del av hela tomtens areal.

För beteckningen D anges att samma bestämmelser gäller som för beteckningen C, dock så att från dessa bestämmelser undantas byggnad som uppförs för allmänt eller offentligt behov. Befintlig bebyggelse överensstämmer med planbestämmelserna.

För området pågår arbete med ny detaljplan som inte vunnit laga kraft och som innebär en utökad byggrätt för bl a vårdverksamhet (se avsnitt 6 nedan).

4. Marknadsanalys

Makroekonomi

Svensk ekonomi

Svensk ekonomi har fortsatt relativt goda fundamentala förutsättningar, men det är tydligt att utvecklingen nu gått in i en fas med stor osäkerhet och svag ekonomisk aktivitet, en utveckling som tydligt förvärrats på grund av den rådande Corona-pandemin.

Vad gäller just Corona-viruset är påverkan på såväl ekonomi som samhället i stort i detta skede svårbedömd, men har redan resulterat i omfattande, påtagliga konsekvenser. Även vid en relativt kortvarig period med sjukdom och smittspridning kommer vi se en tydlig nedskrivning av BNP, med "negativ tillväxt" att vänta. Om det går att undvika en långvarig lågkonjunktur återstår att se. Den svaga utvecklingen väntas hålla i sig under 2020, men under 2021 torde ekonomin, såväl i Sverige som internationellt, växla upp igen.

Sverige står inför stora demografiska utmaningar. Den höga befolkningstillväxten – dessutom med allt fler i "icke-arbetsför" ålder – kommer sätta tydliga avtryck i svensk ekonomi och politik under många år framöver. Stora krav ställs på utbyggnad av "social infrastruktur"; särskilda boenden, förskola/skola och hälso-/sjukvård. De offentliga finanserna är starka, med visst utrymme för ytterligare ofinansierade åtgärder och i händelse av en långvarig lågkonjunktur – och särskilt beaktat konsekvenserna av Corona-viruset – finns utrymme att föra en mer expansiv finanspolitik. Beaktat det stora investeringsbehovet i offentlig sektor kommer det emellertid sannolikt krävas en åtstramning av såväl de offentliga utgifterna som finanspolitiken framöver.

Trots en relativt svag tillväxt, i Sverige och internationellt, höjde Riksbanken i december 2019 som aviserat reporäntan med 25 punkter till 0%. Med en i huvudsak oförändrad konjunkturs- och inflationsutveckling lämnades reporäntan i feb-20 oförändrad. Reporäntan väntas ligga kvar på 0% under 2020 och 2021, och en bit in på 2022 (en sänkning kan emellertid inte uteslutas då svensk ekonomi nu väntas gå in i lågkonjunktur). Riksbanken fortsätter att varna för hushållens historiskt höga skuldsättning, något de anser bör hanteras med riktade åtgärder inom bostadspolitiken, skattepolitiken och makrotillsynen.

För att mildra effekterna av Corona-viruset har Riksbanken i mars-20 infört ett antal åtgärder för att säkerställa att svenska företag har tillgång till krediter, som till exempel utlåning av 500 mdkr till bankerna (till en ränta som kopplas till reporänta, d.v.s. 0%) för vidareutlåning till icke-finansiella företag.

Redan innan Corona-viruset noterades en tydlig avmattning på arbetsmarknaden, med en prognostiserad ökning av antalet sysselsatta om "endast" 45 000 personer under 2020 – 2021. Arbetslösheten väntades öka till 7,2% respektive 7,4% (att jämföra med 6,8% under 2019). Sedan dess har förutsättningarna ändrats, med 10 000-tals uppsägningar, varsel och permitteringar. Än mer problematiskt är att det till stor del är lågutbildade yrkesgrupper, som till exempel inom hotell- och restaurangbranschen, som är särskilt utsatta.

Tillväxten på arbetsmarknaden har varit störst inom storstadsregionerna som har fördel av en diversifierad arbetsmarknad, tillgång till välutbildad arbetskraft och en stark, specialiserad tjänstesektor (privata och offentliga tjänster väntas fortsatt stå för en stor del av tillväxten). Tillgång på utbildad arbetskraft är ett problem utanför storstadsregionerna, särskilt inom offentlig sektor i små/medelstora kommuner.

Utbildning är en viktig faktor för fortsatt tillväxt på arbetsmarknaden (en utveckling som också påverkas av fortsatta strukturförändringar på arbetsmarknaden, som digitalisering och automatisering). Utmaningarna på arbetsmarknaden – och då främst långtidsarbetslöshet och brist på utbildad arbetskraft – ställer stora krav på ökad omställning (utbildning), ökad rörlighet ("flytta till jobben") och subventionerade anställningar för att skapa förutsättningar för sysselsättning och tillväxt.

Nora kommun

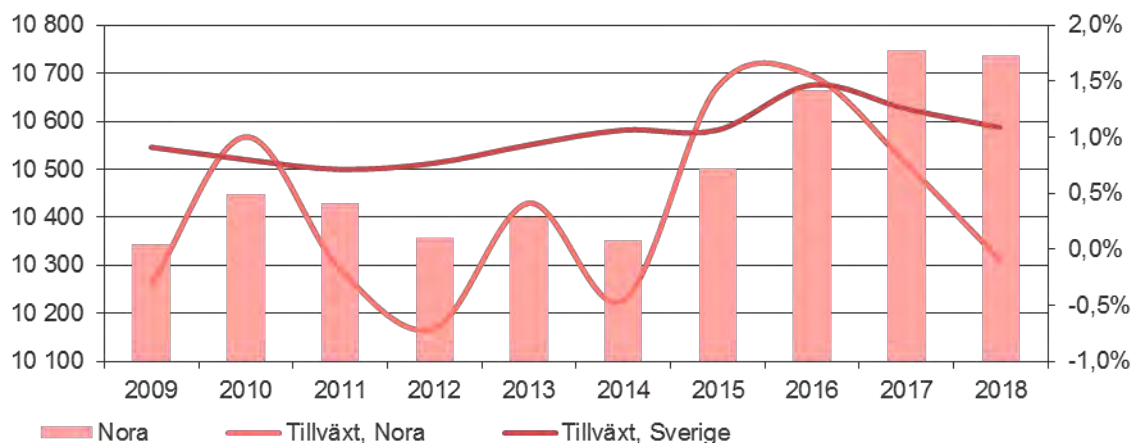
Befolkning

Befolkningen i Nora uppgick vid årsskiftet 2018/2019 till 10 737 invånare, en minskning med cirka -0,1% sedan föregående år. Befolkningsutvecklingen i kommunen under den senaste 10-årsperioden redovisas i tabellen nedan.

Befolkning	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nora	10 343	10 447	10 429	10 356	10 399	10 352	10 502	10 665	10 747	10 737
Tillväxt, Nora	-0,3%	1,0%	-0,2%	-0,7%	0,4%	-0,5%	1,4%	1,6%	0,8%	-0,1%
Tillväxt, Sverige	0,9%	0,8%	0,7%	0,8%	0,9%	1,1%	1,1%	1,5%	1,3%	1,1%

Källa: SCB

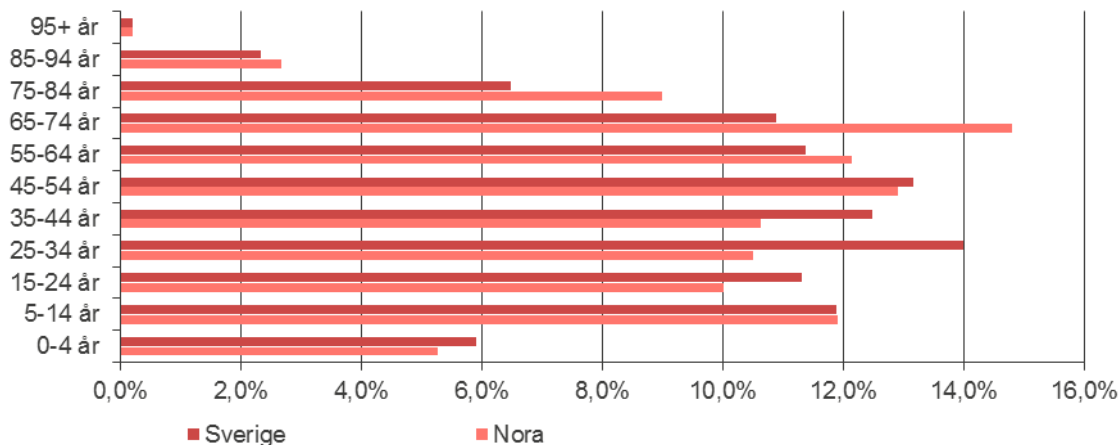
Befolkningsutveckling

Källa: SCB

I nedanstående diagram redovisas befolkningens mängd i kommunen för olika åldersgrupper samt deras andelar av den totala befolkningens mängd. Noterbart är att andelen personer som är 25-34 år är markant lägre än riket i övrigt.

Åldersfördelning på befolkningen

Källa: SCB

Medelinkomsten i Nora är generellt lägre än riket i stort, något som gäller inom samtliga ålderskategorier med undantag av kategorin 20-24 år.

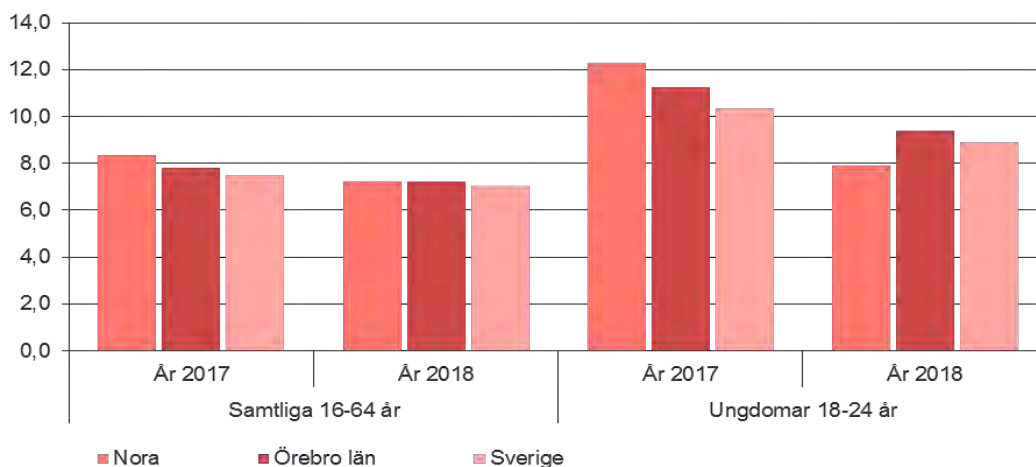
Ålder	Kommunen [tkr]	Länet [tkr]	Riket [tkr]
20-24 år	167,7	156,5	155,4
25-29 år	219,7	231,8	237,0
30-44 år	297,3	311,6	334,9
45-64 år	352,8	357,3	383,8
65+ år	237,2	236,5	249,6
Totalt 20+ år	281,7	284,5	305,1

Källa: SCB

Arbetslöshet

Ser man till Arbetsförmedlingens statistik för 2018 (avser den registerbaserade arbetskraften som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd) uppgår arbetslösheten i Nora till 7,2 % vilket kan jämföras med Örebro län som har en arbetslöshet om 7,2 % och riket i stort som har en arbetslöshet om 7,0 %.

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd i procent av befolkningen

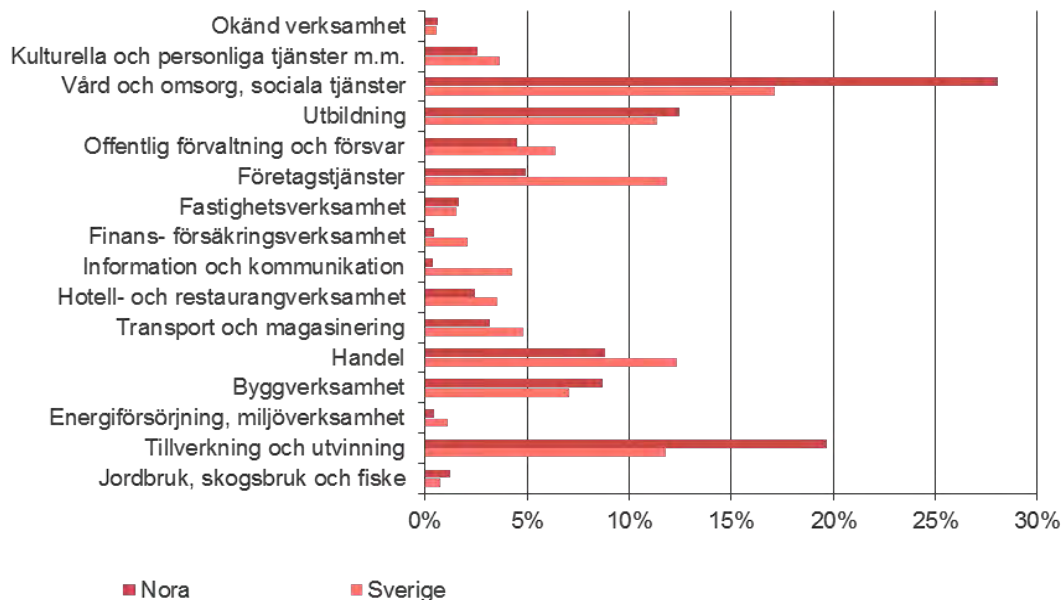

Källa: Arbetsförmedlingen

Näringsliv

Tyngdpunkten i kommunens näringsliv ligger på vård och omsorg samt tillverkning och utvinning.

Andel anställda per näringsgren

Källa: SCB

I Svenskt Näringslivs kommunranking, vilken baseras på kommunernas näringslivsklimat, hamnar Nora på plats 288 i rankingen för 2019

Fastighetsmarknad

Investeringsmarknaden

I detta ännu relativt tidiga skede är det svårt att överblicka konsekvenserna av Corona-viruset, såväl vad gäller investeringsmarknaden som för fastighetsmarknaden och näringslivet/samhället i stort, men den ökande osäkerheten väntas medföra ett svagt 2020.

Fastighetsmarknaden har under flera år noterat en positiv utveckling med sjunkande avkastningskrav och stigande priser inom flertalet segment och geografiska delmarknader. Denna utveckling har varit särskilt tydlig i storstads- och tillväxtregionerna, och främst för bostäder, samhällsfastigheter och kvalitativa kommersiella objekt.

2019 utgjorde ett starkt år på investeringsmarknaden, med en transaktionsvolymen om cirka 181 mdkr (avser direkta fastighetsinvesteringar >10 mkr). Då även kapitalmarknadstransaktioner (indirekta fastighetsinvesteringar) inkluderas (som Vonovias köp av Hembla och Victoria Park) summeras transaktionsvolymen till drygt 216 mdkr.

Enligt MSCI uppgick totalavkastningen på fastighetsinvesteringar till cirka 10,3% under 2019 (att jämföra med 10,6% 2018 och 10,8 % 2017). Värdeökningen stod för cirka 6,3% och direktavkastningen för cirka 3,8% (den lägsta direktavkastningen sedan mätningen startade 1984). Högst totalavkastning uppvisade industri (13,3%), tätt följt av kontor (13,0%). Lägst totalavkastning uppvisar handel (4,7%).

Under 2020 bedöms det som troligt att transaktionsvolymen, trots god underliggande efterfrågan inom flertalet segment, kommer att minska betydligt jämfört med 2019 (i praktiken väntas marknaden ta en "paus" för att bättre kunna överblicka de förändrade marknadsförutsättningarna).

Till köparna har främst svenska investerare hört, särskilt institutionellt kapital med ett stort behov av att investera i "realvärdessäkrade" tillgångar (där fastigheter utgör ett attraktivt segment). Det utländska investeringsintresset har varit ökande, om än med ett mer "snävt" investeringsfokus med en stor andel av investeringarna i storstäderna eller genom nischade portföljer. Beaktat den osäkerhet och de restriktioner som Corona-viruset medför bedöms det emellertid som sannolikt att vi kommer se en lägre andel internationellt kapital under 2020.

Höjningen av reporäntan till 0% fick inte något egentligt genomslag på investeringsmarknaden, vare sig vad gäller efterfrågan, direktavkastningskrav eller tillgång till kapital. Detta då investerarna redan "prissatt" fortsatta låga kapitalkostnader i sina investeringsbeslut.

Finansinspektionens höjda krav på bankernas egna kapital vid utlåning till kommersiella fastigheter väntas emellertid medföra ökande kapitalkostnader (15 – 25 punkter), något som främst väntas drabba mindre aktörer. De etablerade fastighetsbolagen och institutionerna har en fortsatt relativt positiv syn på kreditmarknaden med god tillgång till kapital. Flera aktörer har från mitten av 2019 fram till februari 2020 emitterat obligationer till villkor som sänkt kapitalkostnaderna (med "gröna" obligationer som en särskilt attraktiv produkt). Möjligheten att emittera obligationer har emellertid försvårats på grund av Corona-krisen vilket medför att fastighetsbolagen framöver i praktiken är hänvisade till traditionell finansiering med pantbrev.

Med en ökande osäkerhet vad gäller utvecklingen framöver, där vi kan komma att se långtgående konsekvenser på grund av konkurser, varsel/upsägningar, ändrade konsumtionsmönster med mera (detta särskilt för mer "upplevelsebaserade" fastigheter/lokaler som hotell, butiker och restauranger) torde vi se högre direktavkastningskrav på den kommersiella marknaden. Bostadshyresfastigheter och samhällsfastigheter ses emellertid som relativt stabila tillgångar, med i huvudsak oförändrade direktavkastningskrav.

För projektmarknaden är tillgången till arbetskraft av stor vikt, där den rådande osäkerheten kring stängda gränser och in-/utreseförbud medför risk för förseningar i pågående/planerade projekt. Till följd av detta ser vi även en ökande osäkerhet på byggrättsmarknaden.

Segment – Vård

Vårdfastigheter utgör ett intressant investeringssegment med ett stort antal investerare – såväl lokal bolag som nationella, specialiserade aktörer – som efterfrågar stabil avkastning till låg risk.

Vad gäller säljarna är motiven mer varierade, men handlar ofta om att erhålla kapital till andra investeringar (offentliga aktörer), att verksamheten läggs ner eller får ändrade förutsättningar (egenanvändare, offentliga aktörer) eller att renodla beståndet (privata aktörer).

Beståndet ägs fortfarande till stor del av den offentliga sektorn, men andelen privat ägande har ökat då flera kommuner valt att sälja delar av sina bestånd och det har bildats bolag med huvudsaklig inriktning att uppföra och förvalta samhällsfastigheter.

Det geografiska läget är till viss del underordnat det stabila kassaflödet vilket gör att investerare visar intresse även för objekt som ligger utanför de stora marknaderna (förutsatt ändamålsenliga lokaler och en demografisk utveckling på orten som borgar för god långsiktig efterfrågan).

Direktavkastningskraven under senare år har sjunkit i takt med marknadens intresse för samhällsfastigheter. Med hyresgäst från offentlig sektor erhålls vanligtvis ett något lägre direktavkastningskrav jämfört med om verksamheten drivs av en privat operatör. I detta sammanhang bör man även beakta debatten kring vinstbegränsningar och andra politiska risker som kan vara svår för investerare att hantera.

Trots den goda utvecklingen under senare år bedöms det finnas viss potential, om än begränsad, för ytterligare press nedåt på avkastningskraven.

Vårdlokaler-/fastigheter är vanligen uppförda, eller åtminstone anpassade för, aktuell verksamhet. Den risk som specialanpassade lokaler innebär (med begränsad alternativ användning och stora omställningskostnader) motverkas av den stabila verksamheten. Ofta har verksamheten tecknat ett långt hyresavtal (särskilt vid nyproduktion då det i princip är ett krav med 15 – 20 årsavtal). Vidare finns det ofta en förväntan om att hyresgästen kommer att förlänga hyresförhållandet så länge lokalerna är ändamålsenliga för aktuell verksamhet. Marknaden är därmed inte lika konjunkturberoende som för kommersiella lokaler i övrigt.

Med en växande, åldrande befolkning torde efterfrågan vara god framöver, både på investerings- och hyresmarknaden. På tio års sikt väntas antalet invånare 80+ öka med hela 45 % (även 65+ väntas öka kraftigt) vilket torde medföra ett ökat behov av vårdlokaler, inklusive olika typer av äldre- och vårdboende. Den växande debatten kring psykisk ohälsa torde även medföra ett ökat behov av denna typ av lokaler.

Nyproduktion av vårdlokaler-/fastigheter sker först efter att det identifierats ett konkret behov, och vanligen efter att avtal tecknats med en operatör, vilket borgar för en stabil marknad. Även privata aktörer satsar på projektutveckling och nybyggnation, något som bedöms bli allt vanligare framöver.

Marknadsmässiga hyrorna varierar inom ett stort intervall beroende på lokalernas anpassning till aktuell verksamhet (funktionalitet), genomförda investeringar, hyresavtalets löptid, ansvars-/kostnadsfördelning, med mera. Någon upp- eller nedåtgående trend på hyresmarknaden går därmed inte att notera.

Den marknadsmässiga vakans-/hyresrisken bedöms vara låg. Med olika myndighetskrav som ställer stora krav på lokalerna kan det emellertid komma att krävas investeringar för att säkerställa att lokalerna på sikt är ändamålsenliga för aktuell verksamhet. I detta sammanhang blir även lokalernas flexibilitet och möjlig alternativ användning av stor vikt.

Lokala marknadsförutsättningar

Nora är en liten ort med totalt sett låg transaktionsaktivitet inom samtliga segment på fastighetsmarknaden och när det gäller vårdfastigheter är i den i det närmaste obefintlig.

Som nämnts ovan utgör vårdfastigheter ett intressant investeringssegment med ett relativt stort antal specialiserade aktörer som investerare. Det geografiska läget är till viss del underordnat det stabila kassaflödet som denna typ av investering innebär vilket gör att investerare visar intresse även för objekt som ligger utanför de stora marknaderna.

Den demografiska utvecklingen är avgörande för efterfrågan av specifikt vårdobjekt, såväl på investerings- som hyresmarknaden. På tio års sikt väntas antalet invånare 80+ öka med hela 45 % (även 65+ väntas öka kraftigt) vilket medför ett ökat behov av olika typer av äldre- och vårdboende. Nyproduktion av särskilda boenden sker först efter att det identifierats ett konkret behov, och efter att avtal tecknats med en operatör, vilket borgar för en stabil marknad. Även privata aktörer satsar på projektutveckling och nybyggnation, något som bedöms bli allt vanligare framöver.

Marknadsmässiga hyrorna varierar inom ett stort intervall beroende på lokalernas anpassning till aktuell verksamhet (funktionalitet), genomförda investeringar, hyresavtalets löptid, ansvars-/kostnadsfördelning, andel boende i förhållande till personal- och gemensamhetslokaler med mera.

För primärvårdslokaler i liknande lägen bedöms marknadsmässiga hyresnivåer normalt ligga i intervallet 900 – 1500 kronor per kvadratmeter uthyrbar area beroende på lokalernas ålder och skick samt hur ändamålsenliga lokalerna är. Den marknadsmässiga vakans-/hyresrisken bedöms till mellan 6 – 10 procent.

I nyproducerade/moderna vårdboende har noterats hyror kring 1 900 – 2 500 kr/kvm (med toppnoteringar som överstiger detta intervall). För äldre lokaler ligger hyrorna generellt klart lägre, där skillnaderna till stor del beror på skick/standard samt hur pass ändamålsenliga lokalerna är för aktuell verksamhet.

Värderingsobjektets marknadsförutsättningar

Värderingsobjektet har för sin verksamhet ett bra läge med ändamålsenliga lokaler som bedöms vara i normalt skick och med normal standard. Behovet av primärvård och andra liknande vårdverksamhet bedöms vara fortsatt stort inom den närmaste tioårsperioden. Belägenheten i en mindre ort gör dock att en alternativ användning av fastigheten om befintlig verksamhet upphör försvåras varför objektets risk stiger.

Med beaktande av värderingsobjektets specifika egenskaper bedöms efterfrågan som relativt god med pågående verksamhet. Värderingsobjektet bedöms utgöra ett investeringsalternativ främst för nischat fastighetsbolag.

5. Värderingsmetodik

Definition av marknadsvärde och metodtillämpning

Med marknadsvärde avses det mest sannolika priset vid en normal försäljning på den öppna marknaden.

Marknadsvärdebedömningen sker genom en kombination av två metoder; ortsprismetod och avkastningsmetod. Utifrån resultaten av dessa metoder görs en sammanfattande bedömning av marknadsvärdet.

Ortsprismetod

Ortsprismetoden innebär att värderingsobjektet jämförs med sålda fastigheter med liknande egenskaper, exempelvis utifrån objektstyp, läge, standard och hyresgäststruktur. Hänsyn tas till den värdeutveckling som skett mellan förvärvs- och värdetidpunkt. Köpeskillningarna jämförs direkt eller normeras med avseende på en eller flera värdebärande egenskaper, exempelvis uthyrbar area, hyra, driftnetto eller taxeringsvärde.

Avkastningsmetod

Avkastningsmetoden innebär att de betalningsströmmar samt det restvärde som fastighetsinnehavet förväntas ge upphov till nuvärdeberäknas med en kalkylränta baserad på de direktavkastningskrav som kan härledas från ortsprismetoden. Kassaflödesanalysen finns redovisad i bilaga 1:1.

De faktiska värdefaktorer, exempelvis hyror, drift- och underhållskostnader, som finns tillgängliga används i den mån de kan anses spegla en marknadsmässig nivå. När faktiska uppgifter om värderingsobjektets betalningsströmmar inte är tillgängliga eller om de inte speglar marknadsförväntningar baseras kalkylen istället på värden som kan anses normala för det aktuella värderingsobjektet med hänsyn till den rådande marknadssituationen och marknadsframtidsbedömningar.

6. Värdering

Ortsprismetod

Det kan konstateras att det är svårt att finna några jämförelseobjekt som helt överensstämmer med värderingsobjektet. Görs en övergripande analys av försålda Samhällsfastigheter i landet i motsvarande orter, under de senaste åren kan det konstateras att direktavkastningarna normalt ligger inom intervallet 4,0 – 8,0 procent.

För moderna och yteffektiva samhällsfastigheter inrymmande vårdlokaler noteras direktavkastningsnivåer främst i mitten och i den nedre delen av detta intervall för vårdlokaler i storstadsregionerna.

Nedan redovisas i sammanhanget relevanta transaktioner:

Fastigheten Vadstena Lekbrodern 3 i Birgittaområdet med adress Birgittatorget 1 förvärvades av Vadstena kommun under augusti månad 2018 till ett underliggande fastighetsvärde av 8,5 mkr. Säljare var Fortuna Fastigheter AB. Objektet omfattar cirka 2 200 kvadratmeter och innehåller lokaler för kontor, vård och utbildning. Byggnaden på objektet uppfördes 1955. Objektet bedöms som helhet ha ett normalt skick och standard. Priset motsvarar cirka 3 900 kr/kvm och direktavkastningen bedöms, med beaktande av marknadsmässiga parametrar, till cirka 7 %.

Fastigheten Tornugglan 1 i stadsdelen Näsby Park i Täby kommun med adress Näsby Allé 54 förvärvades av Kano Vårdboende AB under juni månad 2018 till ett underliggande fastighetsvärde av 72 mkr. Säljare var Täby kommun. Objektet omfattar cirka 5325 kvadratmeter och innehåller vårdlokaler. Byggnaden på objektet uppfördes 1992. Objektet bedöms som helhet ha ett normalt skick och en normal standard. Priset motsvarar cirka 13 500 kr/kvm och direktavkastningen bedöms, med beaktande av marknadsmässiga parametrar, till cirka 4 %.

Del av fastigheten Grindskolan 2 i Nysättra i Norrtälje kommun med adress timotejgatan 7 förvärvades av Podium Fastigheter AB under februari månad 2018 till ett underliggande fastighetsvärde av 72 mkr. Säljare var Norrtälje kommun. Objektet omfattar cirka 3 300 kvadratmeter och innehåller LSS-boende och vårdbo-städer. Byggnaden på objektet uppfördes 1985. Objektet bedöms som helhet ha ett normalt till något eftersatt skick och en normal standard för byggåret. Priset motsvarar cirka 21 800 kr/kvm och direktavkastningen bedöms, med beaktande av marknadsmässiga parametrar, till cirka 4,55 %.

Genom en sale-and-leaseback affär i juni 2017 sålde Humana 16 vård- och omsorgsfastigheter till ett underliggande fastighetsvärde om 135 mkr. Köpare var Hemfosa som i samband med förvärvet tecknade triple-net-avtal med Humana över en genomsnittlig avtalslängd om 13,6 år och ett totalt hyresvärde om cirka 9,1 mkr. Fastigheterna är fördelade över 10 orter, bland annat Gävle, Hässleholm, Osby och på Gotland. Totalt omfattade portföljen vid förvärvstillfället cirka 7 000 kvadratmeter uthyrbar area. Priset motsvarar cirka 19 300 kr/kvm och direktavkastningen bedöms, med beaktande av marknadsmässiga parametrar, till cirka 6,25 %.

Fastigheterna Pergolan 1, Terrassen 2 i Kalmar, Eleven 2 i Nybro samt Harby 1:183 i Trekanten förvärvades under januari 2017 av Prospecta Förvaltning AB till ett underliggande fastighetsvärde av 85 000 000 kronor. Säljare var Han Sa Bygg Förvaltning AB. Objektet omfattar cirka 3 500 kvadratmeter och innehåller vårdboenden och förskolor. Kalmar och Nybro kommun är största hyresgäst med hyresavtal till i snitt 2034. Byggnaderna på objekten uppfördes mellan 2013 och 2015. Objektet bedöms som helhet ha ett bra skick och standard. Priset motsvarar cirka 24 000 kronor per kvadratmeter och direktavkastningen bedöms, med beaktande av marknadsmässiga parametrar, till cirka 5,0 procent.

Fastigheten Linköping Torpet 3 i Johanneslund förvärvades under november 2016 till ett underliggande fastighetsvärde om 18 500 000 kronor. Objektet omfattar cirka 1 400 kvadratmeter för vård inom omsorg och dagverksamhet. Byggnaden på objektet uppfördes under mitten av 1960-talet och är uthyrd till Linköpings kommun. Objektet bedöms som helhet ha ett normalt till bra skick och standard. Priset motsvarar cirka 13 500 kronor per kvadratmeter och direktavkastningen bedöms, med beaktande av marknadsmässiga parametrar, till cirka 5,25 procent.

Fastigheterna Bjuvstorp 6:42 och Blåsippan 16 i Bjuv respektive Åstorp förvärvades under juni 2016 av Svedulf Fastighets AB till ett underliggande fastighetsvärde av 45 000 000 kronor. Säljare var Bra Invest. Hyresgäster är region Skåne och Praktikertjänst. Objekten omfattar cirka 2700 kvadratmeter och innehåller vårdverksamheter. Objekten bedöms som helhet ha ett normalt skick och en normal standard. Priset motsvarar cirka 16 900 kronor per kvadratmeter och direktavkastningen bedöms, med beaktande av marknadsmässiga parametrar, till cirka 5,75 procent

Resultat

Någon säker slutsats om marknadsvärdet kan inte dras med ledning av jämförelseköpen. Ortspriset blir i detta fall mest vägledande för bedömning av direktavkastningskravet.

Med utgångspunkt från jämförelseköpen ovanstående samt värderingsobjektets specifika egenskaper i övrigt såsom läge, skick och standard, kontraktslängd samt marknadsdata för orten bedöms direktavkastningskravet för värderingsobjektet uppgå till mellan 6,0 – 7,0 procent.

Avkastningsmetod

Kalkylperioden

Kalkylperioden löper på 10 år från och med 2020-04-01.

Inflation

Ett inflationstagande om 2 % har nyttjats under kalkylperioden.

Inflationsantagandet är baserat på en samlad bedömning av prognoser från Riksbanken, Konjunkturinstitutet och de ledande bankerna.

Direktavkastningskrav, Kalkylränta och Restvärde

Direktavkastningskravet har i den mån möjligt bedömts med utgångspunkt från på marknaden genomförda försäljningar av likvärdiga fastigheter, kompletterat med marknadsmässiga parametrar, statistik och erfarenhet. De i värderingsobjektet ingående hyreskontrakten/lokalerna har åsatts differentierade direktavkastningskrav utifrån dess riskperspektiv, vilket sammantaget viktas till cirka 6,7%.

Teoretisk utgångspunkt för val av kalkylränta är den nominella ränta som gäller på andrahandsmarknaden för statsobligationer med en löptid motsvarande kalkylperiodens längd. Till detta läggs en fastighetsrelaterad risk som exempelvis beror på värderingsobjektets typ, storlek, läge och alternativa användningsmöjligheter. I praktiken bedöms kalkylräntan ofta genom att inflationsanpassa direktavkastningskravet, vilket också gjorts i detta värdeutlåtande.

Restvärdet utgörs av marknadsvärdet som fastigheten bedöms ha i slutet av kalkylperioden. Restvärdet bedöms genom att dividera det prognostiserade driftnettot året efter kalkylperiodens slut med ett bedömt direktavkastningskrav, vilket för värderingsobjektet har bedömts till cirka 6,8%.

Hyror

Tabellen nedan visar utgående hyra samt marknadshyra per lokaltyp. Utgående hyresnivåer för kontors-/utbildningslokalerna bedöms understiga marknadsmässiga nivåer. Dessa har därför åsatts marknadsmässiga hyresnivåer i kalkylen.

Lokaltyp	Utgående hyra			Uthyrd area			Marknadsmässig hyra Vakanta ytor			Totalt		
	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats
Kontor/utbildning	750	393	-	1 336	700	-	0	-	-	1 336	700	-
Vård eller barnomsorg	3 537	1 310	-	3 537	1 310	-	0	-	-	3 537	1 310	-
Summa/Medel	4 287	930		4 873	1 057	0	0	0	0	4 873	1 057	

Hyrorna är redovisade inklusive indexuppräkning, inklusive värme och övriga driftsrelaterade tillägg. Hyresutvecklingen för lokalerna bedöms följa förväntad inflationsutveckling.

I hyresgästförteckningen (se bilaga 1:2) framgår exempelvis om lokalerna är registrerade för moms, utgående hyresnivåer, bedömda marknadsmässiga hyresnivåer, fastighetsskatt samt indexering.

Vakanser

Värderingsobjektet är idag fullt uthyrt. Återstående genomsnittslängd på kontraktstocken, externa liksom interna, uppgår till 12,8 månader.

Lokaltyp	Uthyrbar area			Uthyrd area			Outhyrd area			Ekonomisk vakans	
	m ²	%	Antal	m ²	%	Antal	m ²	%	Antal	Aktuell %	Marknad %
Kontor/utbildning	1 909	41	-	1 909	100	-	0	0	-	0,0%	9,0%
Vård eller barnomsorg	2 700	59	-	2 700	100	-	0	0	-	0,0%	6,0%
Summa/Medel	4 609	100	0	4 609	100	0	0	0	0	0,0%	6,8%

Med beaktande av befintlig hyresgästsstruktur liksom användning samt värderingsobjektets egenskaper bedöms risken för långsiktiga vakanser och hyresförluster som relativt normala. Den långsiktiga vakans-/hyresrisken för lokalerna har i genomsnitt bedömts till 6,8%.

Drift och underhåll

Kostnader avseende värme, fastighetsel, vatten och avlopp, sophantering m m har erhållits från fastighetsägaren, vilka redovisas i tabellen nedan. De totala drift- och underhållskostnaderna för värderingsobjektet har bedömts med ledning från erhållna kostnader samt genom statistik och erfarenhet.

Lokaltyp	Bedömd D&U-kostnad						Varav			Administration		
	Drift och löpande underhåll			Periodiskt underhåll								
	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats
Kontor/utbildning	872	457	-	519	272	-	286	150	-	67	35	-
Vård eller barnomsorg	1 234	457	-	734	272	-	405	150	-	95	35	-
Summa/Medel	2 106	457		1 254	272		691	150		161	35	

Drift- och underhållskostnader (kr/kvm, år)					
Kostnadsslag	Kommentar	A	Andel av total (%)	B	Andel av total (%)
Administration		-	0%	35	8%
Försäkring		6	2%	15	3%
Värmeförbrukning		63	25%	63	14%
Elförbrukning (fastighet)		66	26%	66	14%
Kyla		0	0%	0	0%
Vattenförbrukning		18	7%	18	4%
Tillsyn och skötsel		46	18%	65	14%
Reparationer		14	5%	30	7%
Sophämtning		10	4%	15	3%
Städning (fastighet)		0	0%	0	0%
Planerat underhåll		34	13%	150	33%
Totalt		257	100%	457	100%

A) Uppdragsgivarens uppgifter (utfall/budget)

B) Svefas bedömning

Kostnaden för periodiskt underhåll avser en schabloniserad annuitetsberäkning över värderingsobjektets livslängd.

Drift- och underhållskostnader är redovisade inklusive värme. Kostnadsutvecklingen har under kalkylperioden bedömts följa förväntad inflationsutveckling.

Investeringar och hyresgästanpassningar

Inga investeringar, utöver periodiskt underhåll, har bedömts nödvändiga under kalkylperioden.

Taxeringsvärde och fastighetsskatt-/avgift

Värderingsobjektet har vid fastighetstaxeringen 2019 åsatts typkod 823 (Specialenhet, vårdbyggnad) och utgör skattefri enhet.

Resultat

Det marknadsbaserade avkastningsvärdet för värderingsobjektet bedöms till 7 674 kr/kvm uthyrbar area, vilket motsvarar ett totalt värde om cirka 35 400 000 kronor (se bilaga 1:1).

Känslighetsanalys

För att visa hur avkastningsvärdet påverkas då vissa indata förändras har en känslighetsanalys utförts med utgångspunkt från resultatet i avkastningsmetoden. Känslighetsanalysen har utförts gällande hyror, drift- och underhållskostnader, inflation, kalkylränta, vakanser och direktavkastning vid kalkylperiodens slut enligt följande tabell:

Variabel		Förändring	Värdeförändring	
			Tkr	%
Hyra lokaler	%	10,0%	6 648	18,8%
Drift och underhåll	%	5,0%	-1 556	-4,4%
Inflation	%-enheter	1,0%	2 652	7,5%
Vakans lokaler	%-enheter	5,0%	-3 553	-10,0%
Kalkylränta	%-enheter	1,0%	-2 391	-6,8%
Direktavk. för restv.	%-enheter	1,0%	-2 422	-6,8%

Värde av outnyttjad byggrätt

Den gällande detaljplanen anger allmänna eller offentliga ändamål. En ny detaljplan som utökar byggrätten är upprättad med syfte att möjliggöra utveckling för bl a vård och omsorgsboende men planen har inte vunnit laga kraft. Av den anledningen bör tillskottsvärdet bedömas dels på befintlig outnyttjad byggrätt, dels på förväntningar om framtida tillkommande byggrätt.

Markområdet har bra läge i anslutning till den befintliga vårdbyggnaden och sannolikheten att ny detaljplan kommer till stånd bedöms relativt stor. Dock råder större osäkerhet kring detaljplanen och hur vida ett hyresavtal kan tänkas komma till stånd som förverkligar projektet vilket är av avgörande betydelse för värdet.

Fastigheter för vårdboende i nyproduktion tecknar oftast långa hyresavtal (15 – 20 år) och hyresnivåer noteras kring 1 900 – 2 500 kr/kvm (med noteringar som överstiger detta intervall). Priserna för motsvarande byggrätter säljs kring 1 500 – 3 000 kr/kvm BTA.

Kvarvarande byggrätter för värderingsobjektet, inklusive tillkommande för vård har översiktligt bedömts till 8 000 kvadratmeter BTA i två till tre plan.

I mindre orter med god tillgång till mark är värdet lägre, särskilt för byggrätter i våningsplan över markplan och likaså när det gäller förvärv av bebyggda fastigheter.

Av den anledningen liksom den osäkerhet som råder kring detaljplanen och projektet bedöms mervärdet av outnyttjad byggrätt uppgå till endast byggnadsytan på mark, cirka 4 000 kvadratmeter BTA och byggrättsvärdet utifrån noterade försäljningspriser av mark generellt i mindre orter inom Örebro län.

Utifrån marknadskänedom och erfarenhet från tidigare värderingsuppdrag samt marknadsdata för orten bedöms byggrättsvärdet uppgå till mellan cirka 500 – 900 kronor per kvm BTA för lokaler.

Med beaktande av ovanstående, anses värderingsobjektets värde sammantaget ligga i mitten av det ovan redovisade prisintervallet, dvs 700 kr per kvm BTA. Applicerat på bedömd byggrätt fås ett totalt värde av 2 800 000 kronor.

7. Slutsatser

Resultat

Ortsprismetoden	ej tillämpbar
Avkastningsmetoden	cirka 35 400 000 kronor

Värde av outnyttjad byggrätt cirka 2 800 000 kronor

Marknadsvärde

Mot bakgrund av vad som redovisats i värdeutlåtandet bedöms marknadsvärdet av värderingsobjektet, exklusive kvarvarande byggrätter, vid värdetidpunkten 2020-04-03 till:

38 000 000 kronor

Trettioåtta miljoner kronor

vilket ger följande beräknade nyckeltal:

Marknadsvärde / m ²	8 245
Marknadsvärde / taxeringsvärde	-
Bruttokapitalisering, år 1 (marknadsvärde / årshyra år 1)	8,9
Direktavkastning, initial (aktuellt driftnetto / marknadsvärde)	5,7%
Direktavkastning, år 1 (driftnetto år 1 / marknadsvärde)	5,7%
Marknadsmässig direktavkastning (Marknadsmässigt driftnetto / marknadsvärde)	6,4%

Örebro 2020-04-03

Stefan Dahlman, 070-664 39 75
Civilingenjör
av Samhällsbyggarna auktoriserad fastighetsvärderare

Pär Höjjer, MRICS
RICS Registered Valuer
RICS auktoriserad fastighetsvärderare

Bilagor

Bilaga 1	Kassaflödesanalys, hyresgäsförteckning samt tabeller
Bilaga 2	Foton
Bilaga	Utdrag ur fastighetsregistret, inklusive kartor
Bilaga	Allmänna villkor för värdeutlåtande

KASSAFLÖDESANALYS

Fastighet: Nora Rosen 11

Bilaga 1:1

Kalkylantaganden

Start kalkyl: 2020-04-01
Värdeår: -
Tax. värde: -
Typkod: 823

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Inflation	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Jämkad direktavkastning	6,7%	6,7%	6,7%	6,7%	6,7%	6,7%	6,7%	6,7%	6,7%	6,7%	6,8%
Kalkylränta	8,8%	8,8%	8,8%	8,8%	8,8%	8,8%	8,8%	8,8%	8,8%	8,8%	8,9%
Direktavkastning för restvärdeberäkning:											6,8%
Ekonomisk vakans											
Bostäder	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lokaler	0,0%	5,0%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%
Garage / P-platser											
Totalt	0,0%	5,0%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%
Kassaflöde (tkr)	Helår										
År 1 (kr/m ² , styck)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Hyra bostäder (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyra lokaler (+)	930	4 287	4 373	5 070	5 172	5 275	5 381	5 488	5 598	5 710	5 824
Hyra garage mm (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyresrisk/vakans bostäder (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyresrisk/vakans lokaler (-)	0	-216	-346	-353	-360	-367	-374	-382	-390	-397	-405
Hyresrisk/vakans garage mm (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto tillägg och rabatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tillägg (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rabatt (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effektiv hyra	930	4 287	4 157	4 724	4 819	4 915	5 014	5 114	5 216	5 320	5 427
Drift och underhåll (-)	-457	-2 106	-2 148	-2 191	-2 235	-2 280	-2 326	-2 372	-2 419	-2 468	-2 517
Fastighetsskatt (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fastighetsskatt åter (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tomträttsavgäld (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Driftnetto före investeringar	473	2 181	2 008	2 533	2 584	2 635	2 688	2 742	2 797	2 853	2 910
Återstående investeringar (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Driftnetto efter investeringar	473	2 181	2 008	2 533	2 584	2 635	2 688	2 742	2 797	2 853	2 910

Nuvärde driftnetto

16 541

Nuvärde restvärde

18 830

Marknadsbaserat avkastningsvärde**35 370**

Nyckeltal:

Avkastningsvärde / m ²	7 674
Avkastningsvärde / taxeringsvärde	-
Bruttokapitalisering, år 1	8,2
Direktavkastning, initial	6,2%
Direktavkastning, år 1	6,2%
Marknadsmässig direktavkastning	6,9%

Hyresgästförteckning		Fastighet: Nora Rosen 11										Bilaga 1:2			
Hyresgäst	Lokaltyp	Lokalanvändning	Area	Löptid	Löptid	Utg. total hyra inkl. ev. driftstillägg *)			Marknadshyra			Fastighetsskatt åter		Moms-pliktig HG	Ingår värme **)
			m ² , st	Fr o m	T o m	Tkr	Kr/m ²	Index	Tkr	Kr/m ²	Index	Tkr	Kr/m ²	(J / N)	(J / N)
Nora kommun	K	0	1 909	1998-02-01	2021-12-31	750	393	100%	1336	700	100%	0	0	J	J
Folktandvården	V	0	950	2020-04-01	2020-12-31	1 046	1 101	100%	1046	1 101	100%	0	0	J	J
Hälso- och sjukvård Primärvård	V	0	1 750	2020-04-01	2021-03-31	2 491	1 424	100%	2491	1 424	100%	0	0	J	J
Summa/Medel			4 609			4 287	930		4 873	1 057		0	0		

* I utgående hyra ingår bashyra, eventuell indexuppräknig samt driftrelaterade tillägg som värme, kyla o.d.; **Med ingår värme avses att värme har inkluderats i såväl utgående hyra som drift- och underhållskostnader.

Lokaltyp	Uthyrbar area			Uthyrd area			Outhyrd area			Ekonomisk vakans	
	m ²	%	Antal	m ²	%	Antal	m ²	%	Antal	Aktuell %	Marknad %
Kontor/utbildning	1 909	41	-	1 909	100	-	0	0	-	0,0%	9,0%
Vård eller barnomsorg	2 700	59	-	2 700	100	-	0	0	-	0,0%	6,0%
Summa/Medel	4 609	100	0	4 609	100	0	0	0	0	0,0%	6,8%

Lokaltyp	Utgående hyra			Uthyrd area			Marknadsmässig hyra Vakanta ytor			Totalt		
	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats
Kontor/utbildning	750	393	-	1 336	700	-	0	-	-	1 336	700	-
Vård eller barnomsorg	3 537	1 310	-	3 537	1 310	-	0	-	-	3 537	1 310	-
Summa/Medel	4 287	930	0	4 873	1 057	0	0	0	0	4 873	1 057	0

Lokaltyp	Bedömd D&U-kostnad			Drift och löpande underhåll			Varav Periodiskt underhåll			Administration		
	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats	Tkr	Kr/m ²	Kr/plats
Kontor/utbildning	872	457	-	519	272	-	286	150	-	67	35	-
Vård eller barnomsorg	1 234	457	-	734	272	-	405	150	-	95	35	-
Summa/Medel	2 106	457	0	1 254	272	0	691	150	0	161	35	0

